

Budsjett-innst. S. nr. 2.

(1998-99)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 1998 vedkommende rammeområde 1 Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Finans- og tolldepartementet og Sosial- og helsedepartementet, rammeområde 2 Barne- og familiedepartementet og rammeområde 3 Kulturdepartementet.

St.prp. nr. 1 (1998-99) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (1998-99),
Tillegg nr. 7 (1998-99) og Tillegg nr. 8 (1998-99).

Til Stortinget.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 1999 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområdene 1, 2 og 3 ved Stortingets vedtak 20. oktober 1998 og 11. november 1998, jf. Innst. S. nr. 1 (1998-99).

1. OVERSIKT OVER KAPITLER OG POSTER - RAMMEOMRÅDE 1

Nedenfor følger en oversikt over Regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 1 Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Finans- og tolldepartementet og Sosial- og helsedepartementet slik de framkommer i St.prp. nr. 1 (1998-99) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 og 8 (1998-99).

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 1 (90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4 og 8
Utgifter i hele kroner			
<i>Det kongelige hus og Slottsforvaltningen</i>			
1		Det kongelige hus	25 600 000
	1	Apanasjer	25 600 000
11		Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 3011)	45 517 000
	1	Driftsutgifter	35 819 000
	21	Spesielle driftsutgifter	518 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	9 180 000
<i>Regjering</i>			
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)	38 848 000
	1	Driftsutgifter	38 848 000
21		Statsrådet (jf. kap. 3021)	66 773 000
	1	Driftsutgifter	66 773 000

Kap. Post Formål

Sosial- og helsedepartementet

664	Pensjonstrygden for sjømenn	193 000 000
70	Tilskudd	193 000 000
666	Avtalefestet pensjon (AFP)	378 000 000
70	Tilskudd	378 000 000

Arbeids- og administrasjonsdepartementet

1500	Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)	169 661 000
1	Driftsutgifter	113 375 000
21	Spesielle driftsutgifter	56 286 000
1502	Tilskudd til kompetanseutvikling	21 500 000
70	Tilskudd	21 500 000
1503	Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid	135 644 000
70	Tilskudd	135 644 000
1510	Fylkesmannsembetene	331 851 000
1	Driftsutgifter	331 851 000
1520	Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520)	81 332 000
1	Driftsutgifter	81 332 000
1521	Statens informasjonstjeneste	43 151 000
1	Driftsutgifter	19 205 000
21	Spesielle driftsutgifter	23 946 000
1522	Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)	284 341 000
1	Driftsutgifter	251 410 000
21	Spesielle driftsutgifter	22 660 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	10 271 000
1530	Tilskudd til de politiske partier	208 176 000
70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	108 812 000
71	Tilskudd til kommunepartiene	22 723 000
72	Tilskudd til kommunestyregruppene	17 901 000
73	Tilskudd til fylkespartiene	46 722 000
74	Tilskudd til fylkestingsgruppene	6 949 000
76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	5 069 000
1540	Statens Pensjonskasse (jf. kap. 4540)	113 448 000
1	Driftsutgifter	105 048 000
21	Spesielle driftsutgifter	8 400 000
1541	Pensjoner av statskassen	32 025 000
1	Driftsutgifter	32 025 000
1542	Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten	5 635 063 000
1	Driftsutgifter	5 345 922 000
70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse	56 050 000
71	Tilskudd til Pensjonsordningen for apoteketaten	8 000 000
72	For lærere i grunnskolen	225 091 000
1543	Arbeidsgiveravgift til folketrygden	253 426 000
1	Driftsutgifter	248 506 000
70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse	4 920 000
1545	Ventelønn m.v. (jf. kap. 4545)	163 588 000
1	Driftsutgifter	163 588 000
1546	Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 4546)	19 000 000
1	Driftsutgifter	19 000 000
1550	Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550)	67 892 000
1	Driftsutgifter	67 892 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4 og 8
1560		Pristilskudd	48 238 000
	70	Til regulering av forbrukerprisene	48 238 000
1580		Bygg utenfor husleieordningen	1 337 533 000
	31	Videreføring av byggeprosjekter	1 304 893 000
	32	Prosjektering av bygg	15 000 000
	33	Reserve	17 640 000
1581		Kompensasjon til Luftfartsverket for overføring av Fornebu	2 301 120 000
	30	Kompensasjon til Luftfartsverket	2 301 120 000
1582		Utvikling av Fornebuområdet	87 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter	7 000 000
	30	Investeringer på Fornebu	80 000 000

Statens forretningsdrift

2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)	1 261 880 000
	24	Driftsresultat:	-10 000 000
		1 Driftsinntekter	-2 268 158 000
		2 Driftsutgifter	810 971 000
		3 Avskrivninger	130 000 000
		4 Renter av statens kapital	118 156 000
		5 Til investeringsformål	1 162 611 000
		6 Til reguleringsfondet	36 420 000
	31	Videreføring av byggeprosjekter	961 540 000
	32	Prosjektering av bygg	15 000 000
	33	Reserve for byggeprosjekter	60 880 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	109 460 000
	49	Kjøp av eiendommer	125 000 000
		Sum utgifter rammeområde 1	13 343 607 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3011		Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 11)	32 000
	1	Oscarshall, billettinntekter	32 000
4500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 1500)	1 083 000
	2	Salg av personalhåndboka	1 083 000
4520		Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 1520)	17 190 000
	2	Andre inntekter	732 000
	3	Inntekter fra prosjektoppdrag	1 673 000
	5	Inntekter fra sentral opplæring	10 684 000
	6	Inntekter fra rådgivning	4 101 000
4522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 1522)	48 313 000
	1	Inntekter fra generell rådgivning overfor departementene innen EDB-drift ..	441 000
	3	Driftsvederlag - Akademika	1 742 000
	4	Inntekter - Norsk lysingsblad	44 651 000
	5	Inntekter fra publikasjoner	700 000
	7	Parkeringsinntekter	779 000
4540		Statens Pensjonskasse (jf. kap. 1540)	43 704 000
	1	Refusjon fra pensjonsordningen for apoteketaten	4 656 000
	2	Tilfeldige inntekter	59 000
	3	Refusjon administrasjonskostnader førtidspensjonering	1 624 000
	4	Inntekter aktuarberegninger	36 306 000
	5	Administrasjonsinntekter gruppelivsordning	1 059 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4 og 8
4545		Ventelønn m.v. (jf. kap. 1545)	27 258 000
	1	Refusjon statlig virksomhet m.v.	27 258 000
4546		Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 1546)	49 024 000
	1	Premie yrkesskadeforsikring	46 900 000
	2	Administrasjonsinntekter yrkesskadeforsikring	2 124 000
4550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 1550)	42 000
	1	Salg av publikasjoner	42 000
<i>Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg m.v.</i>			
5445		Statsbygg (jf. kap. 2445)	1 162 611 000
	39	Avsetning til investeringsformål	1 162 611 000
5446		Salg av eiendom på Fornebu	30 000 000
	2	Refusjon fra Luftfartsverket for oppryddingskostnader	30 000 000
		Sum inntekter rammeområde 1	1 379 257 000
		Netto rammeområde 1	11 964 350 000

2. STORTINGETS VEDTAK OM RAMMESUM FOR RAMMEOMRÅDE 1

Ved Stortingets vedtak 30. november 1998 er netto utgiftsramme for rammeområde 1 endelig fastsatt til kr 11 729 350 000, jf. Budsjett-innst. S. I (1998-99) og Budsjett-innst. S. I. Tillegg nr. 1 (1998-99). De fram-satte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 1 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 19.

2.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 1

2.1.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Alstad, Breimo, Fossum, Moland og Bekkemellem Orheim, vil legge vekt på å videreføre en samordnet, helhetlig og langsiktig politikk basert på målet om å sikre en solid og velfungerende økonomi uten at dette går ut over rammene for en bærekraftig utvikling. Forvaltningen av våre samlede ressurser skal bidra til at velferdsutviklingen også gir fremtidige generasjoner handlefrihet og valgmuligheter.

På terskelen til et nytt årtusen står landet overfor en rekke utfordringer, bl.a. som følge av en hurtig teknologisk utvikling, økt internasjonal konkurranse, endringer i befolknings sammensetningen og en ventet reduksjon i oljeinntektene. Disse medlemmer mener at hovedutfordringen ligger i å bidra til et helhetlig og langsiktig planleggingsperspektiv som stimulerer aktørene i offentlig forvaltning og samfunnet for øvrig, til samhandling og nyskaping.

Disse medlemmer mener målet for forvaltningen bør være at den på en effektiv måte skal kunne ivareta politiske prioriteringer, brukernes krav og sam-

funnsmessige behov. Disse medlemmer ønsker at forvaltningen må løse sine oppgaver på en måte som ivaretar rettssikkerhet, likebehandling og medvirkning. I denne sammenhengen vil disse medlemmer arbeide for at offentlig sektor fungerer hensiktsmessig på alle plan og at helhetsspektivet ligger til grunn for saksbehandlingen. Organisatoriske skiller skal i minst mulig grad virke bestemmende for utøvelsen av offentlig virksomhet.

Disse medlemmer ser at fremveksten av informasjonssamfunnet reiser nye samfunnsmessige utfordringer og krever samordning for bruk av informasjonsteknologi som virkemiddel i effektivisering, restrukturering, brukerorientering og tjenesteutvikling i forvaltningen. Det viktigste er at vi har dynamiske industri- og servicenæringer hjemme og ute, og en dynamisk offentlig sektor som har behov for, og vet å utnytte de mulighetene som IT til enhver tid gir. Samtidig skal det også legges betydelig vekt på å ivareta behovene til menneskets plass i informasjonssamfunnet og sikre like muligheter for alle.

Disse medlemmer er av den oppfatning at enkeltindividets deltakelse i yrkes- og samfunnslivet bør stimuleres gjennom en samordnet arbeidsgiverpolitikk med vekt på kompetanseheving og resultatansvar. Et strammere arbeidsmarked og knapphet på visse typer arbeidskraft innebærer nye utfordringer for inntektspolitikken.

Disse medlemmer vil allikevel understreke at ansvaret for å komme fram til avtaler som gir en forsvarlig inntektsutvikling må imidlertid ligge hos partene i arbeidslivet. Disse medlemmer mener den langsiktige tilpasningen til endrede rammebetingelser skjer gjennom tilretteleggelsen av fordelingspolitikken og vurdering av effekten av fordelingstiltak. Utfordringene i konkurransepolitikken ligger i å tilrettelegge for

en effektiv ressursbruk i samfunnet gjennom virksom konkurranse i markedene, og på denne måten også bidra til økt verdiskapning og høy sysselsetting gjennom å stimulere til et lønnsomt og vekstkraftig næringsliv.

2.1.2 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Lånke og Mølvær Grimstad, og fra Senterpartiet, Aarrestad, vil peke på viktige oppgaver i arbeidet med å styrke grunnlaget for økt verdiskapning, effektiv ressursbruk og rettferdig velfersfordeling i samfunnet.

Disse medlemmer viser i den anledning til at departementet i 1999 vil vurdere om det er behov for å gjennomføre organisatoriske endringer i Statsbygg. Disse medlemmer merker seg samtidig at departementet ser det som strategisk viktig og ønskelig at staten, gjennom Statsbygg, har råderett over en viktig

aktør i bygge- og eiendomsmarkedet der statlige virksomheter vil være store kunder. Disse medlemmer ser det som positivt at departementet ser det som naturlig å vurdere nærmere hvilke eiendoms kategorier det vil være viktig for staten å eie og forvalte selv.

Disse medlemmer merker seg at departementet vil gjennomføre en full gjennomgang av slottsprosjektet og komme tilbake til spørsmålet om videreføring av prosjektet i Revidert nasjonalbudsjett i 1999. I denne sammenheng viser disse medlemmer til at departementet har nedsatt et bredt sammensatt slottsutvalg, under ledelse av departementet, til å føre tilsyn med vedlikeholdssituasjonen og restaureringssituasjonen ved de statseide kongelige eiendommene.

Utredningen om makt og demokrati startet tidligere i år, og departementet har ansvaret for oppfølgingen av arbeidet. Disse medlemmer viser til at hovedtemaet er vilkårene for det norske folkestyret og endringer i disse, og at det nå er utformet en rammeplan for arbeidet, og at arbeidet videreføres i 1999.

Oversikt over budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Fremskrittspartiet og Høyre hvor dette forliket avviker fra Regjeringens forslag, jf. Budsjett-innst. S. I. Tillegg nr. 1 (1998-99):

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4, 7 og 8	KrF, SP og V etter avtale med FrP og H
Utgifter rammeområde 1 (i hele tusen kroner)				
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)		
	1	Driftsutgifter	113 375	111 520 (-1 855)
1510		Fylkesmannsembetene		
	1	Driftsutgifter	331 851	326 533 (-5 318)
1520		Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520)		
	1	Driftsutgifter	81 332	80 062 (-1 270)
1521		Statens informasjonstjeneste		
	1	Driftsutgifter	19 205	18 894 (-311)
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)		
	1	Driftsutgifter	251 410	247 357 (-4 053)
1530		Tilskudd til de politiske partier		
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	108 812	118 812 (+10 000)
1540		Statens Pensjonskasse (jf. kap. 4540)		
	1	Driftsutgifter	105 048	103 948 (-1 100)
1550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550)		
	1	Driftsutgifter	67 892	66 799 (-1 093)
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)		
	24	Driftsresultat:	-10 000	-90 000 (-80 000)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4, 7 og 8	KrF, SP og V etter avtale med FrP og H
	6	Til reguleringsfondet	36 420	-43 580 (-80 000)
49		Kjøp av eiendommer	125 000	0 (-125 000)
Sum utgifter rammeområde 1			13 343 607	13 133 607 (-210 000)
Inntekter rammeområde 1 (i hele tusen kroner)				
5445		Statsbygg (jf. kap. 2445)		
	39	Avsetning til investeringsformål	1 162 611	1 187 611 (+25 000)
Sum inntekter rammeområde 1			1 379 257	1 404 257 (+25 000)
Sum netto rammeområde 1			11 964 350	11 729 350 (-235 000)
Sum rammeområde 1 - rammevedtak			235 000	0

2.1.3 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Bredvold og Sandberg, viser til Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag hvor rammen reduseres med 705 mill. kroner (5,3 pst.). Disse medlemmer mener det må være et sentralt mål å redusere offentlig forvaltning der dette ikke er meget godt begrunnet. Disse medlemmer ser på det voksende byråkratiet som en fare for det norske demokratiet pga. den uoversiktighet som eksisterer i forvaltningen. Disse medlemmer mener at dagens lokalforvaltning med stat, kommuner, fylkeskommuner og regionale organer innen visse fagområder, er preget av en fullkommen ansvarsfraskrivelse og ansvarsvegring fra politikere og byråkrater. Disse medlemmer mener derfor det er på høy tid med en forvaltningsreform basert på prinsippet om at det organ som bestemmer at noe skal gjennomføres, også må

påta seg ansvaret. Disse medlemmer viser til den siste tids samfunnsdebatt omkring anbudsprinsippet, privatiseringen og konkurranseutsettingen, og mener dette er positivt. Disse medlemmer mener det er viktig å presisere at dette ikke diskvalifiserer offentlig sektor fra å delta i konkurransen.

Disse medlemmer registrerer at en «forvaltningssammenslåing» av fylkeskommunen og fylkesmannembetene er et tema. Disse medlemmer anser dette som et ledd i å forsvare fylkeskommunenes eksistens, og disse medlemmer vil her vise til at Fremskrittspartiets primære ønsker om en fornyelse, forandring og modernisering av helsetjenesten og eldreomsorgen vil avlaste fylkeskommunen for ulike arbeidsoppgaver slik at en oppnår en fornuftig nedleggelse av fylkeskommunen slik Fremskrittspartiet ønsker.

Oversikt over Fremskrittspartiets primære budsjettalternativ under rammeområde 1 der dette avviker fra Regjeringens forslag (avvik er vist i parentes)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4, 7 og 8	FrP 1999b (1999)
Utgifter rammeområde 1 (i hele tusen kroner)				
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)		
	1	Driftsutgifter	113 375	108 375 (-5 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	56 286	53 486 (-2 800)
1503		Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid		
	70	Tilskudd	135 644	100 644 (-35 000)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4, 7 og 8	FrP 1999b (1999)
1510		Fylkesmannsembetene		
	1	Driftsutgifter	331 851	298 851 (-33 000)
1520		Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520)		
	1	Driftsutgifter	81 332	77 332 (-4 000)
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)		
	1	Driftsutgifter	251 410	201 410 (-50 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	22 660	21 360 (-1 300)
1530		Tilskudd til de politiske partier		
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	108 812	53 812 (-55 000)
	73	Tilskudd til fylkespartiene	46 722	23 722 (-23 000)
	74	Tilskudd til fylkestingsgruppene	6 949	0 (-6 949)
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	5 069	0 (-5 069)
1540		Statens Pensjonskasse (jf. kap. 4540)		
	1	Driftsutgifter	105 048	99 798 (-5 250)
1545		Ventelønn m.v. (jf. kap. 4545)		
	1	Driftsutgifter	163 588	148 588 (-15 000)
1550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550)		
	1	Driftsutgifter	67 892	64 592 (-3 300)
1580		Bygg utenfor husleieordningen		
	31	Videreføring av byggeprosjekter	1 304 893	1 004 893 (-300 000)
	33	Reserve	17 640	7 640 (-10 000)
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)		
	24	Driftsresultat:	-10 000	-160 000 (-150 000)
	5	Til investeringsformål	1 162 611	1 012 611 (-150 000)
Sum utgifter rammeområde 1			13 343 607	12 638 939 (-704 668)

Inntekter rammeområde 1 (i hele tusen kroner)

4520		Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 1520)		
	2	Andre inntekter	732	805 (+73)
	3	Inntekter fra prosjektoppdrag	1 673	1 840 (+167)

Kap. Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4, 7 og 8	FrP 1999b (1999)
5	Inntekter fra sentral opplæring	10 684	11 752 (+1 068)
6	Inntekter fra rådgivning	4 101	4 512 (+411)
Sum inntekter rammeområde 1		1 379 257	1 380 976 (+1 719)
Sum netto rammeområde 1		11 964 350	11 257 963 (-706 387)
Sum rammeområde 1 - rammevedtak		235 000	-471 387

2.1.4 Hovedprioriteringer fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre, Hel-leland og Stolt-Nielsen, viser til Høyres alternative budsjettforslag og merknader i Budsjett-innst. S. I (1998-99). Høyres alternative forslag for rammeområde 1 innebærer en netto reduksjon på 445 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett for 1998 og en netto reduksjon på 550 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99).

Disse medlemmer viser til behovet for en stram finanspolitikk. Høyres alternative budsjettforslag innebærer følgende større kutt i forhold til forslaget i St.prp. nr. 1 (1998-99):

- 67,5 mill. kroner kuttes i midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid.
- 100 mill. kroner kuttes i ventelønnsordningen som gir oppsagte tjenestemenn rett til ventelønn og fortrinnsrett til annet statlig arbeid.

Disse medlemmer viser for øvrig til Høyres merknader under de enkelte budsjettkapitler.

Disse medlemmer mener innbyggernes velferd er avhengig av at offentlig sektor fungerer effektivt. Offentlig sektors legitimitet hviler på at den forvalter de penger den henter inn fra husholdningene og næringslivet gjennom skatter og avgifter på en effektiv og rasjonell måte.

Disse medlemmer mener at utformingen av det offentlige tjenestetilbudet i størst mulig grad skal bestemmes av de enkelte brukeres behov. Målet er å skape en offentlig sektor som setter brukerne av offentlige tjenester i sentrum. Det skjer best gjennom økt satsing på valgfrihet og brukerstyring. Det må stilles klare krav til at offentlige tjenester er tilgjengelige når folk trenger dem, holder høy kvalitet, er tilpasset den enkelte brukers behov og ikke belaster private husholdninger og verdiskapende næringsliv med høyere skatter enn nødvendig.

Disse medlemmer viser i den forbindelse til Budsjett-innst. S. nr. 1 (1998-99) hvor Arbeiderpartiet

og Høyre foreslår å nedsette et utvalg for å utrede statlig moderniseringsarbeid.

Disse medlemmer mener det også er nødvendig med en kritisk gjennomgang av hvilke oppgaver det offentlige skal ha ansvar for, og hvilke oppgaver man kan overlate til markedet og det sivile samfunn.

Disse medlemmer mener at offentlig ansvar for å yte tjenester ikke nødvendigvis behøver innebære offentlig ansvar for å produsere disse tjenestene. Høyre vil at det offentlige i større grad skal etterspørre tjenester på vegne av innbyggerne. Gjennom bruk av anbud, stykkprisfinansiering og privat utbygging og drift av tjenestetilbud, kan det offentlige oppnå betydelige rasjonaliseringsgevinster. Når andre enn det offentlige står for produksjonen, blir det dessuten enklere å stille krav til kvalitetsnivået på de tjenestene man kjøper. Høyre vil presisere det offentliges ansvar for å finansiere velferdstjenester.

Disse medlemmer mener samtidig det må legges til rette slik at de som vil bruke egne penger på å kjøpe velferdstjenester må gis mulighet til det. Dette er aktuelt innen flere områder, gjennom f.eks. private skoler, private sykehus og helseinstitusjoner, og gjennom private helseforsikringer og pensjonsordninger.

Disse medlemmer vil peke på behovet for å foreta en grenseoppgang når det gjelder hvilke oppgaver som må ligge til Fylkesmannsembetet, og hvilke oppgaver som like gjerne kan utføres av andre.

2.1.5 Hovedprioriteringer fra Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti, Valle, er opptatt av å forsvare en sterk offentlig sektor. Bare en sterk offentlig sektor kan sikre alle lik tilgang til velferdstjenester ut fra behov, og dermed lik rett til deltakelse i samfunnet, uavhengig av kjønn, alder, etnisk bakgrunn eller økonomiske eller sosiale ressurser. For å styrke tilliten til offentlig sektor, og for å ta brukervedvirkning på alvor, er det viktig å arbeide for bedre service i offentlig tjenesteyting og større vekt på helhet, samarbeid og samordning mellom etater og forvaltningsnivå. Det er også et ansvar å få til bedre samordning mellom depar-

teamentene. Statlig forvaltning framstår for mange med for mye sektortenkning. Dette medlem mener arbeidet med oppretting av offentlige servicekontorer/brukerkontor må intensiveres. Mange kommuner er interessert i å få etablert offentlige servicekontor/brukerkontor i samarbeid med statlige etater, som må få beskjed om å innta en offensiv og aktiv holdning til å gå inn i ulike servicekontor tilpasset lokale forhold.

Dette medlem mener det må føres en offentlig arbeidsgiverpolitikk som fremmer likestilling. Likelønn, arbeidstid, karrieremuligheter og muligheter til kompetanseutvikling er sentrale elementer. Dette medlem vil påpeke at NOU 1998:13 «Etter inntekt-soppgjørene 1998» viser at i 1997 hadde statsansatte kvinner en gjennomsnittlig årslønn på 89,9 pst. av tilsvarende for menn (heltidsansatte). For perioden 1991-94 tjente statsansatte kvinner 9,2 pst. mindre enn menn med like lang utdanning, yrkeserfaring og ansiennitet. Tempoet må økes dersom det skal oppnås likelønn før 2015.

Dette medlem vil peke på at Stortinget har direkte arbeidsgiveransvar for statlig sektor, og bør derfor gi et klart signal om at likelønnsarbeidet skal prioriteres. Dette medlem mener Staten som arbeidsgiver skal tilby en likelønnsrett ved lønnsoppjøret i 1999. Disponeringen av likelønnsretten skal avgjøres i forhandlingene. Det er viktig at ekstrasatsingen forsterker og ikke erstatter likelønnskrav innenfor lønnsoppjørets ordinære rammer.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Det legges inn en egen likelønnsrett ved lønnsoppjøret i 1999, som en start i en prosess for å oppnå likelønn.»

Dette medlem vil peke på at mange kvinner velger å jobbe deltid for å få hverdagen til å henge sammen. I undersøkelser referert i NOU 1998:13 kommer det fram at deltid har negative effekter på så vel lønnsnivå som opprykk og lønnsutvikling. I staten var 35 pst. av kvinnene deltidssysselsatt i 1997. Dette medlem vil påpeke at daglig redusert arbeidstid med lønnskompensasjon vil gjøre det mulig for flere kvinner å ha heltidsstillinger. Dette medlem mener derfor at det bør settes i gang prøveprosjekt med 6-timersdag i statlig sektor.

Dette medlem er klar over at det reviderte lederlønnssystemet har medført at ca. 100 lederstillinger er tilbakeført til hovedtariffavtalen. Dette medlem viser likevel til at Sosialistisk Venstreparti en rekke ganger har foreslått avvikling av lederlønnssystemet i staten. Lederlønnssystemet ble evaluert av forskere ved LOS-senteret i 1996. Evalueringen viste at systemet ikke har virket etter intensjonene. Det har verken ført til økt rekruttering eller lavere avskalling. Dette medlem ser ingen grunn til å opprettholde et system som ikke fungerer etter intensjonene, som er urimelig og som ved videreføring, riktignok på et lavere nivå, påfører staten ekstra lønnsutgifter.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringa om å avvikle lederlønnssystemet i Staten.»

2.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 1

2.2.1 Kap. 3011 Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall

Komiteen mener at Slottet er en del av vår felles nasjonale historie, og at det vil være en stor forsømmelse dersom bygningen ikke blir vedlikeholdt. Komiteen har merket seg at rehabilitering av Slottet har vært en oppgave som har vært vanskelig å kostnadsberegne i forkant av oppstart. I en så gammel bygning er det ikke uventet å finne bygningstekniske skader som har vært usynlige. Komiteen er tilfreds med at arbeidet er utført i tråd med dagens bygningstekniske forskrifter og i overensstemmelse med riksantikvarens krav.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at slottsforvaltningen tradisjonelt har hatt ansvar for vedlikehold, rehabilitering, ettersyn og prosjektering vedrørende Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall slott. Slottsforvaltningens virksomhet gjelder både bygningsmessige forhold, interiør, inventar og utstyr, samt parkanleggene rundt slottene. Midler til systematisk vedlikehold, gjennomføring av nødvendige reparasjoner og rehabilitering avsettes under Statsbyggs budsjett. Slottsforvaltningen har imidlertid ikke tilstrekkelig faglig kapasitet til å gjennomføre et så omfattende og teknisk komplekst byggeprosjekt som nå var nødvendig, for at Slottet skulle settes i en stand som tilfredsstillende dagens krav til både arbeids- og boligmiljø. Derfor har Statsbygg hatt byggherrefunksjonen for disse arbeidene. Flertallet finner grunn til å understreke at slottsforvaltningens myndighet er uendret.

Flertallet har forståelse for at både Statsbygg og Slottet ønsker en grundigere gjennomgang av både detaljer, kostnadsramme og fremdrift av de resterende arbeidene før forpliktende kostnadsrammer presenteres for Stortinget. Flertallet forventer at realistiske bevilgningsforslag fremmes når enighet er oppnådd og sikre kalkyler foreligger.

Flertallet har merket seg at der er nedsatt et tverrfaglig utvalg som skal ha ansvar for det løpende vedlikeholdsbehov for de kongelige eiendommer, og flertallet støtter dette.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti registrerer at det har vært store overskridelser i forhold til opprinnelige planer og budsjett. Dette medlem ber Regjeringen foreta en kritisk gjennomgang av årsakene til overskridelsene, og om Stortinget har vært godt nok informert.

Dette medlem er tilfreds med at det nå skal foretas en grundig gjennomgang av de resterende arbeidene før forpliktende kostnadsrammer presenteres for Stortinget.

Dette medlem har merket seg at det er oppnevnt et tverrfaglig utvalg som skal gå gjennom vedlikeholdsbehovene for de kongelige eiendommene. Dette medlem vil understreke behovet for offentlig innsyn i arbeidet. Dette medlem mener at gjennomføring av vedlikeholdsarbeidet ved de kongelige eiendommene må ses i sammenheng med behovet for vedlikehold av andre bygg med kulturhistorisk verdi.

2.2.2 Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn

Komiteen har merket seg at utvalget som skal vurdere dagens sjømannspensjon fremdeles ikke har avgitt sin innstilling, og en forutsetter at sak om sjømannspensjoner fremlegges for Stortinget når utvalgets innstilling foreligger. Komiteen har ellers ingen merknader.

2.2.3 Kap. 666 Avtalefestet pensjon

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at ordningen med avtalefestet pensjon med statstilskudd ble innført fra 1. januar 1989 i forbindelse med inntektsoppgjøret for 1988. Lignende avtaler er også inngått for offentlig ansatte. Staten dekker sine forpliktelser i henhold til lov av 23. desember 1988. Flertallet viser også til at formålet med avtalefestet pensjon er å gi større fleksibilitet og valgmulighet til å gå av med pensjon for eldre yrkesaktive. Eldre yrkesaktive som selv har behov for og ønsker det, har etter eget valg rett til å gå av med pensjon før fylte 67 år, eller kan på visse vilkår kombinere redusert yrkesaktivitet med delpensjon.

Flertallet ser ordningen med avtalefestet pensjon som en god velferdsordning med positive virkninger både for den enkelte og for samfunnet. At flere eldre yrkesaktive får muligheten til å kombinere arbeid og pensjon gjør at samfunn og arbeidsliv i større grad kan trekke fordeler av deres erfaringer. Redusert arbeidstid gir den enkelte mulighet til å være yrkesaktiv så lenge som mulig. Gjennom medvirkningen i avtalefestet pensjon bidrar staten til dette. I mange tilfeller vil full uførepensjon være alternativet. Flertallet viser til at ordningen med avtalefestet pensjon gir muligheter til å finne fleksible ordninger tilpasset individuelle behov, slik at alle kan delta i arbeidslivet på egne premisser.

Flertallet har for øvrig merket seg at et offentlig utvalg som ser på førtidspensjonsspørsmål vil være ferdig med dette arbeidet i november 1998, og at Regjeringen vil følge opp dette med et framlegg overfor Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har merket seg den betydelige økning i statens utgifter til AFP. Dersom denne utviklingen fortsetter, vil det i realiteten bety en nedsettelse av aldersgrense for pensjon fra 67 til 62 år

for alle de yrkesgrupper som faller inn under ordningen. Disse medlemmer mener dette er en betenkelig utvikling i en tid da Norge får stadig flere pensjonister og tilsvarende færre yrkesaktive. I dag er det såpass mange yrkesgrupper som faller inn under AFP-ordningen, at frivillig nedsatt aldersgrense for disse virker svært urettferdig i forhold til dem som faller utenfor ordningen. Disse medlemmer vil også peke på at denne utviklingen medfører betydelige utbetalinger for staten. Disse medlemmer mener at behovet for fleksible pensjonsordninger bør målrettes bedre, slik at de fanger opp dem som har et reelt behov for førtidspensjon, uten at de som kan stå i sitt yrke til de er 67 år stimuleres til tidligere pensjonering. Det er disse medlemmers mening at AFP-ordningen kan bli en sovepute for arbeidsgiverne, der de velger å førtidspensjonere ansatte fremfor å legge til rette for et arbeidsmiljø tilpasset mennesker i ulike faser av livet.

Disse medlemmer mener at partene i arbeidslivet selv må bære omkostningene ved en pensjonsordning som er gunstigere enn statens generelle pensjonsordninger. Den demografiske utvikling i Norge tilsier at flest mulig bør være yrkesaktive så lenge som mulig, og disse medlemmer mener staten gjennom sine bidrag til pensjonssystemene bør oppmuntre til dette. Staten som arbeidsgiver bør ha en målrettet personalpolitikk som gir rom for fleksible løsninger for mennesker i ulike livsfaser. Disse medlemmer mener det bør bli lettere å skifte mellom arbeidsoppgaver slik at yrkeslivet oppleves som interessant og givende i alle faser av livet.

2.2.4 Kap. 1500 Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Post 01

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 1,855 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet bevilger kr 167 806 000 på kap. 1500.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter reduksjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor kap. 1500 reduseres med 7,8 mill. kroner.

Post 21

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at post 21 har hatt en økning på 28,3 pst. fra 1998 til 1999 og foreslår at posten reduseres med kr 12 511 000.

2.2.5 Kap. 1502 Tilskudd til kompetanseutvikling

Komiteen registrerer at bevilgningen over kap. 1502 er en del av 43 mill. kroner som ble avsatt til kompetanseutvikling. Dette som en del av hovedtariffavtalen.

Komiteen legger vekt på at den primære satsingen skal omfatte tiltak som bidrar til effektivisering og tjenesteutvikling. Komiteen registrerer videre at også her er likestillingsproblematikken inntatt sammen med tiltak for økt rekruttering og utvikling av personer med innvandrerbakgrunn.

2.2.6 Kap. 1503 Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplysnings- og utviklingsfond

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at staten og organisasjonene har inngått en avtale om statens tilskudd til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingstiltak. Disse medlemmer ønsker ikke å bryte en inngått avtale, og synes dessuten det er svært positivt at statsansatte får økt kompetanse. Noe som vil gi brukerne av statens tjenester bedre rettssikkerhet og mer kvalifisert tjenesteføring.

Flertallet støtter forslaget til bevilgning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at de er av den oppfatning at det ikke er statens oppgave å bevilge støtte til organisasjonenes opplæring av tillitsvalgte i staten og skoleverket.

Disse medlemmer mener hele ordningen bør gjennomgås med sikte på avvikling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener de ansatte må bidra i større grad selv og reduserer bevilgningen med 35 mill. kroner i sitt alternative budsjett.

2.2.7 Kap. 1510 Fylkesmannsembetene

Komiteen viser til Stortingets vedtak, jf. Budsjett-innst. S. I. Tillegg nr. 1 (1998-99) om å oppnevne en statlig moderniseringskomite med mandat til å foreslå strukturendringer i offentlig sektor for å sikre mer økonomiske og menneskelige ressurser til eldreomsorg, helse, utdanning og forskning, og for å sikre folketrygden. Blant de forhold denne komiteen må legge vekt på i sitt arbeid er bl. a. forholdet mellom forvaltningsnivåene, herunder forholdet mellom statsadministrasjon og lokaladministrasjon, og forholdet mellom fylkeskommunene og statsadministrasjonen. Formålet er forenklinger som kan fjerne unødvendig dobbeltadministrasjon.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon

på 5,318 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet bevilger kr 326 533 000 på kap. 1510 post 01.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at departementet i St.prp. nr. 1 (1997-98) påpekte at saksmengden av lovfestede og lovpålagte oppgaver under Fylkesmannen var så stor at ventetiden for svar på søknader og klagebehandlinger ble for lang. I brev av 24. november 1998 gjentar departementet at saksbehandlingstiden fortsatt synes å være for lang selv om den er redusert noe. Disse medlemmer viser til at Fylkesmannen behandler saker som er svært viktige både for enkeltmennesker og for samfunnet. Spesielt gjelder dette barnevernet og spørsmål av betydning for den enkeltes rettssikkerhet. Av departementets brev til komiteen av 2. desember 1998 framgår bl.a. at reduksjonen vil føre til økt saksbehandlingstid innenfor de lovpålagte områdene, redusert antall lovpålagte tilsynsbesøk, redusert reisevirksomhet og at flere stillinger må holdes vakante. Det framgår også at enkelte embeter kan bli nødt til å benytte midler til drift som er forutsatt benyttet til oppfølging av viktige handlingssplaner, bl.a. innenfor sosialtjenestens førstelinje og overfor psykisk utviklingshemmede. På denne bakgrunn finner disse medlemmer det ikke forsvarlig å redusere fylkesmennenes driftsbudsjetter slik flertallet gjør uten en forutgående grundig vurdering av konsekvensene, og foreslår at bevilgningen til fylkesmannsembetene økes med kr 10 318 000 i forhold til det framforhandlede budsjettforlik.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har merket seg at grenseoppgangen mellom oppgaver som må ligge til Fylkesmannsembetet og oppgaver som like godt kan utføres av andre, fremdeles ikke er foretatt. Disse medlemmer vil påpeke at forslag om slik grenseoppgang ble fremsatt av Høyre under budsjettbehandlingen i 1997, men ble avvist som uaktuell fordi slikt arbeid alt var igangsatt av Oppgavefordelingsutvalget og Statssekretærutvalget for omstilling og fornying av offentlig forvaltning. Disse medlemmer konstaterer at Stortinget så langt ikke er blitt presentert for vesentlige resultater angående oppgavefordeling fra disse utvalgene. For å unngå at samme arbeid utføres flere ganger, mener disse medlemmer at eventuelle resultater av de nevnte utvalgs arbeid bør overlates til den moderniseringskomite som er besluttet opprettet etter fellesforslag fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre. Forenklinger som kan fjerne unødvendig dobbel administrasjon vil frigjøre ressurser til tiltrengt tjenesteproduksjon innen prioriterte områder.

Komiteen sine medlemmer fra Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti syner til brev fra departementet 2.

desember 1998 til komiteen der det også framgår at for å retta opp høvet mellom ressursar og oppgåver er det sett i gang eit eige omstillingsprogram, jf. St.prp. nr. 1 (1998-99). Hovudmålet med dette er å vurdere tilhøvet mellom oppgåver og ressursar i fylkesmannsembeta for å setja i gang tiltak både sentralt og i embeta. Desse medlemene meiner det nå må vera rett å føreta ein gjennomgang av oppgåvene, dei administrative rammene og i tillegg nye måtar å betra oppgåveløysinga på.

Desse medlemene vil også peike på at forholdet mellom forvaltningsnivåa, herunder fylkesmannsambetet, og fleire av dei andre nemnde områda allereie er under utgreiing gjennom arbeidet i det såkalla Oppgavefordelingsutvalgets arbeid, samt arbeidet i Statssekretærutvalget for omstilling og fornying av offentlig forvaltning.

Desse medlemene vil understreke at Oppgavefordelingsutvalget som er sett ned etter vedtak i Stortinget, jf. Innst. S. nr. 225 (1995-96), m.a. nettopp skal gje ein samla oversikt og vurdering av ansvars-, oppgave- og funksjonsfordeling ein har i dag og gjere framlegg om eventuelle reformar som kan styrke demokratiet, betre grunnlaget for politisk styring i offentlig forvaltning, gje ei meir brukarvenleg forvaltning og bidra til ein betre offentlig ressursbruk. Utvalet vil også drøfte forholdet mellom regional statsforvaltning og fylkeskommunen, samt forholdet mellom kommunane og fylkeskommunen.

På same måte vil desse medlemene vise til at også Statssekretærutvalget for omstilling og fornying av offentlig forvaltning har som mandat m.a. å sjå på krav til betre service og brukarorientering i forvaltninga, betre ansvars- og oppgåvedeling mellom nivåa i statsforvaltninga samt å gå gjennom sentraladministrasjonen sin verkemåte og styringssystem. Utvalet har som ein del av sitt arbeid m.a. sett i gang arbeid med å greie ut høvet for desentralisering av statlege arbeidsoppgåver og vil også gå gjennom staten sitt tilsyn med kommunesektoren.

Desse medlemene meiner det vil vere klokt å avvente resultata av dei ovannemnde initiativa før ein ny «moderniseringskomite» vert sett saman. Oppretting av eit nytt statleg utval som overlappar utvala som allereie eksisterer, verker lite målretta og bidrar i seg sjølv til å auke den offentlege ressursbruken.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti har merket seg at en av fylkesmannens oppgaver er å bidra til ivaretagelse og utvikling av et levedyktig lokalt folkestyre med rettferdig ressursfordeling, samt tilstrekkelig økonomisk handlefrihet. Videre skal fylkesmannen sikre at summen av statlige pålegg og statlig styringsaktivitet ikke medfører kostnader som overskrider kommunenes økonomiske ressurser. Dette medlem vil peke på at de siste års statsbudsjett har ført til stadig større gap mellom oppgaver og økonomi i kommunene. Statsbudsjettet for 1999 betyr et reelt kutt i forhold til 1998 på ca. 4,5 mrd.

kroner. Fra kommune etter kommune kommer meldinger om store kutt, nedlegging av skoler, barnehager, omsorgstilbud og kulturtilbud. Kommunene tvinges til å øke kommunale avgifter og egenandeler på barnehager, skolefritidsordninger, musikkskoler, omsorgsordninger m.m. Konsekvensene av flertallets politikk er at forskjeller mellom folk og kommuner øker. Dette medlem mener at kommunenes forverrede økonomi er en trussel mot lokaldemokratiet. Når mange nå trekker seg fra kommunesyrearbeid, er manglende økonomisk handlefrihet en viktig årsak. Dette medlem mener derfor at det er svært viktig at fylkesmannen nå overvåker konsekvensene av kommuneøkonomien og rapporterer i god tid før framlegging av Revidert nasjonalbudsjett og Kommuneøkonomiproposisjonen.

2.2.8 Kap. 1520 Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling

Post 01 Driftsutgifter

Komiteen viser til at Statskonsult er statens fagorgan for effektivisering og fornying av forvaltningen. Statskonsult utfører oppdrag fra departementer og statlige virksomheter, men skal også på eget initiativ ta opp relevante forvaltningspolitiske problemstillinger. Komiteen vil vise til at Statskonsult skal fange opp utviklings- og omstillingsbehov, og legge vekt på å dokumentere og systematisere kunnskap slik at behov for utvikling, fornyelse, omstilling, bedre styring og bedre ressursutnyttelse identifiseres. Statskonsults viktigste virkemidler er analyse, evaluering, dokumentasjon, rådgivning, veiledningsmateriell og kompetanseutvikling.

Komiteen vil vise til at Statskonsults virksomhet er konsentrert om fem områder: styring og resultatorientering, omstilling og organisasjonsformer, informasjonsteknologi, internasjonalisering og lederskapsutvikling.

Komiteen merker seg at Statskonsult vil videreutvikle ideene knyttet til Offentlige servicekontor. Komiteen stiller seg positiv til at det legges vekt på å få forvaltningen til å innføre serviceerklæringer innen utgangen av år 2000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 1,27 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet bevilger kr 80 062 000 på kap. 1520 post 01.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter en reduksjon på kap. 1520 post 01 med 1,27 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen har målset-

ninger om effektiv forvaltning for å sikre likeverdige tilbud over hele landet, og at målet skal være en tilgjengelig, helhetlig, effektiv og styrbar forvaltning.

Disse medlemmer deler denne målsetningen. Da må man også utvikle en fremtidsrettet forvaltning med utgangspunkt i dagens forvaltning, som etter disse medlemmers mening er uoversiktlig, forskjellig organisert og ineffektiv med sammenblanding av roller og ansvarspulverisering.

Disse medlemmer mener man trenger en gjennomgripende forvaltningsreform som klargjør ansvarsfordelingen mellom de som fastsetter lover, regler/forskrifter og instruksjoner på den ene side, de som administrerer disse på en annen side, de som produserer tjenester på den tredje side, og de som fører tilsyn med at lover, regler/forskrifter følges på den fjerde side. Dette er av sentral betydning for en moderne og effektiv, samt rettferdig forvaltning.

Disse medlemmer mener dagens forvaltningstjeneste eksisterer uten en klar overordnet fastsatt modell, oversiktlig, standardisert organisering og godkjenning.

Disse medlemmer registrerer at dagens forvaltning er bygget opp på de enkelte fagområder og ansvarsområder basert på en selvstendig historisk vurdering, uavhengig av hvorledes andre forvaltningsområder har avgjort tilsvarende problemstillinger for hvem som gjør og skal ha ansvar for hva. Disse medlemmer mener det er uheldig at institusjoner som en departementsavdeling, et direktorat, en etat eller tilsyn, har forskjellig ansvars- og oppgaveforhold fra fagsektor til fagsektor. Disse medlemmer mener en felles modell bør være formålstjenlig for å skape oversiktlig og forutsigbarhet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet ønsker en offentlig sektor som setter brukernes behov i sentrum og som gir tjenester av høy kvalitet. Offentlig sektor forvalter midler som er hentet inn fra familiene og næringslivet gjennom skatter og avgifter. Det forplikter til effektiv ressursutnyttelse.

Disse medlemmer vil peke på at det både med hensyn til økt kvalitet og bedre ressursutnyttelse ligger et betydelig potensiale i å sette deler av offentlig virksomhet ut på anbud. Offentlig finansiering av tjenester innebærer ikke at det offentlige nødvendigvis må produsere tjenestene. Gjennom bruk av anbud og konkurranseutsetting kan det offentlige konsentrere seg om å etterspørre tjenester på innbyggernes vegne, og la private aktører konkurrere på pris og kvalitet om å utføre disse. Bruk av eksterne leverandører gjør det lettere for det offentlige å stille klare krav til tjenestenes kvalitet og innhold.

Disse medlemmer mener Statskonsult bør vie betydelig oppmerksomhet mot å identifisere og utrede sider av det offentliges virksomhet som egner seg for bruk av anbud og konkurranseutsettelse.

2.2.9 Kap. 1521 Statens informasjonstjeneste

Komiteen har merket seg at Statens informasjonstjeneste har gjennomført en omfattende omstillingssprosess i organisasjonen og at en rapport om resultatene av omstillingen vil foreligge i løpet av 1998.

Komiteen viser videre til rapporten «Endringer i regelverket, hvordan gjøres de kjent?». Rapporten inneholder en kartlegging av et utvalg statlige virksomheters informasjon om rettigheter og plikter. Statens informasjonstjeneste foreslår i rapporten bl.a. at departementet må påta seg et helhetsansvar for informasjon til berørte parter og at informasjonsteknologi bør tas i bruk for å gjøre rettighets- og pliktinformasjon lettere tilgjengelig. Etterspørselen etter rapporten har vært stor.

Komiteen har merket seg dette og mener dette er et svært viktig arbeid som bør følges opp slik det er antydning i proposisjonen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på kr 311 000 i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet bevilger kr 18 894 000 på kap. 1521 post 01.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter reduksjonen på kap. 1521 post 01 med kr 311 000.

2.2.10 Kap. 1522 Statens forvaltningstjeneste Post 01 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 4,053 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet bevilger kr 247 357 000 på kap. 1522 post 01.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter reduksjonen på kap. 1522 post 01 med 4,053 mill. kroner.

Disse medlemmer har merket seg at Statens forvaltningstjeneste har en rolle som pådriver for miljøvennlig innkjøpspolitikk og skal bidra til miljøbevissthet hos statlige innkjøpere. Disse medlemmer synes det er positivt at det benyttes videokonferanser for å få ned reisevirksomheten. Disse medlemmer mener at det foruten miljøhensyn også må legges til grunn at statlige innkjøp skal gjøres hos firma og bedrifter som har tatt inn lærlinger og har ordnete tariff- og arbeidsforhold for sine ansatte.

2.2.11 Kap. 1530 Tilskudd til de politiske partier

Komiteen viser til Budsjett-innst. S. nr. 1 Tillegg nr. 1 (1998-99) der en gikk inn for en økning på 10 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Det bevilges kr 118 812 000 på kap. 1530 post 70.

Komiteens fleirtal, alle unntake medlemene fra Fremskrittspartiet, er klar over at dei offentlege løyvingane til dei politiske partia har som grunnlag eit ynskje om ei brei og landsomfattande deltaking i arbeidet for å styrka folkestyret på alle nivå. Dei politiske partia og deira ungdomsorganisasjonar har ein sentral plass i dette.

Fleirtalet er kjend med at dei partipolitiske ungdomsorganisasjonane har vorte tekne ut av det ordinære regelverket, og får nå støtte etter moderpartiet sin oppslutnad ved stortingsvala.

Fleirtalet er elles kjend med at Fordelingsutvalet for ungdomsmidlane i 1995 vedtok å tilbakekalla for mykje utbetalt støtte til enkelte partipolitiske ungdomsorganisasjonar for åra 1993-95.

Fleirtalet er klar over at det er resultatet av stortingsvalet 1997 som vert lagt til grunn for fordelinga til dei sentrale partiorganisasjonane på 1999-budsjettet.

Fleirtalet har også merka seg at tilskotet til dei politiske partia sine sentrale ungdomsorganisasjonar vert gitt etter stemmetalet ved siste stortingsval til moderpartia.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil vise til at Arbeiderpartiet som eneste parti gikk imot å overføre de partipolitiske ungdomsorganisasjoner til partistøtten. Når dette har skjedd er det viktig for disse organisasjonene å få stabile vilkår i tråd med det regelverket som er knyttet til denne støtten.

Disse medlemmer vil ta sterk avstand fra enkelte partiers forsøk på å tilgodese egne ungdomspartier gjennom innføring av såkalt grunnstøtte.

Disse medlemmer viser til Budsjett-innst. S. I (1998-99) der det går fram at Arbeiderpartiet vil styrke denne posten med 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Komiteen sine medlemmer frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti meiner dette kan verka urettferdig i høve til den medlemsmassen og den aktiviteten ungdomsorganisasjonane har då det er eit faktum at dei politiske ungdomsorganisasjonane er heilt sjølvstendige organisasjonar. Disse medlemmene meiner derfor at dette bør vurderast i samband med behandlinga av statsbudsjettet for 2000. For 1999 bør kvar av dei partipolitiske ungdomsorganisasjonane sikrast eit grunnbeløp på kr 250 000 før resterande del av løyvingane vert fordelte etter partistorleik. Dette vil gi alle organisasjonane eit minimumsbeløp til å driva organisasjonen for. Disse medlemmene meiner derfor at med dette vil fortsatt aktivitet og mangfald vera sikra blant dei politiske ungdomsorganisasjonane.

2.2.12 Kap. 1540 Statens Pensjonskasse

Komiteen viser til at Statens Pensjonskasse fortsatt har vanskeligheter med iverksetting av nye pensjoner til riktig tid. Dette gjelder flere typer pensjoner som bl.a. alderspensjon og uførepensjon. Når det gjelder alderspensjoner har det imidlertid skjedd en klar forbedring de to siste årene, slik at en for 1998 opererer med et forventet resultat på 85,2 pst. For uførepensjoner er situasjonen langt vanskeligere og i 1997 utbetalte Statens Pensjonskasse kun ca. 23 pst. av uførepensjonene i riktig tid. Årsakene er flere og henger bl.a. sammen med at regelverket og rutinene både for arbeidsgiver og arbeidstaker er kompliserte. En årsak er også en betydelig personellutskiftning innen Statens Pensjonskasse.

Komiteen er kjent med at Statens Pensjonskasse arbeider med å løse problemene med bl.a. for sen innberetning av nødvendige opplysninger fra arbeidsgiverne, gjennom prosjektet TOPP, men at full effekt av de tiltak som ligger i prosjektet ikke vil være målbar før i år 2000.

Komiteen er enig i at de nevnte resultater ikke er tilfredsstillende og ber derfor departementet følge utviklingen når det gjelder utbetalingen av nye pensjoner.

Komiteen har videre merket seg at departementet ser behov for å vurdere den fremtidige styring og organisering av Statens Pensjonskasse sett i lys av de voksende utfordringer virksomheten står overfor.

Komiteen avventer en nærmere utredning av spørsmålet fra departementets side.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 1,1 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Kap. 1540 post 01 bevilges med kr 103 948 000.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil understreke viktigheten av at våre pensjonister får riktig pensjon til rett tid. Det er derfor nødvendig at Statens pensjonskasse drives effektivt og med muligheter til å håndtere den forventede økning i antall pensjonister. Disse medlemmer går derfor imot å redusere post 01 med 1,1 mill. kroner.

2.2.13 Kap. 1542 Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten

Komiteen har merket seg at økningen på budsjettet skyldes økt antall pensjonister og økning i grunnbeløpet.

Komiteen vil peke på betydningen av at pensjoner utbetales med rett beløp til rett tid.

Komiteen har ellers ingen merknader og slutter seg til Regjeringens forslag.

2.2.14 Kap. 1544 Boliglån til statsansatte

Komiteen viser til at bestemmelsene om låneordningen er tatt inn i hovedtariffavtalen mellom de ansatte og Staten som arbeidsgiver. Statens Pensjonskasse (SPK) administrerer ordningen som finansieres ved hjelp av SPKs fond og ved bevilgninger over statsbudsjettet i den utstrekning fondets midler ikke strekker til.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, vil advare mot at Stortinget ved behandlingen av de enkelte års budsjetter gir seg til å overprøve denne type avtaler. Dette må fortsatt være en sak mellom staten som arbeidsgiver og arbeidstakernes organisasjoner.

Flertallet viser til at post 90 under dette kapitlet behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet jf. Budsjett.innst. S. nr. 6 (1998-99).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at ordningen med låneordning for statsansatte er en bestemmelse i hovedtariffavtalen. Disse medlemmer mener at denne selektive ordningen for medlemmer i SPK trygt kan betegnes som meget fordelaktig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil bemerke at i prinsippet er avtaler inngått mellom partene i arbeidslivet ikke gjenstand for politiske vurderinger. Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at når stat, fylke eller kommune er arbeidsgiver kan det avtalerettslige grunnlaget være gjenstand for slike politiske vurderinger. Disse medlemmer mener avtalen om boliglån for statsansatte hører hjemme i den siste kategori, og at den bør avskaffes i nåværende form. Disse medlemmer vil oppfordre til at avtalen, hvis den skal videreføres, revideres slik at denne ikke bekoster fellesskapets ressurser.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til dagens muligheter for lån i det private marked eller i Statens Husbank. Disse medlemmer ser ikke behov for å opprettholde en ordning med spesielt gunstige lån til statsansatte, og mener derfor at dette forhold bør tas opp i forbindelse med forhandlinger med de berørte organisasjoner.

2.2.15 Kap. 1545 Ventelønn m.v.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at statsansatte som blir sagt opp fra sin stilling som følge av nedleggelse av arbeidsplasser, har krav på ventelønn og fortrinnsrett til ny stilling i staten etter tjenestemannslovens regler. Flertallet merker seg at Statens

Pensjonskasse arbeider med formidling av overtallige og kontroll av ventelønn.

Flertallet støtter proposisjonens forslag om en overslagsbevilgning på kr 163 588 000 til ventelønn i 1999.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil uttrykke en skepsis til ventelønnsordningens rettmessighet, og vil i den sammenheng vise til situasjonen på arbeidsmarkedet. Disse medlemmer mener at også oppsagte tjenestemenn i Staten må vise omstillingsvilje og mobilitet i en situasjon hvor det er stor etterspørsel på arbeidskraft.

Disse medlemmer mener at slike forfordelinger av ansatte i offentlig sektor er uheldig. Disse medlemmer vil derfor henstille til at hjemmelen i tjenestemannsloven om rett til ventelønn får en gjennomgang med sikte på avvikling.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at ventelønnsordningen gir oppsagte tjenestemenn rett til ventelønn og fortrinnsrett til annet statlig arbeid. Disse medlemmer vil bemerke at dette er en ordning for statlige tjenestemenn som trygt kan kalles meget fordelaktig.

Disse medlemmer ønsker derfor en gjennomgang av ordningen.

2.2.16 Kap. 1546 Yrkesskadeforsikring

Komiteen har merka seg at alle som utfører arbeid for staten er omfatta av lov om yrkesskadeforsikring og har dei same rettane som andre arbeidstakarar. Komiteen er samstundes klar over at staten som arbeidsgivar er sjølvassurandør.

Komiteen registrerer at løyvingsforslaget er redusert i høve til føregående år avdi Posten og NSB har flytta yrkesskadeordningane sine til andre enn Statens Pensjonskasse (SPK). SPK har dessutan i tillegg redusert premien til yrkesskadeforsikring. Komiteen er også kjend med at innbetalt premie er vesentleg høgare enn forventa utbetalt erstatning i 1999.

Komiteen sluttar seg til forslaget til løyving.

2.2.17 Kap. 1550 Konkurransetilsynet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 1,093 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Det bevilges kr 66 799 000 på kap. 1550 post 01.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at departementet har gått inn for å opprettholde den stedlige representasjon ved de 8 eksisterende regionkontorene, men med en noe mindre bemanning ved tre av kontorene enn i dag.

Flertallet har forståelse for at Konkurransetilsynet ut fra hensynet til optimal ressursbruk velger en

modell med større spesialisering ved de enkelte kontorenheter. Med bruk av informasjonsteknologi er det ikke nødvendig at alle kontorer utfører de samme tjenester. Utvikling av ulik spisskompetanse ved hvert kontor vil etter flertallets mening heller kunne bidra til styrking av det enkelte kontor. Hvilken spisskompetanse som utvikles ved det enkelte regionkontor, kan vurderes ut fra kontorets størrelse og andre relevante forhold. Derigjennom sikres at også de minste regionkontorene, som f.eks. Hamar-kontoret, vil fungere som effektive ledd i organisasjonen som helhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil vise til de sentrale målsettinger bak konkurranseloven som setter forbud mot prissamarbeid og markedsdelingsavtaler samt påbyr de næringsdrivende å gi forbrukerne prisopplysninger på varer og tjenester. Det vises videre til pristiltaksloven som ved flere anledninger har vært aktuell i enkelte regioner i forbindelse med større arrangementer som f.eks. OL på Lillehammer og VM på ski i Trondheim. Dette nødvendiggjør en regional tilstedeværelse. Det vises videre til utviklingen i kontroll saker etter lovens forbud mot å samarbeide om priser, anbud og markedsdeling. Dette innbefatter kontrollbesøk med granskning og bevissikring, og antall saker som blir innskjerpet eller anmeldt påvirkes av antallet kontroller. Som et viktig forbrukertiltak er det betenkelig at antall kontroller går nedover. Det vises videre til kontrollene som blir gjennomført for å kontrollere prismerkningsbestemmelsene der antall kontroller påvirker saker det blir innskjerpet på. Det er viktig at det forbrukerpolitiske arbeidet styrkes gjennom en satsing på å håndheve konkurranseloven.

Disse medlemmer vil understreke de regionale kontorenes betydning for å nå de konkurransepolitiske målsettingene, og vil derfor gå imot den foreslåtte nedgradering av regionkontorene som foreslås. Det betyr at det videreføres 8 likeverdige regionkontor.

Disse medlemmer viser til Budsjett-innst. S. nr. 2 (1997-98):

«Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 2 (1996-97) der disse partier peker på Konkurransetilsynets viktige oppgave lokalt bl.a. gjennom ivaretagelse av forbrukerinteresser.

Flertallet vil understreke at for at Konkurransetilsynet skal kunne ivareta sine tilsynsoppgaver i det lokale marked er det viktig med lokalkunnskap og går inn for at Konkurransetilsynets kontorer i Stavanger, Hamar og Bodø opprettholdes.»

Disse medlemmer ser her at Kristelig Folkeparti og Senterpartiet er mer opptatt av spesialisering av kontorenheten og derigjennom en økt sentralisering, enn å ta hensyn til lokalkunnskap og viktige forbrukerinteresser.

Disse medlemmer går imot nedskjæring på kap. 1550 post 01 på kr 1 093 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er behov for et uavhengig Konkurransetilsyn som på en mer effektiv måte enn i dag kan overvåke markedene og gripe inn overfor handlinger som virker hemmende eller skadelige på konkurransen.

Disse medlemmer vil peke på at når det gjelder regionkontorene, vil samlokalisering med andre statlige organer som f.eks. Forbrukerrådet kunne gi en mer rasjonell og kostnadseffektiv drift av disse.

2.2.18 Kap. 1560 Pristilskudd

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Regjeringen vil avvikle frakttilskuddet til bensin og autodiesel fra 1999 uten at det foreligger et vedtak om innføring av en ordning med tilsvarende formål. Disse medlemmer viser videre til tidligere behandlinger i Stortinget av en selvfinansierende ordning for frakttilskudd utenfor statsbudsjettet og de respektive partiers merknader i den sammenheng.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til St.prp. nr.1 (1998-99) der det framgår at dagens fraktutjevningsordning blir avvirket under forutsetning av at den erstattes av en selvfinansierende ordning. Regjeringen har lagt fram en egen proposisjon om en selvfinansierende ordning for frakttilskudd utenfor statsbudsjettet. Ordningen er tenkt utformet slik at det ilegges en særskilt avgift på bensin og autodiesel, og at inntektene fra avgiften går inn i et eget fond som danner grunnlag for utbetaling av frakttilskudd.

Disse medlemmer viser til at finanskomiteen har Ot.prp. nr. 22 (1998-99) Om etablering av et fond for utjevning av transportkostnader for bensin og autodiesel, til behandling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Konkurransetilsynet ikke har funnet egnede resultatindikatorer som belyser hvorvidt tilskuddsordningen faktisk bidrar til utjevning av prisene. Disse medlemmer registrerer at det sannsynligvis er andre forhold enn fraktkostnadene som bidrar til prisforskjeller.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen ønsker å videreføre tilskuddsordningen for Nord-Norge, men avvikle ordningen som omfatter frakttilskudd til bensin og autodiesel, og erstatte denne med en selvfinansierende ordning utenfor statsbudsjettet. Disse medlemmer mener ordningen må avskaffes i sin helhet uten erstatning. Disse medlemmer mener at generelle skatte/avgiftsreduksjoner er et bedre alternativ, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre er sterkt kritiske til å opprettholde frakttilskuddet for bensin og autodiesel. Det vises til at Regjeringen har lagt frem en

proposisjon for Stortinget med forslag om å erstatte dagens ordning med en såkalt selvfinansierende ordning. Disse medlemmer ser ikke den store forskjellen i om frakttilskuddet finansieres over statsbudsjettet eller gjennom en særskilt avgift på bensin og autodiesel.

Disse medlemmer viser til at Konkurransetilsynet ikke har funnet at pristilskuddet virker utjevne på prisene. Konkurransetilsynet har vist at det er ulikheter i konkurranseforholdene som forårsaker prisforskjellene. Disse prisforskjellene kan ikke utlignes gjennom frakttilskuddsordninger. For å oppnå prisreduksjoner i distriktene må det stimuleres til økt konkurranse.

2.2.19 Kap. 1581 Kompensasjon til Luftfartsverket for overføring av Fornebu

Komiteen viser til at Stortinget har vedtatt, jf. bl.a. Innst. S. nr. 1 (1992-93), at Statens del av verdiene på Fornebu skal tilføres Oslo Lufthavn A/S. Komiteen understreker at staten i forbindelse med planene om etterbruk av Fornebu også må ha et langsiktig perspektiv og vurdere etterbruken både ut fra god økonomiforvaltning, generelle politiske mål og ønsket samfunnsutvikling. Det var ønsket om denne langsiktigheten som lå til grunn for overføringen fra Luftfartsverket til Statsbygg.

På denne bakgrunn støtter komiteen forslaget om en engangsbevilgning på 2,3 mrd. kroner til Luftfartsverket som kompensasjon for overføring av Fornebu. Komiteen har merket seg at Arbeids- og administrasjonsdepartementet mener at et verdianslag på 2,3 mrd. kroner for statens eiendom er beheftet med betydelig usikkerhet og er trolig for høyt.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Statens inntekter fra eiendommene på Fornebu også vil bli påvirket av utformingen av og statlig medvirkning til et IT-senter på Fornebu og forutsetter at Stortinget kommer tilbake til dette i forbindelse med behandling av St.meld. nr. 13 (1998-99), om enkelte gjenstående spørsmål i forbindelse med etablering av et IT-senter på Fornebu.

2.2.20 Kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser til flertallsmerknadene i Budsjett-innst. S. nr. 2 (1997-98) om at det måtte legges en rekke politiske føringer for etableringen av et IT- og kunnskapssenter, for at sentret skulle tjene de samfunnsmessige målsettingene. Stortingets flertall har også ved flere anledninger pekt på at etableringen må skje etter en samlet plan som ivaretar samfunnets interesser. Flertallet har merket seg at Regjeringen vil følge opp dette, men finner grunn til å understreke at en samlet plan må framlegges og godkjennes før eventuelle salg og utleie av arealer og bygninger foretas.

Når det gjelder innholdet i planen viser flertallet til følgende flertallsmerknad fra næringskomiteen i Innst. S. nr. 232 (1997-98):

«Det må i tråd med tidligere Stortingsvedtak legges forutsetninger om utdanning, nettbasert etter- og videreutdanning, distribuert utdanning til regionale høgskoler, samspill med regionale sentra og inkubatorvirksomhet. Skal dette gjennomføres i praksis må aktuelle kjøpere eller leietakere legge fram en plan for hvordan de har tenkt å gjennomføre de krav Staten stiller til et IT- og kunnskapssenter.»

Flertallet viser til at Stortinget har lagt til grunn at det skal etableres et nasjonalt IT-senter «av internasjonal betydning som skal bidra til ny næringsvirksomhet og nye utdanningsfunksjoner i et samspill mellom forskning, utdanning og næring». Videre har Stortinget pekt på at «en konkurransedyktig næringsutvikling på Fornebu også vil kunne ha positive synergieffekter for annen næringsutvikling i Norge, og kunne fungere som en drivkraft for nærings- og kompetansemiljøer i andre deler av landet.» Dersom denne visjonen skal virkeliggjøres kreves det et aktivt statlig engasjement.

Flertallet viser til næringskomiteens Innst. S. nr. 232 (1997-98), der det var forutsatt at eventuelle interesser måtte legge fram en plan som viser at intensjonen med et IT- og kompetansesenter ivaretas og at det avsettes et stort nok landområde til å realisere dette.

Flertallet viser til utlysingen av Koksa-området for salg og forutsetter at dette eller annet aktuelt område til IT- og kompetansesentret ikke skal bli avhendet før en plan foreligger og før Stortinget har behandlet St.meld. nr. 13 (1998-99).

Flertallet viser til flertallets merknader, Innst. S. nr. 232 (1997-98), fra næringskomiteen, og at Regjeringen etter dette har lagt fram en stortingsmelding om et enkelt gjenstående spørsmål i forbindelse med etablering av et IT-senter på Fornebu, St.meld. nr. 13 (1998-99).

Flertallet forutsetter at Stortinget ved behandling av den framlagte stortingsmeldingen kommer tilbake til forhold som vedrører statlig medvirkning til IT-sentret gjennom bl.a. tilrettelegging for utdanning, og hvilken eierskapsmodell som bør velges i forbindelse med etablering av et slikt senter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres fellesmerknad med Fremskrittspartiet i Budsjett-innst. S. nr. 2 (1997-98). Disse medlemmer er positive til visjonen om å skape et privat finansiert IT- og kunnskapssenter på Fornebu. Formålet er ny næringsutvikling og økt utdanning innen IT. Mangelen på IT-kompetanse er i dag et betydelig problem for næringslivet og samfunnet for øvrig. Mangelen på kvalifisert IT-personell reduserer Norges fremtidige konkurransedyktighet og fører til tap av potensielle arbeidsplasser.

Disse medlemmer mener det er positivt at private investorer bidrar på lang sikt til å virkeliggjøre en økt utdanningskapasitet innen IT og verdiskaping gjennom samspill med forskning, utdanning og næringsliv.

Disse medlemmer viser til fellesmerknader fra Høyre og Fremskrittspartiet i forbindelse med behandlingen av budsjett for 1998, hvor disse partier ga klart uttrykk for at investorer som ønsker å utvikle et ITK-senter på Fornebu må basere seg på å betale markedspris for eiendommer på vanlig forretningsmessige vilkår, ikke gjennom direkte statlige tilskudd, investeringer eller subsidiering som følge av at eiendommer selges under markedspris.

Disse medlemmer viser for øvrig til den kommende behandling av St.meld. nr. 13 (1998-99). Enkelte gjenstående spørsmål i forbindelse med etablering av IT-senter på Fornebu.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Statsbygg som en oppfølging av Stortingets behandling blant annet av St.meld. nr. 38 (1997-98), har gjort sonderinger i forhold til private interessenter for etablering av et IT-senter. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti ved tidligere behandling har påpekt det lite ønskelig i en sentralisering av arbeidsplasser og kompetanse. Dette medlem viser videre til Budsjett-innst. S. nr. 2 (1997-98) hvor Sosialistisk Venstreparti sier:

«Særlig er det bekymringsfullt hvis de teknologiske kompetansetiljøene ved de ulike høyskolene og universiteter tappes for fagfolk og studenter til fordel for det som nå er under planlegging - en høyskole/kunnskapscenter innenfor IT og beslektede fag på Fornebu.»

Dette medlem registrerer at de planene som nå er lagt er modifisert i forhold til de første planene, og ikke minst er det viktig at universitetene er trukket inn i planarbeidet på en helt annen måte. Dette medlem vil understreke at en eventuell etablering på Fornebu må skje i samarbeid med utdanningsinstitusjonene, og at disse i samråd med departementet må avklare hvilke behov et IT-senter er ment å dekke.

Dette medlem vil understreke at en etablering på Fornebu med et såkalt IT-senter ikke må gå på bekostning av etablerte utdanningsinstitusjoner og deres prioriteringer.

Dette medlem mener det viktigste i årene framover vil være å styrke de etablerte utdanningsinstitusjonene innen IT og beslektede fag, og deres kontakt

med lokalsamfunn og næringsliv. En etablering av et IT-senter må passe inn i en slik strategi.

2.2.21 Kap. 2445 Statsbygg

Komiteen slutter seg til departementets vurderinger angående styring og organisering av Statsbygg, og har merket seg at departementet vil gjennomgå dette i lys av endringene i selskapets ytre rammebetingelser.

Komiteen vil be om at det også foretas en evaluering av framgangsmåten ved fastsettelsen av den øvre kostnadsrammen for de enkelte byggeprosjektene. Det vises i den anledning til at flere prosjekter blir langt dyrere enn forutsatt i de bevilgningsforslag som forelegges Stortinget. Komiteen forutsetter at Stortinget på en hensiktsmessig måte blir orientert om departementets vurderinger.

Komiteen viser til at det i St.prp. nr. 1 (1996-97) ble opplyst at Statsbygg har utarbeidet en egen handlingsplan med det langsiktige målet at alle bygninger de har ansvaret for, uansett alder og så langt det er mulig skal tilfredsstillende gjeldende forskrifters krav til adkomstmuligheter for funksjonshemmede. Det framgår at midler til dette dekkes over Statsbyggs vedlikeholdsbudsjett. Iflg. departementets brev av 3. desember 1998 til komiteen viser departementet til at Statsbygg nylig har gjennomført en oppdatering av handlingsplanen. Komiteen forventer at handlingsplanen tas på alvor og at departementet følger utviklingen nøye.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at det er inngått avtale mellom Arendal og Statsbygg om kjøp av Hove leir. Arendal kommune ber om at kjøpesummen blir avsatt til et utviklings- og driftsfond for Hove leir. Flertallet ber Regjeringen vurdere dette, og å legge saken fram for Stortinget.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på post 24 Driftsresultat med 80 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99).

Nedenstående tabell viser dette flertallets forslag til fordeling av reduksjonen på underposter for post 24 Driftsresultat sett i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99).

Kap. 2445 Statsbygg, post 24 Driftsresultat med underposter. Sammenligning av Regjeringens forslag og tilråding til vedtak.

Post nr.	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4, 7 og 8	Tilråding til vedtak
24	Driftsresultat	-10 000 000	-90 000 000 (-80 000 000)
1	Driftsinntekter	-2 268 158 000	-2 318 158 000 (-50 000 000)
2	Driftsutgifter	810 971 000	810 971 000 (0)
3	Avskrivninger	130 000 000	155 000 000 (+25 000 000)

4 Renter av statens kapital	118 156 000	118 156 000 (0)
5 Til investeringsformål	1 162 611 000	1 187 611 000 (+25 000 000)
6 Til reguleringsfondet	36 420 000	-43 580 000 (-80 000 000)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter reduksjonen på kap. 2445 post 24 med 80 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har merket seg at departementet vurderer en omorganisering av Statsbyggs virksomheter. Disse medlemmer forutsetter at sak om eventuell omorganisering av Statsbyggs virksomheter legges frem for Stortinget som egen sak.

Disse medlemmer har merket seg at relativt mange byggeprosjekter er til vurdering av Statsbygg, og man ber om å få en prioritert oversikt over planlagte prosjekter innen ulike sektorer i forbindelse med revurdert budsjett.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti har merket seg at Regjeringa ikke har foreslått igangsetting av nye statlige byggeprosjekter i 1999. Dette begrunnes med en stram økonomi. Dette medlem er ikke enig i at det er et behov for å stramme inn på offentlig økonomi. Den innstramminga som flertallet foretar, vil føre til økt arbeidsledighet, og feilgrepene fra slutten av 1980-åra blir nå gjentatt. Deler av bygge- og anleggsbransjen kan melde om slunkne ordrebøker i 1999, og bransjen rekner med at 10 000 vil miste jobben sin. Dette medlem mener at det er både behov og rom for igangsetting av flere bygg, særlig kultur- og universitets/høgskolebygg, og viser til forslag i Sosialistisk Venstrepartis forslag vedr. rammeområde 3 (Kultur) og rammeområde 17 (Utdanning og forskning).

Nytt rikshospital

Komiteen er kjent med at Regjeringen vil fremme en egen proposisjon for Stortinget i løpet av januar 1999. Det vil her bli redegjort for bakgrunnen for de store kostnadsoverskridelsene og fremmet forslag om utvidelse av kostnadsrammen.

Komiteen har merket seg at tidspunktet for innflytting ligger fast og vil komme tilbake med merknader under behandlingen av proposisjonen.

Post 49 Kjøp av eiendommer

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 125 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet stiller kap. 2445 post 49 til kr 0.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter reduksjonen på kap. 2445 post 49 med 125 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti må støtte reduksjonen fordi dette medlem må holde seg innenfor vedtatt ramme for rammeområde 1.

2.2.22 Kap. 5445 Statsbygg

Post 39 Avsetning til investeringsformål

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en økning på 25 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet bevilger kap. 5445 post 39 med kr 1 187 611 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter økningen i kap. 5445 post 39 med 25 mill. kroner.

2.2.23 Kap. 4505 Omstilling, mobilitet og overtallige ansatte

Komiteen viser til merknadene under kap. 1581 og har for øvrig ingen merknader.

3. OVERSIKT OVER KAPITLER OG POSTER - RAMMEOMRÅDE 2

Nedenfor følger en oversikt over Regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 2 Barne- og familiedepartementet slik de framkommer i St.prp. nr. 1 (1998-99) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (1998-99).

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 2

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Kap. Post Formål

Utgifter i kroner

Barne- og familiedepartementet

800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)	76 156 000
	1	Driftsutgifter	73 456 000
	21	Spesielle driftsutgifter	2 700 000
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak	5 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter	2 000 000
	70	Samlivstiltak	3 500 000
840		Tilskudd til krisetiltak	43 190 000
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak	42 150 000
	70	Tilskudd til utviklings- og opplysningsarbeid	1 040 000
841		Familievern og konfliktløsning	131 277 000
	60	Tilskudd til familievernkontorer	127 417 000
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.m.	3 860 000
844		Kontantstøtte	2 829 300 000
	21	Evaluering, informasjon m.v.	9 300 000
	70	Tilskudd	2 820 000 000
845		Barnetrygd	12 339 156 000
	70	Tilskudd	12 339 156 000
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.	17 954 000
	21	Spesielle driftsutgifter, DNA-analyser	5 164 000
	70	Tilskudd	12 790 000
847		Kompetansesenter for likestilling	4 841 000
	50	Basisbevilgning	4 841 000
848		Likestillingsombudet	4 495 000
	1	Driftsutgifter	4 495 000
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)	6 371 000
	1	Driftsutgifter	6 371 000
852		Adopsjonsstøtte	13 000 000
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet	13 000 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	172 854 000
	1	Driftsutgifter	53 554 000
	63	Særskilte tiltak	18 500 000
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere	65 050 000
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	10 090 000
	71	Forskning, utvikling og opplysningsarbeid m.v.	25 660 000
856		Barnehager	4 607 350 000
	60	Driftstilskudd til barnehager	4 586 900 000
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst	10 000 000
	70	Tilskudd til andre barnehageformål	10 450 000
857		Barne- og ungdomstiltak	100 262 000
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	52 500 000
	71	Forskning og utviklingsarbeid	9 750 000
	72	Utviklingsprogram for styrking av oppvekstmiljøet	100 000
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn	22 202 000
	74	Ungdomssatsing i distriktene	5 000 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid m.v.	10 710 000
858		Statens ungdoms- og adopsjonskontor	12 445 000
	1	Driftsutgifter	12 445 000
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)	68 645 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 7
	1	Driftsutgifter	65 801 000
	21	Spesielle driftsutgifter, Forbrukertvistutvalget	2 844 000
862		Positiv miljømerking	2 500 000
	70	Tilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	2 500 000
865		Forbrukerpolitisk forskning, forbrukersikkerhet og internasjonalt samarbeid	5 839 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	5 839 000
866		Statens institutt for forbruksforskning (jf. kap. 3866)	16 652 000
	50	Basisbevilgning	16 652 000
868		Forbrukerombudet (jf. kap. 3868)	8 878 000
	1	Driftsutgifter	8 878 000

Folketrygden

2530		Fødselspenger og adopsjonspenger	7 459 580 000
	70	Fødselspenger til yrkesaktive	6 688 480 000
	71	Engangsstønad ved fødsel	485 000 000
	72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere	197 060 000
	73	Adopsjonspenger m.v.	89 040 000
		Sum utgifter rammeområde 2	27 926 245 000

Inntekter i kroner

Inntekter under departementene

3858		Statens ungdoms- og adopsjonskontor	1 230 000
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 230 000
3860		Forbrukerrådet (jf. kap. 860)	16 834 000
	1	Salg av Forbrukerrapporten	13 166 000
	2	Salg av opplysningsmateriell	3 438 000
	5	Andre inntekter	230 000
		Sum inntekter rammeområde 2	18 064 000
		Netto rammeområde 2	27 908 181 000

**Regjeringens forslag til romertallsvedtak
Rammeområde 2 - Barne- og familiedepartementet**

II.

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 1999 i medhold av Lov av 24. oktober 1946 nr 2 om barnetrygd, § 2, første ledd, kan utbetale barnetrygd med følgende beløp per år:

Første og andre stønadsberettigede barn	kr 11 112
Tredje og hvert ytterligere stønadsberettigede barn	kr 13 092

For stønadsberettigede barn mellom 1 og 3 år ytes ett tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på kr 7 884 pr år. Tillegget ytes pr barn og ytes fra og med måneden etter at barnet fyller 1 år og til og med den måned barnet fyller 3 år. Småbarnstillegget ytes ikke i de tilfeller der det foreligger rett til full eller delvis

kontantstøtte for barnet etter Lov av 26. juni 1998 nr 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet barnetrygd etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn som er under 3 år gamle, har rett til et tillegg på kr 7 884 per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn under 3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsnettakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på kr 3 792 per barn per år.

III.

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket fra 1. januar 1999 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp pr år for ett- og toåringer:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel støtte	Kontantstøtte i kroner
Ikke bruk av barnehage	100	36 000
Til og med 15 timer pr uke	80	28 800
16-20 timer pr uke	60	21 600
21-30 timer pr uke	45	16 200
31 timer eller mer pr uke	0	0

IV.

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 1999 kan overskride bevilgninger under kap. 860 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3860 postene 01, 02 og 05.

V.

Satser for fødselsstønad og engangsstønad ved fødsel
Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 1999 i medhold av lov av 17. juni 1966 om folketrygd, kan utbetale:

a. Fødselsstønad etter lovens § 5-13	kr	1 765
b. Engangsstønad ved fødsel etter lovens § 14-12	kr	32 138

4. STORTINGETS VEDTAK OM RAMESUM FOR RAMMEOMRÅDE 2

Ved Stortingets vedtak 30. november 1998 er netto utgiftsramme for rammeområde 2 endelig fastsatt til kr 27 763 181 000, jf. Budsjett-innst. S. I (1998-99) og Budsjett-innst. I. Tillegg nr. 1 (1998-99). De framsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 2 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 19.

4.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2

4.1.1 Hovedprioriteringer/generelle merknader fra Arbeiderpartiets fraksjon

Oversikt over de kapitlene/postene under rammeområde 2 hvor det er avvik mellom Arbeiderpartiets primærbudsjett og Regjeringens forslag (avvik i tall og prosent er vist i parentes)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	AP
Utgifter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
844		Kontantstøtte		
	21	Evaluering, informasjon m.v.	9 300	0 (-9 300) (-100,0%)
	70	Tilskudd	2 820 000	0 (-2 820 000) (-100,0%)
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	12 339 156	12 979 956 (+640 800) (+5,2%)
856		Barnehager		
	60	Driftstilskudd til barnehager	4 586 900	4 711 900 (+125 000) (+2,7%)
Sum utgifter rammeområde 2			27 926 245	25 862 745 (-2 063 500) (-7,4%)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet har som hovedmål å legge til rette for gode oppvekst- og levekår for barn og ungdom, en trygg økonomisk og sosial situasjon for barnefamilie, samt full likestilling mellom kvinner og menn. Disse medlemmer vil ivareta forbrukernes rettigheter, interesser og sikkerhet, samt videreutvikle en kvalitet-sbevisst og effektiv barne-, familie- og forbrukerforvaltning.

Disse medlemmer viser til den bevisste satsingen på barnehager fra de tidligere Arbeiderpartiregjeri-ningene. Disse medlemmer mener en viktig målsetting må være å sikre et variert og brukertilpassede barnehage tilbud, der det legges størst vekt på barnas behov og foreldrenes ønsker. Disse medlemmer mener at den viktigste utfordringen i barne- og familiepolitikken nå er at barnehage tilbudet bygges videre ut. Disse medlemmer vil derfor prioritere utbygging av barnehageplasser framfor å øke kontantoverføringerne ytterligere.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen fastholder målet om at alle familier som ønsker det skal få et barnehage tilbud innen år 2000.

Disse medlemmer vil understreke at det statlige driftstilskuddet til barnehagene er et viktig virkemiddel for å nå målet om full barnehagedekning, og for å holde foreldrebetalingen nede, slik at foreldrene har råd til å ta i mot tilbudet om barnehageplass. Disse medlemmer mener den statlige andelen av driftstilskuddet til kommunale barnehager skal opprettholdes på 40 pst. Det må fortsatt være en målsetting at kommunenes andel av tilskuddet skal utgjøre 30 pst. som i dag.

Disse medlemmer viser til at private barnehager i dag utgjør et viktig supplement til offentlige tilbud. Disse medlemmer vil peke på at kommunene bør integrere de private barnehagene i kommunenes planer for utbygging og drift, og ved ulike samarbeidstiltak. Dette kan motvirke utviklingen i retning av et todelt barnehage tilbud.

Disse medlemmer vil fortsatt ha en sterk satsing på et barnevern som skal ha høy kompetanse og kvalitet. Det bør arbeides videre med samarbeid sentralt og lokalt mellom barnevern, barnehager, barne- og ungdomspsykiatri, skole- og helsetjeneste, og det bør bli en tettere oppfølging av private barnevernsinstitusjoner.

Disse medlemmer ser alvorlig på de problemene fosterfamilie sliter med, og viser i den forbindelse til «Handlingsplan for styrking av fosterhjemsarbeidet» som ble utarbeidet av Arbeiderpartiregjeringen i 1997. Disse medlemmer ser på handlingsplanene som et steg i riktig retning. Disse medlemmer mener det bør arbeides videre med en helhetlig gjennomgang av fosterhjemssituasjonen, da sett i en tverrfaglig sammenheng med barnevernet, sosialetaten, skolen, barnevernsinstitusjoner, PP-tjenesten osv. Disse medlemmer ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med denne gjennomgan-

gen i en passende form. Disse medlemmer vil berømme den innsatsen disse fosterfamilie legger ned for barna, ved å gi dem trygge og gode oppvekstvilkår.

Disse medlemmer vil understreke at siktemålet for Arbeiderpartiet er å gi foreldrene mer tid med barna mens de er små, uten at dette får altfor store konsekvenser for inntekt og tilknytningen til arbeidslivet.

Disse medlemmer vil legge vekt på at likestilling mellom kjønnene er en grunnleggende verdi i et demokratisk samfunn. Disse medlemmer konstaterer allikevel at reell likestilling mellom kjønnene ikke er nådd. Blant annet er arbeidsmarkedet for mye preget av kjønnsdeling hvor kvinner spesielt er i mindretall i ledende stillinger. Kvinner er også overrepresentert i lavlønnsyrker og blant personer som arbeider deltid. Målsettingen om lik lønn for arbeid av lik verdi er heller ikke nådd. Disse medlemmer mener en må arbeide videre for en likere og riktigere fordeling av muligheter og forpliktelser mellom kjønnene, og at likestillingsperspektivet skal integreres i all offentlig virksomhet.

Disse medlemmer er av den oppfatning at høy yrkesdeltakelse for begge kjønn fremmer likestilling mellom menn og kvinner. Langt flere kvinner er i arbeid enn tidligere, og i arbeidet for å øke kvinners muligheter ytterligere vil barnehageplass være et vesentlig bidrag.

Disse medlemmer minner også om at høy arbeidsdeltakelse for kvinner krever at menn i større grad tar del i arbeidet i hjemmet og for omsorgen for barn. Økt ansvar for arbeid i hjemmet får konsekvenser for menn og deres arbeidssituasjon. Disse medlemmer vil i den sammenheng peke på at permisjoner, avtaler og forståelse fra arbeidsgivers side vil være vesentlige virkemidler for at flere menn deltar i omsorgen for barn.

Disse medlemmer viser til at satsene, satsstrukturen og tilleggene til barnetrygden videreføres.

Disse medlemmer støtter en helhetlig gjennomgang av forbrukerpolitikken ved å fremme egen stortingsmelding om forbrukerpolitikk og organisering av forbruckerapparatet i løpet av den kommende stortings sesjonen.

Bekjemp volden

Disse medlemmer ser med stor uro på voldsutviklingen i samfunnet. Vold rammer oftere hardt og brutalt. I tillegg skaper volden frykt og utrygghet blant mange flere. Volden må bekjempes etter to hovedstrategier; ved forebyggende arbeid i voldsmiljøer og ved raske reaksjoner fra tilstedeværende politi. Disse medlemmer viser til at justisminister Aud Inger Aure la i høst fram en tiltaksplan «Trygghet i Sentrum», hvor det foreslås en rekke tiltak for å bekjempe vold i samfunnet. Disse medlemmer konstaterer at disse tiltakene ikke er fulgt opp med økte bevilgninger på Barne- og familiedepartementets budsjett. Etter samarbeidet mellom Sentrumsregjeringen, Høyre og

Fremskrittspartiet synes budsjettet ytterligere svekket på strategisk viktige områder for å bekjempe volden og å hjelpe voldsofrene. Disse medlemmer mener at gjennom reduksjon av bevilgninger til forskning, utvikling og opplysningsarbeid, svekkes muligheten til å finne fram til nye metoder og tiltak for voldsbekjempelse. Budsjettet for 1999 er svekket med et samarbeid med Høyre og Fremskrittspartiet med ytterligere 8,5 mill. kroner på tiltak som kan virke forebyggende nettopp på dette området.

Disse medlemmer finner det oppsiktvekkende at Sentrumsregjeringen, som tross alt la fram en tiltaksplan for bekjempelse av vold på offentlige steder, synes å tro at politi alene kan bekjempe voldsproblematikken.

Disse medlemmer finner det derfor nødvendig å rette opp både de nedskjæringene som Sentrumsregjeringen, Fremskrittspartiet og Høyre har gjort i fellesskap, samt å ytterligere styrke den forebyggende del i forhold til voldsproblematikken. Disse medlemmer er av den oppfatning at bekjempelse av voldsamfunnet må skje på mange områder og bør følges opp av flere departement. Disse medlemmer vil derfor synliggjøre satsingsområdene og følge opp med bevilgninger innenfor sitt ansvarsområde.

Satsing mot vold i hjemmet

Disse medlemmer vil vise til at de fleste volds- og overgrepstilfeller finner sted i hjemmet. Dette er ofte skult og anmeldes ikke, derfor er det vanskelig å fremskaffe god nok statistikk på hvor omfattende dette er. Ut fra den statistikken som finnes går det fram av halvparten av de drap som skjer av kvinner, begås av partnere eller tidligere partnere. I tillegg går det fram at de aller fleste drap skjer i felles bolig eller hjemme hos de involverte. Nå er vold mer enn drap, og de få undersøkelser som foreligger viser at bopel er et hyppig gjerningssted for voldsutøvelse (Oslo politidistrikt 1997). Det viser videre at volden i stor grad er rettet mot familiemedlemmer eller personer med en nær tilknytning til gjerningsmannen. Det fremgår også at offeret i overveiende grad er kvinner. Dette fratar kvinner grunnleggende menneskerettigheter, og det rammer også barn hver dag. Et moderne velferdssamfunn er ikke verdig å la kvinner bli utsatt for vold bare fordi det skjer hjemme.

Disse medlemmer er videre opptatt av at barn på denne måten blir eksponert for vold, og for at vold brukes som konfliktløsning. Spesielt er det viktig å sette fokus på dette for å motarbeide at gutter særskilt ikke adopterer slike voldsmønstre. Disse medlemmer har registrert at Regjeringens tiltaksplan for bekjempelse av vold ikke omfatter denne typen vold, og finner det derfor nødvendig å rette søkelyset spesielt på dette.

Disse medlemmer vil foreslå at det nedsettes et eget offentlig utvalg, Kvinnevoldsutvalget, for å få en bred gjennomgang av problemstillinger knyttet til vold mot barn og kvinner. Dette utvalget bør bl.a. synlig-

gjøre vold mot kvinner, samle inn kunns og legge fram forslag til tiltak mot vold mot kvinner. Hensikten er å bygge opp et mer effektivt vern mot kvinner for hel-sevesen, politi, frivillige organisasjoner og det juridiske området. Dette utvalgsarbeidet bør skje i regi av Kompetansesenteret for likestilling, og det avsettes 2 mill. kroner til igangsettelse av dette i 1999.

Disse medlemmer vil videre foreslå at det i tilknytning til dette arbeidet settes igang en holdningsskampanje mot vold i hjemmet for å synliggjøre problemstillingen, skape debatt og motarbeide tabuer som gjør vold i hjemmet til et tema det er lite fokus og debatt rundt.

Disse medlemmer vil vise til at det er viktig å tilføre de offentlige instanser som kommer i kontakt med slike voldsstilfeller kunns slik at det kan legges et godt og tillitsfullt grunnlag for videre oppfølging av voldsutøvelse og hjelpetiltak det vil være behov for. Dette vil bl.a. innebære å tilføre domstolen kunns om vold mot kvinner, styrke krisesentrene slik at de også kan gi et utvidet tilbud til barna og gi kvinner muligheten til en ny start etter opphold på senteret. Videre er det viktig å styrke samarbeidet mellom hel-sevesen, barnevern og sosialmyndigheter for å gi barn i voldsbelastede familier et best mulig oppfølgingstilbud. Det er videre viktig å styrke prosedyrene gjennom en strammere linje fra politiets side der det bl.a. bør vurderes å innføre et kontrollskjema for bruk ved hus-bråk og vold i hjemmet. Mottaksprosedyrene i hel-sevesenet bør også styrkes for å sikre overgrepsutsatte kvinner på en bedre måte, og det blir viktig med en etterfølgende beskyttelse av kvinner og barn.

Disse medlemmer ber om at det utarbeides en egen handlingsplan mot vold i hjemmet generelt og mot kvinner spesielt.

Disse medlemmer er av den oppfatning at den skjulte volden må løftes ut av den private sfæren - den må synliggjøres, settes på den politiske dagsorden.

Disse medlemmer mener derfor at følgende må gjøres:

- Krisesentrene må sikres fortsatt drift.
- Bygge opp voldtekts-/voldsmottak i regi av legevakta.
- Styrke behandlingstiltaket for overgripere.
- Opprette et kvinnevoldsutvalg.
- Etablere en regional enhet for etterforskning og påtale av saker som gjelder overgrep og familievold.
- Foreta en gjennomgang av voldsofferets stilling i lovverk og rettsapparat, med sikte på en styrking av voldsorfrets rettssikkerhet.
- Utarbeide «mal» for et målrettet samarbeid mellom politi - legevakt - hjelpeapparat - skoler - tros-samfunn - barnevern og sosialomsorg - andre.

Satsing mot vold i barne- og ungdomsmiljøene

Disse medlemmer vil vise til det faktum at volden stadig har økt i de siste tiårene. Antall regis-

trerte voldsforbrytelser er mer enn femdoblet fra 1960. De siste 10-15 årene har volden også blitt merkbart mer brutal og grov. Oslo har den største voldsbelastningen, men også andre av våre storbyer ligger i faresonen for en uheldig utvikling. Den nyeste statistikken viser at antall voldstilfeller i Oslo går noe ned. Imidlertid er det en økning av grov vold utført av barn og unge, de fleste av dem med innvandrerbakgrunn og organisert i gjenger. Denne utviklingen med bruk av grov vold blant barn og unge er svært bekymringsfull, helt uakseptabel og må bekjempes med alle midler.

Barn og unge må sikres gode oppvekst- og levevilkår

Disse medlemmer vil vise til at både forskning og erfaring viser at det er klare sammenhenger mellom samfunnsstruktur og samfunnsutvikling, oppvekstmiljø og kriminalitet. Å sikre barn og unge gode oppvekst- og levekår er det viktigste virkemiddelet for å forebygge og bekjempe barne- og ungdomskriminalitet. Familien er den sentrale rammen for et godt oppvekstmiljø. Disse medlemmer mener at hovedoppgaven for det offentlige er å sørge for gode rammebetingelser for oppvekstmiljøet i familiene, samtidig som det må settes inn hjelpetiltak når familieomsorgen svikter. Disse medlemmer vil understreke at barnevernsloven er ingen straffelov, og må heller aldri bli det. Disse medlemmer vil advare sterkt mot at barnevernstiltak brukes som straff. Disse medlemmer viser til at barnevernet skal være en aktiv deltaker for å sikre barn omsorg, gode oppvekstvilkår og hjelp når de trenger det. Samtidig skal de sikre at barn ikke forvolder seg selv skade.

Disse medlemmer vil derfor foreslå følgende tiltak for å bekjempe de økende voldtendensen i samfunnet:

- Full barnehagedekning. Barnehagene er de første som kan fange opp atferdsproblemer blant barnet. Språkvansker blant barn og foreldre blir også oppdaget her, slik at man kan sette inn tiltak på et tidlig tidspunkt.
- Videreføre prøveprosjekt med gratis barnehage i belastede områder.
- Kvotere menn inn i barnehage og skole, for særlig å sikre guttene rollemodeller.
- Satse på utekontakter, natteravner, Ungdom mot Vold, Non fighting generation og andre frivillige personer og organisasjoner som møter ungdom der ungdom er, nemlig på gata.
- Økt satsing på fritidstilbud for barn og unge i regi av frivillige organisasjoner.
- Tverrfaglig samarbeid mellom politi - skole - barnevern - kommune - frivillige lag og organisasjoner og hjemmene.
- Politiet må opprette skolekontakter ved alle skolene.
- Barn og ungdom som har blitt utsatt for vold skal tilbys krisehjelp koordinert fra skole og barnevern.
- Voksenkontakten bør utvidet ved spesielt utsatte skoler.

Disse medlemmer mener også det er viktig å sette igang målrettede kriminalitetsforebyggende tiltak rettet mot barn og unge i risikosonen og førstegangskriminelle. Dette må settes inn før disse eventuelt utvikler en kriminell løpebane. Uakseptabel opptreden og kriminelle handlinger skal reageres på. Disse medlemmer går ikke inn for senket kriminell lavalder og strengere straffer, men mener man må målrette innsatsen overfor de personer og grupper dette gjelder.

Disse medlemmer går derfor inn for:

- Senke terskelen for å få bistand inn i hjemmene.
- Voksne må mobiliseres og ansvarliggjøres i det forebyggende arbeid.
- Utvidet bruk av skolemekling.
- Forbedring og utvidet bruk av konfliktråd, også overfor de yngste barna, slik at den enkelte selv må ta ansvar for egne uakseptable handlinger. Reaksjonen må komme raskt.
- Den enkelte kommune må utvikle tiltaksplaner for å forebygge og bekjempe vold og kriminalitet blant barn og unge.
- Nært samarbeid mellom kommunale virksomheter og frivillige organisasjoner som driver voldsforebyggende arbeid. Kommunene må prioritere støtte til slike organisasjoner.
- Bruke frivillige organisasjoner som Ungdom mot Vold i mekling mellom ungdom og ungdomsgjenger.
- Den første gangen ungdommen blir innbrakt til barnevernsvakt på grunn av kriminelle handlinger må foreldre tilkalles til «konfliktløsningsmøte», med sikte på å sette opp kontrakt mellom ungdommen, hjemmet og barnevernet. Tett oppfølging fra barnevernet mot hjem og barn/ungdom. Rask reaksjon på brudd.
- Barnevernet må være pådriver for raskt å opprette tverrfaglige grupper når barn/unge bryter norsk lov. Denne tverrfaglige gruppen kan bestå av barnevernet, politi, skole, foreldre, fritidsklubbløder osv. Disse må ta utgangspunkt i den enkelte barns/ungdoms situasjon, og sette inn tiltakene umiddelbart.
- Forpliktende samarbeid hjem - skole - barnevern - politi - kommune for å få til fokusrettede tiltak overfor den enkelte.
- Utvikle gode analyseverktøy, slik at man kan foreta personundersøkelser for å finne virkemidler overfor hvert enkelt barn/ungdom. Inngå avtaler med den enkelte og dens nettverk, der avtalebrudd fører til rask og kontant reaksjon.
- Styrket, effektivisert og synlig politiinnsats.
- Politiet må iverksette egne prosjekter for oppfølging av særlig belastede ungdomsgjenger, der innsats og tiltak tilpasses de dagsaktuelle problemstillingene.

Tiltak mot vold i budsjettet for Barne- og familiedepar-

tementet

Disse medlemmer har i dette budsjettet foreslått å styrke arbeidet mot vold både generelt og i hjemmet spesielt gjennom følgende tiltak:

- Kompetansesenteret for likestilling styrkes med totalt 4 mill. kroner for å sette igang arbeidet med Kvinnevoldsutvalget og holdningskampanjen mot vold i hjemmet.
- Tilskudd til krisesentrene og incestsentrene styrkes med 5 mill. kroner, spesielt med fokus på å styrke arbeidet med barn.
- Mannsforskningen styrkes med 2 mill. kroner for å forske på mansrollen, menn og maskulinitet, med spesielt fokus på vold.
- Barneombudet styrkes med én stilling, 0,5 mill. kroner for å styrke rettssikkerheten og det forebyggende arbeidet overfor barn som utsettes for mishandling og omsorgssvikt.
- Barnevernet styrkes med 9,5 mill. kroner bl.a. for å styrke det forebyggende arbeidet og skape gode og helhetlige hjelpetiltak i kommunene.
- Ungdom mot vold styrkes med 2,5 mill. kroner.

Oversikt over Arbeiderpartiets forslag til vedtak under rammeområde 2 sammenliknet med komiteens tilråding for de kapitlene/postene der det er avvikende forslag (avvikene er vist i parentes).

Kap.	Post	Formål	KrF og Sp	Ap
Utgifter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	70 456	69 456 (-1 000)
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	70	Samlivstiltak	3 500	0 (-3 500)
840		Tilskudd til krisetiltak		
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak	42 150	47 150 (+5 000)
841		Familievern og konfliktløsning		
	60	Tilskudd til familievernkontorer	127 417	130 917 (+3 500)
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.m.	3 360	3 860 (+500)
843		Fond for kommende generasjoner		
	50	Midler til fond for kommende generasjoner	0	1 880 414 (+1 880 414)
844		Kontantstøtte		
	21	Evaluering, informasjon m.v.	6 800	0 (-6 800)
	70	Tilskudd	2 178 114	0 (-2 178 114)
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.		
	70	Tilskudd	9 990	14 790 (+4 800)
847		Kompetansesenter for likestilling		
	50	Basisbevilgning	4 841	8 841 (+4 000)
848		Likestillingsombudet		
	1	Driftsutgifter	4 495	5 495 (+1 000)
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)		
	1	Driftsutgifter	6 371	6 871 (+500)
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet	13 000	10 500 (-2 500)

Kap.	Post	Formål	KrF og Sp	Ap
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	63	Særskilte tiltak	18 500	28 000 (+9 500)
	71	Forskning, utvikling og opplysningsarbeid m.v.	21 660	25 660 (+4 000)
856		Barnehager		
	60	Driftstilskudd til barnehager	4 461 900	4 586 900 (+125 000)
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst	10 000	13 000 (+3 000)
	70	Tilskudd til andre barnehageformål	7 450	16 450 (+9 000)
	71	Stimuleringstilskudd	0	125 000 (+125 000)
857		Barne- og ungdomstiltak		
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	53 500	56 500 (+3 000)
	71	Forskning og utviklingsarbeid	8 750	10 750 (+2 000)
	72	Utviklingsprogram for styrking av oppvekstmiljøet	100	3 100 (+3 000)
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn	20 202	25 202 (+5 000)
	74	Ungdomssatsing i distriktene	2 800	6 000 (+3 200)
865		Forbrukerpolitisk forskning, forbrukersikkerhet og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter	5 839	6 339 (+500)
		Sum utgifter rammeområde 2	27 781 245	27 781 245 (0)
		Sum inntekter rammeområde 2	18 064	18 064 (0)
		Sum netto rammeområde 2	27 763 181	27 763 181 (0)
		Sum rammeområde 2 - rammevedtak	0	0

4.1.2 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet har som hovedmålsetting å føre en familiepolitikk som legger til rette for gode oppvekst- og levekår for barn og ungdom, en trygg økonomisk situasjon for barnefamilie og full likestilling mellom kvinner og menn. Disse medlemmer synes videre det er viktig at det stimuleres til stabile og trygge familierelasjoner, medansvar for fellesskapet og større bevissthet om menneskeverd og verdivalg. En politikk som styrker familiens situasjon vil bidra til å gjøre storsamfunnet bedre å leve i, og vil medvirke til å bedre oppvekstmiljøet.

Disse medlemmer har merket seg den økende interesse for å arrangere og delta på samlivskurs, og vil understreke at samlivskurs er viktig både for å forebygge og gi hjelp når problemer oppstår. På samme måte er foreldreveiledning positivt for å styrke foreldrenes rolle som oppdragere og omsorgspersoner. Disse medlemmer vil understreke at der familien ikke strekker til, har samfunnet en særlig plikt til å sikre barn og unge fullverdige omsorgstilbud og gode oppvekstvilkår.

Fra 1. januar 1999 får også toåringene kontantstøtte som forutsatt i «Lov om kontantstøtte for småbarnsforeldre» som Stortinget vedtok i juni 1998. Disse medlemmer viser til at kontantstøtten gir småbarns-

foreldre mulighet til mer tid sammen med barna sine, og større fleksibilitet og valgfrihet. Disse medlemmer merker seg at vi fremdeles mangler barnehageplasser i forhold til målet om valgfrihet for den enkelte familie. Regjeringen legger til grunn at det vil være nødvendig å etablere nye barnehageplasser frem til og med høsten år 2000 for å nå målet om full barnehagedekning.

Å sikre barn og unge gode oppvekst- og levekår er blant våre viktigste oppgaver. Disse medlemmer ser at det er behov for å styrke dialogen og samspillet med barn og ungdom både lokalt, regionalt og nasjonalt. Disse medlemmer merker seg at Regjeringen er opptatt av at barn og unge, i byene og i distriktene, skal få større mulighet til deltakelse, medinnflytelse og medansvar i samfunnet.

Disse medlemmer vil peke på nødvendigheten av samarbeid på tvers av departementene. Handlingsplan for redusert bruk av rusmidler og Tiltaksplan for bekjempelse av vold på offentlig sted, er også viktige tiltak for å få et bedre barne- og ungdomsmiljø.

Det er viktig at barne- og ungdomsvernet kan sette inn egnede tiltak i saker vedrørende omsorgssvikt, overgrep, atferdsproblemer og sosiale og emosjonelle problemer hos barn og unge. Disse medlemmer mener derfor det er positivt at Regjeringen særlig vil prioritere kompetanseoppbygging innen barneverntjenesten, styrke det forebyggende barnevernarbeidet gjennom mer aktiv bruk av familiene som ressurs, og tilrettelegge tiltak for barn og unge med innvandrerbakgrunn, herunder enslige, mindreårige flyktninger og asylsøkere.

Disse medlemmer går inn for full likestilling mellom kvinner og menn, og merker seg at Regjeringen vil legge fram en redegjørelse for Stortinget våren 1999, hvor utviklingen på sentrale områder innenfor likestillingsarbeidet vil bli belyst. Disse medlemmer ser behovet for en helhetlig gjennomgang av likestillingsloven for å gjøre den til et bedre verktøy for dagens utfordringer.

Disse medlemmer er opptatt av å ivareta forbrukernes rettigheter, interesser og sikkerhet, og merker seg at Regjeringen i inneværende sesjon vil foreta en samlet gjennomgang av forbrukerpolitikken og organiseringen på sektoren, i form av en stortingsmelding.

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen arbeider for en kvalitetsbevisst og effektiv barne-, familie- og forbrukerforvaltning, og vil peke på fylkesmennesenes viktige rolle som samarbeidspartnere for å utføre sektorpolitikken regionalt og overfor kommunene på fagfeltene barnehager, familierett, krisetiltak, familievern, foreldreveiledning, barnevern og gjeldsrådgivning.

Disse medlemmer, representantene fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til at vold og trusler om vold truer vår trygghet, og dermed livskvaliteten til det enkelte mennesket. Det er viktig å ikke ta lettvindt på forebyggingen av voldshandlinger, samtidig er det nødvendig å utarbeides helhetlige tiltak som

beskytter og trykker ofrene bedre enn i dag, og som innebærer klare og raske reaksjoner. Disse medlemmer mener straffereaksjoner ikke må være hevnmotivert, men både være siktet inn på å forebygge gjentakelser og synliggjøre at man må ta ansvar for sine handlinger. Disse medlemmer understreker at det ligger en vesentlig forebygging dersom voksne i større grad tar konsekvensen av at de er forbilder både hjemme og ute.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i høst la fram tiltaksplanen «Trygghet i sentrum» som fokuserer på bekjempelse av vold på offentlig sted. En rekke av tiltakene er allerede igangsatt.

Disse medlemmer vil understreke at forebygging handler om et bredt spekter av enkelttiltak som ikke alene kan snu voldsspiralen. Men tiltak som konfliktrådgivning, mobbestafett, støtte til frivillige ungdomsgrupper mot vold, voldsforebyggende arbeid i skolen, tiltak mot vold i mediene, samt konkrete tiltak for å hjelpe voldsoffer, er verdifulle bidrag. Det samme gjelder erkjennelsen om at man ikke bare kan satse på kortsiktige tiltak, men på langsiktig byggearbeid.

Disse medlemmer tror en verdidebatt som fokuserer på likeverd og menneskeverd og bidrar til bevissthet omkring verdiprioriteringer i alle aldersgrupper også virker voldsforebyggende.

Disse medlemmer viser til at mange av de som blir utsatt for vold og overgrep kjenner overgriperen og har personlige relasjoner til vedkommende. Det er også en kjensgjerning at det først og fremst er kvinner som utsettes for privat vold. Disse medlemmer viser til at Regjeringen har oppnevnt et eget statssekretærutvalg som arbeider med tiltak mot privat vold, og at Regjeringen har tatt initiativ til å utarbeide en handlingsplan mot vold og overgrep. Disse medlemmer understreker at det er viktig å støtte arbeidet med å motvirke privat vold og sikre støtte til krisesentre, incestsentre og tiltak rettet mot voldsutøveren.

Disse medlemmer viser til at Barne- og familiedepartementet har opprettet en Ressurs- og nettverksgruppe for arbeidet med seksuelle overgrep mot barn. Her deltar ulike institusjoner, organisasjoner, fagmiljø, politi og berørte departementer, som samlet skal bidra til økt informasjon, kommunikasjon og innsats på området.

Disse medlemmer viser til at Stortingets justiskomiteé har samlet seg om understrekingen av at «familien er den viktigste forebyggende faktor, og da er reformer som gir mer tid til familien også et kriminalpolitisk anliggende.» Disse medlemmer vil i denne sammenheng også peke på det positive potensiale som ligger i tilbud som ligger i familievernkontorene, samlivskurs og foreldreveiledningsprosjektene.

Disse medlemmer viser til Regjeringens arbeid for en aktiv og deltakende oppvekstpolitikk, hvor man gjennom ulike støtteordninger stimulerer frivillig innsats og positive oppvekstmiljø som virker forebyggende på vold, mobbing, rus og rasisme. Det vises i denne sammenheng til tiltak både overfor storbyene og distriktskommunene, samt støtten til barne- og ung-

domsorganisasjonene, som nettopp har slike formål. Det samme gjelder «Utviklingsprogrammet for styrking av oppvekstmiljøet», hvor Regjeringen nylig bevilget 4,1 mill. kroner til 10 forsøkskommuner. Her er utfordringen, innenfor de ovenfor nevnte målsettinger, å styrke samarbeidet mellom kommunen, skolen, foreldrene og de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene. Disse medlemmer påpeker at dette kan bringe positive erfaringer for en bredere innsats.

Disse medlemmer viser til at voldskriminaliteten, ifølge politiet, har flatet ut i 90-årene. Likevel er det en mindre stigning. Mye av volden skjer i beruset tilstand og i tilknytning til skjenkesteder, særlig i byer og tettsteder. Samtidig er det klart at en vesentlig del av volden skjer i hjemmet. Disse medlemmer er derfor glade for at Regjeringen har prioritert arbeidet med å redusere bruken av rusmiddel, og viser i denne sammenheng til Handlingsplan for redusert bruk av rusmiddel (1998-99), St.prp. nr. 58 (1997-98).

Disse medlemmer peker på at forbruket av alkohol og andre rusmidler har økt. Disse med-

lemmer mener at vi innenfor ruspolitikken har behov for en ny solidaritetsdebatt.

Disse medlemmer registrerer at Arbeiderpartiet i sine merknader om voldsproblematikken ikke har nevnt den nære sammenheng som forskningen påpeker mellom utøvelse av vold og bruk av alkohol. Det vises til norske undersøkelser, bl.a. Fekjær, som forteller at mellom 60 og 80 pst. av voldsopfrene var alkoholpåvirket, 2/3 av kvinnes drapsmenn var alkoholpåvirket, 71 pst. av 373 politianmeldte saker om kvinnemishandling hadde alkoholrelaterte årsaker, i 50-64 pst. av eldremishandling registrert i Oslo, var mishandleren alkoholpåvirket. I vår hovedstad registreres «fylla» som viktigste dødsårsak blant ungdom. Disse medlemmer vil understreke at skal man drive voldsforebygging som har effekt, kan en derfor ikke utelate innsatsen for å få ned det totale alkoholkonsumet. Disse medlemmer har merket seg at Arbeiderpartiet har lagt frem flere tiltak for å bekjempe volden, samtidig arbeider partiet for å øke tilgjengeligheten til alkohol.

Oversikt over budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Fremskrittspartiet og Høyre, inkludert endringer foretatt av komiteen, hvor dette avviker fra Regjeringens forslag (avvik er vist i parentes)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	
			KrF	og Sp
Utgifter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	73 456	70 456 (-3 000)
841		Familievern og konfliktløsning		
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.m.	3 860	3 360 (-500)
844		Kontantstøtte		
	21	Evaluerings-, informasjon m.v.	9 300	6 800 (-2 500)
	70	Tilskudd	2 820 000	2 178 114 (-641 886)
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	12 339 156	12 981 042 (+641 886)
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.		
	70	Tilskudd	12 790	9 990 (-2 800)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	71	Forskning, utvikling og opplysningsarbeid m.v.	25 660	21 660 (-4 000)
856		Barnehager		
	60	Driftstilskudd til barnehager	4 586 900	4 461 900 (-125 000)
	70	Tilskudd til andre barnehageformål	10 450	7 450 (-3 000)
857		Barne- og ungdomstiltak		
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	52 500	53 500 (+1 000)
	71	Forskning og utviklingsarbeid	9 750	8 750 (-1 000)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg	
			nr. 1-13	KrF og Sp
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn	22 202	20 202 (-2 000)
	74	Ungdomssatsing i distriktene	5 000	2 800 (-2 200)
Sum utgifter rammeområde 2			27 926 245	27 781 245 (-145 000)
Sum inntekter rammeområde 2			18 064	18 064 (0)
Sum netto rammeområde 2			27 908 181	27 763 181 (-145 000)
Sum rammeområde 2 - rammevedtak			145 000	0

4.1.3 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sandberg og Bredvold, vil fremheve at Fremskrittspartiet innen familiepolitikken ser det som svært viktig å prioritere valgfrihet og rettferdighet, uavhengig av arbeids og inntektsforhold. Disse medlemmer er meget kritisk til den offentlige inngripen i det private hjem. Det politiske miljø må innse at det er helt umulig for det offentlige å overta de omsorgsoppgaver som naturlig skal utføres av familien.

Disse medlemmer mener den sosialistiske tanken om at «fellesskapet» skal påta seg disse oppgaver har vist seg å spille fallitt når vi nå er vitne til at familien går i «opløsning».

For at foreldrene skal få reelle valgmuligheter mener disse medlemmer at overføringene til barnefamiliene må være nøytrale. Derfor må kontantstøtten, og andre overføringer til barnefamiliene, som barnetrygd, subsidier til barnehager og utgifter til fødselspenger og svangerskapspermisjoner fordeles likt til alle med små barn.

Kontantstøtten er innført, disse medlemmer mener Regjeringen tar et skritt tilbake når de nå ønsker å forskjellsbehandle og innskrenke valgfriheten for en gruppe ved å ta bort småbarnstillegget for de småbarnsforeldre som ønsker en annen form for omsorg enn barnehage. Fremskrittspartiet ønsker ikke å redusere den økonomiske friheten for barnefamilien ved å redusere barnetrygden slik Regjeringen gjør.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen ønsker å øke tilskuddet til barnehagene uten tiltak som vil følge opp kontantstøtteavtalen om likestilling mellom private/kommunale barnehager.

Disse medlemmer anser situasjonen for de private barnehagene som uholdbar i forhold til de kommunale barnehagene og ønsker derfor en overgangsordning inntil intensjonene i kontantstøtteavtalen er innfridd.

Disse medlemmer mener at likestillingsproblematikken nå bør være integrert i alle samfunnsområder/arbeidsforhold. Likestillingsloven regulerer dette. Disse medlemmer ser heller ikke nødvendigheten av et «ombud» for å ivareta voksne, friske og oppgående menneskers interesser. Mennesker som stort sett har fagbevegelse og andre organisasjoner for å ivareta deres rettigheter.

Disse medlemmer deler Arbeiderpartiets uro med hensyn til voldsutviklingen i samfunnet. Disse medlemmer registrerer at Arbeiderpartiet ikke hadde en eneste krone til dette formålet i sitt primære budsjett.

Disse medlemmer kan heller ikke se at det i Arbeiderpartiets «antivoldpakke» brukes ressurser på vesentlige «nye» tiltak men stort sett en videreføring av Arbeiderpartiets tidligere politikk med økte rammer til likestilling, barneombud, barnevern, krisesentre og barne og ungdomstiltak.

Disse medlemmer vil påpeke at Arbeiderpartiet i Regjering aldri fant det nødvendig med en slik tiltaksplan mot vold. Disse medlemmer vil også vise til at Fremskrittspartiet ga kr 1 mill. kroner til Ungdom mot Vold i justis.

Disse medlemmer mener at dagens situasjon med volds- og kriminalitetsproblemer blant barn og unge kan ha sammenheng med at staten har overtatt oppdragsrollen under Arbeiderpartiets styre. Disse medlemmer mener det nå er meget viktig med nye tiltak som er rettet mot familiens omsorgssituasjon og fraværet av foreldrekontakt. Det er i hjemmet det forebyggende arbeidet overfor barn og unge skjer. Her vil disse medlemmer vise til Fremskrittspartiets budsjett som klart ville styrke familieøkonomien, og derigjennom muligheten til å prioritere hjem og familie. Disse medlemmer mener det er viktig å erkjenne at manglende identitet og fundamental trygghet er en vesentlig grunn til manglende empati, vold og ungdomskriminalitet. Denne mangelen kan

komme på grunn av svake familieband og manglende naturligere forbilder å identifisere seg med.

Oversikt over Fremskrittspartiets primærbudsjett der dette avviker fra Regjeringens forslag (avvik er vist i parentes).

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	FRP 1999b (1999)
Utgifter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	73 456	67 456 (-6 000)
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	70	Samlivstiltak	3 500	0 (-3 500)
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	12 339 156	13 165 156 (+826 000)
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.		
	70	Tilskudd	12 790	10 000 (-2 790)
847		Kompetansesenter for likestilling		
	50	Basisbevilgning	4 841	0 (-4 841)
848		Likestillingsombudet		
	1	Driftsutgifter	4 495	1 995 (-2 500)
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet	13 000	10 500 (-2 500)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	1	Driftsutgifter	53 554	48 554 (-5 000)
	71	Forskning, utvikling og opplysningsarbeid m.v.	25 660	23 660 (-2 000)
856		Barnehager		
	60	Driftstilskudd til barnehager	4 586 900	4 514 900 (-72 000)
857		Barne- og ungdomstiltak		
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	52 500	42 500 (-10 000)
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn	22 202	17 202 (-5 000)
	74	Ungdomssatsing i distriktene	5 000	0 (-5 000)
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid m.v.	10 710	8 710 (-2 000)
858		Statens ungdoms- og adopsjonskontor		
	1	Driftsutgifter	12 445	10 445 (-2 000)
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)		
	1	Driftsutgifter	65 801	59 801 (-6 000)
865		Forbrukerpolitisk forskning, forbrukersikkerhet og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	5 839	0 (-5 839)
866		Statens institutt for forbruksforskning (jf. kap. 3866)		

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	FRP 1999b (1999)
	50	Basisbevilgning	16 652	18 652 (+2 000)
868		Forbrukerombudet (jf. kap. 3868)		
	1	Driftsutgifter	8 878	7 878 (-1 000)
Sum utgifter rammeområde 2			27 926 245	28 616 275 (+690 030)
Sum inntekter rammeområde 2			18 064	18 064 (0)
Sum netto rammeområde 2			27 908 181	28 598 211 (+690 030)
Sum rammeområde 2 - rammevedtak			145 000	835 030

4.1.4 Hovedprioriteringer fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre, Hel-
leland og Stolt-Nielsen, viser til Høyres alter-
native budsjettforslag og merknader i Budsjett-innst. S.
I (1998-99). Høyres alternative forslag for rammeom-
råde 2 innebærer en økning på 488 mill. kroner i
forhold til Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (1998-
99).

Disse medlemmer viser til at Høyre innenfor et
stramt økonomisk opplegg har valgt å prioritere en
sterkere økonomisk satsing på barnefamiliene. Høyre
støtter utvidelsen av kontantstøtteordningen til også å
gjelde for toåringer.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i
St.prp. nr. 1 (1998-99) foreslo å fjerne småbarn-
stillegget for barn som mottar kontantstøtte. I Høyres
alternative budsjettforslag opprettholdes småbarn-
stillegget til alle barn, uavhengig av hvilken
omsorgsløsning foreldrene velger.

Disse medlemmer beklager at det ikke var
mulig å oppnå flertall for forslag som ville sikret en
fortsatt inndekning av småbarnstillegget innenfor
økonomisk forsvarlige budsjettammer.

Disse medlemmer viser til forliket mellom
regjeringspartiene, Høyre og Fremskrittspartiet, og er
tilfreds med å ha fått gjennomslag for at det kuttet
Regjeringen foreslo i småbarnstillegget, i stedet tas
over kontantstøtten, gradert etter hvor mye kontant-
støtte man mottar. Det ivaretar foreldrenes valgfrihet
og den fleksibilitet i forhold til dette som ligger i kon-
tantstøtteavtalen mellom de fem partiene. Det presis-
eres at kontantstøtten skal utbetales fullt ut fra år 2000.

Hovedtallene i Høyres alternative budsjett er i
forhold til St.prp. nr. 1 (1998-89):

- 640 mill. kroner for å opprette småbarnstillegget til
alle barn, uavhengig av hvilken omsorgsløsning
foreldrene velger.

- 82 mill. kroner kuttes i driftstilskudd til
barnehagene. Høyres forslag innebærer likevel en
økning på 278 mill. kroner i forhold til vedtatt bud-
sjett for 1998.
- 65 mill. kroner kuttes ved å legge en trygdemodell
til grunn for administrering av kontantstøtten. Det
vil gi en mindre byråkratisk og mer effektiv admin-
istrasjon av kontantstøtteordningen.

Disse medlemmer ønsker primært å fjerne
posten til morsmålstrener i barnehagene. Det må være
opp til kommunene om man vil benytte ekstra
morsmålstrener, ansette fremmedspråklige i ordinære
assistentstillinger eller satse på å integrere barna så
raskt som mulig.

Disse medlemmer ser på familien som en bære-
bjelke i samfunnet. Familiene gir stabile rammer rundt
barns oppvekst. I familien er det de følelsesmessige
båndene som er grunnlaget for oppdragelsen. Det styr-
ker omsorg, omtanke og pliktfølelse mellom men-
nesker på en måte som offentlige institusjoner og
kollektivisert omsorg aldri kan gi fullgod erstatning
for. Høyre mener ekteskapet er den tryggeste basis for
samliv og familie, men vil ikke begrense retten til
andre former for legalt samliv.

Disse medlemmer viser til at barnefamiliene
ofte har anstrengt økonomi. Samtidig sliter mange
småbarnsforeldre med dårlig tid i det de slites mellom
forpliktelser i arbeidslivet og hjemme. Økonomiske
forhold utgjør de viktigste hindrene for familienes
mulighet til selv å velge omsorgsløsninger de ser seg
tjent med. Kontantstøtten til småbarnsforeldre er
således et bidrag til romsligere økonomi og økt val-
gfrihet for familiene. Det er det barna som tjener mest
på. Foreldre vet som regel selv hva som er best for
barna deres. Kontantstøtten øker foreldrenes mulighet
til å velge løsninger de mener er riktig for sine barn.

Disse medlemmer ser derfor svært positivt på at kontantstøtten utvides til også å gjelde toåringer fra neste år.

Disse medlemmer viser til at de private barnehagene utgjør en svært viktig del av det totale barnehagetilbudet. Kombinasjonen av et kostbart lønnsoppgjør og kommuner som ikke oppfyller sine forpliktelser overfor de private barnehagene gjør at foreldrebetalingen nå utgjør en svært stor del av inntektene for de private barnehagene. Dette svekker foreldres muligheter til å sende sine barn i slike barnehager, og er en trussel mot mange av de private barnehagenes eksistens.

Disse medlemmer viser til budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Fremskrittspartiet og Høyre, og forventer at det i den barnehagemeldingen Regjeringen har varslet på nyåret kommer konkrete forslag til løsninger som kan sikre likebehandling av de offentlige og private barnehagene når det gjelder offentlig støtte.

Disse medlemmer viser for øvrig til Høyres merknader under de enkelte kapitler.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Arbeiderpartiets forslag om bekjempelse av vold. Disse medlemmer er i hovedsak enige i den virkelighetsbeskrivelse som ligger til grunn for forslagene, og mener at flere av tiltakene er positive og interessante. Disse medlemmer vil likevel peke på Arbeiderpartiets alternative budsjett og Budsjett-innst. S. I. (1998-99) under rammeområde 2, hvor det fremgår at i Arbeiderpartiets opprinnelige budsjettforslag var ikke en slik tiltaksplan for bekjempelse av vold en prioritert oppgave. Dette forslaget fremkommer som en konsekvens av at Arbeiderpartiet går imot kontantstøtten, og derfor får midler til å fordele til andre gode formål.

Disse medlemmer vil understreke at Høyre i sitt alternative budsjett og i kompromisset med sentrumspartiene og Fremskrittspartiet har prioritert midler til politiet og rettsvesenet for å sikre økt patruljerings- og etterforskningskapasitet for politiet, samt å fjerne flaskehalsen i rettsvesenet. Disse medlemmer viser også til Høyres tiltakspakke mot ungdoms- og voldskriminalitet i Dokument nr. 8:18 (1998-99).

Disse medlemmer viser til at det er bred politisk enighet om at familien er den sentrale rammen for et godt oppvekstmiljø. Hjemmene er det viktigste stedet for forebyggende arbeid overfor barn og ungdom, og en god familieøkonomi gir foreldre tid og overskudd til å være sammen med barna for å gi dem god oppdragelse. Et statsbudsjett uten skatte- og avgiftsøkninger, som samtidig er innrettet på å senke renten, er familievennlig og dermed kriminalitetsforebyggende.

4.1.5 Hovedprioriteringer fra Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstrepartis hovedprioritering er barn og unge. Dette er fulgt opp i

partiets alternative statsbudsjett i høst med hovedparolen barn og unge først. Sosialistisk Venstreparti setter barn og unge i fokus på mange ulike budsjettområder og satser på fremtidsrettede investeringer som gir barn og unge en tryggere fremtid.

Dette medlem ser med stor bekymring på hvordan budsjettforliket mellom Regjeringen og Høyre og Fremskrittspartiet spesielt rammer barn og unge. Når forliket på denne måten, for å bevare kontantstøtten, kutter i alt fra barnehager, barnevern, til tiltak for ungdom i storbyene, mener dette medlem at barn og unge generelt betaler en pris for en snever ny ordning. Fra før av er barn og ungdom utsatt når mange kommuner skal gjøre opp sine budsjetter for neste år. Det kommer rapporter fra mange kommuner om at skolebudsjetter, barnevern og viktig ungdomsarbeid står for hugg. I en stram kommuneøkonomi prøver kommunene å få penger til å utløse øremerkede midler fra staten. Dermed rammes barn og ungdom hardere enn andre grupper i befolkningen.

Dette medlem er opptatt av at barn og unge skal ha gode oppvekst- og levekår. En mye større del av barndommen tilbringes på fellesarenaer som barnehage, skole, ulike fritidsaktiviteter etc. Sosial ulikhet og urettferdighet er til enhver tid et problem, men kan nå knyttes til hindringer for deltagelse på den norske barndommens hovedarenaer.

Dette medlem mener at en levekårspolitikk for barn og unge må legge sine hovedbegrunnelser på likeverdig adgang til fellesgodene og -arenaene, enten det er lekearealer, utdanning, SFO eller foreningsliv. 2/3 av Norges nasjonalformue er folk, og det er ut fra dette av stor viktighet å ta godt vare på barn og unge fordi de også representerer fremtidsformuen. Barn og unge fortjener en langt større plass i politikken, og de trenger å få beskjed om at vi ønsker å høre hva de har å si.

Dette medlem vil peke på at barn og unge rammes spesielt hardt i det økonomiske forskjellssamfunn vi fremdeles lever i, og at det fremdeles er slik at omtrent 20 000 barn lever i kronisk fattigdom i Norge. Mange av disse barna er barn av enslig forsørgere eller sosialhjelpsmottakere. De fleste sosialhjelpsmottakere har langt dårligere levestandard enn minstepensjonistene. Fattige barn og unge settes utenfor fellesskapet med andre barn og unge, fordi de ikke har råd til å betale kontingenter for å drive idrett eller være med på idrettsturneringer, gå på kino med kamerater eller reise på leirskole sammen med klassen. Det økte kjøpespresset mot barn og unge bidrar også, etter dette medlems mening, til å ytterligere synliggjøre de økte forskjellene, og det må settes større fokus på dette presset som både barn, unge og deres foreldre utsettes for.

Dette medlem mener det må en ny opprustning til i barnevernet, med satsing på personell, ressurser og kompetanse, og med det formål at barnevernet skal fungere til barn og unges beste og med barns interesser i høysetet. Når det nå kommer en ny undersøkelse som

viser at det tar inntil 4 år fra melding mottas hos barnevernet til saken kommer opp til endelig avgjørelse, betyr det også at vi må gjøre noe raskt med både barne- og ungdomsvernet og med barnevernsloven. Det er fremdeles slik at personell som jobber i barnevernet i hovedsak har vært i jobben i 5 år eller mindre, og at det ikke satses nok på kompetanseheving og muligheter for etterutdanning. Fordi det ikke er nok kvalifisert personell i barnevernet får man også en privatisering av denne type tjenester. De mest erfarne fagfolkene starter privat konsulentvirksomhet, og det offentlige ender opp med å kjøpe tjenester for å få barnevernsakene utredet og vurdert. Det må iverksettes tiltak som gjør det attraktivt for kvalifisert og erfarent personell i barne- og ungdomsvernet å bli i 1. og 2. linjetjeneste.

Dette medlem mener samtidig at det må satses mer på forebygging og oppsøkende arbeid der ungdom ferdes. Barnevernsarbeidere har selv påpekt at de driver for mye kontorbarnevern og ikke nok arbeid ute, der barn og unge er.

Dette medlem er også opptatt av at det må gjøres en kraftig innsats for å stanse utviklingen i forhold til ungdom og vold i de større byene. Ifølge politiet er det ingen økning i volden, men den volden som eksisterer har blitt grovere. Unge rammer unge. I tillegg til å få bukt med de som faktisk utøver vold, må man også stoppe enhver rekruttering til voldelige miljøer, og gi barn og unge ordentlige tilbud i fritiden. Det må lages alternativer som er mer spennende enn å oppholde seg i sentrum, og dette gjøres ved å lytte til barn og unge selv og deres ønsker, samt å være villig til å bevilge midler til disse tilbudene. En kraftinnsats på dette området nå vil gi store og positive konsekvenser fremover og vi viser at vi er villig til å ta problemene på alvor.

Dette medlem ser på det som alvorlig at man i budsjettet også kutter i tilskuddene til barne- og ungdomsorganisasjonene. Vi må ikke komme til et punkt hvor det arbeidet som prioriteres i forhold til barn og

unge, er det som kan kalles forebyggende. Barn og unge må gis mulighet til deltakelse og medbestemmelse gjennom aktiviteter i et rikt organisasjonsliv og på den måten også kunne utvikle og utfolde seg i barne- og ungdomstiden. Fritidsaktiviteter og kultur er avgjørende for barns og unges livskvalitet, og Sosialistisk Venstreparti har ønsket å satse på midler til denne sektoren.

Dette medlem mener også at man får en helt feil utvikling når det nå kuttes i støtten til barnehageutbygging, samtidig som en rekke barnehager rundt om i landet står i fare for å bli nedlagt. Dette medlem beklager de negative konsekvensene innføringen av kontantstøtten nå får, også i forhold til barnehagene. Regjeringa opprettholder løfte om full barnehagedekning innen år 2000, men med den effekt vi nå får med en rekke mulige nedleggelse, går utviklingen totalt feil vei.

Dette medlem mener det er behov for å se på flere muligheter for fedres deltagelse i barneomsorgen. Sosialistisk Venstreparti har foreslått en innføring av selvstendig opptjeningsrett til fødselspenger for fedre. Far skal ha egen rett til fødselspenger dersom mor etter fødsel går ut i arbeid, påbegynner eller gjenopptar utdanning på heltid.

Dette medlem er opptatt av at vi skal ha en god likestillingspolitikk, og i den forbindelse at vi har gode verktøy til å bistå oss i dette arbeidet. Vi ser også at flere og flere kvinner er aktive i yrkeslivet og at arbeidsgivere må utfordres til å være flinke på fleksible løsninger som gjør det mulig å kombinere karriere og familie også for kvinner. I denne forbindelse mener dette medlem det er viktig å støtte ordninger som bidrar til fleksible arbeidstid og arbeidsdeling.

Dette medlem vil også påpeke viktigheten av å jobbe for likelønnsordninger, slik at ikke kvinner også i fremtiden er overrepresentert i lavtlønnsyrker. Det må arbeides videre for å integrere likelønnsordninger i likestillingsarbeidet.

Oversikten viser SVs forslag til bevilgning under rammeområde 2 der dette avviker fra budsjettforliket mellom FrP, KrF, H og Sp (avviket er vist i parentes)

Kap.	Post	Formål	KrF og Sp	SV
Utgifter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	70	Samlivstiltak	3 500	0 (-3 500)
840		Tilskudd til krisetiltak		
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak	42 150	43 300 (+1 150)
841		Familievern og konfliktløsning		
	60	Tilskudd til familievernkontorer	127 417	140 417 (+13 000)
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd	2 178 114	765 350 (-1 412 764)
845		Barnetrygd		

Kap.	Post	Formål	KrF og Sp	SV
	70	Tilskudd	12 981 042	13 619 156 (+638 114)
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.		
	70	Tilskudd	9 990	37 790 (+27 800)
847		Kompetansesenter for likestilling		
	50	Basisbevilgning	4 841	6 841 (+2 000)
848		Likestillingsombudet		
	1	Driftsutgifter	4 495	5 495 (+1 000)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	1	Driftsutgifter	53 554	103 554 (+50 000)
	71	Forskning, utvikling og opplysningsarbeid m.v.	21 660	31 660 (+10 000)
856		Barnehager		
	60	Driftstilskudd til barnehager	4 461 900	5 060 900 (+599 000)
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst	10 000	13 000 (+3 000)
	70	Tilskudd til andre barnehageformål	7 450	12 450 (+5 000)
857		Barne- og ungdomstiltak		
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	53 500	57 500 (+4 000)
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn	20 202	35 202 (+15 000)
	74	Ungdomssatsing i distriktene	2 800	4 000 (+1 200)
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid m.v.	10 710	11 710 (+1 000)
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger		
	70	Fødselspenger til yrkesaktive	6 688 480	6 733 480 (+45 000)
Sum utgifter rammeområde 2			27 781 245	27 781 245 (0)
Sum inntekter rammeområde 2			18 064	18 064 (0)
Sum netto rammeområde 2			27 763 181	27 763 181 (0)
Sum rammeområde 2 - rammevedtak			0	0

4.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 2

4.2.1 Kap. 800 Barne- og familiedepartementet Post 01 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser

til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Framskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 3 mill kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet er innforstått med at departementet vil vurdere å fordele kuttet også på andre driftsposter.

Flertallet bevilger kr 70 456 000 på kap. 800 post 01.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt budsjettforslag i St.prp. nr. 1 (1998-99) og til de vedtak som er fattet. Fordi Arbeiderpartiets helhetlige budsjett falt, har disse medlemmer valgt å justere rammen i forhold til det som ble vedtatt i Stortinget. Disse medlemmer vil derfor redusere kap. 800 post 01 med 4 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil bemerke at styring av oppgaver og ressurser har vært en prioritet internt i departementet i flere år. Disse medlemmer mener dette nå bør gi resultater i en effektivisering/rasjonaliseringsgevinst. Disse medlemmer registrerer at departementet har fått tildelt ressurser med bakgrunn i å finne frem til styringsmetoder, og som burde gjort departementet mere effektivt både på ressurs- og personellsiden. Eller som departementet selv har brukt som brekkstang for å få ekstrabevilgninger: Få effektiv politisk styring av oppgaver og ressurser.

Disse medlemmer ser det nå helt nødvendig at Stortinget legger press på departementene for å oppnå kostnadsbesparelse minst på lik linje som kommunene. Disse medlemmer vil derfor vise til Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag hvor bevilgningen reduseres med 6 mill. kroner eller ca. 8 pst.

4.2.2 Kap. 830 Foreldreveiledning og samlivstiltak Post 70 Samlivstiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil understreke betydningen av å forebygge utviklingen av negative samhandlingsmønstre og psykososiale vansker hos barn og unge. Flertallet registrerer også at ustabile familieforhold og samlivsbrudd skaper betydelige problemer for mange familier.

Flertallet har registrert at økningen i bevilgningen for 1998 har bidratt til å stimulere aktiviteten på lokalplanet, både når det gjelder frivillige organisasjoner og kommuner. Det synes å være mer allment akseptert å søke hjelp også for problemer som dreier seg om familiens indre liv.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ønsker å fjerne post 70 Samlivstiltak og flytter midlene på post 60 til kap. 841, post 60.

Disse medlemmer ønsker å øke bevilgningen til de 62 familievernkontorene vi har her i landet for å styrke den faglige kompetansen og derigjennom få større enheter som bedre kan nå ut til de aktuelle brukerne.

Post 71 Foreldreveiledning

Komiteen mener det er viktig å styrke forholdet mellom barn og foreldre. I dag er det nesten like vanlig at barn blir født utenfor ekteskap som i ekteskap. Komiteen har merket seg at i 1997 ble 10 000 barn utsatt for ekteskapsbrudd, i tillegg kommer barna som opplever at samboerforhold mellom foreldre opphører. Samfunnsendringene innebærer at vi får ny kunnskap, nye spørsmål og nye svar. Komiteen mener det er viktig å forebygge negative utviklingsmønstre og psykososiale vansker hos barn og unge.

Komiteen støtter forslaget til bevilgning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, merker seg at det har vært stor aktivitet og mangfoldighet i tilbudene om foreldreveiledning i 1997. 51 pst. av kommunene var i gang med tiltak, og ytterligere 40 pst. var under planlegging. Flertallet synes det er av stor betydning at departementet viderefører innsatsen med å følge opp foreldreveiledningsprogrammet videre. Flertallet understreker betydningen av å tilpasse og videreutvikle programmet til å gjelde hele barne- og ungdomstiden, slik at familie, barnehage og skole til sammen kan utgjøre en god helhet i barnas nettverk, oppvekst- og omsorgsmiljø. En vil spesielt fremheve betydningen av at foreldreveiledningsprogrammet legger vekt på å utvikle kommunikasjon og samhandling som fremmer opplevelse av egen mestring og egenverd både i forholdet mellom barn og foreldre, og foreldre og fagfolk. Flertallet vil spesielt vise til de utfordringer som knytter seg til foreldreveiledning til foreldre med innvandrere- og flyktningbakgrunn. Flertallet synes det er positivt at departementet utarbeider et temahefte om foreldreveiledning i et minoritetsperspektiv, og at dette temahefte skal bidra til økt innsikt i de situasjoner som minoritetsfamilier befinner seg i.

Flertallet mener det er viktig at foreldreveiledning blir en integrert og faglig del av kommunenes ordinære oppgaver. Forebyggende planer må tilknyttes helsestasjoner, barnehager og skoler. Flertallet vil understreke betydningen av at det er kvalifisert personale som skal stå for foreldreveiledning i kommunene. Flertallet mener det er viktig at landets kommuner fortsatt tar aktivt del i det kunnskapsmessige og metodiske grunnlaget for foreldreveiledning. Flertallet mener det er viktig at forsøks- og utviklingsarbeidet blir videreført, slik at en kan få nye perspektiver på samarbeidet mellom fagfolk og foreldre.

Flertallet vil spesielt understreke de ulike tiltakene i foreldreveiledningsprogrammet som inngår i ulike tiltak for å øke fedres deltakelse i barneomsorgen. Flertallet mener det er viktig at arbeidet med oppstart og videreutvikling av fedregrupper skjer i alle landets kommuner i 1999, og ber departementet rette en aktiv innsats mot kommunene slik at dette kan skje.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det ikke er en offentlig oppgave å bruke fellesskapets ressurser til veiledning av voksne folks selvvalgte samlivsformer. Disse medlemmer mener familien selv bør kjenne sine behov og vurderinger, og ikke bygge dette på det offentlige styring gjennom kurs og veiledning. Disse medlemmer viser også til at kap. 841 får bevilget ressurser til forebyggende familiararbeid. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor bevilgningen reduseres med 3,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre anser ikke foreldreveiledning som en prioritert offentlig oppgave og ønsker ikke å bruke skattebetalernes penger på et slikt formål. Forhold knyttet til oppdragelse av barn bør i størst mulig grad overlates til familiene og det sivile samfunn.

4.2.3 Kap. 840 Tilskudd til krisetiltak

Post 60 Tilskudd til kommuner til krisetiltak, overslagsbevilgning

Komiteen mener det er av stor viktighet å fortsette og videreutvikle det arbeid som drives ved krisesentre, incestsentre og krisetelefoner. Delingsmodellen som i dag sikrer finansieringen til disse tilbudene, må fortsette i fremtiden.

Komiteen vil peke på den store innsatsen som blir gjort på krisesentrene og via krisetelefoner. Komiteen viser til at det er viktig at de forskjellige krisetiltakene har forutsigbarhet for driften. Komiteen vil advare sterkt mot at eventuelle omlegginger av retningslinjene fører til at overføringene fra staten ikke følger samme takt som overføringer fra andre.

Komiteen viser samtidig til at krisetiltakene er et viktig supplement til det offentlige hjelpeapparatet for mennesker som blir utsatt for overgrep.

Komiteen viser til at tilskuddsordningens innretning innebærer at departementet må yte 50 pst. av krisetiltakets budsjetterte driftsutgifter, og tilsvarende ved eventuelle nyetableringer av krisetiltak. På budsjetteringstidspunktet kan departementet vanskelig forutse hvilke nye krisetiltak som vil bli etablert for det kommende år, og dermed kunne få lagt disse inn i bevilgningsforslaget.

På denne bakgrunn foreslår komiteen at bevilgningen gjøres om til en overslagsbevilgning fra 1999 jf. tilråding til vedtak for kap. 840 post 60.

Komiteen vil vise til at de fleste volds- og overgrepstilfeller finner sted i hjemmet. Ut fra statistikken over drap av kvinner, begås halvparten av partnere eller tidligere partnere. Det går også fram at de fleste drap av kvinner skjer i felles bolig eller hjemme hos en av de involverte. Volden overfor kvinner er i stor grad privatisert og syns lite i mediebildet. Kvinnen har ofte nær tilknytning til gjerningsmannen.

Komiteen er videre opptatt av at barn på denne måten blir eksponert for vold, og at vold brukes som konfliktløsning i hjemmet. Spesielt er det viktig å sette fokus på dette for å motarbeide at gutter ikke adopterer slike voldsmønstre.

For kvinner og barn som opplever vold i hjemmet er krisesentrene ofte eneste løsning, men disse sentrene er ikke godt nok tilrettelagt for barn.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det nå må satses på krisesentrene og de tilbud disse gir, ved en gang for alle å gi dem trygge rammer. Det er 20 år siden det første krisesenteret ble åpnet i Norge, og i 1997 overnattet 4 360 personer på krisesentrene.

Disse medlemmer mener at det i løpet av 1999 må utarbeides en finansieringsordning som gir krisesentrene trygghet, og som samtidig gir dem mulighet til kompetanseheving, samt utadrettet informasjonsarbeid. Det blir stadig påpekt at det er den skjulte, private volden som er størst og øker mest, samtidig som det er store mørketall. Hvis vi skal gi dem som lever i forhold hvor de er offer for vold en mulighet til å komme seg ut av disse forholdene, må det også satses midler som gjøre krisesentre og incestsentre i stand til å ha et godt og stabilt mottaksapparat.

Disse medlemmer mener også det er viktig å følge opp anbefalingene i rapporten som er gjort om barns situasjon på krisesentre. Det bør prioriteres å tilføre barnefaglig kompetanse til alle krisesentrene, slik at barnas situasjon bedre ivaretas.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sin helhetlige plan for å bekjempe voldsbruken i hjemmet og foreslår å bevilge 5 mill. kroner ekstra til krisesentrene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti fremmer forslag om at kap. 840 post 60 økes med kr 1 150 000.

4.2.4 Kap. 841 Familievern og konfliktløsning ved samlivsbrudd

Post 60 Tilskudd til familievernkontorer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener det er et klart behov for å styrke og utvide virksomheten ved familievernkontorene. Disse medlemmer vil understreke den betydning familievernkontorene har når det gjelder viktig rådgivning overfor familier med samlivsproblemer og hjelp som kan hindre samlivsopløsning.

Disse medlemmer ønsker derfor å styrke de 62 familievernkontorene vi har her i landet. En styrking av den faglige kompetansen og større enheter vil være viktig for å gjøre tilbudet til de aktuelle målgruppene bedre.

Disse medlemmer viser til sin helhetlige plan for å bekjempe voldsbruken i hjemmet og foreslår å bevilge ytterligere 3,5 mill. kroner på post 60.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil nok en gang påpeke de vedtak Stortinget gjorde i forbindelse med behandlingen av Ot.prp. nr. 6 (1996-97). Det ble påpekt viktigheten av at de ansatte ved familievernkontorene skal kunne drive utadrettet virksomhet i form av veiledning, kurs og foredragsvirksomhet. Det er i denne forbindelse kritikkverdig og meget betenkelig at midler til utviklings- og opplysningsarbeid reduseres i budsjettet for 1999.

Dette medlem merker seg at det heller ikke er gjort noe for ytterligere å styrke familievernet neste år, men ser med interesse frem mot å få utredet en ny kostnadsnøkkel for fordeling av statstilskuddet, slik departementet nå skal gjøre.

Dette medlem fremmer forslag om at kap. 841 post 60 økes med 13 mill. kroner.

Post 70 Utviklings- og opplysningsarbeid m.v.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at departementet vil støtte videreutvikling av et familievern som er effektivt og har høy faglig kvalitet, og samtidig er tilpasset brukernes behov. Behovet for hjelp til foreldresamarbeid synes å ha økt sterkt de siste årene. Flertallet har i den sammenheng merket seg at Regjeringen vil vurdere behovet for styrking av tjenesten.

Flertallet viser til at tjenestens tilbud innenfor behandling, rådgivning og mekling i stigende grad etterspørres av publikum, og at enkelte kontor melder om stor og økende pågang med opptil 70 pst. økning. Flertallet har også merket seg at forespørsler om veiledning, kurs, foredrag, informasjon og undervisning overfor barnevernet, helse- og sosialtjenesten og samfunnet for øvrig er økende.

Flertallet mener at både hensynet til tilgjengelighet samt gode og robuste fagmiljøer må vurderes i en kartlegging av behovet for utbygging/styrking.

Flertallet har merket seg at familievernkontorene utfører mer enn 60 pst. av all mekling etter ekteskapsloven og barneloven og er enig i betydningen av at meklingen må videreføres på samme kvalitative nivå som hittil.

Flertallet har merket seg at Regjeringen vil sikre meklingsapparatets faglige kvalitet ved tilføring av ressurser, slik at opplæring av nye meklere og faglig oppfølging av tidligere oppnevnte meklere, kan fortsette.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 0,5 mill kroner på post 70 Utviklings- og opplysningsarbeid m.v. i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Dette flertallet bevilger kr 3 360 000 på kap. 841 post 70

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til hvor viktig det er å styrke familievernet og vil derfor øke post 70 med 0,5 mill. kroner i forhold til framforhandlet budsjettforslag fra flertallet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker et familievern av høy kvalitet. Dette er særlig viktig i en tid da familien ser ut til å gå i oppløsning gjennom økende antall samlivsbrudd og andre problemer knyttet opp mot familien.

Disse medlemmer vil allikevel presisere at det er viktig at familievernkontorene arbeider for å unngå unødig byråkrati og kontinuerlig søker best mulig utnyttelse av ressursene.

4.2.5 Nytt kap. 843 Fond for kommende generasjoner Ny post 50 Midler til fond for kommende generasjoner

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ønsker å opprette en ny post 50 Midler til kommende generasjoner for å vise solidaritet med fremtidens barn og ungdom.

Disse medlemmer er av den oppfatning at man ikke skal bruke opp økonomiske ressurser og naturressurser for de kommende generasjoner. Faresignalene i norsk økonomi er i dag mange med synkende oljepriser, økende arbeidsledighet og stigende renter. I tillegg får Norge et økende antall pensjonister i fremtiden, som vi vil gi en trygg alderdom. Disse medlemmer mener derfor det er viktig ikke å bruke over evne. Disse medlemmer mener det er uansvarlig av stortingsflertallet å bruke over 2 mrd. kroner på kontantoverføringer til småbarnsfamiliene. Disse medlemmer har derfor valgt å avsette disse midlene til senere bruk ved å opprette en ny post 50 Midler til fond for kommende generasjoner jf. tabell foran.

Disse medlemmer vil ellers vise til sine merknader i Innst. S. nr. 200 (1997-98) Om kontantstøtte.

4.2.6 Kap. 844 Kontantstøtte

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støtter forslaget om at kontantstøtteordningen utvides til å omfatte toåringene fra 1. januar 1999. Flertallet viser til at kontantstøtteordningen er basert på følgende tre hovedprinsipper:

- Det legges til rette for at foreldrene får større valgfrihet i valget av omsorgsform for egne barn. Alle foreldre med barn i samme aldersgruppe skal i prinsippet nyte godt av den samme støtten fra staten, enten familiene velger å bruke barnehageplass, deltids barnehageplass, private tilsynsordninger eller at en av foreldrene er hjemme med barna.
- Det legges til rette for at småbarnsforeldrene får mer tid til omsorg for egne barn. Dette betinger at familiene har økonomisk mulighet til å foreta en slik prioritering.

- Det blir større rettferdighet og likhet i fordelingen av statlige midler til barneomsorg.

Flertallet viser til avtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet og Høyre om kontantstøtten. Flertallet merker seg at Regjeringen våren 1999 vil fremme en odelstingsproposisjon med forslag om utvidelse fra fire til fem satser for kontantstøtte fra 1. august 1999. Flertallet støtter dette.

Flertallet viser til det inngåtte budsjettforlik mellom regjeringspartiene, Fremskrittspartiet og Høyre, og konstaterer at utbetalingssatsene for kontantstøtte vil bli redusert for 1999. Flertallet understreker at dette må sees i sammenheng med utbetaling av småbarnstillegg over barnetrygden. Forliket om budsjettet innebærer at alle vil få utbetalt småbarnstillegget, uavhengig av om man mottar kontantstøtte eller benytter barnehage.

Flertallet vil understreke at småbarnsforeldrene gjennom dette beholder den fleksibiliteten og valgfriheten som er en av hovedbegrunnelsene for kontantstøtten. Flertallet viser til at det i budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Fremskrittspartiet og Høyre blir presisert at kontantstøtten skal utbetales fullt ut fra år 2000.

Flertallet vil understreke at innføring av kontantstøtte for 1- og 2-åringer er en etterlengtet og verdifull reform, som det nå viser seg at svært mange småbarnsforeldre velger.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket mellom Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, hvor småbarnstillegget videreføres, og foreslår følgende satser for kontantstøtte fra 1. januar 1999:

	Nåværende satser*	Årsats for 1999*	Sats pr. måned*
Full kontantstøtte	36 000	27 156	2 263
80 prosent	28 800	21 720	1 810
60 prosent.....	21 600	16 284	1 357
45 prosent	16 200	12 216	1 018

*Satsene er delelig med 12.

Flertallet viser til at økonomisk sosialhjelp gis til personer som ikke er i stand til å sørge for sitt livsopphold og som trenger hjelp for å kunne overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon. Flertallet registrerer at det i dag ikke er hjemmel i sosialtjenesteloven til å pålegge kommunene å se bort fra visse ytelser ved beregning av stønad til livsopphold. Det er heller ingen lovhjemmel som pålegger kommunene å regne inn kontantstøtten som grunnlag ved beregning av sosialhjelp. Departementet har opplyst at Regjeringen vil ta opp dette forholdet i en stortingsmelding om utjevning av levekår, som etter planen skal legges frem våren 1999. I St.prp. nr. 53 (1997-98) om innføring av kontantstøtte til småbarnsforeldre er det under pkt. 4.6 vist til arbeidet med denne meldingen. Samtidig står det at «Regjeringens utgangspunkt er at ordningen med kontantstøtte skal bidra til bedre omsorgsøkonomi for alle grupper av mottakere».

Flertallet viser videre til budsjettforliket og foreslår som følge av dette at kap. 844, post 21 og post 70 reduseres med hhv. 2,5 mill. kroner og 641 886 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets konsekvente motstand mot innføringen av kontantstøtten. Det er sterkt beklagelig at Regjeringen med støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre har tvunget gjennom denne ordningen som i en vanskelig økonomisk periode fører til store kutt i etablerte offentlige tilbud spesielt innrettet mot barn og unge. Arbeiderpartiet har også hele tiden advart mot de negative konsekvensene kontantstøtten ville få for barnehagesektoren. De første vedtakene om nedleggelse av såvel offentlige som private barnehager er allerede fattet og nye er bebudet. En slik utvikling vil på sikt ødelegge barnehagene som supplement til familiens oppdragende ansvar og som pedagogisk tilbud.

Disse medlemmer vil redusere post 21 med 9,3 mill. kroner og post 70 tilskudd med kr 2 820 000 000 i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at kontantstøtteordningen ikke gir foreldre større valgfrihet til å være hjemme med egne barn, men belønner alle som ikke velger en barnehageplass med kontantstøtte. Det betyr at fulltidssarbeidende foreldre som velger dagmamma, praktikant eller au-pair vil få kontantstøtte, mens foreldre som velger barnehageplass først vil miste kontantstøtten - og deretter må ut med oppholdsbetaling i barnehagen.

Dette medlem konstaterer at kontantstøtten gjør det mye dyrere for den enkelte familie å bruke barnehage enn å bruke dagmamma/praktikant.

Dette medlem har merket seg at tilhengerne av kontantstøtte fremholder at foreldre uansett økonomiske incentiver vil velge det som er best for barna - og gjør valget til et spørsmål om foreldrenes moral. Det samme flertallet som fremholder hvor fint

barnehagetilbudet er for barn, gjør likevel barnehager i mange tilfeller dobbelt så dyrt å bruke som alle andre barnepasstilbud, samtidig som det nå også fremmes forslag om kutt i bevilgningene til barnehagene. Ingen kan bebreide småbarnsforeldre med presset familieøkonomi at de tenker seg om to ganger, og velger en fullfinansiert dagmamma i stedet for en barnehageplass som vil koste dem opptil 40 000 kroner netto pr. år. De kronene kan avgjøre om man har råd til ferie, pusse opp boligen, ny bil - eller hva familien ellers måtte trenge. Dette medlem mener at den beskjedne småbarnsforeldre får etter innføring av kontantstøtten er at alle andre barnepasstilbud enn barnehageplass er bedre for 1- og 2-åringer. En barnehageplass prises som et «miljø- eller helseskadelig luksusgode».

Dette medlem er bekymret for at innføring av kontantstøtte vil føre til en sentralisering av barnehagetilbudet i distriktskommuner.

Dette medlem viser til at kvinner tjener mindre enn menn, og at det derfor i stor grad vil være mødre som kan benytte seg av kontantstøtte.

Dette medlem ønsker en avvikling av kontantstøtteordningen etter første halvår 1999, dette for å imøtekomme de som til nå har søkt om kontantstøtte, slik at det gis en mulighet til individuelle endringer.

Dette medlem fremmer forslag om at kap. 844 reduseres med kr 1 414 650 000.

Dette medlem viser til at Regjeringen i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 53 (1997-98) ikke ville gi noe klart svar på hvorvidt sosialhjelpsmottakere ville få fratrukk i sosialhjelp hvis de kvalifiserte til å motta kontantstøtte. I ettertid har det vist seg at akkurat dette nå skjer, og kontantstøtten blir en ytelse til de velstående og økonomisk selvhjulpne familiene. Barnefamilier som har behov for supplerende sosial stønad for å få månedlige utgifter til å gå opp, får i realiteten redusert eller ingen kontantstøtte, fordi denne regnes opp mot det de enkelte kommuner gir i sosialhjelp.

Dette medlem mener det er meget kritikkverdig at vi har fått en ordning som ikke setter noe økonomisk grense for barnefamiliens familie oppad, men som så klart begrenser muligheten for kontantstøtte for de med dårligste kår.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen iverksette tiltak slik at utbetaling av kontantstøtte ikke fører til avkorting i sosiale ytelser.»

4.2.7 Kap. 845 Barnetrygd

Komiteen mener at barnetrygden er kontantoverføring som skal bidra til å kompensere merutgifter som skyldes forsørgeransvar for barn.

Komiteen mener barnetrygden er en viktig kontantytelse til barnefamiliene, som er en universell trygdeordning. Komiteen mener at barnetrygden skal være en generell og ikke behovsprøvet ordning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at barnetrygden er en viktig overføringsordning til barnefamiliene med barn i alderen 0-16 år. Flertallet har merket seg at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en bred drøfting av innretning av barnetrygden, bl.a. med en vurdering av en eventuell utvidelse av barnetrygden til 18 år.

Flertallet går inn for å beholde småbarnstillegget i barnetrygden. Flertallet viser til det justerte budsjettforslaget hvor den foreslåtte innsparingen på 641,886 mill. kroner på kap. 845 Barnetrygd, ikke skal iverksettes, og kap. 845 bevilges med kr 12 981 042 000. Dette innebærer at det ikke blir noen endringer i småbarnstillegget eller i det ekstra småbarnstillegget til enslige forsørgere. I stedet blir kap. 844 Kontantstøtte redusert med 641,886 mill. kroner i forhold til Regjeringens budsjettforslag. Dette betyr at ordningen med småbarnstillegg for alle grupper blir opprettholdt. Flertallet går inn for å redusere kontantstøttebeløpet omtrent tilsvarende småbarnstillegget, men med graderte satser. Flertallet viser til at småbarnstillegg i sin tid ble innført som en forløper til kontantstøtten, kontantstøtten er nå vedtatt. Flertallet viser til at småbarnstillegget ikke ble omtalt i avtalen om kontantstøtten, eller ved behandlingen av kontantstøtten.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet har merket seg at Regjeringen vil komme med en egen sak til Stortinget der en vil ta opp en bredere drøfting av barnetrygden. Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene har vurdert en utvidelse av barnetrygden til 18 år. Disse medlemmer vil understreke at dette ikke er noen utvidelse av barnetrygden å omfordele mellom aldersgrupper for å utbetale barnetrygd til fylte 18 år.

Disse medlemmer mener det var galt av Regjeringen å foreslå å avvike småbarnstillegget for kontantstøtteforeldre og støtter derfor forslaget om økning av bevilgningen på post 70 med 641,886 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil vise til Fremskrittspartiets prioriteringer vedrørende barnetrygden i de siste års budsjettbehandlinger. Disse medlemmer vil vise til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor barnetrygden inkludert småbarnstillegget fastholdes på 1998-nivå.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at den utvikling som nå skjer i barnetrygden ikke oppfattes som positiv på noen måte. Det er for andre år på rad ikke foretatt noen prisjustering av barnetrygden, og man har isteden gjort mindre kutt med begrunnelse av justering og bedring av ordningen.

Dette medlem reagerer på at det foretas stykkvise endringer i ordningen med barnetrygd samtidig som det varsles en revisjon av barnetrygdloven. Det er

uheldig at det drives arbeid på denne måten fremfor å se alt i helhet samtidig.

Dette medlem fremmer forslag om at kap. 845 økes med 641,886 mill. kroner.

4.2.8 Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.

Post 70 Tilskudd

Komiteen er enig i at tiden nå er inne for en gjennomgang av hele likestillingsloven.

Komiteen vil komme tilbake til likestillingsområdet i forbindelse med likestillingspolitisk redegjørelse i Stortinget våren 1999.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil påpeke at det er av stor viktighet at de frivillige organisasjonene gis støtte til drift og prosjekter, slik at de kan være et viktig supplement til offentlig innsats når det gjelder informasjon og holdningsskapende virksomhet på familie- og likestillingsområdet.

Flertallet har merket seg det arbeid som er gjort og skal gjøres på likestillingsområdet. Det er av stor viktighet at det offentlige går foran som godt eksempel med en så god likestillingspolitikk som mulig, og på alle områder. Det er også viktig å fortsette arbeidet i forhold til likestilling i arbeidslivet.

Flertallet vil påpeke at det er av stor viktighet å fortsette forskningen i forhold til Velferd og samfunn og Barn, ungdom og familie. Det ligger spesielt utfordringer i forhold til barn, unge og gode oppvekstvilkår.

Flertallet har også merket seg at forskningsprosjektet levekår og livskvalitet for lesbiske kvinner og homoseksuelle menn avsluttes i 1999. Flertallet forutsetter at Stortinget på en egnet måte blir orientert om oppfølgingen av denne rapporten.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det viktige informasjons- og opplysningsarbeidet som drives av de mange organisasjonene. I denne sammenheng arrangeres det bl.a. en del kurs og konferansevirksomhet. Foreningen 2 Foreldre har særlig sett behov for en nasjonal konferanse hvor menneskerettstema relatert til barn er hovedtema. Dette flertallet ber departementet se positivt på et initiativ der Foreningen 2 Foreldre i samarbeid med andre organisasjoner som arbeider med familie- og barnespørsmål får realisert en slik konferanse. Kostnaden til en slik konferanse kan bli på om lag kr 200 000. Dette flertallet går derfor inn for å redusere kuttet fra 3 mill. kroner til 2,8 mill. kroner på kap. 846 post 70, og går videre inn for å redusere kap. 857 post 74 til 2,8 mill. kroner. Dette flertallet bevilger kr 9 900 000 på kap. 846 post 70.

Dette flertallet viser til at Sentrumsregjeringen fulgte samme forslag til kutt på post 70 for budsjettåret

1998 som Arbeiderpartiregjeringen foreslo i sitt budsjettforslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at post 70 Tilskudd ble redusert med 20 pst. fra 1997 til 1998. Denne reduksjonen førte til betydelig lavere driftsstøtte til en rekke viktige organisasjoner. Aleneforeldreforeningen (AFFO) og Landsforeningen for lesbisk og homofil frigjøring (LLH) ble spesielt hardt rammet. Som følge av den inngåtte budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Høyre/Fremskrittspartiet, foreslås denne posten redusert for 1999 med ytterligere 3 mill. kroner. Disse medlemmer kan ikke gi sin støtte til en slik reduksjon, som vil få store konsekvenser for organisasjonenes samfunnsnyttige arbeid. Spesielt gjelder dette LLH som representerer en gruppe mennesker det ikke alltid er like enkelt å nå ut til. LLH driver en viktig informasjonsvirksomhet. Gjennom deres arbeid klarlegges faktiske forhold samtidig som organisasjonen driver holdningsskapende arbeid overfor samfunnet for øvrig.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til at det er et regjeringsoppnevnt utvalg som utreder driftsstøtten til kvinne- og familiepolitiske organisasjoner. Disse medlemmer har merket seg at departementet tar sikte på å presentere klarere retningslinjer for støtte til kvinne- og familiepolitiske organisasjoner i budsjettet for år 2000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet betrakter kap. 846, kap. 847 og kap. 848 som samme interesseområde. Disse medlemmer anser ikke dette å være en viktig prioritert oppgave for staten. Dette arbeidet blir ivaretatt, og burde i enda større grad være ivaretatt av frivillige på idealistisk grunnlag.

Disse medlemmer mener disse ulike budsjettkapitler burde vært samlet i ett budsjettkapitel. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor det foreslås en samlet reduksjon på 10 mill. kroner på disse kapitler.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at det ikke må gjøres ytterligere kutt i støtten til de organisasjonene som får midler til drift fra kapitlets post 70. Det er gjort ytterligere kutt i denne posten etter budsjettforliket mellom regjeringa og Høyre og Fremskrittspartiet, og dette medlem mener det er viktig at kuttet ikke rammer organisasjonene som får støtte. LLH og AFFO fikk i 1998 kutt som hadde stor virkning på organisasjonenes mulighet til drift. Når det nå er et eget utvalg som jobber for å finne en egnet tilskuddsordning til organisasjonene på familie- og likestillingsområdet, og departementet melder at om nye retningslinjer skal presenteres i forbindelse med budsjettet for år 2000, vil det være

uheldig å kutte ytterligere i støtten mens man fremdeles venter på utvalgets konklusjon.

Dette medlem mener det arbeid Landsforeningen for Lesbisk og Homofil frigjøring driver er av så stor viktighet at det bør øremerkes en tildeling på kr 825 000 av de midlene som foreligger til tildeling til driftsstøtte til private organisasjoner. Dette vil bety en påplussing på kr 400 000 i forhold til 1998. Støtten har blitt kraftig redusert de siste årene, og LLH regnet tidligere i høst ut at de offentlige midler som brukes på det arbeidet organisasjonen driver kun tilsvarer 2 kroner pr. homofile/lesbiske i Norge. Dette på tross av at organisasjonen driver et viktig opplysningsarbeid, og som eneste organisasjon i landet skal ivareta interessene til alle lesbiske og homofile.

Dette medlem ser det arbeidet som drives i forhold til likestilling som meget viktig. Det er også satt opp som blant mål og strategier for 1999 å fremme likestilling i arbeidslivet. Dette medlem mener at et viktig middel for å oppnå likestillingen i arbeidslivet er å gi muligheten for mer fleksible arbeidstidsordninger og arbeidsdeling. Det er etter dette medlems mening viktig å få igangsatt utvidede forsøk med 6-timers dag, særlig i offentlig sektor, og tidligere forsøk i Oslo kommune viser at en rekke kvinner som deltok i forsøksordningen var meget positiv til konsekvensene.

Dette medlem vil også peke på viktigheten av å jobbe for likelønnsordninger, slik at ikke kvinner i fremtiden er overrepresentert i lavlønnsyrker. I forbindelse med arbeidet med å fremme likestilling i arbeidslivet må det arbeides videre for å integrere likelønnsordningen i likestillingsarbeidet.

Dette medlem viser til at en gjennomgang av regelverket må ikke føre til noen ytterligere svekkelse i den støtte som gis disse organisasjonene.

Dette medlem fremmer forslag om at kap. 846 post 70 økes med 28 mill. kroner.

Forskning på mannsrollen

Komiteen vil vise til at de fleste volds- og overgrepstilfeller finner sted i hjemmet. Dette er ofte skjult og anmeldes ikke, derfor er det vanskelig å fremskaffe god nok statistikk på hvor omfattende dette er. Ut fra den statistikken som finnes går det frem at halvparten av de drap som skjer av kvinner, begås av partnere eller tidligere partnere. I tillegg går det frem at de aller fleste drap skjer i felles bopel eller hjemme hos de involverte. Nå er vold mer enn drap, og de få undersøkelsene som foreligger viser at bopel er et hyppig gjerningssted for voldsutøvelse (Oslo politidistrikt 1997). Det viser videre at volden i stor grad er rettet mot familiemedlemmer eller personer med en nær tilknytning til gjerningsmannen. Det fremgår også at offeret i overveiende grad er kvinner. Det er ikke et moderne velferdssamfunn verdig å tolerere at kvinner blir utsatt for vold bare fordi det skjedd i hjemmet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, er videre opptatt av at barn på denne måten blir eksponert for vold, og for at vold brukes som konfliktløsning. Spesielt er det viktig å sette fokus på dette for å motarbeide at gutter særskilt ikke adopterer slike voldsmønstre. Det er i liten grad blitt forsket på temaet menn, maskulinitet og vold. Det er videre viktig å få belyst hva som påvirker gutter i utviklingen av deres maskulinitet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil derfor bevilge 2 mill. kroner til forskning på mansrollen. Disse medlemmer ønsker ikke å redusere post 70 med 2,8 mill. kroner, men har tvert imot et ønske om å styrke posten med 4,8 mill. kroner hvorav 2 mill. kroner til mansrolleforskning.

4.2.9 Kap. 847 Kompetansesenter for likestilling og forskningsformidling

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at Kompetansesenteret skal være et møtested og et informasjonssentrum for et bredt publikum. Kompetansesenteret skal være en kunnskapsbase med bred faglig kompetanse, herunder kunnskap om internasjonalt arbeid på sitt felt. Det er behov for fortsatt satsing, og Kompetansesenteret må ikke kun bestå av generalister, men også av folk med spesialkompetanse på likestilling, og må ha muligheter til å bruke tid på områder som ikke alltid har like stor interesse for det store publikum.

Flertallet mener det fremdeles er store likestillingspolitiske oppgaver som skal løses bl.a. i forhold til likelønn, likestilt omsorg, kvinners innflytelse i arbeids- og næringslivet, innvandring og likestilling.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, viser til den foreslåtte planen på satsing mot vold i hjemmet og vil foreslå at det nedsettes et eget utvalg, Kvinnevoldsutvalget, for å få en bred gjennomgang av problemstillinger knyttet til vold mot barn og kvinner. Dette utvalget bør bl.a. synliggjøre vold mot kvinner, samle inn kunnskap og legge frem forslag til tiltak mot vold mot kvinner. Hensikten er å bygge opp et mere effektivt vern mot kvinner for helsevesen, politi, frivillige organisasjoner og det juridiske området. Dette utvalgsarbeidet bør skje med Kompetansesenteret for likestilling som sekretariat.

Dette flertallet vil videre foreslå at det i tilknytning til dette arbeidet settes igang en holdningsskampanje mot vold i hjemmet for å synliggjøre problemstillingen, skape debatt og motarbeide tabuer som gjør vold i hjemmet til et tema det er lite fokus på.

Dette flertallet vil vise til at det er viktig å tilføre de offentlige instanser som kommer i kontakt med slike voldstilfeller kunnskap slik at det kan legges et godt og tillitsfullt grunnlag for videre oppfølging av

voldsutøvelsen og hjelpetiltak det vil være behov for. Dette vil bl.a. innebære å tilføre domstolen kunnskap om vold mot kvinner, styrke kritesentrene slik at de også kan gi et utvidet tilbud til barna og gi kvinner muligheten til en ny start etter opphold på senteret. Videre er det viktig å styrke samarbeidet mellom helsevesen, barnevern og sosialmyndigheter for å gi barn i voldsbelastede familier et best mulig oppfølgingstilbud. Det er videre viktig å styrke prosedyrene gjennom en strammere linje fra politiets side der det bl.a. bør vurderes å innføre et kontrollskjema for bruk ved husbråk og vold i hjemmet. Mottaksprosedyrene i helsevesenet bør også styrkes for å sikre overgrepssatte kvinner på en bedre måte, og det blir viktig med en etterfølgende beskyttelse av kvinner og barn.

Dette flertallet ber om at det utarbeides en egen handlingsplan mot vold i hjemmet generelt og mot kvinner spesielt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Det nedsettes et offentlig utvalg for å koordinere arbeidet med å samle inn kunnskap om, og synliggjøre vold mot kvinner. Utvalget skal fremme forslag til tiltak for å bekjempe vold mot kvinner og bedre vernet for ofrene. Sekretariatet legges til Kompetansesenteret for likestilling.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil sette av 4 mill. kroner til å igangsette dette arbeidet i 1999.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor bevilgningen fjernes. Disse medlemmer mener dette kapitlets området bør ivaretas under kap. 846.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti støtter forslaget og viser til dette medlemms merknad og forslag til bevilgning til Kompetansesenteret for likestilling og forskningsformidling.

Dette medlem mener det ligger store muligheter for å utvide fagkunnskap og forskning i forhold til likestilling nå som man har fått Kompetansesenteret. Da senteret ble foreslått opprettet sto det bl.a. i proposisjonen at:

«senteret skal være en pådriver i likestillingdebatten, være en holdnings- og atferdspåvirker og ha en støtte- og veilederfunksjon i arbeidet for økt likestilling. Senteret skal drive utstrakt informasjonsvirksomhet, og virkemidler vil bl.a. være arrangement av konferanser, debattmøter og seminarer, foredragsvirksomhet, utgivelse av periodiske publikasjoner, publisering av fakta-kunnskap og statistikk etc.»

Dette medlem ser ikke at Kompetansesenteret i dag gis de muligheter til drift og utvikling som skulle være utgangspunktet, og de økonomiske bevilgninger som gis gjør at senteret selv peker på at mangel av ressurser gjør at de må innskrenke virkeområde.

Dette medlem mener Kompetansesenter for likestilling og forskningsformidling bør få økning i midlene for 1999, og at del av disse midlene må settes inn i forhold til et stort, landsomfattende prosjekt hvor kompetansesenteret skal samarbeide bredt med andre aktuelle miljøer for å sette søkelyset på den skjulte, private volden. Det er denne volden, som i følge politiet, er den størst økende volden og den volden som rammer flest kvinner og barn.

Dette medlem mener det nå må settes mer fokus på denne volden og at det må tas nye midler i bruk for faktisk å være til hjelp for alle de som i dag ikke tør å bryte med den volden de utsettes for. I det arbeidet mener dette medlem at kompetansesenteret må ha en viktig oppgave og kan fungere som koordinator.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis budsjett hvor kap. 847 økes med 2 mill. kroner.

4.2.10 Kap. 848 Likestillingsombudet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ser at det fremdeles er nødvendig med betydelig satsning på informasjon og skolering, slik at likestillingsloven skal kunne fungere etter sin hensikt. Flertallet ser at Likestillingsombudet sitter på verdifull kompetanse og erfaring, som kan utnyttes i enda bedre grad enn i dag.

Flertallet mener at det er viktig å satse videre på det arbeidet Likestillingsombudet gjør, også sett i sammenheng med en grundig revisjon av likestillingsloven.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, ser at Likestillingsombudet fremdeles har mange viktige oppgaver i den norske samfunnet. I forbindelse med en revisjon av likestillingsloven vil det også være viktig å bruke den kunnskap Likestillingsombudet har opparbeidet.

Dette flertallet vil påpeke viktigheten av å gi Likestillingsombudet mulighet til å videreutvikle arbeidet sitt og fortsatt være et viktig redskap i likestillingsarbeidet.

Komiteens medlem fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis budsjett hvor kap. 848 økes med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor bevilgningen reduseres med 2,5 mill. kroner. Disse medlemmer finner det naturlig at likestillingsombudet naturlig går inn i kap. 846 og at funksjonen avvikles over tid.

4.2.11 Kap. 850 Barneombudet

Komiteen viser til at Barneombudet har gjennomgått en omorganisering i 1998 for å kunne være en effektiv pådriver for barn og unges interesser. Barneombudet har som ny arbeidsoppgave fått ansvar for å føre tilsyn med at norsk rett og forvaltningspraksis samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barns rettigheter.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til sine merknader om satsing mot vold, der det er pekt på at satsing mot vold i barne- og ungdomsmiljøene og å stimulere til tverrfaglige grupper for å bedre hjelpeapparatet er i tråd med det arbeidet som barneombudet har ansvaret for.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil derfor styrke barneombudet med en stilling øremerket dette og foreslår å avsette kr 500 000 til dette arbeidet.

4.2.12 Kap. 852 Adopsjonsstøtte

Komiteen merker seg at kostnadene knyttet til adopsjon fra utlandet varierer fra kr 70 000 til kr 120 000, og at antallet utenlandsadopterte har ligget stabilt på om lag 550 adopsjoner pr. år på 90-tallet. Komiteen understreker betydningen av ordningen med kontanttilskudd til foreldre som adopterer fra utlandet, slik at det er mulig å bidra til å motvirke en skjev sosial fordeling av adopsjon knyttet til foreldrenes økonomi på grunn av de høye kostnadene ved adopsjon fra utlandet. Komiteen merker seg at tilskuddet utgjør kr 22 000 pr. barn, og at det i denne omgang ikke er rom for økning av tilskuddet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet registrerer at antall utenlandsadopsjoner har vært stabilt de siste årene. Disse medlemmer ønsker at ordningen videreføres med et noe mindre tilskudd. Disse medlemmer foreslår at kap. 852 reduseres med 2,5 mill. kroner som overføres til kap. 854 post 63 og øremerkes til driftstilskudd for Ungdom mot Vold.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor posten reduseres med kr 2 500 000. Disse medlemmer registrerer at antall utenlandsadopsjoner har vært stabilt de siste år. Disse medlemmer ønsker å videreføre ordningen men dog med et mindre tilskudd.

4.2.13 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at hovedmålet i barnevernområdet er å medvirke til at barn og unge sikres gode oppvekst- og levekår gjennom målrettede tiltak av god kvalitet og med høy rettssikkerhet. Dette gjelder såvel barn og unge som vokser opp med sin egen fam-

ilie, som barn og unge som på grunn av omsorgssvikt, mishandling, overgrep eller atferdsvansker er plassert utenfor hjemmet.

Flertallet viser til at barneverntjenesten de siste årene har gjennomgått en betydelig effektivisering og kvalitativ forbedring. Allikevel er det fortsatt deler av barneverntjenesten som må bedres og styrkes.

Flertallet har merket seg at å sikre høy rettssikkerhet og god kvalitet på tjenestene i alle faser i behandlingen av barnevernsaker er et grunnleggende mål for departementet.

For å bedre beslutningsgrunnlaget med hensyn til å treffe riktige tiltak for det enkelte barn og deres foreldre er flertallet enig i at det er nødvendig å kvalitetssikre de sakkyndiges kompetanse. Flertallet merker seg at opplæringsprogrammet for sakkyndige vil bli videreført i 1999.

Flertallet deler departementets syn av at de lovfestede tidsfrister for meldinger, undersøkelsesaker og tiltak overholdes, og merker seg at en fortsatt vil følge utviklingen i den enkelte kommune nøye.

Flertallet merker seg spesielt at departementet vil prioritere tiltak for å øke fortgangen i bosettingen av de enslige mindreårige flyktningene og asylsøkerne i kommunene. Flertallet stiller seg positive til forslaget om å heve aldersgrensen for tilskudd fra 18 til 20 år, og å heve satsen med kr 10 000 pr. barn pr. år til kr 90 000 pr. barn pr. år. Målet er at ordningen skal bidra til at enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere kan bosettes så raskt som mulig i gode omsorgstilbud tilpasset de lokale forhold. Kommunene vil ved økningen få bedre økonomiske rammebetingelser for å ta imot enslige mindreårige.

Flertallet synes det er positivt at departementet fortsatt vil utvikle tilbudet overfor barn og unge med alvorlige atferdsvansker, fosterhjemstjenesten, tiltak overfor utsatte barn, unge og familier med innvandrerbakgrunn og det forebyggende arbeidet.

Flertallet mener at heving av aldersgrensen fra 20 til 23 år for å motta hjelp fra barnevernet var et godt tiltak.

Fosterhjem

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, ser alvorlig på de problemene fosterfamiliene sliter med, og viser i den forbindelse til «Handlingsplan for styrking av fosterhjemsarbeidet» som ble utarbeidet av Arbeiderparti-regjeringen i 1997. Flertallet ser på handlingsplanene som et steg i riktig retning. Flertallet mener det bør arbeides videre med en helhetlig gjennomgang av fosterhjemssituasjonen, da sett i en tverrfaglig sammenheng med barnevernet, sosialetaten, skolen, barnevernsinstitusjoner, PP-tjenesten osv. Flertallet ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med denne gjennomgangen i en passende form. Flertallet vil berømme den innsatsen disse fosterfamiliene legger ned for barna, ved å gi dem trygge og gode oppvekstvilkår.

Et flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at målet for arbeidet må være å sikre barn og unge gode oppvekst- og levekår, spesielt for dem som blir utsatt for omsorgssvikt, overgrep eller mishandling. Målrettede tiltak må ha god kvalitet og høy rettssikkerhet.

For å sikre en god kvalitet på barnevernstjenesten, er det derfor viktig å fortsette prioriteringen av etter- og videreutdanningen. Dette for å øke kompetansen ytterligere. Flertallet vil spesielt peke på forsknings-, forsøks- og utredningsarbeid. Etterutdanningstilbudene for de ansatte i denne tjenesten i de større byene i forhold til arbeid med barn og familier med innvandrerbakgrunn, bør også prioriteres høyt. Barn med adferdsvansker som blir plassert utenfor hjemmet i institusjoner er også en gruppe som bør vies spesiell oppmerksomhet. Kvaliteten på tilbudet i disse institusjonene må være høy. Det er fylkesmennene som har ansvaret for dette tilsynsarbeidet.

Flertallet mener derfor at en må rette oppmerksomheten mot at fylkesmennene har mulighet til å utføre denne oppgaven i en slik grad de er pålagt for å sikre bl.a. barns rettssikkerhet. Flertallet vil og understreke viktigheten av og behovet for gode, forebyggende tiltak i kommunene, som også må være tilgjengelige for disse barna.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at forventet innsparing som følge av forenkling og samordning på fylkesnivå vil frigjøre ressurser til prioriterte oppgaver. Disse medlemmer viser til fellesforslag fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre i Budsjett-innst. S. I (1998-99), jf. Budsjett-innst. S. nr. 2 (1998-99) kap. 1510.

Post 63 Særskilte tiltak, kan overføres

Komiteen har merket seg det viktige og strategiske arbeidet Ungdom mot Vold gjør.

Komiteen viser til behandling av Budsjett-innst. S. nr. 4 (1997-98) - om bevilgninger på statsbudsjettet for 1999 vedkommende Justis- og politidepartementet - hvor Stortinget vedtok å øke bevilgningen til Ungdom mot Vold med 1 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Ungdom mot Vold er en liten og annerledes organisasjon. Den har bare 2 fast ansatte og en god del frivillige knyttet til sin virksomhet. Budsjettet er i dag på ca. 2,2 mill. kroner hvorav 40 pst. kommer fra stat/kommune og 60 pst. skaffes til veie fra ulike sponsorer.

Flertallet vil og understreke det viktige arbeid Ungdom mot Vold gjør og at de bør ha en forutsigbarhet i sin drift.

Flertallet er kjent med at Ungdom mot Vold ønsker å kartlegge aktiviteter til tidligere barnesoldater. Ungdom mot Vold betaler i dag terapi for en del av de tidligere barnesoldatene.

Ungdom mot Vold ønsker også å opprette en akutt stasjon i Oslo sentrum som kan være åpen for ungdom som ferdes ute på nattetider.

Flertallet mener det er vesentlig at Ungdom mot Vold får anledning til å jobbe langsiktig og planmessig. De fyller et tomrom mellom mennesker og de formelle/ offentlige institusjoner. De er «ikke eksperter» som lettere kommer i kontakt med og kan hjelpe ungdom i storbymiljøet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår et øremerket driftstilskudd på 2,5 mill. kroner til Ungdom mot Vold.

Disse medlemmer ser med stor uro på voldsutviklingen i samfunnet, spesielt volden mot og mellom barn og unge.

Disse medlemmer finner det oppsiktsvekkende at Sentrumsregjeringen, som tross alt la fram en tiltaksplan for bekjempelse av vold på offentlige steder, synes å tro at politia alene kan bekjempe volden. Disse medlemmer er av den oppfatning at bekjempelse av volds-samfunnet bør skje på mange områder og følges opp av flere departement. Den nyeste statistikken viser at antall voldstilfeller i Oslo går noe ned. Imidlertid viser det seg at det er en økning av grov vold utført av barn og unge, de fleste av dem med innvandrerbakgrunn og organisert i gjenger. Denne utviklingen er helt uakseptabel og må bekjempes.

Disse medlemmer mener at det å sikre barn og unge gode oppvekst- og levekår er det viktigste virkemiddelet for å forebygge og bekjempe barne- og ungdomskriminalitet.

Disse medlemmer mener at hovedoppgaven for det offentlige er å sørge for gode rammebetingelser for oppvekstmiljøet i familiene, samtidig som det må settes inn hjelpetiltak når familieomsorgen svikter. Disse medlemmer vil understreke at barnevernloven ikke er noen straffelov, og heller aldri må bli det.

Disse medlemmer viser til at barnevernet skal være en aktiv deltaker for å sikre barn omsorg, gode oppvekstvilkår og hjelp når de trenger det.

Disse medlemmer mener også det er viktig å sette i gang målrettede kriminalitetsforebyggende tiltak mot barn og unge i risikozonen og førstegangskriminelle. Disse medlemmer vil peke på at utvidet bruk av konfliktråd, også overfor de yngste barna, er et viktig forebyggende tiltak.

Disse medlemmer vil derfor rette opp både de nedskjæringene som Regjeringen, Fremskrittspartiet og Høyre har gjort i fellesskap, samt å ytterligere styrke den forebyggende delen i forhold til voldsproblematikken.

Disse medlemmer foreslår derfor:

«Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet post 63 Særskilte tiltak, økes med 7 mill. kroner i tillegg til styrking av Ungdom mot Vold med 2 mill. kroner, totalt 9,5 mill. kroner.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at tidligere reduksjoner i bevilgningsrammen til tiltak i barne- og ungdomsvernet har medført et økt ansvar for kommuner og fylkeskommuner, og at fylkesnemndene blir tillagt noen nye arbeidsoppgaver fra 1. januar 1997.

Disse medlemmer vil allikevel presisere at utgiftene vedrørende drift av nemndene hele tiden bør være under vurdering for å oppnå en effektiv drift.

Disse medlemmer registrerer at det fortsatt er en økning i antall meldinger til barnevernstjenesten men at oppfølgingen av tidsfristene delvis har gitt resultater, selv om noen kommuner og fylkeskommuner hadde enkelte overskridelser. Disse medlemmer ønsker å videreføre innskjerpingen av overholdelse av tidsfristene.

Disse medlemmer vil legge vekt på å videreføre innsatsen for å bedre kompetansen og kunnskapen på alle nivåer i barnevernstjenesten, særlig gjelder dette for personell som arbeider med barn og unge med atferdsvansker.

I denne sammenheng mener disse medlemmer at oppfølging og tiltak for å styrke sakkynndiges kompetanse og rolle i saker etter lov om barnevernstjenester og lov om barn og foreldre er meget viktig.

Disse medlemmer vil derfor signalisere et generelt ønske om en spesialutdanning/etterutdanning for at de sakkynndige skal tilegne seg den rette kompetansen, og en statlig autorisasjon for personell som skal fungere som rettssakkynndige bør vurderes. Med bakgrunn i den siste tids urovekkende oppblomstring av volds- og kriminalitetsproblemer blant barn og unge mener disse medlemmer at oppfølgingen av de refererte handlingsplanene i St.prp. nr. 1 (1998-99) må prioriteres høyt.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen har økt anslaget på antall flyktninger og videre har lagt inn en vesentlig økning av satsene på det særskilte tilskuddet til kommunene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til all fokusering som har vært på barne- og ungdomsvernets rolle og oppgaver samt muligheter til å utføre disse, i forbindelse med debatt og fokus på problematikken med unge og vold. Det har i denne forbindelse blitt påpekt at barne- og ungdomsvernet fremdeles mangler midler til å drive effektivt arbeid. Fagpersonell i barnevernet har påpekt at det blir for mye skrivebordsbarnevern og for lite tid til oppsøkende arbeid og undersøkelse av meldinger.

Dette medlem mener det er av stor viktighet å styrke barne- og ungdomsvernet vesentlig og gi bedre muligheter enn i dag til å drive forebyggende arbeid. Samtidig vil dette medlem påpeke at det hjelper lite å ønske strengere fengselsstraffer og mer politia for å pågripe unge som preventiv virkning mot unge som tenker på å begå lovbrudd.

Dette medlem mener også det er av stor viktighet å drive et forebyggende arbeid slik barne- og ung-

domsvernet skal. Barnevernet står fremdeles overfor mange store utfordringer i forhold til manglende midler til å drive godt arbeid og stor turn-over blant personell. Når bekymringsfulle forhold ikke følges opp svikter barne- og ungdomsvernet barna. Dette medlem mener det er viktig å reise debatt om barne- og ungdomsvernets praksis ved henleggelse.

Dette medlem mener det er meget bekymringsfullt når Regjeringen i budsjettforliket med Høyre og Fremskrittspartiet velger å kutte ytterligere 2 mill. kroner i kapittelets post 71 til forskning og utvikling i barnevernet. Dette medlem mener at det allerede i dag gis manglende faglig oppfølging til de som jobber i barnevernet, samtidig som det er betydelig behov for kompetanseheving som ikke blir prioritert. Når det siden 1998 er foretatt kutt i budsjettposten på 3,5 mill. kroner er dette etter dette medlems mening et helt feil signal i forhold til prioriteringen av barne- og ungdomsvernet, samtidig som det sender et helt feil signal ut til personellet i barnevernet.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis budsjett hvor kap. 854 styrkes med 50 mill. kroner.

Post 70 Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim

Komiteen registrerer at det er foreslått at fylkeskommunen skal dekke de faktiske utgifter ved plassering på Rostad Ungdomsheim fra og med år 2000. Rostad kan på fritt grunnlag inngå driftsavtaler med en eller flere fylkeskommuner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at Barne- og familiedepartementet har foreslått at fylkeskommunene fra og med år 2000 dekker de faktiske utgiftene ved plassering på Rostad. Alternativt kan Rostad inngå driftsavtale med en eller flere fylkeskommuner. Ungdommenes hjemkommuner betaler som vanlig en fast egenandel til fylkeskommunen. Flertallet har merket seg at departementet vil bidra til at også fylkeskommunene skal betale en slik egenandel i 1999, og at det er foreslått å opprettholde en bevilgning på 2 mill. kroner øremerket den videregående skolen ved institusjonen også utover 1999. Flertallet vil understreke at arbeidet med barn og unge med adferdsvansker er et svært viktig forebyggende tiltak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti vil uttrykke noe skepsis til endring av finansieringen av driften ved Rostad Ungdomsheim. I en tid hvor fylkeskommuner og kommuner står overfor sterke prioriteringer av ressursene frykter disse medlemmer at tiltakene som Rostad står for kan, bli nedprioritert, med det resultat at driftsgrunnlaget for Rostad faller bort. I særlig grad er dette å frykte når omleggingen skjer over et budsjettår.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen har besluttet å bidra til at fylkeskommunene skal betale en egenandel allerede i 1999.

Disse medlemmer mener at det arbeide Rostad Ungdomsheim utfører for barn og unge med atferdsvansker er av en slik viktig karakter at man ønsker ytterligere stabile rammer. I denne sammenhengen vil disse medlemmer vise til de siste tilfeller av kriminalitetsproblemene blant barn og unge, og den betydningen det forebyggende arbeide institusjoner som Rostad utøver har.

Disse medlemmer ønsker derfor at staten fortsatt skal ha det overordnede ansvaret vedrørende finansieringen av driften ved Rostad Ungdomsheim også utover 1999.

Post 71 Forsknings-, utviklings- og opplysningsarbeid

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 4 mill. kroner på denne posten i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet bevilger kr 21 660 000 til kap. 854 post 71.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at denne posten i hovedsak vil bli benyttet til forskningsforsøk- og utviklingsvirksomhet omkring utsatte familier, utsatte barn og unges oppvekstvilkår. Disse medlemmer vil peke på at dette bl.a. gjelder midler til ulike delforskningsprogram: om barnevernet, evaluering av barnevernloven, funksjonshemmede og adopsjonsspørsmål. Disse medlemmer mener at det er gjennom bred satsing på forskning og utviklingsarbeid vi øker kompetansen og kunnskapsutviklingen på disse områdene. Forslag til tiltak som settes i verk står i fare for å fremmes på for tynt faglig grunnlag.

Disse medlemmer mener at gjennom en reduksjon av bevilgningen til forskning, utvikling og opplysningsarbeid, svekkes mulighetene til å finne fram til nye metoder og tiltak. Disse medlemmer foreslår derfor:

«Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet post 71 Forskning, utvikling og opplysningsarbeid økes med 4 mill. kroner i forhold til det fremforhandlede budsjettforslag.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår:

«Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet post 71 Forskning, utvikling og opplysningsarbeid økes med 10 mill. kroner.

4.2.14 Kap. 856 Barnehager

Post 60 Driftstilskudd til barnehager, overslagsbev-

ilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70

Komiteen vil understreke at barnehagene skal være et godt supplement til familieomsorgen, også for de utsatte barna.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil vise til den viktige plass barnehagene har i barne- og familiepolitikken. Barnehagene skal gi et pedagogisk tilbud til alle barn der foreldrene ønsker det.

Flertallet vil vise til at Regjeringen mener at den vil oppnå full barnehagedekning innen 1. august år 2000.

Flertallet viser til at Regjeringen legger opp til 2 500 nye barnehageplasser i 1999, 1 000 plasser for barn over 3 år og 1 500 nye plasser for barn under 3 år. Flertallet har merket seg at Regjeringen selv mener dette er forsiktige anslag.

Flertallet mener at det er viktige at barnehagene er i samsvar med det som er barnas og foreldrenes behov. Flertallet fastholder målet om at barnehagene skal tilpasses fleksible oppholdstider og at ingen skal betale for mer enn den faktiske tid de benytter. Flertallet mener det er viktig at foreldrebetalingen må holdes på et forsvarlig nivå.

Flertallet har merket seg at Regjeringa mener at foreldrebetalingen ikke skal øke mer enn prisstigningen. Flertallet synes det er svært viktig å opprettholde det store engasjementet og den innsatsviljen som ligger bak de private barnehagene.

Flertallet er opptatt av at offentlige og private barnehager bør likebehandles og ha like forpliktelser. Det er viktig at de private barnehagene har ordnede arbeidsforhold og kvalifiserte ansatte.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til den anstrengte økonomiske situasjonen i de private barnehagene.

Dette flertallet viser til at det i St.meld. nr. 8 (1987-88) Barnehager mot år 2000 ble lagt til grunn en utgiftsfordeling i barnehagesektoren der statens andel skulle utgjøre 40 pst., det kommunale bidrag 30 pst. og foreldrebetalingen 30 pst. Denne fordelingen ble støttet av komitéflertallet i Innst. S. nr. 239 (1995-96). I 1997 ble imidlertid denne målsettingen bare oppfylt for de offentlige barnehagenes vedkommende. For de private barnehagene utgjorde derimot de kommunale bidragene i snitt bare i underkant av 10 pst, mens foreldrebetalingen utgjorde ca. 45 pst. Når kostnadsnivået nå øker ytterligere i de private barnehagene, vil foreldrebetalingen øke ytterligere. Anslag fra Private Barnehagers Landsforbund og Barnehageforbundet antyder at summen av et kostbart lønnsoppgjør og renteøkning innebærer en kraftig økning av foreldrebetalingen, rundt 15 pst. Hovedproblemet i dag er at kommunene ikke gir den støtte til de private barnehagene som er forutsatt fra Stortingets og Regjeringens side.

Dette flertallet registrerer med tilfredshet at departementet i arbeidet med barnehagemeldingen ser på konkrete forslag som vil gi større grad av økonomisk likebehandling mellom kommunale og private barnehager som inngår i kommunens totale tilbud der oppgaver og forpliktelser er de samme. Mange private barnehager opplever for tiden en vanskelig økonomiske situasjon. Dette flertallet forutsetter at Regjeringen følger barnehagesituasjonen nøye og vurderer behovet for eventuelle tiltak for 1999 i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett.

Dette flertallet viser til det justerte sentrumsopplegget og endringen av dette som følge av avtalen om subsidier støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Dette flertallet viser til at i Regjeringens opprinnelige budsjettforslag for 1999, var det lagt til grunn en utbygging på 13 500 nye barnehageplasser i løpet av 1998. Departementets siste oversikt over nyetableringer i 1998 viser en klart lavere utbygging en tidligere lagt til grunn. På bakgrunn av dette er kap. 856, post 60 justert ned med 125 mill. kroner. Reduksjonene er dermed kun en teknisk justering og innebærer ingen konsekvenser for måltall og foreslåtte tilskuddssatser for 1999.

Dette flertallet foreslår derfor en reduksjon på kap. 856 post 60 Driftstilskudd til barnehager, *overslagsbevilling* med 125 mill. kroner.

Dette flertallet ser på barnehagene som et meget verdifullt og viktig tilbud. Barnehager er et godt supplement til familieomsorgen, også for barn med spesielle behov.

Dette flertallet vil presisere at det er foreldrenes behov for barnehageplass som blir retningsgivende for størrelse og variasjon i barnehagedekningen.

6-åringenes overgang fra barnehage til skole er den største enkeltfaktor som de siste par årene har påvirket etterspørselen etter barnehageplasser.

Dette flertallet har merket seg at relativt få barn har sagt opp barnehageplassen etter at kontantstøtten ble innført. Men både i denne reformen, uttaket av 6-åringene, og økt etterspørsel etter deltids plasser har skapt noe usikkerhet rundt behovet for barnehageplasser.

Dette flertallet er enig med departementet i at det er nødvendig å gjennomføre behovsundersøkelser for alle aldersgrupper.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil vise til at de private barnehagene i dag er en viktig del av det totale barnehagetilbudet i landet. Disse medlemmer har merket seg at de private barnehagene i dag står for ca. 42 pst. av det totale barnehagetilbudet i Norge.

Disse medlemmer viser til at kommunene har et ansvar for det samlede barnehagetilbudet i kommunene, og det er nødvendig at kommunene gis en mulighet til å ta dette ansvaret.

Kommunene må bl.a. kunne sikre at det etableres et tilstrekkelig antall plasser, at barnehagene plasseres

der behovet er størst og de må kunne motvirke tendensen til en sosial todeling av barnehagetilbudet.

Disse medlemmer vil understreke at skal kommunene få til dette, må de private barnehagene integreres bedre i kommunenes samlede barnehagetilbud. Det betinger et tettere samarbeid mellom kommunene og de private barnehagene. Kommunene bør få bedre mulighet til å samordne barnehagesektoren slik at brukerne får et helhetlig og balansert tilbud som kan gi alle aktørene, ikke minst de private barnehagene, nødvendig trygghet.

Disse medlemmer synes det er svært viktig å opprettholde det store engasjementet og den innsatsviljen som ligger bak de private barnehagene.

Disse medlemmer er opptatt av at offentlige og private barnehager bør likebehandles og ha like forpliktelser. Det er viktig at de private barnehagene har ordnede arbeidsforhold og kvalifiserte ansatte.

Disse medlemmer viser til partiets konsekvente motstand mot innføringen av kontantstøtten. Det er sterkt beklagelig at Regjeringen med støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre har tvunget gjennom denne ordningen som i en vanskelig økonomisk periode fører til store kutt i etablerte offentlige tilbud, spesielt innrettet mot barn og unge. Arbeiderpartiet har også hele tiden advart mot de negative konsekvensene kontantstøtten ville få for barnehagesektoren. De første vedtakene om

nedleggelse av så vel offentlige som private barnehager er allerede fattet og nye er bebudet. En slik utvikling vil på sikt ødelegge barnehagene som supplement til familiens oppdragende ansvar og som pedagogisk tilbud.

Disse medlemmer vil understreke betydningen av at statstilskuddet både til private og offentlige barnehager medfører en rekke forpliktelser bl.a. i forholdet til ansattes kvalifikasjoner. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at det er ordnede arbeidsforhold i de private barnehagene.

Disse medlemmer mener det er svært urovekkende at anslagsvis 150 kommunale barnehager nå står i fare for å bli nedlagt på landsbasis.

Disse medlemmer mener dette vil føre til store forverringer i tjenestetilbudets kvalitet og omfang. Disse medlemmer er spesielt urolig over situasjonen i små utkantkommuner der driftsgrunnlaget allerede er marginalt. Disse medlemmer mener at med de endringer som nå skjer i barne- og familiepolitikken med Sentrumsregjeringen, så vil det oppstå større skjevheter mellom kommuner og fylker både når det gjelder tjenestetilbud, tilgjengelighet og pris.

Disse medlemmer mener at Regjeringens satsing for å nå full barnehagedekning er defensiv og legger vi måltallene til grunn for utviklingen av barnehageutbyggingen de siste år så er dette en god indikasjon på det.

Oversikt over måltall for og faktisk utbygging av barnehager for årene 1994-1999.

År	Regjering	Måltallet for Regjeringen	Utbygging
1994	Arbeiderpartiet	11 000	15 700
1995	Arbeiderpartiet	13 800	11 100
1996	Arbeiderpartiet	16 000	9 300
1997	Arbeiderpartiet	13 000	16 400
1998	Sentrum	13 000	3 500
1999	Sentrum	2 500	

Disse medlemmer ønsker full barnehagedekning 1. august 2000 og tror ikke at Regjeringen vil oppnå dette med et måltall på 2 500 plasser for 1999.

Disse medlemmer vil bygge minimum 2 500 plasser og ønsker også å stimulere kommunene til å ta sitt utbyggingsansvar på alvor ved å bevilge 125 mill. kroner dvs. kr 10 000 pr. barnehageplass til stimuleringsstilskudd.

Disse medlemmer ber Regjeringen om å være særdeles aktive for å inspirere kommuner til bygging av flere barnehager. Innen 1. august 2000 må alle foreldre som ønsker det få en barnehageplass for sine barn.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet slutter seg til Regjeringens mål i barnehagepolitikken om at alle familier som ønsker seg det, skal få barnehageplass i år 2000.

Disse medlemmer har merket seg at en god del kommuner er på god vei til å nå målsettingen om full barnehagedekning, men mange har fortsatt en del igjen.

Disse medlemmer synes det er positivt at tilskuddet til deltidsplasser er økt for å gjøre barnehagene mer fleksible. Disse medlemmer viser til at det er et sentralt mål at barnehagetilbudet skal innrettes slik at det tilpasses barns og foreldres behov for ulike oppholdstider, og at ingen skal betale for mer enn den tid de har avtalt med barnehagen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor satsene for 3-, 4- og 5-åringene reduseres med 125 mill. kroner. Disse medlemmer omprioriterer også 120 mill. kroner som Regjeringen har målrettet nye plasser i 1999. Disse med-

lemmer mener man må prioritere eksisterende plasser foran nye.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ser med stor bekymring på den alvorlige svekkelsen som nå gjøres i forhold til barnehagene. Kontantstøtten gir ikke noen som helst valgfrihet til annet enn dagmamma og private barnepassordninger, så lenge det ikke satses på barnehager for alle de som ønsker seg en slik ordning. Barnehager gir foreldre en trygghet fordi barna får gode opplegg og blir tatt vare på av kvalifisert personale.

Dette medlem mener man må bidra til å gjøre barnehager mer økonomisk tilgjengelig for flere barn, ved at foreldre har råd til å betale den oppholdsbetaling som kreves. Barnehagene skal kunne være tilgjengelige for barn uten at foreldrene opplever oppholdsbetalingen i barnehagen som en sterk økonomisk byrde. En mulighet for å bedre barnehagetilgjengeligheten er å øke statstilskuddet til barnehagene, slik at den prosentandel som så skal deles mellom kommune og bruker blir redusert. Økt statstilskudd til barnehagene kan også motvirke store forskjeller i oppholdsbetaling mellom kommuner og mellom kommunale og private barnehager. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti en rekke ganger har foreslått økt statstilskudd og maksimalpriser for oppholdsbetaling i barnehagene.

Dette medlem mener at man i tillegg må sørge for flere barnehageplasser, slik at de som faktisk ønsker plass får det. All fokus nå må settes inn på bygging av barnehager for å nå målet om full dekning innen år 2000. I tillegg til lavere foreldrebetaling og flere plasser må barnehagene også få mulighet til mer fleksible åpningstider, slik at de blir tilgjengelig for barn med foreldre i ulike arbeidssituasjoner. Særlig familier der den ene av foreldrene er i lønnet deltidsarbeid, ønsker mulighet for deltids plass i barnehagen.

Dette medlem vil peke på at man i Finland, som er et av modellandene i forhold til kontantstøtte, har innført en lovfestet rett til barnehageplass med klare tidsfrister. Samtidig har Finland bestemmelser som sikrer at oppholdsbetalingen ikke overskrider 1 000 MK/1 400 kroner pr. måned. I Norge har man gjort vedtak om full barnehagedekning innen år 2000, og det vil på dette tidspunkt også være naturlig å gi barn her i landet en lovfestet rett til barnehageplass.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag for Stortinget om en lovfestet rett til barnehageplass, med virkning fra år 2001.»

Dette medlem mener kontantstøtteordningen bidrar til å sette mange års arbeid med å sikre gode kommunale og private barnehager, i revers. Barnehager er et godt tilbud til barn, også til barn under tre år. Det er i løpet av de tre første leveårene at det hos barn legges grunnlag for språklig, sosial, emosjonell,

motorisk og kognitiv utvikling. I barnehagen får barna utvikle samspill og lek med andre barn. Barnehager er et tilbud lagt til rette for et pedagogisk opplegg og med virksomheten regulert i lov og forskrifter.

Dette medlem ser med stor bekymring på barnehager som i løpet av høsten 1998 har fått økonomiske problemer og er truet med nedleggelse.

Dette medlem har også merket seg den sterke bekymringen for barnehagedrift i utkantkommuner. Dette medlem vil understreke at i mange distriktskommuner er en god barnehagedekning et fortrinn i kampen om å beholde kvalifisert arbeidskraft og hindre fraflytting.

Dette medlem vil vise til den positive betydningen grendebarnhagene har hatt for mange utkantkommuner som strekker seg over store areal. Grendebarnhagene har gjort at barn kan ha et barnehagetilbud ikke så langt hjemmefra. Dette medlem vil understreke at mange grendebarnhager har full barnehagedekning og vil være spesielt sårbare dersom etterspørselen etter barnehageplasser går ned som følge av kontantstøtteordningen.

Dette medlem er bekymret for at innføring av kontantstøtte kan føre til en sentralisering av barnehagetilbudet i distriktskommuner.

Dette medlem ønsker å prioritere midler til barnehager og andre ordninger som er gunstige for barn og unge generelt, fremfor en snever kontantstøtteordning.

Dette medlem fremmer forslag om at kap. 856 økes med 599 mill. kroner.

Ny post 61 Tiltak private barnehager

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet oppretter ny post 61 hvor disse medlemmer bevilger 245 mill. kroner til fordel for en stykkprisordning til private barnehager uten kommunalt tilskudd. Disse medlemmer vil presisere at dette er en midlertidig ordning inntil barnehagemeldingen foreligger, og intensjonene i avtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet og Høyre vedrørende likestilling mellom kommunale og private barnehager er en realitet.

Post 64 Prøveprosjekt Oslo indre Øst

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er viktig å integrere barn med innvandrerbakgrunn i barnehager. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at barn med innvandrerbakgrunn tilegner seg det norske språket tidligst mulig. En spesiell tilrettelegging for barn med innvandrerbakgrunn i barnehagene vil være nødvendig. Disse medlemmer mener det vil være viktig å videreføre gratis kortidsbarnehagetilbud for alle 5-åringer i bydel 6 i Oslo indre Øst. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn styrke post 64 Prøveprosjekt Oslo indre Øst i tillegg til det fremforhandlede budsjettforliket med 3 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet vil understreke det positive tilbud barnehagen representerer også for språklige og kulturelle minoriteter. En barnehageplass på hel- eller deltid vil være til konkret hjelp for innvandrere som generelt har problemer med språk og integrering. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til departementet f.o.m. i høst finansieret prøveprosjekt i Oslo indre Øst i samarbeid med Oslo kommune. Dette dreier seg om et treårsprosjekt med gratis pedagogisk barnehage tilbud på 20 timer i uken for alle femåringer i et område som har spesielt høy andel innvandrerbarn.

Post 70 Tilskudd til andre barnehageformål

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 3 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ønsker ikke å redusere det forsøk og forskningsarbeid som gjøres for å få til en bedre barnehage. Disse medlemmer er skeptiske til at bevilgningen for 1999 kun knyttes til stortingsmeldingen om barnehager.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 9 mill. kroner i tillegg til det fremforhandlede budsjettforlik.

Ny post 71 Stimuleringstilskudd

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til det udekkede behovet når det gjelder barnehageplasser, og det lave antallet barnehageplasser som er blitt bygget i 1998. Disse medlemmer vil derfor gå inn for et stimuleringstilskudd på kr 10 000 pr. opprettet barnehageplass i 1999. Disse medlemmer går derfor inn for en bevilgning på kap. 856 ny post 71 på 125 mill. kroner.

4.2.15 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak

Komiteen mener at det er viktig å skape et godt oppvekstmiljø for barn og ungdom. Komiteen har merket seg at departementet vil videreføre dialog og samarbeidet med barn og ungdom gjennom en rekke tiltak. Samarbeidet med frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner og ungdomsgrupper vil stå sentralt. Komiteen har merket seg at departementet vil legge vekt på å støtte de unges egen innsats for å skape et tryggere oppvekstmiljø. Det gjøres bl.a. gjennom utviklingsprogrammet for styrking av oppvekstmiljøet og gjennom støtten til ungdomstiltak i større bysamfunn, og støtten til ungdom i distriktene.

Komiteen har merket seg at departementet vil videreføre arbeidet med å bedre oppvekst- og levekårene i barne- og ungdomsmiljøene. Komiteen vil peke på at det er positivt med samarbeid på tvers av departementene. Handlingsplanen for redusert bruk av

rusmiddel, og Tiltaksplan for bekjempelse av vold på offentlig sted, er også viktige tiltak for å få et bedre barne- og ungdomsmiljø. Større mulighet for voksenkontakt og bedre familiepolitikk er også vesentlige bidrag til voldsforebygging.

Post 70 Barne- og ungdomsorganisasjoner

Komiteen viser til det verdifulle arbeidet de frivillige ungdomsorganisasjonene representerer. Dette gjelder ikke minst deres innsats, medvirkning og medansvar for å bygge positive og sunne miljøer som virker forebyggende både på vold, rus og rasisme.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, viser til at departementet skal gjennomgå dagens støtteordninger for ungdomsorganisasjonene. I dette arbeidet er det ønskelig å ta hensyn til at regelverket kan gjøres mindre byråkratisk. Det kan bl.a. bety at det gis bedre mulighet til å ta hensyn til det positive mangfoldet av organisasjoner, og spesielle forhold som berører f.eks. funksjonshemmede ungdomsorganisasjoner og typiske barneorganisasjoner.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at bevilgningen til barne- og ungdomsorganisasjoner er redusert med 2 mill. kroner i forhold til i 1998. Departementet uttaler videre at under forutsetning av at Stortinget vedtar sammenslåing av statlige spill, jf. St.meld. nr. 44 (1997-98) Tilleggsmelding om statens forhold til frivillige organisasjoner og Ot.prp. nr. 74 (1997-98), vil det bli foreslått tilført økte midler til denne budsjettposten.

Dette flertallet viser til at behandlingen av frivillighetsmeldingen er noe utsatt og foreslår derfor å øke post 70 med 1 mill. kroner og redusere post 74 ytterligere med 1 mill. kroner. Dette flertallet bevilger kr 53 500 000 på kap. 857 post 70.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet har merket seg at bevilgningen på flere poster under dette kapitlet, og kapitlet som helhet, er redusert og at en ny post «ungdomssatsing i distriktene» er opprettet. Når det gjelder de reduserte postene, post 70 «barne- og ungdomsorganisasjoner» og post 72 «Utviklingsprogram for styrking av oppvekstmiljøet» viser departementet til at disse vil bli foreslått tilført økte midler dersom Stortinget vedtar departementets forslag i forbindelse med St.meld. nr. 44 (1997-98) om statens forhold til frivillige organisasjoner. Sett på bakgrunn av den store betydningen bevilgningene på de to nevnte postene har, finner disse medlemmer ikke en slik framgangsmåte forsvarlig. Det legges bl.a. vekt på at det vil gå lang tid før eventuelle nye midler vil være tilgjengelig.

Disse medlemmer har videre merket seg at Regjeringen, etter avtale med Høyre og Fremskrittspartiet, også foreslår å redusere post 73 Ungdomstiltak i større bysamfunn med 2 mill. kroner.

Etter disse medlemmers syn er det absolutt nødvendig å trappe opp samfunnets innsats når det gjelder barns og unges oppvekstvilkår. Det er sterkt beklagelig at Regjeringen i stedet foreslår å svekke denne innsatsen i betydelig grad ved å redusere de bevilgningene som spesielt er innrettet mot utsatte grupper av barn og unge.

Disse medlemmer viser til at barne- og ungdomsorganisasjonene har et bredt spekter av tilbud til barn og unge. Nesten alle norske ungdommer er eller har vært med i en eller flere organiserte fritidstilbud.

Dessverre er det mange spesielt blant 15 - 16 åringer som ikke benytter seg av tilbudene som finnes. Disse medlemmer har merket seg at det er særlig blant barn og ungdom med innvandrerbakgrunn vi finner en lav deltakelse i organisert kultur- og fritidstilbud.

Disse medlemmer ønsker at de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene skal ha gode arbeidsvilkår. Dette vil kunne aktivisere ungdom til et tilbud om verdifulle fritidssysler og dermed holde dem unna gateproblemer.

Disse medlemmer ønsker å bevilge 5 mill. kroner i tillegg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke det viktige arbeidet barne- og ungdomsorganisasjonene gjør. Styrking av barne- og ungdomsorganisasjonene er en viktig prioritering for barn og unge. Det bidrar til å engasjere på et bredt plan og skaper viktige aktiviteter for barn og unge på fritiden. Hvis barn og unge skal oppfordres til økt deltagelse og medvirkning i utviklingen av samfunnet, og med det større innflytelse, må vi satse på de organisasjonene der barn og unge er aktive og bruker fritiden sin.

Dette medlem fremmer forslag om at kap. 857 post 70 økes med 5 mill. kroner.

Post 71 Forskning og utviklingsarbeid

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Framskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 1 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet bevilger kr 8 750 000 på kap. 857 post 71.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil understreke viktigheten av å finne nye og spennende innfallsvinkler for å nå ungdomsmiljøene. Det er etter disse medlemmers oppfatning viktig å fremme deltakelse og integrering av barn og unge med innvander- og flyktningebakgrunn.

Disse medlemmer har merket seg at en i budsjettforliket har redusert en så viktig post som inneholder tiltak mot vold, mobbing og rasisme blant barn og unge.

Disse medlemmer vil styrke posten med 2 mill. kroner i tillegg til det fremforhandlede budsjettforliket.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener forebyggende arbeid med barn og unge i større grad må settes inn på et tidligere tidspunkt. Disse medlemmer mener det siste års urovekkende oppblomstring av ungdomskriminalitet bekrefter at det siste tiårets forebyggende arbeid er feilslått.

Disse medlemmer mener en større del av disse ressursene bør kanaliseres mot familien og skolen. Disse medlemmer vil presisere foreldrenes oppgaver og ansvar i denne forbindelse.

Disse medlemmer registrerer at ny post «ungdomssatsing i distriktene» er opprettet, og at dette er tiltak med samme målsetting som Ungdomstiltak i større bysamfunn.

Disse medlemmer viser for øvrig til Framskrittspartiets alternative budsjett hvor kapitlet reduseres med kr 22 000 000.

Post 72 Utviklingsprogram for styrking av oppvekstmiljøet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er opptatt av barn og unges oppvekstmiljø. Det er viktig å utvikle virkemidler som gir barn og unge støtte og omsorg. Politikken på dette området må sette barn og unge i stand til å mestre sin egen livssituasjon, kvalifisere dem til samfunnet og integrere de som av en eller annen grunn presses ut.

Disse medlemmer vil styrke posten med 3 mill. kroner i forhold til Regjeringens fremlagte budsjett.

Post 73 Ungdomstiltak i større bysamfunn, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Framskrittspartiet og Høyre. Flertallet reduserer på denne bakgrunn post 73 med 2 mill. kroner og bevilger 20 202 000 på kap. 857 post 73.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at det sosiale og kulturelle nettverk ofte er svakere i storbyene enn i landet for øvrig. Dette gir sterkere behov for offentlige tiltak og tilbud som kan supplere de frivillige organisasjonene.

Et særtrekk ved de store byene er tiltrekningen til sentrum. I sentrum vil en finne et omfattende kommersielt fritidstilbud.

Disse medlemmer er av den oppfatning at barn og yngres umotiverte sentrumspendling på kveldstid kan føre til store problemer for samfunnet og for dem selv.

Disse medlemmer mener det er viktig å bygge ut alternative tilbud i bydelene og nærmiljøet som kan være attraktive for barn og ungdom også i helgene.

Disse medlemmer vil styrke posten med 5 mill. kroner utover det fremforhandlede budsjettforliket.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det nå er av stor viktighet å styrke arbeidet med ungdomstiltak i større bysamfunn. Tiltak kan igangsettes som også ansvarliggjør ungdom selv. Dette gjøres flere steder i Oslo, i form av ungdomspatroljer i bydeler, hvor ungdom snakker med ungdom. Dette kan også føre til en styrking i samarbeid mellom barn og unge og utekontakt, miljøarbeider, politi og annet nettverk i bydelene. Slike tiltak, og også en rekke andre ulike typer aktiviteter rettet mot barn og unge i de større byene, ansees av dette medlem som viktig å styrke ytterligere i forhold til dagens satsing.

Dette medlem mener det er viktig å ta på alvor den vold og de problemer vi i dag ser, særlig tydelig i de større byene. Fritidsaktiviteter og kultur er av stor viktighet for barn og unges trivsel. Allaktivitetshus gir en slik mulighet og kan bidra til å minske vold, mobbing og rasisme, gjennom prosjekter og aktiviteter ungdom får ta del i og selv bidra til.

Dette medlem støtter den styrking vi nå får av politiets budsjetter samt at det gis midler til det arbeid som drives av organisasjoner som Ungdom Mot Vold. Samtidig mener dette medlem at bidrag til styrking av del av nettverket som også skal jobbe i forhold til barn og unge blir stående på ett ben hvis vi ikke samtidig nå bidrar til en kraftig satsing på barn og unge selv. Satsing på barn og unge må ikke bare gjøres fordi det skal være forebyggende, men fordi vi ønsker å skape gode tilbud og levekår for alle barn og unge.

Dette medlem foreslår at kap. 857 post 73 økes med 15 mill. kroner.

Post 74 Ungdomssatsing i distriktene, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg ny post Ungdomssatsing i distriktene. Problematferd knyttet til vold, mobbing, kriminalitet, rus og rasisme er ikke noe som bare forekommer i de største byene, det er derfor viktig at statlige myndigheter også har mulighet til å støtte opp om målrettede satsinger for å bedre oppvekstmiljøet i de mindre by- og landkommuner som har særlige utfordringer på dette området. Storbymidlene er rettet inn mot 10 kommuner. Det er positivt at en får tilført flere midler som kan nyttes til lignende tiltak i andre kommuner.

Flertallet viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn en reduksjon på post 74 på 2,2 mill. kroner og bevilger 2,8 mill. kroner på kap. 857 post 74.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Regjeringen ønsker at denne posten skal benyttes til satsing på kultur- og fritidsområder som kan bidra til å styrke ungdomsbosettingen i distriktene. Disse medlemmer vil understreke at støtten må bygge på ungdommens egen innsats og engasjement for å skape gode ungdomsmiljøer lokalt.

Disse medlemmer vil styrke posten med 3,2 mill. kroner utover det fremforhandlede budsjettforliket.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår å bevilge 4 mill. kroner til post 74 Ungdomssatsing i distriktene.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen til internasjonalt ungdomsarbeide med 1 mill. kroner.

4.2.16 Kap. 858 Statens ungdoms- og adopsjonskontor

Komiteen viser til at Statens ungdoms- og adopsjonskontor (SUAK) ble opprettet 1. januar 1998, og at SUAK har som oppgave å forvalte gjeldende regelverk på adopsjonsområdet på vegne av departementet, inkludert avgjørelse i saker som gjelder forhåndssamtykke til adopsjon av utenlandske barn. Komiteen viser til at målsettingen med et nytt forvaltningsorgan var å styrke og samordne arbeidet innen tre tidligere enheter (Statens adopsjonskontor, Fordelingsutvalgets sekretariat og de deler av stiftelsen Atlantis som forvalter EU-programmer på ungdomsområdet).

Komiteen viser til at det fortsatt er et hovedmål å sikre barnas interesser ved adopsjon, og ser det som positivt at departementet arbeider med å redusere saksbehandlingstiden i alle ledd av adopsjonsprosessen. Komiteen merker seg i denne sammenheng at SUAK har som målsetting at søknader om forhåndssamtykke skal være behandlet innen 3 måneder, og at adopsjonsbevilling og registrering av adopsjoner skal ferdigbehandles innen 1 måned.

Komiteen merker seg også at kontoret forvalter tilskuddsmidler til norske barne- og ungdomsorganisasjoner i tråd med regelverket utarbeidet på bakgrunn av stortingsbehandlingen.

4.2.17 Kap. 860 Forbrukerrådet

Komiteen sitt fleirtal, alle unnateke medlemmene fra Framstegspartiet, vil streke under at hovudmålet for Forbrukerrådet er å hjelpe til med å få eit samfunn som ivaretek forbrukarane sine interesser. Her er det viktig å sikra forbrukarane tilgang til nøytral rettleiing før og i klagesaker. Dessutan må ein gjere forbrukaren bevisst i høve til både kvalitet, pris og fylgjer for miljøet.

Fleirtalet meiner at Forbrukerrådet både sentralt og lokalt har lagt ned eit stort arbeid for å gjera forbrukarane kjende med dei lover og rettar som finst. I dette er forbrukarkontora i fylka, med si lokale forankring, nyttige organ for forbrukarane over heile landet. Fleirtalet vil serleg peika på desse kontora som effektive og nyttige også for skular, organisasjonar, næringsliv og offentlege styresmakter.

Fleirtalet har registrert at talet på henvendingar framleis held seg på eit høgt nivå med om lag 140 000 henvendingar i 1997.

Fleirtalet har merka seg at det blir arbeidd med at ordninga med fri rettshjelp i forbrukarsaker skal styrkjast, og at Forbrukerrådet vil arbeida for at forbrukarar som får medhald i Forbrukartvistutvalet vert sikra kost-

nadsfri handsaming dersom saka vert anka inn for dei ordinære domstolane. Dette ser fleirtalet på som svært positivt.

Fleirtalet er klar over at sakshandsamingstida for klagesaker i Forbrukartvistutvalet har vorte redusert noko, men er ennå for lang til å vera det effektive tvisteløysingsorganet det var meint å vera. Siktemålet er ein ytterlegare reduksjon av sakshandsamingstida ned mot eitt år.

Fleirtalet meiner at forbrukarane må få auka kunnskap og kompetanse gjennom nye informasjonstiltak og utdanning. I dette er Forbrukarrådet sin viktigaste informasjonskanal til publikum Forbrukarraporten.

Fleirtalet meiner i tillegg at i ei tid med stadig større vareflyt, meir pågåande reklame og auka tal på klager er det viktig at tilbodet og aktiviteten til forbrukarkontora vert oppretthalde på minst same nivå som nå.

Fleirtalet er elles klar over at det vil bli lagt fram i Stortingsmelding om forbrukarpolitikk i 1999.

Fleirtalet har elles ingen merknader og sluttar seg til Regjeringa sitt forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det offentlig har en viktig oppgave i forhold til forbrukersaker. Disse medlemmer anser oppgaven for å legge til rette for at markedet fungerer best mulig bør ha høyeste prioritet.

Et størst mulig fritt marked er det systemet som etter disse medlemmers mening er den beste garanti for kvalitet, valgmuligheter og riktig pris.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor kapitlet reduseres med kr 6 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil peke på at samlokalisering av regionskontorene til statlige organer som f.eks. Forbrukerrådet og Konkurransetilsynet vil gi mer rasjonell og kostnadseffektiv drift av disse.

4.2.18 Kap. 862 Positiv miljømerking

Komiteen er kjend med at Stiftelsen Miljømerking i Norge er oppretta for å administrere den fellesnordiske ordninga for frivillig positiv merking av forbruksvarer. Føremålet med merkinga er å få eit mindre miljøbelasta forbruk ved å rettleie forbrukarar og innkjøparar som ynskjer å handla meir miljøbevisst.

Komiteen syner til resultatrapport 1997 der fleire nye kriteriesett var vedtekte og reviderte. Likeins var målet for 1997 å ha eit totalt tal på lisensar på 335. Resultatet vart totalt 417 lisensar for Svanemerket, noko som gir ein auke på 34 pst. i høve til 1996.

Komiteen har elles merka seg at i aldersgruppa mellom 15 og 29 år var kjennskapen til Svanemerket 94 pst. Svanemerket er nå det leiande miljømerket i verda innan kopi- og trykkipapir og har stort gjennomslag innan hushaldningskjemikalier og på fleire nye område. Støtta til Stiftelsen Miljømerking kjem frå Barne- og familiedepartementet og Miljøverndepartementet.

Komiteen har elles ingen merknader og sluttar seg til Regjeringa sitt forslag til løyving.

4.2.19 Kap. 865 Forbrukerpolitisk forskning, forbrukersikkerhet og internasjonalt samarbeid

Komiteen har merket seg at bevilgningene vil bli benyttet til forsknings- og utredningsarbeid på forbruker- og produktsikkerhetsområdet, vidare til informasjon overfor kommunene for bedre å kunne veilede personer med gjeldsproblem. Bevilgningen vil dessuten bli brukt til å dekke internasjonale forpliktelser på forbrukerområdet.

Komiteen har merket seg viktigheten av det arbeidet Gjeldsoffer-alliansen (GOA) gjør. GOA er en ideell og allmennyttig organisasjon hvis formål er å hjelpe gjeldsofre, sette søkelys på deres problemer og arbeide for å forbedre aktuelle lover.

Komiteen viser til at gjeldsproblemer kan ha mange årsaker. Arbeidsledighet og sykdom er det vanligste. Samlivsbrudd figurerer også høyt på årsakslisten.

Komiteen er kjent med at gjeldsordningsloven er frivillig fra skyldnerens side og at mange sosialkontor ikke har gode nok kunnskaper om loven. Det blir derfor ofte GOA som er rådgiver og støttekontakt for gjeldsofrene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti er redd for at synkende oljepriser, større arbeidsledighet og høye renter vil medføre en økning i antall gjeldsofre, slik vi så på begynnelsen av 90-årene.

Disse medlemmer ønsker at det arbeidet GOA utfører skal gjøres permanent og vil derfor øremerke 0,5 mill. kroner til driftstilskudd til GOA.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor kapitlet settes til null. Disse medlemmer ønsker å se kap. 860, 865, 866 og 868 i sammenheng og ser avviklingen av kap. 865 som et ledd i en sammenslåing av alle instanser som jobber med forbrukersaker. Disse medlemmer vil også vise til kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning i Fremskrittspartiets alternative budsjett som bevilges med kr 2 000 000 ekstra.

4.2.20 Kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning

Komiteen har merket seg at Statens institutt for forbruksforskning i 1999 har valgt følgende fire hovedarbeidsområder: forbrukernes situasjon, vare- og tjenestetilbudet, markedsføring og distribusjon, forbrukerpolitikk.

SIFO har i 1998 vært gjennom store administrative endringer, og ble fra 1. januar 1998 omdannet til forvaltningsorgan med særskilte fullmakter. Komiteen er oppmerksom på at dette medførte en tilleggsbevilgning i revidert nasjonalbudsjett våren 1998. Denne bevilgningen er fulgt opp og videreført i 1999.

4.2.21 Kap. 868 Forbrukerombudet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg de mål og strategier som proposisjonen lister opp for arbeidet ved Forbrukerombudet.

Flertallet støtter Regjeringens forslag til bevilgning.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, er spesielt opptatt av den fokus og det kjøpepress næringslivet og reklamebransjen nå bidrar til å sette på barn og unge. Når det mer eller mindre skjulte forbrukerpresset starter allerede på fødeavdelingene med utdeling av barnesmekker og enkelte firmaers hudprodukter og bleier for å skaffe livslange, trofaste kunder, er det nå behov for å sette ekstra fokus på problematikken barn og unge, reklame og kjøpepress. Barn og unge må ikke utsettes for det kjøpepress næringslivet og reklamebransjen nå jobber for å strukturere ytterligere, og Forbrukerombudet må ha spesiell kompetanse på dette feltet.

4.2.22 Kap. 2530 Fødselspenger og adopsjonspenger

Komiteen meiner det er viktig med ein stabil økonomisk situasjon for barnefamiliane i samband med fødsel og adopsjon. Komiteen har merka seg at Norge har ei av verdas beste ordningar på området med foreldrepermisjon.

Komiteen har merka seg at departementet har arbeid med å informere om permisjons- og stønadsordningane, m.a. tiltak retta inn mot å få fleire menn til å dele stønadsperioden med mor også ut over fedrekvoten på 4 veker. Komiteen synes det er positivt at fedrekvoten blir nytta i eit stort omfang og at ordninga har medført at menn deltar meir i barneomsorg. Komiteen har merka seg at andelen av tidskontobrukarar er lav, tall for 1997 viser at om lag 3 pst. av kvinnene og 0,7 pst. av mennene, som hadde avslutta sin fødselspermisjon, hadde nytta seg av tidskonto. Komiteen er samd i at kombinasjonen av gode stønadsordningar og fleksible og romslege permisjonar har gjort at småbarnsforeldre i dag har fått betre høve til å kombinere yrkesaktivitet og omsorg for barna i dei

åra behova for omsorg er størst. Vidare er det ei utfordring å informere om og gjere kjend dei ordningane som i dag finnast.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, ønsker at fedre skal ha større mulighet til å ta ansvar for sine barn også i fødselspermisjonstiden. Derfor vises det til Regjeringens planer hvor en i løpet av stortingsperioden vil fremme forslag om å gi fedre selvstendige opptjeningsretter til fødselspermisjon.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til langtidsprogrammet for inneværende periode der det ble slått fast at selvstendige opptjeningsretter for fedre skulle gjennomføres i perioden.

Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen følger dette opp.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at man nå må gi fedre egne rettigheter til fødselspermisjon. Dette er viktig både ut fra likestillingshensyn og ut fra at fedre skal ha større mulighet til tid med sine barn.

Dette medlem foreslår at kap. 2530 økes med 45 mill. kroner til egne rettigheter til fødselspermisjon for fedre.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringa innen Revidert nasjonalbudsjett 1999 i tråd med Stortingets vedtak i Velferdsmeldinga, fremme forslag til endring i folketrygdloven slik at fedre får fulle fødselspenger uavhengig av mors stillingsbrøk.»

4.2.23 Kap. 3858 Statens ungdoms- og adopsjonskontor

Komiteen har ingen merknader.

5. OVERSIKT OVER KAPITLER OG POSTER - RAMMEOMRÅDE 3

Nedenfor følger en oversikt over Regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 3 Kulturdepartementet slik de framkommer i St.prp. nr. 1 (1998-99) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (1998-99).

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 3

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Kap. Post Formål		St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4
Utgifter i hele kroner		
<i>Kulturdepartementet</i>		
300	Kulturdepartementet	62 344 000
1	Driftsutgifter	62 344 000
301	Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 3301)	22 704 000
1	Driftsutgifter	4 899 000
21	Spesielle driftsutgifter	500 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4
	74	De Forente Nasjoners organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur (UNESCO)	16 683 000
	75	Tilskudd til internasjonalt samarbeid	622 000
320		Allmenne kulturformål	437 242 000
	1	Driftsutgifter	21 418 000
	50	Norsk kulturfond	179 551 000
	51	Norsk kassetavgiftsfond	29 719 000
	52	Norges forskningsråd	1 600 000
	60	Lokale og regionale kulturbygg	36 312 000
	73	Nasjonale kulturbygg	43 300 000
	75	Kulturprogram	4 322 000
	76	Markering av tusenårsskiftet	65 000 000
	77	Bergen som europeisk kulturby	12 000 000
	78	Ymse faste tiltak	36 645 000
	79	Til disposisjon	7 375 000
321		Kunstnerformål	235 136 000
	1	Driftsutgifter	12 765 000
	73	Kunstnerstipend m.m.	77 162 000
	74	Garantiinntekter	71 563 000
	75	Vederlagsordninger	73 646 000
322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322)	193 670 000
	1	Driftsutgifter	91 566 000
	21	Store utstillinger	1 036 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	11 440 000
	50	Utsmykking av offentlige bygg	10 973 000
	61	Tilskudd til fylkeskommunale kulturoppgaver	9 209 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	22 366 000
	75	Design, arkitektur og bygningsmiljø	12 925 000
	78	Ymse faste tiltak	34 155 000
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)	412 902 000
	1	Driftsutgifter	102 241 000
	70	Nasjonale institusjoner	123 294 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	73 510 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	9 078 000
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	11 145 000
	78	Ymse faste tiltak	93 634 000
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)	747 958 000
	1	Driftsutgifter	80 509 000
	60	Scenekunst i fylkeskommunene	2 509 000
	70	Nasjonale institusjoner	423 802 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	194 060 000
	73	Distriktsopera	7 148 000
	75	Sikringstiltak ved Den Norske Opera	8 000 000
	78	Ymse faste tiltak	31 930 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)	299 219 000
	1	Driftsutgifter	191 425 000
	21	Spesielle driftsutgifter	9 600 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	16 509 000
	60	Mobil bibliotekjeneste og biblioteklokaler	18 979 000
	78	Ymse faste tiltak	62 706 000
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)	355 505 000
	1	Driftsutgifter	37 187 000
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	12 400 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	2 638 000
	60	Tilskuddsordning for museer	121 082 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4
	70	Nasjonale institusjoner	122 714 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	14 195 000
	78	Ymse faste tiltak	45 289 000
329		Arkivformål (jf. kap. 3329)	145 018 000
	1	Driftsutgifter	133 965 000
	21	Spesielle driftsutgifter	3 315 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	3 743 000
	78	Ymse faste tiltak	3 995 000
334		Film- og mediaformål (jf. kap. 3334)	301 729 000
	1	Driftsutgifter	78 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter	7 300 000
	50	Audiovisuelt produksjonsfond	48 100 000
	71	Filmproduksjon m.m.	112 300 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 300 000
	73	Norsk Film A/S	19 600 000
	75	Medieprogrammet	7 900 000
	78	Ymse faste tiltak	21 500 000
	79	Til disposisjon	1 029 000
335		Pressestøtte	251 700 000
	71	Produksjonstilskudd	194 700 000
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	12 300 000
	75	Tilskudd til samiske aviser	8 000 000
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner	35 200 000
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 500 000
398		Informasjonsberedskap, Norsk rikskringkasting	2 590 000
	70	Informasjonsberedskap	2 590 000
		Sum utgifter rammeområde 3	3 467 717 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 301)	4 550 000
	1	Ymse inntekter	4 050 000
	2	Inntekter ved oppdrag	500 000
3305		Inntekter fra Norsk Tipping AS	1 556 600 000
	1	Spilleoverskudd	1 556 600 000
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 322)	4 436 000
	1	Ymse inntekter	3 400 000
	2	Inntekter fra store utstillinger	1 036 000
3323		Musikkformål (jf. kap. 323)	10 600 000
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	10 600 000
3324		Teater- og operaformål (jf. kap. 324)	9 103 000
	1	Inntekter ved Riksteatret	9 103 000
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326)	13 650 000
	1	Ymse inntekter	4 050 000
	2	Inntekter ved oppdrag	9 600 000
3328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328)	13 650 000
	1	Ymse inntekter	1 250 000
	2	Inntekter ved oppdrag	12 400 000
3329		Arkivformål (jf. kap. 329)	4 913 000
	1	Ymse inntekter	1 598 000
	2	Inntekter ved oppdrag	3 315 000
3334		Film- og mediaformål (jf. kap. 334)	19 738 000
	1	Ymse inntekter	5 630 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 4
	2	Inntekter ved oppdrag	7 300 000
	70	Gebyr	6 808 000
		Sum inntekter rammeområde 3	1 637 240 000
		Netto rammeområde 3	1 830 477 000

**Regjeringens forslag til romertallsvedtak
Rammeområde 3 - Kulturdepartementet**

de offentlige tilskuddspartene med 60 pst på staten og 40 pst på regionen, jf kap 322, 323 og 328.

II.

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kulturdepartementet i 1999 kan gi tilsagn om statstilskudd til nasjonale kulturbygg for inntil 33,8 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 320, post 73.
2. Kulturdepartementet kan gi tilsagn om statstilskudd til Tusenårsskiftet-Norge 2000 AS for perioden 2000-2005 for inntil 215 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 320, post 76.
3. Utsmykkingsfondet for offentlige bygg i 1999 kan gi tilsagn om støtte til utsmykkingsprosjekt for inntil 6,3 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 322, post 50.
4. Norsk filminstitutt i 1999 kan gi tilsagn om støtte til kortfilmprosjekter for inntil 1,8 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 334, post 71.

III.

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 1999 kan inngå avtale om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en totalramme for nytt og gammelt ansvar som til enhver tid ikke må overstige 500 mill kroner.

IV.

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 1999 kan overskride bevilgningen for 1999 til oppdragsvirksomhet under post 21 under kap 301, 322, 326, 328, 329 og 334 mot tilsvarende merinntekter under post 02 under kap 3301, 3322, 3326, 3328, 3329 og 3334.

V.

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler:

1. det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst på staten og 30 pst på regionen, jf kap 323 og 324.
2. det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst på staten og 30 pst på regionen, jf kap 322, 323 og 334.
3. det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom

VI.

Fastsetting av gebyr og avgifter m m

Stortinget samtykker i at:

1. a. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie skal være kr 1.
- b. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for salg skal være kr 1.
- c. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. a. kringkastingsavgiften for 1999 for fjernsynsmottakere skal være kr 1 590.
- b. tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften, og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst av kringkastingsavgiften.
- c. NRKs sponsorinntekter ikke skal utgjøre mer enn 1,0 pst av de samlede driftsinntektene i selskapet.

VII.

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet får fullmakt til å inngå en avtale med Oslo kommune om endringer i de finansielle og forvaltningsmessige ansvarsforholdene ved Oslo Nye Teater og Nationaltheateret/Torshovteateret. De nødvendige budsjettmessige tilpasningene forelegges Stortinget som særskilt sak.

6. STORTINGETS VEDTAK OM RAMMESUM FOR RAMMEOMRÅDE 3

Ved Stortingets vedtak 30. november 1998 er netto utgiftsramme for rammeområde 3 endelig fastsatt til kr 1 785 477 000, jf. Budsjett-innst. S. I (1998-99) og Budsjett-innst. S. I. Tillegg nr. 1 (1998-99). De framsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 3 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 19.

6.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3

6.1.1 Hovedprioriteringer/generelle merknader fra Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at kulturpolitikken er viktig for den enkeltes livskvalitet og trivsel. Kultur er noe som skapes og forvaltes, ikke bare noe som forbrukes. Disse medlemmer mener det er viktig å ivareta et bredt kultur-

begrep. Oppsplitting av ansvar og særbehandling av områder innen kultur må unngås. Helhetstenking, samarbeid på tvers av sektorer og flerbruksløsninger må stimuleres. Siktemålet med kulturpolitikken må være å gi alle grupper i befolkningen et rikt liv gjennom mulighet til opplevelse og egenaktivitet. Det må legges til rette for at alle kan delta i kulturaktiviteter.

Disse medlemmer viser til at krav til omstilling, kreativitet og kompetanseheving i samfunnet skaper nye utfordringer for kulturpolitikken. Kulturinstitusjonene og det skapende kulturarbeidet må bli mer synlig og tilgjengelig. Fellestilbud og aktiviteter i det offentlige rom kan bidra til å motvirke sosial og kulturell oppdeling, samtidig som den historiske forankringen kan bli ivaretatt. Disse medlemmer vil understreke at i dette arbeidet skal de frivillige organisasjonene ha en vesentlig rolle.

Disse medlemmer vil peke på at Norge er et lite språk- og kultursamfunn. Det er derfor viktig at den offentlige kulturpolitikken bidrar til at vi tar vare på vår felles språk- og kulturarv. Disse medlemmer vil også peke på at de samiske samfunn er bærere av en

urfolks- og minoritetskultur som må gis rom for bevaring og utvikling. Det er i denne sammenheng viktig med opplæring i samisk språk og kultur overfor barn og unge.

Disse medlemmer vil vise til at den norske befolkning er et av verdens mest avislesende folk. Dette takket være en bevisst satsing på lokal- og riksdekkende aviser gjennom blant annet pressestøtte. Det at man har et nettverk av lokalaviser gjør at man bevisstgjør sin egen identitet, og man styrker tilhørigheten til det stedet man bor på. Med andre ord er en god pressestøtte et viktig bidrag i distriktpolitikken. I tillegg er det nettverket av aviser vi har rundt om i det ganske land med på å sikre ytringsfriheten, som er et av de bærende elementer i det norske samfunn. Disse medlemmer vil advare sterkt mot å svekke avisenes livsgrunnlag.

Disse medlemmer vil peke på at kultur skaper verdier i samfunnet også i økonomisk forstand. En kulturpolitikk som bidrar til økt kulturell aktivitet kan på sikt medføre økonomiske gevinster i form av økt verdiskaping og sysselsetting.

Oversikt over Arbeiderpartiet forslag til vedtak under rammeområde 3 for de kapitlene/postene der dette avviker fra komiteens tilråding til vedtak (avvikene er vist i parentes).

Kap.	Post	Formål	KrF og Sp	Ap
Utgifter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)				
320		Allmenne kulturformål		
	73	Nasjonale kulturbygg	35 300	43 300 (+8 000)
	76	Markering av tusenårsskiftet	55 000	20 000 (-35 000)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322)		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	11 940	11 440 (-500)
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)		
	1	Driftsutgifter	102 591	102 241 (-350)
	72	Knutepunktinstitusjoner	12 278	9 078 (-3 200)
	78	Ymse faste tiltak	92 284	93 634 (+1 350)
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	195 060	194 060 (-1 000)
	78	Ymse faste tiltak	32 330	31 930 (-400)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)		
	78	Ymse faste tiltak	62 906	62 706 (-200)
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)		
	70	Nasjonale institusjoner	124 264	122 714 (-1 550)
	78	Ymse faste tiltak	47 239	45 289 (-1 950)
335		Pressestøtte		

71	Produksjonstilskudd	159 700	194 700 (+35 000)
76	Tilskudd til ymse publikasjoner	35 400	35 200 (-200)
Sum utgifter rammeområde 3		3 422 717	3 422 717 (0)

6.1.2 Hovedprioriteringer/generelle merknader fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet vil framheve betydningen av kulturelle møteplasser som motvekt mot den isolasjon og fremmedgjøring som mange dessverre føler i dag. Kulturell identifikasjon og identitet er viktig for følelsen av tilhørighet og trygghet. Disse medlemmer vil framheve kulturpolitikken som en grunnpilar i arbeidet for bedre livskvalitet og trivsel.

I proposisjonen legger Regjeringen til rette for møte mellom profesjonelle kunstnere, amatører og publikum. Tusenårsskiftet er, etter disse medlemmers oppfatning, en god anledning til å etablere møteplasser i samtlige av landets kommuner. Likeledes vil tusenårsprosjektene stimulere til kreativitet og mangfold der produktet gir gode fellesskapsopplevelser. På denne måte kan tusenårsskiftet bidra til et varig kulturelt løft for landet.

Gjennom kulturelle aktiviteter stimuleres kreativitet og utvikling hos det enkelte menneske og i samfunnet for øvrig. Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til det store spekter av musikkfestivaler som gleder både publikum og arrangører hvert år.

Disse medlemmer vil bemerke sammenhengen mellom befolkningens bruk av kulturtilbudene og graden av tilgjengelighet. Det er av den grunn viktig at en gjennom kulturpolitikken sikrer alle deler av befolkningen muligheten til å oppleve, og å delta i, kulturelle aktiviteter. I denne sammenheng er det en viktig oppgave å sikre alle tilgjengeligheten til informasjon og kommunikasjon gjennom nye medier. Bibliotek-tjenesten spiller i denne sammenheng en viktig rolle. Disse medlemmer vil her vise til Regjeringens forslag om å styrke det samiske spesialbiblioteket.

Disse medlemmer vil framheve proposisjonens prioritering når det gjelder å styrke det desentraliserte museumstilbudet ute i fylkene. Disse kulturinstitusjonene utfører et viktig arbeid i det å formidle lokal kulturhistorie, samt ivareta den lokale kulturarven. En økning i statstilskuddet vil bøte på den vanskelige økonomiske situasjonen disse museene har arbeidet under i de senere år. Budsjettet for 1999 vil således gi et større handlingsrom og mulighet for et økt aktivitet-snivå. Disse medlemmer viser til Regjeringens pott for særlige distriktpolitiske tiltak, der også Kulturdepartementet tildeles midler for å styrke satsingen på kunst og kultur over hele landet.

Menneskets trivsel påvirkes av dets omgivelser. Arbeidet med å bedre de estetiske kvalitetene i våre omgivelser er i denne sammenheng en viktig oppgave. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til at departementet har startet et arbeid for å sikre at flest mulig får tilgang til, forståelse for og opplevelse av arkitektur og design av god kvalitet.

Gjennom mediepolitikken skal myndighetene legge til rette for ytringsfrihet og meningsmangfold. Utviklingen innen medieområdet er i sterk grad preget av økende internasjonalisering og kommersialisering. I en slik situasjon er det nødvendig, etter disse medlemmers oppfatning, å verne om allmennkringkastingen og en differensiert presse. Den raske utviklingen både nasjonalt og internasjonalt fordrer en kontinuerlig revisjon av mediepolitikken og det lovverket som regulerer dette området. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til proposisjonen der departementet redegjør for hvilke saker og tiltak de har i arbeid på dette området.

Disse medlemmer viser til at til tross for en stram økonomisk situasjon med behov for innstramning, har Regjeringen funnet rom for en økning i bevilgningene til kultursektoren. Dette viser denne regjeringens vilje til å prioritere kunst og kultur.

Oversikt over budsjettforliket (inkludert endringer i komiteen) mellom regjeringspartiene, Fremskrittspartiet og Høyre hvor dette avviker fra Regjeringens forslag (avvik er vist i parentes)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	KrF og Sp
Utgifter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)				
320		Allmenne kulturformål		

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg	
			nr. 1-13	KrF og Sp
	73	Nasjonale kulturbygg	43 300	35 300 (-8 000)
	76	Markering av tusenårsskiftet	65 000	55 000 (-10 000)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322)		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	11 440	11 940 (+500)
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)		
	1	Driftsutgifter	102 241	102 591 (+350)
	72	Knutepunktinstitusjoner	9 078	12 278 (+3 200)
	78	Ymse faste tiltak	93 634	92 284 (-1 350)
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	194 060	195 060 (+1 000)
	78	Ymse faste tiltak	31 930	32 330 (+400)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)		
	78	Ymse faste tiltak	62 706	62 906 (+200)
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)		
	70	Nasjonale institusjoner	122 714	124 264 (+1 550)
	78	Ymse faste tiltak	45 289	47 239 (+1 950)
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	194 700	159 700 (-35 000)
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner	35 200	35 400 (+200)
		Sum utgifter rammeområde 3	3 467 717	3 422 717 (-45 000)
		Sum inntekter rammeområde 3	1 637 240	1 637 240 (0)
		Sum netto rammeområde 3	1 830 477	1 785 477 (-45 000)
		Sum rammeområde 3 - rammevedtak	45 000	0

6.1.3 Hovedprioriteringer/generelle merknader fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har som grunnholdning at kulturen i størst mulig grad skal være fri for politisk styring. Kultur må være basert på frivillighet og et personlig engasjement slik at enkeltmennesker med fantasi og kreativitet kan skape noe nytt. Statens rolle i denne prosessen bør være begrenset til å opprettholde den rettslige ramme for individets egne valg. Disse medlem-

mer mener at politisk målstyring av kulturlivet slik det praktiseres i dag fører til passivitet og stagnasjon.

Disse medlemmer mener at kultur er et meget vidt begrep som hver enkelt innbygger tillegger særlige egenskaper. Det som oppfattes som positiv kultur av en person kan oppfattes som vulgaritet av en annen. Skillelinjene i norsk kultur går ikke på den individuelle oppfatning av kulturbegrepet, men mellom den kulturen som er støttet av offentlige midler og den kulturen som ikke omfattes av slike støtteordninger.

Disse medlemmer mener kultur er noe som dyrkes frem av et samfunn på ulik basis. Kultur kan være noe helt personlig eller noe som oppfattes som allemannseie.

Disse medlemmer vil at kulturen skal være folkestyrt, slik at folkets oppfatning av kultur vil styre kulturpolitikken og kulturutviklingen i landet. I det ligger også at statlige støtteordninger som garantilønn, kunstnerstipend, billettsubsidiering ved operaen og lignende ordninger reduseres eller fjernes. Dersom en kunstner vil leve av sine kunstneriske fremstillinger bør vedkommende fremstille den kunst som er salgbar uten statlige støtteordninger.

Overføringer til kunst, kultur og fritidsaktiviteter er, isolert sett, store i Norge. Disse medlemmer ser et problem i å disponere midlene og yte en «rettferdig» fordeling. Det er etter disse medlemmers mening urealistisk å tro at den offentlige kultursatsingen i Norge noen gang skal bli i stand til å yte alle «rettferdighet», i den forstand at alle får sin del. Offentlige som private bidrag er og blir selektive, gitt på subjektivt grunnlag. I realiteten er det derfor ingen praktisk logikk i at offentlige kulturbyråkrater foretar valg på vegne av den enkelte. Man må forvente at det i et uavhengig marked finnes mennesker som er skikket til å fornye og videreutvikle felles kulturverdier.

Disse medlemmer vil påpeke at Fremskrittspartiets kulturpolitikk tar utgangspunkt i at hver enkelt

selv betaler for de kulturelle tilbud man vil benytte seg av. På denne måten vil enhver eksisterende forskjellsbehandling mellom ulike kulturtilbud forsvinne. Etter disse medlemmers syn er det ingen prinsipielle forskjeller mellom en operaforestilling og for eksempel en rockekonsert.

På denne bakgrunn har disse medlemmer i sitt primære budsjettforslag fremmet forslag om kraftige reduksjoner i det fremlagte budsjettforslag fra Regjeringen. På enkelte områder vil målet være en total nedbygging av støtteordninger over tid.

Disse medlemmer vil samtidig påpeke Fremskrittspartiets skatte- og avgiftslettelser som gir den enkelte bedre råd til selv å betale for de kulturelle tilbud man ønsker å delta i.

Da disse medlemmers primære forslag til ramme er falt, vil disse medlemmer begrense seg til å fremme forslag på enkelte områder, utover det som er opplegget fra regjeringspartiene og det et flertall er kommet frem til.

Disse medlemmer vil generelt bruke kulturpenger på noen nasjonale viktige bygg/tiltak. For øvrig vil vi prioritere den «vanlige kultur» fremfor «finkultur».

Barn, ungdom og eldre vil prioriteres fremfor godt etablerte mennesker. Idrettslag, musikk og bl.a. amatørteater vil komme inn under disse forslag.

Oversikt over Fremskrittspartiets primærbudsjett vedkommende rammeområde 3 sammenlignet med forslaget i St.prp. nr. 1 (1998-99).

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	FRP 1999b (1999)
Utgifter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)				
300		Kulturdepartementet	62 344	51 504
				(-10 840)
				(-17,4%)
	1	Driftsutgifter	62 344	51 504
				(-10 840)
				(-17,4%)
301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 3301)	22 704	21 282
				(-1 422)
				(-6,3%)
	1	Driftsutgifter	4 899	4 099
				(-800)
				(-16,3%)
	21	Spesielle driftsutgifter	500	500
				(0)
				(0%)
	74	De forente nasjoners organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur (UNESCO)	16 683	16 683
				(0)
				(0%)
	75	Tilskudd til internasjonalt samarbeid	622	0
				(-622)
				(-100,0%)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	FRP 1999b (1999)
320		Allmenne kulturformål	437 242	287 081 (-150 161) (-34,3%)
	1	Driftsutgifter	21 418	18 300 (-3 118) (-14,6%)
	50	Norsk kulturfond	179 551	158 451 (-21 100) (-11,8%)
	51	Norsk kassettagiftsfond	29 719	14 863 (-14 856) (-50,0%)
	52	Norges forskningsråd	1 600	0 (-1 600) (-100,0%)
	60	Lokale og regionale kulturbygg	36 312	31 500 (-4 812) (-13,3%)
	73	Nasjonale kulturbygg	43 300	39 000 (-4 300) (-9,9%)
	75	Kulturprogram	4 322	4 322 (0) (0%)
	76	Markering av tusenårsskiftet	65 000	0 (-65 000) (-100,0%)
	77	Bergen som europeisk kulturby	12 000	0 (-12 000) (-100,0%)
	78	Ymse faste tiltak	36 645	18 645 (-18 000) (-49,1%)
	79	Til disposisjon	7 375	2 000 (-5 375) (-72,9%)
321		Kunstnerformål	235 136	104 227 (-130 909) (-55,7%)
	1	Driftsutgifter	12 765	11 000 (-1 765) (-13,8%)
	73	Kunstnerstipend m.m.	77 162	38 581 (-38 581) (-50,0%)
	74	Garantiinntekter	71 563	0 (-71 563) (-100,0%)
	75	Vederlagsordninger	73 646	54 646 (-19 000) (-25,8%)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322)	193 670	147 088 (-46 582) (-24,1%)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	FRP 1999b (1999)
	1	Driftsutgifter	91 566	78 566 (-13 000) (-14,2%)
	21	Store utstillinger	1 036	1 036 (0) (0%)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	11 440	1 940 (-9 500) (-83,0%)
	50	Utsmykking av offentlige bygg	10 973	0 (-10 973) (-100,0%)
	61	Tilskudd til fylkeskommunale kulturoppgaver	9 209	2 000 (-7 209) (-78,3%)
	72	Knutepunktinstitusjoner	22 366	22 366 (0) (0%)
	75	Design, arkitektur og bygningsmiljø	12 925	7 025 (-5 900) (-45,6%)
	78	Ymse faste tiltak	34 155	34 155 (0) (0%)
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)	412 902	353 898 (-59 004) (-14,3%)
	1	Driftsutgifter	102 241	87 241 (-15 000) (-14,7%)
	70	Nasjonale institusjoner	123 294	100 000 (-23 294) (-18,9%)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	73 510	63 100 (-10 410) (-14,2%)
	72	Knutepunktinstitusjoner	9 078	9 078 (0) (0%)
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	11 145	11 145 (0) (0%)
	78	Ymse faste tiltak	93 634	83 334 (-10 300) (-11,0%)
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)	747 958	633 650 (-114 308) (-15,3%)
	1	Driftsutgifter	80 509	70 100 (-10 409) (-12,9%)
	60	Scenekunst i fylkeskommunene	2 509	0 (-2 509) (-100,0%)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	FRP 1999b (1999)
	70	Nasjonale institusjoner	423 802	360 000 (-63 802) (-15,1%)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	194 060	165 000 (-29 060) (-15,0%)
	73	Distriktsopera	7 148	6 420 (-728) (-10,2%)
	75	Sikringstiltak ved Den Norske Opera	8 000	8 000 (0) (0%)
	78	Ymse faste tiltak	31 930	24 130 (-7 800) (-24,4%)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)	299 219	228 998 (-70 221) (-23,5%)
	1	Driftsutgifter	191 425	163 113 (-28 312) (-14,8%)
	21	Spesielle driftsutgifter	9 600	9 600 (0) (0%)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	16 509	7 200 (-9 309) (-56,4%)
	60	Mobil bibliotekteneste og biblioteklokaler	18 979	18 979 (0) (0%)
	78	Ymse faste tiltak	62 706	30 106 (-32 600) (-52,0%)
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)	355 505	320 318 (-35 187) (-9,9%)
	1	Driftsutgifter	37 187	33 000 (-4 187) (-11,3%)
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	12 400	12 400 (0) (0%)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	2 638	2 638 (0) (0%)
	60	Tilskuddsordning for museer	121 082	111 082 (-10 000) (-8,3%)
	70	Nasjonale institusjoner	122 714	102 714 (-20 000) (-16,3%)
	72	Knutepunktinstitusjoner	14 195	13 195 (-1 000) (-7,0%)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	FRP 1999b (1999)
	78	Ymse faste tiltak	45 289	45 289 (0) (0%)
329		Arkivformål (jf. kap. 3329)	145 018	140 118 (-4 900) (-3,4%)
	1	Driftsutgifter	133 965	130 565 (-3 400) (-2,5%)
	21	Spesielle driftsutgifter	3 315	3 315 (0) (0%)
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold	3 743	3 743 (0) (0%)
	78	Ymse faste tiltak	3 995	2 495 (-1 500) (-37,5%)
334		Film- og mediaformål (jf. kap. 3334)	301 729	202 004 (-99 725) (-33,1%)
	1	Driftsutgifter	78 700	59 025 (-19 675) (-25,0%)
	21	Spesielle driftsutgifter	7 300	7 300 (0) (0%)
	50	Audiovisuelt produksjonsfond	48 100	43 200 (-4 900) (-10,2%)
	71	Filmproduksjon m.m.	112 300	42 300 (-70 000) (-62,3%)
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 300	4 800 (-500) (-9,4%)
	73	Norsk Film A/S	19 600	17 600 (-2 000) (-10,2%)
	75	Medieprogrammet	7 900	7 900 (0) (0%)
	78	Ymse faste tiltak	21 500	19 350 (-2 150) (-10,0%)
	79	Til disposisjon	1 029	529 (-500) (-48,6%)
335		Pressestøtte	251 700	38 450 (-213 250) (-84,7%)
	71	Produksjonstilskudd	194 700	0 (-194 700) (-100,0%)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	FRP 1999b (1999)
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	12 300	6 150 (-6 150) (-50,0%)
	75	Tilskudd til samiske aviser	8 000	0 (-8 000) (-100,0%)
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner	35 200	31 000 (-4 200) (-11,9%)
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 500	1 300 (-200) (-13,3%)
398		Informasjonsberedskap, Norsk rikskringkasting	2 590	2 590 (0) (0%)
	70	Informasjonsberedskap	2 590	2 590 (0) (0%)
		Sum utgifter rammeområde 3	3 467 717	2 531 208 (-936 509) (-27,0%)
Inntekter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)				
3301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 301)	4 550	4 550 (0) (0%)
	1	Ymse inntekter	4 050	4 050 (0) (0%)
	2	Inntekter ved oppdrag	500	500 (0) (0%)
3305		Inntekter fra Norsk Tipping AS	1 556 600	1 556 600 (0) (0%)
	1	Spilleoverskudd	1 556 600	1 556 600 (0) (0%)
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 322)	4 436	4 436 (0) (0%)
	1	Ymse inntekter	3 400	3 400 (0) (0%)
	2	Inntekter fra store utstillinger	1 036	1 036 (0) (0%)
3323		Musikkformål (jf. kap. 323)	10 600	10 600 (0) (0%)
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	10 600	10 600 (0) (0%)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	FRP 1999b (1999)
3324		Teater- og operaformål (jf. kap. 324)	9 103	9 103
				(0)
				(0%)
	1	Inntekter ved Riksteatret	9 103	9 103
				(0)
				(0%)
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326)	13 650	13 650
				(0)
				(0%)
	1	Ymse inntekter	4 050	4 050
				(0)
				(0%)
	2	Inntekter ved oppdrag	9 600	9 600
				(0)
				(0%)
3328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328)	13 650	13 650
				(0)
				(0%)
	1	Ymse inntekter	1 250	1 250
				(0)
				(0%)
	2	Inntekter ved oppdrag	12 400	12 400
				(0)
				(0%)
3329		Arkivformål (jf. kap. 329)	4 913	4 913
				(0)
				(0%)
	1	Ymse inntekter	1 598	1 598
				(0)
				(0%)
	2	Inntekter ved oppdrag	3 315	3 315
				(0)
				(0%)
3334		Film- og mediaformål (jf. kap. 334)	19 738	19 738
				(0)
				(0%)
	1	Ymse inntekter	5 630	5 630
				(0)
				(0%)
	2	Inntekter ved oppdrag	7 300	7 300
				(0)
				(0%)
	70	Gebyr	6 808	6 808
				(0)
				(0%)
		Sum inntekter rammeområde 3	1 637 240	1 637 240
				(0)
				(0%)
		Sum netto rammeområde 3	1 830 477	893 968
				(-936 509)
				(-51,2%)

6.1.4 Hovedprioriteringer/generelle merknader fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre henviser til at det i Budsjett-innst. S. nr. 2 (1997-98) ble gitt en fremstilling av Høyres prinsipielle begrunnelse for et offentlig engasjement i kulturpolitikken og av de oppgaver som Høyre vurderer som de viktigste når det gjelder engasjement fra Statens side. Her heter det bl.a.:

«(Høyre) legger vekt på at kunst og kultur er av avgjørende betydning for utviklingen av den enkeltes personlighet og livskvalitet. Samtidig er forankring i den nasjonale kulturarv en viktig motvekt mot rotløshet og press mot nasjonale tradisjoner. Disse medlemmer mener derfor at en aktiv kulturpolitikk er viktig for å vedlikeholde nasjonens «kollektive hukommelse».

I en tid hvor kulturpåvirkningene utenfra blir stadig flere og sterkere, blir det stadig viktigere å utvikle vår egen kulturelle bevissthet og identitet. Uten et trygt forhold til eget kultur- og verdigrunnlag vil en ikke kunne utnytte impulsene utenfra på en positiv måte og isteden lett stå i fare for å bli en passiv kulturimportør. Disse medlemmer legger stor vekt på denne nasjonale begrunnelse for et offentlig engasjement i kulturpolitikken.

Disse medlemmer konstaterer at det offentlige hverken kan skape kultur eller skal dirigere kulturlivet. Det er heller ikke slik at bare de kulturtiltak som mottar offentlig støtte skal aksepteres som «høyverdige». Det offentlige har allikevel en viktig rolle å spille i utviklingen av norsk kunst og kultur - først og fremst ved å sørge for rammevilkår som gjør at norsk kunst og kultur kan utvikle seg i mangfold og frihet. Disse medlemmer mener at Staten må ta et ansvar for «kulturlivets infrastruktur», bl.a. ved å sikre tilfredsstillende kunstnerutdannelse, sørge for de faste støtteordninger og ved å sikre det økonomiske grunnlaget for nasjonale kulturinstitusjoner. Staten må også føle ansvar for å sikre formidling av kunst og kultur på et høyt kvalitativt nivå over hele landet, bl.a. gjennom et landsdekkende formidlingsnettverk. Den offentlige kulturpolitikk må også legge vekt på å stimulere verdifulle lokale og regionale kulturaktiviteter, og stimulere til aktivt samspill mellom profesjonelle kunstnere og amatører.

Når det gjelder størrelsen på kulturbevilgningene fra år til år, vil disse medlemmer henviser til innstillingen om kulturmeldingen «Kultur i tiden» (Innst. S. nr. 115 (1992-93)), der Høyre gav uttrykk for følgende holdning:

«Disse medlemmer konstaterer at de offentlige overføringer til kulturformål må underkastes vanlig budsjettmessig vurdering fra år til år. Disse medlemmer mener at det er ønskelig å øke den statlige innsats i kultursektoren, men vil samtidig holde fast på at det aldri må bli slik at omfanget av eller kvaliteten på kulturaktiviteter i samfunnet avhenger av eller vurderes ut fra offentlige overføringer alene.»

Disse medlemmer henviser til at Høyre i Budsjett-innst. S. I (1997-98) har redegjort for hovedprioriteringene i sitt alternative økonomiske opplegg for 1998, og til at Høyres alternative budsjett bl.a. representerer en stram finanspolitikk gjennom klare prioriteringer på utgiftssiden. Høyres alternative budsjett inneholdt forslag om reduksjoner av kulturbudsjettet på vel 100 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag. Samtidig var det lagt inn 20 mill. kroner i økninger, med sikte på å kunne styrke både nasjonale institusjoner og verdifulle regionale/lokale kulturtiltak. Høyres alternative budsjett ville derfor videreføre kulturbevilgningene på omtrent samme nivå som i 1998.

I samsvar med Høyres prinsipielle syn var det alternative budsjettforslaget bygget på en forutsetning om at hele den statlige pressestøtten skulle avvikles.

Siden Høyres alternative budsjett ble nedstemt under finansdebatten, vil disse medlemmer forholde seg til budsjetttramme 3 slik den foreligger etter budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Fremskrittspartiet og Høyre.

6.1.5 Hovedprioriteringer/generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at kunst og kultur gjør samfunnet rikere på opplevelser. Det gir oss muligheter til å utvikle skapende evner og identitet. I det perspektivet er det særlig viktig å gi barn og unge muligheter til å være aktive deltakere i og oppleve kunst og kulturytringer. For dette medlem er det derfor en sentral målsetting at det satses på kunst og kultur for barn og unge. Særlig er det en utfordring å sikre ungdom bedre muligheter til utfoldelse og opplevelser innenfor egne kulturuttrykk.

Dette medlem vil peke på at kunst og kulturytringer kan gi oss nye måter å forstå verden omkring oss på, og til å stille spørsmål ved utviklinga. Det er viktig å gi rom for nyskaping, nyetablering og samarbeid mellom flere kunst- og kulturområder og sjangre. Trange budsjett og økende krav til egeninntekter og lønnsomhet kan true mangfoldet i kulturlivet og hindre nyskaping. Dette medlem vil gjennom økte bevilgninger forsvare at kunstnere og kulturarbeidere får større armslag, og dermed bidra til at kunst og kultur kan ha en viktig rolle som buffer mot kommersielt enfold og forflatning.

Dette medlem mener det er viktig å styrke det internasjonale kulturarbeidet og støtte opp om møteplasser mellom ulike kulturer i Norge. Det flerkulturelle møtet vil bidra til nye og verdifulle impulser og til å motvirke fremmedfrykt og rasisme. Dette medlem vil satse mer offensivt på presentasjon av utenlandsk kultur i Norge og av norsk kultur i utlandet.

Kunst og kultur har, etter dette medlems mening, en egenverdi. Kunst og kultur fremmer livskvalitet og er derfor også helsefremmende og forebyggende.

Kunst og kultur gir grobunn for arbeidsplasser i bygd og by. Satsing på kunst og kultur er derfor viktig for bevaring og gjenskaping av livskraftige bygder. Sammen med en bedret kommuneøkonomi kan økte rammer på kulturbudsjettet bidra til kulturell nyskaping og at kunstnere kan bo i distriktene. Levende kunstnermiljøer over hele landet er den beste forutsetning for levedyktige distrikter.

Dette medlem viser til forslag fra Sosialistisk Venstreparti i Budsjett-innst. S. nr. 1 (1998-99) om å styrke rammeområde 3 med 223 mill. kroner og vil vise til følgende forslag tilhørende denne rammen:

Kap. 320 Allmenne kulturformål

Post 50 Norsk kulturfond

- Det bevilges 5 mill. kroner til ny innkjøpsordning for oversatt skjønnlitteratur for barn og unge.
- Det bevilges 3 mill. kroner ekstra til prosjektet «Kultur og helse».
- Det bevilges 2 mill. kroner ekstra til Dramabank og Reprisefond/frie grupper.
- Det bevilges 5 mill. kroner ekstra til frie sceniske grupper.
- Det bevilges 3 mill. kroner til ny ordning for å stimulere samarbeid mellom skole og kultur.
- Det bevilges 2 mill. kroner til ny ordning med støtte til musikkensembler.

Post 60 Lokale og regionale kulturbygg

- Det bevilges 10 mill. kroner ekstra til lokale og regionale kulturbygg.

Post 73 Nasjonale kulturbygg

- Det bevilges 10 mill. kroner til Jugendsenteret, Møre og Romsdals Tusenårssted.
- Det bevilges 10 mill. kroner til Rogaland Teater.
- Det bevilges 5 mill. kroner til Sørlandets Kunst-senter.
- Det bevilges 10 mill. kroner til Hålogaland Teater, Troms fylkes Tusenårssted.
- Det bevilges 6,7 mill. kroner til Ivar Aasen-tunet.
- Det bevilges 9 mill. kroner til Den Nationale Scene, tilbakeføring av salongen til opprinnelig Jugendstil.
- Det bevilges 8 mill. kroner til AJA, Samisk Senter, Kåfjord.
- Det bevilges 0,75 mill. kroner til Nordland Teater, prosjektering.
- Det bevilges 0,75 mill. kroner til Norsk Arkitektur-museum, prosjektering av museum på Bankplas-sen i Oslo.

Post 76 Markering av tusenårsskiftet

- Det bevilges 15 mill. kroner ekstra til markerin-gene, tusenårsprosjekter.

Post 78 Ymse faste tiltak

- Det bevilges 1 mill. kroner ekstra til Folkeakade-mienes Landsforbund.
- Det bevilges 1 mill. kroner ekstra til Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner/flerkul-turelle tiltak.
- Det bevilges 2 mill. kroner ekstra til presentasjon av utenlandsk kultur i Norge.
- Det bevilges 0,5 mill. kroner ekstra til Fellestrådet for kunstfagene i skolen.

Kap. 321 Stipend og garantiinntekter

Post 73 Kunstnerstipend

- Det bevilges 11 mill. kroner ekstra til arbeidssti-pend for yngre kunstnere.
- Det bevilges 1 mill. kroner til dokumentasjonssti-pend for kunstnere med flerkulturell bakgrunn.

Post 74 Garantiinntekter

- Det bevilges 10 mill. kroner ekstra til Garantiin-tektsordningen.

Post 75 Vederlagsordninger

- Det bevilges 2 mill. kroner ekstra til utstillingssti-pend.

Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og design

Post 01 Driftsutgifter

- Det bevilges 0,5 mill. kroner ekstra til Norsk sam-tidsmuseum.
- Det bevilges 1 mill. kroner ekstra til Riksutstill-ingene.

Post 50 Utsmykking av kommunale og fylkeskommu-nale bygg

- Det bevilges 2 mill. kroner ekstra til utsmykking av kommunale og fylkeskommunale bygg.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

- Det bevilges 1,2 mill. kroner ekstra til innkjøp av samtidskunst ved knutepunktinstitusjonene.

Post 75 Design, arkitektur og bygningsmiljø

- Det bevilges 1,8 mill. kroner til drift av Jugendsen-teret i Ålesund.

Post 78 Ymse faste tiltak

- Det bevilges 1 mill. kroner ekstra til Henie-Ons-tads Kunstsenter.

Kap. 323 Musikkformål

Post 71 Region/landsdelsinstitusjoner

- Det bevilges 0,56 mill. kroner til to nye musikerstillinger ved Stavanger Symfoniorkester.
- Det bevilges 0,56 mill. kroner til 2 nye musikerstillinger ved Trondheim Symfoniorkester.
- Det bevilges 0,28 mill. kroner ekstra til 1 ny stilling ved Tromsø symfoniorkester.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

- Det bevilges 0,7 mill. kroner ekstra til Festspillene i Bergen.

Post 78 Ymse faste tiltak

- Det bevilges 3 mill. kroner ekstra til festivaler.
- Det bevilges 1 mill. kroner til TrondheimSolistene.
- Det bevilges 1 mill. kroner til Oslo Sinfonietta.
- Det bevilges 5 mill. kroner ekstra til innkjøpsordning for nye norske fonogram.
- Det bevilges 0,51 mill. kroner til Rådet for folke- musikk og folkedans, prosjektet «Bygda danser».
- Det bevilges 0,5 mill. kroner til «Brazz Brothers».
- Det bevilges 0,35 mill. kroner til Norsk Folke- musikkformidling - etablering av database.
- Det bevilges 0,74 mill. kroner ekstra til norsk jazz- forum/regionale jazzsentra.
- Det bevilges 1,5 mill. kroner ekstra til Norsk Musikkråd.

Kap. 324 Teater- og Operaformål

Post 01 Riksteateret

- Det bevilges 0,5 mill. kroner ekstra til turnévirk- somhet for dansegrupper.

Post 70 Nasjonale institusjoner

- Det bevilges 0,3 mill. kroner ekstra til Beavivvas Sami Teater.

Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

- Det bevilges 0,4 mill. kroner ekstra til Hordaland Teater.
- Det bevilges 0,4 mill. kroner ekstra til Agder Teater.
- Det bevilges 1,2 mill. kroner ekstra til Nye Carte Blanche.
- Det bevilges 1 mill. kroner ekstra til Trøndelag Teater.

Post 78 Ymse faste tiltak

- Det bevilges 1,5 mill. kroner ekstra til Grenland Friteater.
- Det bevilges 0,4 mill. kroner ekstra til Nordic Black Theatre.
- Det bevilges 0,3 mill. kroner ekstra til Nord-Trøn- delag Teater.
- Det bevilges 0,2 mill. kroner ekstra til Østfold Teaterverksted.
- Det bevilges 0,4 mill. kroner ekstra til Bergen Internasjonale Teater.
- Det bevilges 0,2 mill. kroner ekstra til Vestlandske Teatersenter.

- Det bevilges 0,5 mill. kroner ekstra Gratis Daglig Trening/ Senter for dansekunst.
- Det bevilges 0,1 mill. kroner ekstra til Landslaget Teatrets Venner.

Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Post 60 Mobil bibliotekjeneste og biblioteklokaler

- Det bevilges 5 mill. kroner ekstra til mobil bibli- otektjeneste og biblioteklokaler.

Post 78 Ymse faste tiltak

- Det bevilges 3 mill. kroner ekstra til IT-satsing i folkebibliotekene.
- Det bevilges 3 mill. kroner ekstra til spesialbibli- otek, med prioritet på Fængselsbibliotek og Det flerspråklige bibliotek.
- Det bevilges 0,6 mill. kroner ekstra til Døves Tidsskrift.
- Det bevilges 0,8 mill. kroner ekstra til Norsk For- fattersentrum.
- Det bevilges 0,2 mill. kroner til Bjørnsonfestiva- len.

Kap. 328 Museums- og andre arkivformål

Post 60 Tilskuddsordning for museer

- Det bevilges 5 mill. kroner ekstra tilskudd til hal- voffentlige museum.
- Det bevilges 5 mill. kroner til et prøve-Revita- prosjekt («Dra te Salhus»).
- Det bevilges 9 mill. kroner ekstra til teknisk og industrielle kulturminner.
- Det bevilges 1 mill. kroner til Oslo Middelalder- museum.

Post 70 Nasjonale institusjoner

- Det bevilges 1 mill. kroner ekstra til Norsk Arkitekturmuseum.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

- Det bevilges 1 mill. kroner ekstra til kunstin- dustrimuseet i Oslo og Vestlandske kunstin- dustrimuseum.

Post 78 Ymse faste tiltak

- Det bevilges 0,5 mill. kroner til Falstad Museum i Levanger.

Kap. 334 Film- og Medieformål

Post 71 Filmproduksjon

- Det bevilges 2 mill. kroner ekstra til filmproduks- jon.
- Det bevilges 2 mill. kroner ekstra til Norsk Film AS.

Kap. 335 Pressestøtte

Post 71 Produksjonstilskudd

- Det bevilges 6 mill. kroner ekstra til produksjonsstøtte.

Post 73 Anvendt medieforskning og etterutdanning

- Det bevilges 2 mill. kroner ekstra til anvendt medieforskning og etterutdanning.

Post 75 Tilskudd til samiske aviser

- Det bevilges 1,5 mill. kroner ekstra til SALAS - Samisk forlegger og avisforening.

Post 76 Ymse publikasjoner

- Det bevilges 1,5 mill. kroner ekstra til ymse publikasjoner, bl.a. Ny Tid.

Kap. 341 Idrettsformål

Post 70 Norges Idrettsforbund

- Det bevilges 7 mill. kroner til breddeidrettstiltak.

Post 72 Ymse tilskudd til idrettsformål

- Det bevilges 1,6 mill. kroner til Landslaget for fysisk fostring i skolen og tilskudd til forsknings- og utviklingsprosjekter om idrettsaktivitetene blant barn og unge.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til behovet for ekstra kulturmidler, men registrerer at budsjettforliket mellom regjeringens partiene, Fremskrittspartiet og Høyre innebærer

kutt på bevilgningene til kulturlivet i forhold til Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (1998-99).

Når dette medlem blir nødt til å prioritere innenfor den vedtatte rammen for rammeområde 3, fremmer dette medlem følgende forslag:

- Kap. 320 post 73 - Det bevilges kr 8 000 000 til Jugendsenteret.
- Kap. 323 post 78 - Det bevilges kr 800 000 til Oslo Sinfonietta.
- Kap. 324 post 71 - Det bevilges kr 280 000 til Hordaland Teater.
- Kap. 324 post 78 - Det bevilges kr 400 000 mer til Bergen Internasjonale Teater. Det bevilges kr 300 000 til Grenland Friteater.
- Kap. 326 post 78 - Det bevilges kr 500 000 mer til fengselsbibliotek og det flerkulturelle bibliotek.
- Kap. 328 post 78 - Det bevilges kr 500 000 til Falstad Museum.
- Kap. 335 post 71 - Det bevilges kr 35 000 000 mer til pressestøtte.

Inndekning:

- Kap. 320 post 76 - Det bevilges kr 35 000 000 mindre til markering av tusenårsskiftet.
- Kap. 320 post 75 - Det bevilges kr 1 000 000 mindre til kulturprogram.
- Kap. 320 post 78 - Det bevilges kr 1 198 000 mindre til seinere fordeling.
- Kap. 320 post 79 - Det bevilges kr 6 000 000 mindre til disposisjonskonto.
- Kap. 323 post 70 - Det bevilges kr 800 000 mindre til Oslofilharmonien.
- Kap. 324 post 70 - Det bevilges kr 500 000 mindre til Nationalteatret og Den Norske Opera.
- Kap. 326 post 78 - Det bevilges kr 500 000 mindre til NORLA og MUNIN9.

Oversikt over Sosialistisk Venstrepartis primærforslag på rammeområde 3 sammenlignet med forslaget i St.prp. nr. 1(1998-99)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	SV
Utgifter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)				
320		Allmenne kulturformål		
	50	Norsk kulturfond	179 551	199 551 (+20 000)
	60	Lokale og regionale kulturbygg	36 312	46 312 (+10 000)
	73	Nasjonale kulturbygg	43 300	103 500 (+60 200)
	76	Markering av tusenårsskiftet	65 000	80 000 (+15 000)
	78	Ymse faste tiltak	36 645	41 145 (+4 500)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	SV
321		Kunstnerformål		
	73	Kunstnerstipend m.m.	77 162	88 162 (+11 000)
	74	Garantiinntekter	71 563	81 563 (+10 000)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322)		
	1	Driftsutgifter	91 566	93 066 (+1 500)
	50	Utsmykking av offentlige bygg	10 973	12 973 (+2 000)
	72	Knutepunktinstitusjoner	22 366	23 566 (+1 200)
	75	Design, arkitektur og bygningsmiljø	12 925	14 725 (+1 800)
	78	Ymse faste tiltak	34 155	35 155 (+1 000)
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)		
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	73 510	74 910 (+1 400)
	72	Knutepunktinstitusjoner	9 078	9 778 (+700)
	78	Ymse faste tiltak	93 634	107 234 (+13 600)
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
	1	Driftsutgifter	80 509	81 009 (+500)
	70	Nasjonale institusjoner	423 802	424 102 (+300)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	194 060	197 060 (+3 000)
	78	Ymse faste tiltak	31 930	35 530 (+3 600)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)		
	60	Mobil bibliotekjeneste og biblioteklokaler	18 979	23 979 (+5 000)
	78	Ymse faste tiltak	62 706	70 306 (+7 600)
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)		
	60	Tilskuddsordning for museer	121 082	141 082 (+20 000)
	70	Nasjonale institusjoner	122 714	123 714 (+1 000)
	72	Knutepunktinstitusjoner	14 195	15 195 (+1 000)
	78	Ymse faste tiltak	45 289	45 789 (+500)
334		Film- og mediaformål (jf. kap. 3334)		
	71	Filmproduksjon m.m.	112 300	114 300 (+2 000)
	73	Norsk Film A/S	19 600	21 600 (+2 000)
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	194 700	204 700 (+10 000)

Kap. Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	SV
73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	12 300	14 300 (+2 000)
75	Tilskudd til samiske aviser	8 000	9 500 (+1 500)
76	Tilskudd til ymse publikasjoner	35 200	36 700 (+1 500)
341	Idrettsformål		
70	Breddeidrettstiltak, NIF	0	7 000 (+7 000)
72	Ymse	0	1 600 (+1 600)

6.2 Komiteens merknader til de enkelte kapitler under rammeområde 3

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at disse partiene inngikk avtale om statsbudsjettet for 1999. Avtalen innebar en subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre til et endret budsjettforslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre.

Flertallet viser til at avtalen innebar en redusert ramme på 45 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (1998-99).

Flertallet viser til at avtalen innebærer kutt på to områder: markering av tusenårsskiftet (10 mill. kroner) og pressestøtten (35 mill. kroner).

Flertallet viser for øvrig til sine respektive merknader nedenfor.

Oversikt over budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Fremskrittspartiet og Høyre hvor dette forliket avviker fra Regjeringens forslag, jf Budsjett-innst. S. I. Tillegg nr. 1 (1998-99)

Kap. Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-13	KrF, SP og V etter avtale med FrP og H
Utgifter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)			
320	Allmenne kulturformål		
76	Markering av tusenårsskiftet	65 000	55 000 (-10 000)
335	Pressestøtte		
71	Produksjonstilskudd	194 700	159 700 (-35 000)
Sum utgifter rammeområde 3		3 467 717	3 422 717 (-45 000)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Budsjett-innst. S. I. (1998-99) der Arbeiderpartiet foreslo å bevilge 45 mill. kroner mer enn flertallet fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet. Dette ble nedstemt av det samme flertallet. Disse medlemmer viser til alvoret i at et allerede stramt kulturbudsjett svekkes med hele 45 mill. kroner.

6.2.1 Kap. 300 Kulturdepartementet

Komiteen har registrert at det i den senere tiden er fremkommet en rekke klager fra kunstnere og arrangører over byråkrati og skjemavelde i forbindelse med de forskjellige kulturstøtteordningene. Komiteen mener at det er viktig å finne en rimelig balanse mellom hensynet til å ha rimelig kontroll med

at midlene brukes etter sitt formål og hensynet til en smidig og ubyråkratisk søknads- og kontrollprosedyre. Komiteen ber departementet gjennomgå støtteordningene med dette for øye. En slik gjennomgang vil også kunne bidra til at en større del av kulturmidlene går til kulturaktiviteter og mindre til administrasjon.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, mener at sterke krav til mål- og resultatstyring lett blir ei tvangstrøye for kunst- og kulturlivet. Kunst og kultur handler om enkeltmenneskers og samfunnets arbeid med mening, estetiske og etiske kvaliteter, innlevelse, erkjennelse og skaperkraft. Kunst og kultur har først og fremst kvalitative mål. Det finnes få metoder for å måle kvalitet, mens det innafor et strengt mål- og resultatstyringsre-

gime blir, etter flertallets mening måles først og fremst det som kan telles. Resultatet blir byråkratisering, og altfor mye kreative krefter blir brukt på søknadsskriving og dokumentasjon. Flertallet mener at Regjeringa bør vurdere om en «streng» mål- og resultatstyring er egna for kulturlivet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ber videre om at forholdet mellom prosjektmidler og driftsmidler til frie grupper og kunstnere analyseres.

Post 01 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til den utviklingen som skjer innen etermediene, og til den konvergens som skjer mellom ulike sektorer. Derfor er det viktig at kulturdepartementet aktivt følger opp dette slik at de kulturpolitiske målsettingene ivaretas på en optimal måte. Flertallet forutsetter at det settes av nødvendig kapasitet i departementet til å følge opp konvergensutvalgets innstilling slik det varsles i Regjeringens budsjettforslag. Flertallet forutsetter at Stortinget blir holdt løpende orientert om utviklingen og det arbeidet som skjer fra myndighetenes side.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at driftsutgiftene må reduseres betraktelig. Dette fordi disse medlemmer mener at kulturmidler skal gå direkte til kulturaktivitetene og ikke brukes på administrasjon.

6.2.2 Kap. 301 Deltaking i internasjonale organisasjoner

Komiteen viser til at UNESCO, som FNs særorganisasjon for utdanning, vitenskap og kultur er et samarbeidsorgan for regjeringene i medlemslandene og et møtested for fagfolk innenfor de ulike samarbeidsområdene, med hovedoppgave å bidra til å fremme de to målsettingene som gjelder hele FN-systemet, utvikling og fred.

Komiteen har merket seg at UNESCO-kommisjonens arbeidsoppgaver har spent over et vidt felt både når det gjelder deltakelse i organisasjonens styrende organer og når det gjelder engasjement i konkrete prosjekter i inn- og utland.

Komiteen ser positivt på at organisasjonens arbeid fortsetter på tilnærmet samme nivå som tidligere og vil understreke viktigheten av UNESCOs arbeid innenfor områdene utdanning og vitenskap.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener det er viktig at norske kulturorganisasjoner gis anledning til å delta i internasjonalt kultursamarbeid, og flertallet støtter budsjettforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere post 01 driftsut-

gifter med kr 800 000, samt fjerne post 75 Tilskudd til internasjonalt samarbeid, hvor summen i hovedsak går til tilskudd til norske frivillige kulturorganisasjoners internasjonale samarbeid, da Fremskrittspartiet ikke ser dette som noen sterkt prioritert oppgave.

6.2.3 Kap. 320 Allmenne kulturformål

Komiteen er opptatt av at kultursektorens mange utfordringer møtes ved at kunst og kultur gjøres tilgjengelig for flest mulig.

Igangsetting av nyskapende og eksperimentelle prosjekter er nødvendig for å få til et skapende åndsliv innenfor alle kunstområder.

Komiteen viser til Budsjett-innst. S. nr. 2 (1997-98) hvor departementet bes foreta en gjennomgang av sitt forhold til oppnevnte styrerepresentanter i institusjoner som får statstilskudd. Komiteen ber om å bli orientert om hvordan departementet har utført dette arbeidet.

Post 50 Norsk kulturfond

Komiteen viser til at Norsk kulturråd har som oppgave å være rådgivende for Regjeringen i kulturspørsmål, samtidig som det har ansvar for å forvalte kulturfondets midler. Kulturfondet skal brukes til å stimulere skapende åndsliv i litteratur, kunst og musikk samt verne om vår kulturarv.

Komiteen har merket seg at prosjektet «Kultur gir helse» avsluttes i 1999, og minner om viktigheten av at dette evalueres med henblikk på å videreføre de positive erfaringene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at prosjektet «Kultur gir helse» trenger mer midler i 1999 og viser til alternative kulturbudsjett der Sosialistisk Venstreparti har foreslått 3 mill. kroner ekstra til prosjektet.

Dette medlem mener at de frie sceniske gruppene og dansegrupper har betydd mye for nyskaping innen teater og dans. De frie gruppene må få bedre muligheter gjennom økte midler både til prosjekt og drift.

Dette medlem mener også at det er behov for styrking av innkjøpsordningen av skjønnlitteratur, særlig oversatt skjønnlitteratur til barn og unge.

Dette medlem fremmer følgende forslag :

«Stortinget ber Regjeringa opprette en innkjøpsordning for oversatt skjønnlitteratur for barn og unge.»

Dette medlem mener det må settes av mer midler til presentasjon av utenlandsk kultur i Norge. Midlene må i større grad enn i dag benyttes til å invitere kunstnere fra våre nye landsmenns hjemland.

Dette medlem er enig med Norsk Kulturråd i at det er behov for å opprette en ordning med støtte til musikkensembler.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringa vurdere å opprette en ny ordning med støtte til musikkensembler.»

Dette medlem peker på at det er høstet verdifulle erfaringer med handlingsplanen «Broen og den blå hesten» hvor hovedmålet er at kunstnere og elever skal samarbeide. En av erfaringene er at det mange steder er mangelfullt samarbeid mellom skole og kultur. Dette medlem mener derfor at det er behov for stimuleringsmidler som kan fremme bedre samarbeid slik at intensjonene i L97 kan realiseres. Dette medlem ber også Regjeringa vurdere om prosjektperioden for handlingsplanen «Broen og den blå hesten» bør utvides.

Post 51 Norsk kassettagiftsfond

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at kassettagiftsfondets midler skal brukes til å fremme produksjon og formidling av innspillinger i lyd og/eller bilde. Samtidig skal fondet støtte tiltak som stimulerer til nyskapende virksomhet.

Flertallet er enig i at tiltak som stimulerer til utvikling av en levende barne- og ungdomskultur og den flerkulturelle dimensjon, skal fortsette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er enige i å bruke en del økonomiske midler som stimulerer en levende barne- og ungdomskultur, men er derimot skeptiske til den flerkulturelle dimensjonen.

Post 60 Lokale og regionale kulturbygg

Komiteen har merket seg at mange søknader om tilskudd til lokale og regionale kulturbygg er gjentatt over flere år uten at en har fått midler. Komiteen er opptatt av at det må understrekes overfor kommunene at videreutvikling av eksisterende kulturbygg og bedre ressursutnyttelse, kan være et godt alternativ til å bygge nytt.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at de mange søknadene viser at det er behov for mer midler til lokale og regionale møtesteder for kulturlivet. Det er også behov for rehabilitering av lokale og regionale kulturbygg. Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett fra Sosialistisk Venstreparti med forslag om 10 mill. kroner ekstra til lokale og regionale kulturbygg.

Post 73 Nasjonale kulturbygg

Komiteen har merket seg at departementet i budsjettforslaget for 1999 prioriterer å opprettholde og styrke driftsgrunnlaget for kulturinstitusjonene. Konsekvensen av dette er at investeringsomfanget innen kulturområdet må dempes ved at prosjekter utsettes til senere år eller igangsettes noe senere enn tidligere lagt til grunn.

Komiteen har merket seg de svært vanskelige arbeidsmiljøforholdene som råder ved Rogaland Teater. Disse forholda har det vært arbeidet med siden 1993.

Komiteen viser til St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (1998-99) der Kulturdepartementet vil legge fram oppdatert informasjon om bygge- og utbedringsprosjektet ved Rogaland Teater. Dette vil bli framlagt våren 1999.

Komiteen forutsetter at Regjeringen kommer tilbake til byggesaken ved behandlingen av neste års statsbudsjett.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Budsjett-innst. S. nr. 2 (1997-98), der en gikk inn for at Jugendsenteret i Ålesund etableres i tilknytning til en allerede eksisterende nasjonal institusjon. Flertallet har merket seg at Kulturdepartementet vil føre videre drøftelser med partene om organiseringen av tiltaket.

Flertallet har merket seg at det foreligger flere lokaliseringalternativer. I Regjeringens budsjettforslag er det avsatt 2 mill. kroner til det videre arbeidet med etableringen av senteret. Flertallet ser positivt på en videreføring av planleggingen, herunder avklaring av lokaliseringsspørsmålet.

Flertallet har videre merket seg at investeringsbehovet og fordelingen av de offentlige tilskudd til investeringer og drift ikke er avklart. Flertallet ber Kulturdepartementet følge opp overfor Møre og Romsdal fylkeskommune, Ålesund kommune og Jugendsenteret for å få en avklaring av disse spørsmål og komme tilbake til Stortinget med saken senest i budsjettforslaget for 2000.

Flertallet viser videre til tidligere behandling av Eidsvoll 1814 - Rikspolitisk senter og vil påpeke at det er et viktig nasjonalt anliggende å få reist dette senteret.

Flertallet er imidlertid kjent med at det på grunn av nye opplysninger om grunnforholdene kan dette prosjektet bli skjøvet noe ut i tid, slik at behovet for tilføring av nye midler i 1999 ikke er de samme.

Flertallet foreslår på denne bakgrunn å redusere bevilgningen over kap. 320 post 73 med kr 8 000 000 og at tilsagnsrammen justeres i forhold til dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ønsker ikke å redusere bevilgningen på kap. 320 post 73 med 8 mill. kroner. Disse medlemmer forventer at tusenårsstedene i fylkene prioriteres som lovet av kulturministeren.

Disse medlemmer viser til budsjettforslaget, kap. 328 post 78 hvor det er bevilget 2 mill. kroner til Jugendsenteret i Ålesund, og støtter bevilgningen.

Disse medlemmer vil vise til flertallsmerknaden fra budsjettet for 1998 der det står følgende:

«Dette flertall peker på at prosjektet må være innenfor rammen som er gitt i kultur- og museumspolitikken, hvor det understrekes at nye dokumentasjonssområder i størst mulig grad skal tas hånd om av etablerte institusjoner eller i samarbeid med disse.»

Disse medlemmer har merket seg at Jugendsenteret har inngått en samarbeidsavtale med Norsk Arkitekturmuseum, og har på den måten innfridd de krav som stortingsflertallet satte til senteret i fjorårets budsjett. Disse medlemmer har også merket seg den jobben senteret har bidratt med gjennom ved å sette Norge på verdenskartet hva gjelder den unike arkitekturen Ålesund kan bidra med. Her tenker vi spesielt på den store konferansen de arrangerte i november 1998. Disse medlemmene vil understreke betydningen av å ha en samlet fagkompetanse på ungdomstilen på et sted, midt i hjertet av en by med en samling på over 300 ungdomshus.

Disse medlemmer ønsker ikke å redusere bevilgningen på kap. 320 post 73 med 8 mill. kroner. Disse medlemmer forventer at tusenårsstedene i fylkene prioriteres som lovet av kulturministeren. Disse medlemmer viser til brev fra departementet av 8. desember 1998, der departementet skriver følgende:

«Kostnadsrammen for Eidsvoll 1814 - Rikspolitisk senter er 56 mill kroner, jf St prp nr 1 (1998-99).

Som omtalt i St prp nr 1 Tillegg nr 4 (1998-99) og i brev av 24. november d.å fra departementet til Stortingskomiteen, har departementet mottatt fra Statsbygg informasjon om betydelige merkostnader, som i stor grad skyldes dårligere grunnforhold enn tidligere antatt. Konsekvensene av endringene utgjør om lag 39 mill kroner. På denne bakgrunn er det i St prp nr 1 Tillegg nr 4 (1998-99) opplyst at det er nødvendig å foreta en ny og grundig gjennomgang av prosjektet. Departementet varslet at Stortinget vil bli forelagt en ny vurdering av prosjektet våren 1999.

Kulturdepartementet arbeider i samråd med Statsbygg med en raskest mulig avklaring. Tidspunktet for byggestart kan ikke fastsettes nå. Det er derfor ikke mulig å anslå bevilgningsbehovet i 1999. Dette kan først beregnes når det reviderte prosjektet er avklart.»

Disse medlemmer vil på bakgrunn av at det pr. i dag ikke går an å anslå bevilgningsbehovet til Rikspolitisk senter for 1999, ber vi Regjeringen arbeide parallelt med Jugendsenteret i Ålesund og Den Nationale Scene i Bergen. Slik at de pengene som antas ikke vil bli brukt på Rikspolitisk senter kan brukes til å starte opp tusenårsstedene Jugendsenteret og Den Nationale Scene i 1999. Disse medlemmer peker på søknaden fra Den Nationale Scene om rehabilitering og tilbakeføring av salongen til sin opprinnelige ungdomstil. Disse medlemmer viser til at Bergen har pekt ut teatersalongen som tusenårssted.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet har merket seg at kap. 320 post 73 er redusert med 7 mill. kroner og at igangsatte prosjekter som Ivar

Aasen-tunet, Sørlandske Kunstmuseum og Rogaland Teater er skjøvet ut i tid.

Under behandlingen av St.prp. nr. 55 (1997-98) om markering av tusenårsskiftet 2000-2005, skrev flertallet i Innst. S. nr. 246 (1997-98):

«Flertallet forutsetter at de foreslåtte 280 mill. kr. til Tusenårshelgen, Tusenårsprosjektene og Kirkens Markering er en ekstra kultursatsing i perioden 2000-2005 og at disse bevilgningene ikke noe år skal føre til reduksjoner på andre deler av kulturbudsjettet.»

Disse medlemmer viser til sine merknader i samme innstilling hvor man påpeker nettopp problemet med å behandle St.prp. nr. 55 (1997-98) utenom budsjett for 1999. Disse medlemmer ser nå at Regjeringen har kommet opp i en vanskelig prioriterings situasjon, og at den løses ved å redusere kulturbudsjettet faste poster.

Disse medlemmer viser også til at det synes som om regjeringen skyver problemene foran seg uten å ha en klar formening om fremtidig investering og drift.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til at Regjeringen har lagt fram et stramt budsjett tilpasset den økonomiske situasjonen. Disse medlemmer setter pris på at det innenfor disse stramme rammene har vært mulig å skjerme kunst- og kulturformål ved at det bl.a. er lagt særlig vekt på å opprettholde, og i en del tilfeller, også styrke driftsgrunnlaget til kulturinstitusjonene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti registrerer at grunnen til at det ikke blir satt i gang bygging av nye nasjonale kulturbygg i 1999, er behovet for innstramming i norsk økonomi. Dette medlem mener det er rom og behov for igangsetting av nye bygg. Dette medlem viser alternativt kulturbudsjett fra Sosialistisk Venstreparti med forslag om bevilgninger til Ivar Aasen-tunet, Rogaland Teater og Sørlandets Kunstmuseum.

Dette medlem viser videre til Innst. S. nr. 246 (1997-98) der det blir slått fast at tusenårsstedene i fylkene skal finansieres over kap. 320, nasjonale kulturbygg. Dette medlem mener at både Troms (Hålogaland Teater) og Møre og Romsdal (Jugendsenteret) må få sine tusenårssteder i 1999.

Dette medlem mener at bevarelsen av Jugendstilen og den spesielle gjenreisningsarkitekturen som oppsto etter bybrannen i Ålesund i 1904, er et nasjonalt ansvar. Dette medlem mener at etablering av et nasjonalt Jugendsenter i Ålesund vil bidra til å øke kunnskapene om og forståelsen for å bevare denne spesielle arkitekturen. Det haster nå med få realisert prosjektet. Dette medlem vil bevilge 8 mill. kroner til Jugendsenteret innenfor rammen av det ved-

tatte budsjettet for rammeområde 3. Dette medlem går inn for at 2 mill. kroner som er foreslått på kap. 328 post 78 blir omdisponert til drift av Jugendsenteret.

Dette medlem peker på søknad fra Den Nationale Scene om rehabilitering og tilbakeføring av salongen til sin opprinnelige jugendstil. Teatersalongen i Norges første teaterbygg har en helt spesiell plass i norsk arkitekturhistorie. Dette medlem viser til at Bergen har pekt ut teatersalongen som tusenårssted. Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett fra Sosialistisk Venstreparti med forslag om 9 mill. kroner til Den Nationale Scene.

Dette medlem mener at det må settes i gang prosjektering av Nordland Teater. Dette medlem vil videre vise til at ved å realisere planene om nytt arkitekturmuseum på Bankplassen i Oslo vil Norge ha muligheter til å forene arbeidene til to foregangspersoner i norsk arkitekturhistorie: Sverre Fehn og Grosch.

Post 76 Markering av tusenårsskiftet, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, har registrert at det i proposisjonen legges opp til en omfattende satsing i forbindelse med feiring av tusenårsskiftet fram mot unionsoppløsningen i år 2005. Det foreslås en bevilgning på 212 mill. kroner til prosjekter som sannsynligvis vil medføre betydelige driftsutgifter for kommuner, fylkeskommuner og stat som i vi i dag ikke kjenner omfanget av.

Flertallet har registrert at Tusenårsskiftet Norge 2000 AS er stiftet og at selskapet har tatt ansvaret for feiringen.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidier støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 10 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Dette flertallet bevilger kr 55 000 000 på kap. 320 post 76 Markering av tusenårsskiftet. Dette flertallet viser til brev fra kulturministeren datert 4. desember 1998 der det framgår at tilsagnsfullmakten blir uendret, slik at totalrammen for perioden 1999-2005 utgjør 270 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet har registrert at Stortingets flertall har redusert totalrammen med 10 mill. kroner.

Disse medlemmene tok på alvor den forutsetningen det lå i Innst. S. nr. 246 (1997-98) om at de foreslåtte 280 mill. kroner skulle markere en ekstra kultursatsing i perioden 2000 til 2005. Etter disse medlemmers oppfatning var det klart at bevilningene ikke noe år, skulle føre til reduksjon på andre deler av kulturbudsjettet.

Medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre har i årets

budsjettforlik redusert kulturbudsjettet med 45 mill. kroner.

Disse medlemmer mener at dette er et klart brudd på de forutsetningene man hadde da man behandlet tusenårsmarkeringen.

Disse medlemmer er av den oppfatning at gjennom kutt i pressestøtten reduserer kulturministeren det ordinære kulturbudsjettet ytterligere.

Disse medlemmer vil derfor overføre 35 mill. kroner fra Tusenårsskiftet til kap. 335 Pressestøtte.

Disse medlemmer legger vekt på at det fremdeles mangler garantier for at tilsagnsmidlene vil komme i tillegg til dagens kulturbudsjett, og er redd for at de forventningene som kulturministeren har skapt med å love et enormt kulturløft i Norge i år 2000 til år 2005, dessverre ikke kan oppfylles av den samme kulturminister.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet understreker betydningen av en verdig og samlende markering av tusenårsskiftet i form av et varig kulturløft for hele landet. Disse medlemmer viser til at foreslått bevilgning til arrangørselskapet i 1999 er betydelig redusert i forhold til opprinnelige planer både i framlagt budsjett og etter budsjettforliket med Høyre og Fremskrittspartiet. Denne reduksjonen har skjedd for å skjerme øvrige kulturformål innenfor en stram budsjettsituasjon. Disse medlemmer viser for øvrig til brev fra Kulturdepartementet datert 4. desember 1998, der statsråden opplyser at selv etter budsjettforliket er veksten i kulturbudsjettet fra 1998 til 1999, uten avsetningen til tusenårsmarkeringen, om lag av samme størrelsesorden som den generelle veksten i statsbudsjettets utgifter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at å bruke kr 65 000 000 til markering av tusenårsmarkeringen er feil bruk av skattebetalernes penger. Disse medlemmer ser også problemet med 1000-årssteder som vil kunne få store driftsutgifter for kommunene etter hvert. Disse medlemmer viser ellers til det justerte sentrumsopplegget som Fremskrittspartiet er en del av.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Budsjett-innst. S. nr. 2 (1997-98) der dette medlem hadde følgende merknad:

«Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at tusenårsmarkeringa må styrke og synliggjøre det eksisterende kunst- og kulturlivet og bidra til et kulturpolitisk løft over hele landet. Feiringen må bygge oppunder det flerkulturelle arbeidet, der det må legges vekt på å inkludere solidaritetsorganisasjoner og kulturkontakter i andre land. I planlegginga må det hentes impulser fra andre land, fra kulturer med en annen tidsrekning enn vår egen og fra «motstemmer» i Norge.»

Dette medlem viser videre til alternativt kulturbudsjett fra Sosialistisk Venstreparti med forslag om en bevilgning på 80 mill. kroner til tusenårsmarkeringene,

i tråd med forslag fra Tusenårsskiftet Norge 2000 AS. Dette medlem mener at en bevilgning i denne størrelsen ville gitt muligheten for bedre planlegging av markeringene i årene 2000-2005. Dette medlem mener at 1 300 søknader til tusenårsprosjektene i første søknadsrunde vitner om stor kreativitet og innsatsvilje i kommuner og organisasjoner. Dette medlem må likevel foreslå å ta midler fra tusenårsmarkeringene for å redde pressestøtta. Dette medlem går inn for en bevilgning på kap. 320 post 76 på kr 20 000 000.

Dette medlem mener at kutt i bevilgningene til tusenårsmarkeringene ikke må ramme tusenårsprosjektene. Dette medlem står fast på at det må gis tilsagn om statstilskudd på inntil 215 mill. kroner for årene 2000-2005 og mener at det er kulturministerens ansvar å komme tilbake til Stortinget med forslag om økte bevilgninger i 1999. Et slikt forslag vil få dette medlems støtte.

Post 77 Bergen som europeisk kulturby

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Stortinget i 1995 ga tilsagn om tilskudd på 36 mill. kroner til Bergen som europeisk kulturby i år 2000. Flertallet er enig i at denne avtalen følges opp med en bevilgning på 12 mill. kroner i 1999.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser ikke at å bruke kr 12 000 000 til Bergen som en europeisk kulturby, er noen prioritert oppgave og går imot dette.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor vi ønsker å redusere denne posten med 18 mill. kroner. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets generelle merknader hvor Fremskrittspartiet vil prioritere barn, ungdom og eldre fremfor godt etablerte mennesker.

6.2.4 Kap. 321 Kunstnerformål

Komiteen ber departementet, i forbindelse med gjennomgang av prinsipper og rutiner for forvaltningen av statsstipendiatorordningen, også å foreta en vurdering av størrelsen på stipendene til de enkelte statsstipendiater.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til St.meld. nr. 47 (1996-97) Kunstnarane og til partienes merknader i Innst. S. nr. 271 (1996-97).

Flertallet slutter seg til departementets forslag.

Post 73 Kunstnerstipend m.m., kan overføres

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere posten Kunstnerstipend m.m. med kr 38 581 000. Resterende midler bør brukes på unge, nye kunstnere fremfor eldre, etablerte.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil understreke betydningen av at ordningen med arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere blir bygd ut slik at kunstnerne får større muligheter til å etablere seg, utvikle seg videre og styrke den frie kunstens frie stilling.

Dette medlem peker videre på viktigheten av at flere kunstnere med flerkulturell bakgrunn får muligheter til å delta i det norske kunstlivet i kunstnerorganisasjonene. Dette medlem mener at det bør opprettes en form for dokumentasjonsstipend for kunstnere med flerkulturell bakgrunn, slik at de kan få dokumentert at de innehar den kompetansen som trengs for å bli medlemmer av norske kunstnerorganisasjoner. Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett fra Sosialistisk Venstreparti med forslag om 11 mill. kroner mer til stipend.

Post 74 Garantiinntekter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å nullstille denne posten da Fremskrittspartiet mener at kunstnere også på lik linje med andre arbeidere må basere seg på å leve av det de får i fortjeneste av sin produksjon. På denne måten vil også avhengigheten til staten bli fjernet.

Komiteens medlemmer fra Høyre henviser til at Høyre stemte imot å innføre ordningen med garantiinntekter, og at Høyre ved de etterfølgende budsjettbehandlinger har gått inn for en gradvis nedbygging av ordningen. Disse medlemmer mener at man isteden bør satse sterkere på arbeidsstipendier for kunstnere. Dette kan skje både gjennom å øke antallet arbeidsstipendier og ved å åpne for vurdering av størrelsen på det enkelte stipend.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er skuffet over at garantiinntektsordningen ikke blir styrket. Garantiinntekten har bidratt til at det er mulig for kunstnere å leve og bo utenfor Oslo. INAS-undersøkelsen (Rapport 96:1) viser at Garantiinntektsordningen er økonomisk og kunstnerisk meget vellykket. Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett fra Sosialistisk Venstreparti med forslag om 10 mill. kroner mer til garantiinntekter.

Post 75 Vederlagsordninger

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at det er behov for økte midler til utstillingsstipend og viser til forslag i alternativt kulturbudsjett.

6.2.5 Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og design

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er enig i målsettinga om at flest mulig skal sikres tilgang til forståelse for og opplevelse av billedkunst, kunsthåndverk, design og arkitektur av god kvalitet. Formidlingen må ha som mål å øke tilgjengeligheten, stimulere til økt deltakelse i kunstlivet, øke bruken av kunstneriske verk og stimulere til kunstnerisk fornyelse og forsøk. Det er særlig viktig å gi barn og unge muligheter til å oppleve og utvikle forståelse for samtidskunst og estetiske kvaliteter. Flertallet vil peke på at det er viktig å stimulere til samarbeidsprosjekt mellom flere institusjoner om formidling av billedkunst og kunsthåndverk for barn og unge. Flertallet mener at kunstneriske uttrykk som går på tvers av genre, og uttrykk som tar i bruk den nye teknologien, må stimuleres.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på behovet for at det utvikles et dokumentasjonsapparat for performance art.

Post 01 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at Riksutstillinger i sitt første hele driftsår hadde 21 vandretstillinger som var innom 202 ulike steder i Norge.

Disse medlemmer ønsker å redusere denne posten med 13 mill. kroner, da disse medlemmer mener at rasjonalisering og effektivisering også må gjelde denne og bruke de frigjorte midlene på andre tiltak.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Nasjonalgalleriet har for små innkjøpsmidler til å sikre at nasjonale kunstskatter kan kjøpes. Flertallet vil derfor øke bevilgningene til innkjøp med kr 500 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at større utstyrsanskaffelser kan utgå og at resterende beløp brukes til vedlikehold.

Post 50 Utsmykking av offentlige bygg

Komiteen har merket seg at utsmykkingskostnader til statlige bygg skal dekkes over det enkelte byggeprosjekts budsjett.

Komiteen har merket seg at fra og med 1998 er ordningen med finansiering av utsmykking i statlige bygg lagt om, og at dette betyr at midler til utsmykking av statlige bygg heretter skal innarbeides i kostnadsrammen til det enkelte byggeprosjekt og ikke over utsmykkingsfondets budsjett.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at utsmykkingsordningen har stor betydning for at billedkunstnere og kunsthånd-

verkere kan bidra til estetisk bevissthet og opplevelser i hverdagen gjennom arbeidene sine. Samtidig gir kunstnerisk utsmykking arbeidsoppgaver til profesjonelle kunstnere, som dermed kan gi viktige bidrag til verdiskaping.

Flertallet vil også peke på betydningen av utsmykkingsmidler til fylkeskommunale og kommunale bygg. For det meste går disse til utsmykking av skoler, og bidrar dermed til at barn og unge kan møte kunst og ha estetiske omgivelser.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, viser til at utsmykking av enkeltbygg går over flere år, og at den delen av bevilgningen under denne posten som i dag går til utsmykking av statlige bygg derfor vil reduseres gradvis ettersom fondets forpliktelser fra tidligere år innfris. Dette flertallet har merket seg at denne reduksjonen for 1999 vil være på 5,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil peke på at Statsbyggs byggeaktivitet har stor betydning for omfanget av utsmykkingsoppgavene.

Disse medlemmer mener at det er viktig at det for hovedtyngden av bygg blir satt av minst 1 pst. av byggekostnadene til kunstnerisk utsmykking. Disse medlemmer har merka seg kategorisering av statlige bygg, jf. vedlegg til kgl. res. av 5. september 1997 om ordningen av statlige bygg. Bygg som har mange brukere, f.eks. statlige skoler og bygg ved universiteter og høgskoler, er plassert i kategori 3, der 0,75 pst. av byggekostnadene skal benyttes til utsmykking.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringa endre ordningen for utsmykking av statlige bygg, ved at nåværende kategori 3 blir innlemmet i kategori 4 der 1 pst. av byggekostnadene skal benyttes til utsmykking.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser også til at Regjeringen på grunn av et stramt budsjettopplegg, velger å kutte bevilgning til kunstnerisk utsmykking av fylkeskommunale og kommunale bygg med 2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil fjerne denne posten da utsmykking av offentlige bygg kan gjøres på en langt billigere måte. Det må ikke være slik at denne posten er mer til for kunstnere enn for allmennheten.

Disse medlemmer mener at utsmykking av offentlige bygg er for kostbart slik det gjøres i dag, og at dette i fremtiden må dekkes av den enkelte institusjons eget driftsbudsjett.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett med forslag om 2 mill. kroner

ekstra til utsmykking av kommunale og fylkeskommunale bygg.

Post 61 Tilskudd til fylkeskommunale oppgaver

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil redusere denne posten med kr 7 209 000 da disse medlemmer ikke ser det som en statlig oppgave å finansiere fylkeskommunale kulturoppgaver. Dette bør det enkelte fylke løse innenfor sine egne rammer og ønsker.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på at det er behov for flere innkjøpsmidler til samtidskunst i kunstmuseene.

Post 75 Design, arkitektur og bygningsmiljø

Komiteen viser til kulturministerens brev til komiteen datert 1. desember 1998, der det er redegjort for de initiativ departementet har tatt og kommer til å ta i tiden framover for å følge opp Stortingets pålegg når det gjelder å fremme norsk design og arkitektur.

Komiteen vil understreke at et viktig mål må være å styrke samordningen mellom de ulike departementer og underliggende etater. I brevet fra kulturministeren tas det bl.a. til orde for opprettelse av en tverrdepartemental handlingsplan for arkitektur og design. På denne bakgrunn mener disse medlemmer at Regjeringen allerede har kommet godt i gang med å oppfylle Stortingets pålegg og forutsetter at det også blir holdt løpende orientert om det videre arbeid.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke betydningen av at det offentlige gjennom sin bygge- og anleggsvirksomhet må gå foran og vise eksempler på god arkitektur og byggekunst. I denne sammenhengen har statlige etater som Husbanken, Statsbygg og Statens Vegvesen et særlig ansvar. Flertallet vil også peke på betydningen av at kommunene og fylkeskommunene har tilgang til arkitektkompetanse. Flertallet har med tilfredshet merket seg det arbeidet som er satt i gang på ulike nivåer, bl.a. som følge av den nye plan- og bygningsloven, med sikte på å lage veiledninger som viser hvordan byggeskikk og estetiske kvaliteter kan ivaretas i utformingen av omgivelsene våre. Flertallet viser til at Stortinget i Innst. S. nr. 246 (1997-98) gikk inn for at det «I anledning årtusenskiftet vil bli satt i gang en nasjonal stafett for utviklingen av det offentlige rom i kommunene», og at estetikk og miljømessige krav ivaretas i dette arbeidet. Det er viktig å bygge videre på den kompetansen som er utviklet i samarbeid mellom Statens byggeskikkutvalg, Miljøverndepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og fylkeskommunene.

Flertallet vil vise til at arbeidet for god design er både kulturpolitikk og næringspolitikk. God design kan gjøre hverdagen lettere og bidrar til å gi den estetiske kvaliteter. God design kan også bidra til at

norske produkter kan konkurrere på et stadig tøffere marked, der det må tas hensyn til naturens tålegrense. Norsk design har utviklingsmuligheter i spennet mellom den etterspurte designen og den frie eksperimenterende design.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti vil vise til det utmerkede arbeid Henie Onstad kunstsenter på Høvikodden gjør for formidling av samtidskunst på høyt nivå. Museet har gjennomgått en vellykket omorganisering med fokus på økonomistyring, men det er ikke mulig, innenfor dagens økonomiske ramme, å opprettholde det høye internasjonale nivå som har vært dette museets varemerke.

Disse medlemmer ber departementet vurdere en funksjonsfordeling mellom Museet for samtidskunst og Henie Onstad kunstsenter, der Henie Onstad kunstsenter bør ha et hovedansvar for formidling av internasjonal kunst.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti ber departementet vurdere å flytte Henie Onstad kunstsenter fra post 78 til post 72.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til alternativt kulturbudsjett der Sosialistisk Venstreparti foreslår å bevilge 1 mill. kroner ekstra til Henie Onstad kunstsenter. Dette medlem peker på det verdifulle arbeidet som blir utført på Nils Aas Kunstverksted på Inderøy, spesielt formidlingsarbeidet til barn og unge. Dette medlem mener at det er et nasjonalt, så vel som lokalt og regionalt ansvar å sikre dette kunstverkstedet, viet en av vår tids mest betydelige kunstnere.

6.2.6 Kap. 323 Musikkformål

Komiteen har merket seg at tilskuddet til Musikkverkstedordningen fra 1999 blir tildelt Norsk Musikkråd som får ansvaret for å administrere og videreutvikle ordningen.

Komiteen har merket seg at Rikskonsertene har fått en rekke forvaltningsoppgaver, og ber departementet vurdere Rikskonsertenes posisjon som produsent og forvaltningsorgan, med sikte på en avklaring av de ulike rollene Rikskonsertene skal spille.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at målet for norsk musikkpolitikk må være å gjøre musikk av høy kunstnerisk kvalitet tilgjengelig for flest mulig og å stimulere til kunstnerisk fornyelse og utvikling. Flertallet har merket seg forutsetningene som legges til grunn for å få statlige tilskudd, og vil spesielt understreke punktet om at regionene må bevilge sin andel der finansieringen er delt mellom staten og regionen.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, har registrert at det har vært en systematisk nedgang i antall spilte verk av norske komponister. Det er viktig at våre orkestre får internasjonal erfaring, både gjennom turnering og gjennom deltagelse av utenlandske dirigenter og musikere. Dette flertallet vil likevel uttrykke bekymring over den utviklingen som skjer, og vil understreke at det er viktig å sikre fremførelsen av norske verk.

Et tredje flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil understreke skolekonsertenes betydning for formidlingen av musikk til barn og unge og foreslår en økning i bevilgningen over kap. 323 post 01 med kr 350 000, øremerket Rikskonsertenes skolekonsertvirksomhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti er opptatt av det som skjer med ansvarsfordelingen mellom Rikskonsertene og kommunene hva gjelder skolekonsertvirksomheten. Disse medlemmer vil avvente departementets tilbakemelding om dette i budsjettet for 2000.

Post 70 Nasjonale institusjoner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere denne posten med kr 23 294 000, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Post 71 Region- /landsdelsfunksjoner

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker på at de regionale symfoniorkestrene har stor betydning for musikklivet. Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett der Sosialistisk venstreparti foreslår ekstra bevilgninger til symfoniorkestrene i Stavanger, Trondheim og Tromsø. Dette medlem mener at det må lages en opptrappingsplan for de regionale symfoniorkestrene og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen lage en opptrappingsplan for de regionale symfoniorkestrene.»

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, mener at The Brazz Brothers driver en viktig form for kulturformidling. The Brazz Brothers spiller ca. 120-150 konserter pr. år, og ensemblet lager samspillprosjekter som aktiviserer og inspirerer ca. 3 000 barn og unge, samt ca. 250 profesjonelle musikere hvert år.

Flertallet går inn for å bevilge kr 500 000 i driftsstøtte til The Brazz Brothers.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser

til det banebrytende arbeidet Dissimilis kultur- og kompetansesenter har gjort. Dette flertallet er av den oppfatning at organisasjonsstøtten til Norsk Musikkråd med kr 250 000 til Landsforbundet Dissimilis i stedet bevilges til Dissimilis kultur- og kompetansesenter. Den samlede bevilgning fra Barne- og familiedepartementet, Helse- og sosialdepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil da bli på kr 850 000.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil vise til at Norgesnettets ble etablert ut fra et behov for ikke-kommersielle fremførings- og øvingslokaler, organisert som en turnéroute rundt i landet. Dette flertallet konstaterer at nettet har utviklet seg etter forutsetningene. Norgesnettets har i dag 18 aktive spillesteder. Resultatrapportene fra driften viser at disse stedene fungerer etter intensjonen. Ordningen drives med utgangspunkt i sjangerens egne forutsetninger og ekspertise, en løsning dette flertallet mener det er viktig å bygge videre på. Det er påpekt fra flere faglige hold at Norgesnettets vil være avhengig av noe driftsstøtte for å kunne drive og videreutvikle sin struktur etter de målsettinger som ligger til grunn for målsettingen. Dette flertallet ber derfor departementet i samarbeid med utøvernes organisasjoner, Norsk musikerforbund og GramArt, samt Norgesnettets, finne hensiktsmessige løsninger slik at Norgesnettets kan drives videre på basis av sin opprinnelige idé. Det legges stor vekt på at sjangermiljøet gjennom etablering og drift av Norgesnettets har vist at de kan oppnå positive resultater. Det bør vurderes om det er hensiktsmessig å ha en statlig forvaltningsenhet tett opp i driftsspørsmål. Turné-, transport- og festivalstøtteordningens midler bør derfor overføres til Norgesnettets for å trygge den fremtidige driften av Norgesnettets og for å gi bedre samlet ressursutnyttelse. Dette flertallet forutsetter at departementet kommer tilbake med forslag til hvordan dette kan skje. Rikskonsertene vil i det videre ha ansvar som forvalter av departementets retningslinjer og tildelingskriterier. De statlige tilskuddene til Norgesnettets og til drift av Samlet Norsk Rock (SNR) og dets medlemsorganisasjoner blir derfor fra 1999 å gi som tilskudd til SNRs medlemsorganisasjoner direkte. Dette flertallet forutsetter at departementet gjennomfører dette på en hensiktsmessig måte og viser til at dette er i tråd med konklusjonen i Statskonsults gjennomgang og evaluering at de statlige tilskudd til rock (rapport 1998:4). Dette vil gi AKKS 1,5 mill. kroner og GramArt 3,5 mill. kroner.

Dette flertallet viser til den diskusjon som har funnet sted vedrørende statens tilskudd til musikkfestivaler. Det er lite ønskelig at kreative ressurser i stor utstrekning brukes til kamp om økonomiske midler i stedet for kulturproduksjon. Det bør derfor tilstrebnes en større grad av felles forståelse og aksept for den

offentlige støtte som gis. Dette flertallet ber derfor departementet besørge at forvaltningens styringsgruppe for festivalstøtten blir bredere sammensatt og at særlig utøvernes organisasjoner, Norsk musikerforbund og GramArt, får innstillingsrett med minimum lik representasjon som øvrige organisasjoner. Departementet besørge for at denne linje blir fulgt i samtlige fondsordninger hvor tildelinger til musikkformål forekommer. Dette for å styrke norske utøveres interesser.

Dette flertallet viser til at digital kopiering i den senere tid har hatt en kraftig økning. Departementet bes om å utrede og vurdere å etablere vederlags- og fondsordninger som kompenserer det betydelige inntektstap som norske utøvere og komponister nå er utsatt for på grunn av nye teknologiske muligheter. Dette må også ses i lys av den betydelige konkurransen norsk musikk er utsatt for fra utenlandsk musikk. Dette flertallet mener det er viktig for nasjonen å legge forholdene til rette slik at det er mulig å overleve som musiker, og vil vise til at det er muligheter for norske artister å etablere seg i det kommersielle markedet innenlands og utenlands. En forutsetning er at det legges til rette slik at også norske artister gis muligheten til dette.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, vil videre vise til den økende interessen som norsk tradisjonsmusikk opplever, samtidig som en opplever en tilvekst av unge dyktige utøvere innen norsk folkemusikk. For å møte den økende interessen som en forventer, ikke minst økt etterspørsel fra utlandet etter norsk tradisjonsmusikk, bes regjeringen bidra til å legge til rette for formidling og distribusjon slik at dette kan møtes slik at det gir muligheter for å utvikle og øke markedstilgangen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, foreslår at det bevilges kr 350 000 til Norsk Folkemusikk- og danselag til etablering av en Internettbasert katalog for formidling av folkemusikk og folkemusikkutøvere. Dette flertallet forutsetter at hele det profesjonelle folkemusikkmiljøet drar nytte av prosjektet. Det forutsettes videre at Internettbasen knyttes opp mot tilsvarende baser i Norden.

Dette flertallet ønsker å styrke innkjøpsordningen for norske fonogrammer. Dette flertallet foreslår at det bevilges kr 1 000 000 utover Regjeringens forslag til innkjøpsordningen for norske fonogrammer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at flertallet kutter bevilgningen til norske musikkfestivaler med 3,2 mill. kroner. Disse medlemmer har registret at den økonomiske situasjonen for norske musikere har forverret seg, bl.a. som følge av den teknologiske utviklingen. Disse medlem-

mer mener det er feil å kutte i de midlene som bidrar til å støtte norsk musikkproduksjon, og finner ikke at flertallet rette dette opp gjennom ekstra bevilgninger. Disse medlemmer vil derfor opprettholde festivalbevilgningene.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til redegjørelsen for omleggingen av den statlige støtten til rock i St.prp. nr. 1 (1998-99). De statlige tilskuddene til Norgesnett og til drift av samlet Norsk Rock og dets medlemsorganisasjoner blir fra 1999 gitt som et samlet tilskudd til Samlet Norsk Rock. Det statlige tilskuddet til Musikkverkstedordningen blir fra 1999 gitt som et samlet tilskudd til Norsk Musikkråd. Disse medlemmer er fornøyd med det arbeidet som er gjort med å følge opp Statskonsults rapport og støtter departementets forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere denne posten med kr 10 300 000, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets generelle merknad hvor partiet i størst mulig grad vil prioritere barn, ungdom og eldre fremfor godt etablerte mennesker.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil understreke hvor viktig det er å stimulere til formidling av samtidsmusikk. Oslo Sinfonietta er et av de få fora i landet der framføring av ny norsk komposisjonsmusikk har høyeste prioritet. Ensemblet anses som et viktig forum for utviklingen av musikerkompetanse på norsk og utenlandsk samtidsmusikk, og er et av de få profesjonelle ensembler som følger opp behovet for presentasjon, formidling og nytolkning av den nye musikken, lokalt og nasjonalt. (jf. Evaluering av Oslo Sinfonietta, Norsk Kulturråd). Ensemblet har til nå vært drevet på idealistisk grunnlag med litt offentlig støtte. Dette medlem ber om at eksistensgrunnlaget for Oslo Sinfonietta blir sikret gjennom økte og forutsigbare rammer, og at ensemblet får en fast post på Kulturbudsjettet.

Dette medlem fremmer forslag om at det bevilges kr 800 000 til Oslo Sinfonietta.

Dette medlem mener at TrondheimSolistene representerer et spesielt tilbud for unge musikere som satses på en profesjonell karriere. Orkesteret har høgt kunstnerisk nivå, er et verdifullt tilbud for musikkstudenter, men har også medlemmer som er solister i andre orkestre. Dette medlem mener at TrondheimSolistene må sikres forutsigbarhet og langsiktighet. Dette medlem viser for øvrig til alternativt kulturbudsjett der Sosialistisk Venstreparti foreslår 1 mill. kroner til TrondheimSolistene.

Dette medlem mener at det for å stimulere til plateproduksjon av norsk musikk og norske artister må innføres en ny og bedre innkjøpsordning for musikk. Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett

der Sosialistisk Venstreparti foreslår 5 mill. kroner ekstra til ny innkjøpsordning, gjeldende fra 2. halvår 1999.

Dette medlem viser til behovet for en samordnet informasjonstjeneste med tilbud om formidling i regi av Norsk Folkemusikkformidling/Norsk Folkedans. En slik tjeneste vil være et viktig redskap for å profesjonalisere og utbre norsk folkemusikk og norsk folkedans. Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett der Sosialistisk Venstreparti foreslår at det bevilges kr 510 000 til prosjektet «Bygda danser» i regi av Rådet for folkemusikk og folkedans, og kr 350 000 til etablering av database i regi av Norsk Folkemusikkformidling.

Dette medlem peker på behovet for videre utbygging av regionale jazzsentra/Norsk jazzforum og viser til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative kulturbudsjett.

Dette medlem viser til at Norsk Musikkråd har mottatt 6 mill. kroner av overskuddet av det statlige spillet Flax i 1998. Disse midlene har gått til fordeling til lokalt kulturarbeid (grunnstøtte) til barn og unge. Regjeringen har ikke foreslått å videreføre denne bevilgningen i påvente av behandlingen av St.meld. nr. 44 (1997-98). Siden behandlingen av St.meld. nr. 44 (1997-98) er utsatt, foreslår dette medlem en videreføring av ordningen med Flaxmidler til grunnstøtte til lokalt kulturarbeid, fordelt av Norsk Musikkråd, i 1999.

Olavsfestdagene

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, er kjent med at delegering av avgjørelsesmyndigheten til Rikskonsertene når det gjelder festivalstøtten over kap. 323 post 78 Ymse faste tiltak, kan føre til utilsiktede konsekvenser for Olavsfestdagene i Trondheim. I henhold til retningslinjene skal Rikskonsertene kun gi støtte til musikkfestivaler. Dette fanger ikke opp bredden i Olavsfestdagene som festival, idet den omfatter både konserter, folkelivsprogram, utstillinger, kurser, familieprogrammer og den kirkelige Olsokfeiring i Nidarosdomen, herunder pilegrimsvandringene.

Flertallet legger til grunn at Olavsfestdagene skal videreføres med utgangspunkt i nåværende konsept og foreslår at Olavsfestdagene omgjøres til en knutepunkt-festival, og at bevilgningen på 3,2 mill. overføres fra post 78 Ymse faste tiltak til post 72 Knutepunktinstitusjoner. Flertallet legger vekt på at festivalen har mottatt slikt statlig tilskudd de siste 4 år.

Flertallet forutsetter at en omlegging til knutepunkt-festival ikke får konsekvenser for festivalens virkeområde og formålsparagraf, men at Staten på vanlig måte blir representert i festivalens styrende organer. Flertallet forutsetter at når Olavsfestdagene omgjøres til knutepunktinstitusjon går Sør-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune inn med til sammen 40 pst.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil be departementet vurdere om Olavsfestdagene i Trondheim bør bli knutepunktinstitusjon ut fra de kriterier som gjelder for slike institusjoner og komme tilbake til Stortinget med forslag om dette dersom departementet finner at dette er riktig. Disse medlemmer vil også be departementet vurdere om dette er riktig geografisk prioritering mellom fylkene.

6.2.7 Kap. 324 Teater- og operaformål

Komiteen viser til at publikumsbesøket innenfor scenekunstmrådet har holdt seg relativt konstant de senere årene. Dette til tross for at antall oppsetninger og forestillinger har økt jevnt og at flere institusjoner har forsøkt nye og utradisjonelle veier for å utvide publikumsgrunnlaget. Det er etter komiteens mening viktig at forsøk med nye samarbeidsformer, forestillingstyper m.v. fortsetter og at rammevilkårene brukes aktivt til å stimulere arbeidet med å nå et bredere publikum.

Det er etter komiteens oppfatning viktig at departementet er aktivt i forhold til de aktuelle institusjoner og tilbyr faglig bistand på dette området. Samtidig må det arbeides videre med å få et bedre grunnlag for og oversikt over kostnadseffektiviteten ved de ulike institusjonene.

Komiteen har merket seg at det nå vil bli igangsatt forsøk med eget døveteater som et samarbeidsprosjekt med Norges Døveforbund, Døves Video på Ål og Riksteatret og ser positivt på dette.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til sin merknad i Budsjett-innst. S. nr. 2 (1997-98) der en påpeker at tilgjengeligheten til ulike teater/operaformer er geografisk skjevfordelt. Flertallet ser det derfor som positivt at Regjeringen foreslår å satse ekstra midler på kulturaktivitet i distriktene og at det bl.a. innebærer en videreføring av prosjektet Norsk scenekunstbruk for fire nye fylker. Særlig er det viktig å understreke behovet for videreutvikling i fylker og regioner med et svakt utbygd teater tilbud.

Flertallet har merket seg at over halvparten av teaterinstitusjonene hadde driftsunderskudd i 1997 og har samtidig merket seg at rapporteringen fra institusjonene avdekker stor variasjon mellom de ulike institusjonene når det gjelder å gjennomføre mål- og resultatstyring av aktiviteten.

Flertallet vil understreke viktigheten av at alle institusjoner uavhengig av størrelse får tydelige signaler fra eierne om hvilke ambisjoner og visjoner disse har for institusjonene. Flertallet vil videre understreke departementets ansvar som pådriver overfor institusjonene, til å tilby faglig bistand på dette området. Samtidig må det arbeides videre med å få et bedre grunnlag for og oversikt over kostnadseffektiviteten ved de ulike institusjonene.

Flertallet viser til avtalen som er utarbeidet med sikte på en ny ansvarsdeling for Oslo Nye Teater og

Nationalteatret. Avtalen innebærer bl.a. at det offentlige finansielle og forvaltningsmessige ansvar for driften av Oslo Nye Teater overføres til Oslo kommune, mens det offentlige finansielle og forvaltningsmessige ansvar for driften av Nationalteatrets virksomhet ved Torshovteatret overføres til staten. Flertallet har ingen innvendinger og anbefaler at departementet gis fullmakt til å inngå slik avtale i henhold til St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (1998-99). Flertallet viser også til brev fra statsråden datert 30. november 1998 som er tatt inn som vedlegg til innstillingen.

Flertallet er kjent med at flere av landets teatre har behov for fornyelse og utbedring av sine lokaliteter ut over det som må påregnes dekket over de årlige driftsbudsjettene, men har forståelse for at man på grunn av den økonomiske situasjonen ikke har kunnet prioritere omfattende rehabiliteringsarbeid i forbindelse med neste års budsjett.

Flertallet viser videre til at komiteen i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 37 (1997-98) Om nytt operahus også understreket nødvendigheten av å videreutvikle operasatsingen i hele landet. Interessen for etablering av distriktsopera flere steder og den betydelige aktiviteten i flere av de største byene når det gjelder såvel oppsetninger som egenproduksjon av opera-, musikkteater og ballett, understreker etter flertallets mening betydningen av at det nå blir utarbeidet en modell for den lokale og regionale operafremstillingen.

Flertallet viser til Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (1997-98) Om nytt operahus. Til tross for at et bredt flertall i Stortinget ønsker bygging av nytt operahus har uenighet om lokaliseringsspørsmålet stått i veien for et positivt vedtak. Det er etter flertallets oppfatning viktig at den nye utredningen som nå pågår kan fremskaffe nødvendig beslutningsgrunnlag for et samlende lokaliseringalternativ.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det nå er viktig at det blir arbeidet videre med etablering av Dansens Hus med produksjonslokaler og visningsscene. Et samlet dansemiljø i Norge går inn for etablering av Dansens Hus i Oslo, hvor dansekunsten kan utvikles og hvor dansekunstnere vil være premissgivende aktører. Dette medlem mener at Statsbygg i samarbeid med Senter for Dansekunst må arbeide videre med prosjektering av Dansens Hus. Dette medlem mener videre at miljøet for moderne dans i Norge må styrkes ved at Nye Carte Blanche får tilført flere stillinger. Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett fra Sosialistisk Venstreparti.

Post 60 Scenekunst i fylkeskommunen

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det ikke er en statlig oppgave å bevilge kr 2 509 000 til Den norske Kulturbåten a/s Innvik, da dette må være Hordaland fylkeskommunes ansvar.

Post 70 Nasjonale institusjoner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil redusere denne posten med kr 63 802 000.

Disse medlemmer ønsker også nå som tidligere, at midler på denne posten i størst utstrekning skal brukes på barn og unge. Voksne, etablerte brukere av teater og opera må selv betale for de produkter de vil nyte.

Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, har merket seg den kraftige økningen i publikumsopplutning ved Trøndelag Teater etter at institusjonen tok i bruk nytt og større bygg. For å kunne utnytte bygget på en tilfredsstillende måte er teatret avhengig av å øke bemanningen i forhold til i dag.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, foreslår på denne bakgrunn å øke driftsbevilgningen til Trøndelag Teater på kap. 324 post 71 med kr 1 000 000.

Dette flertallet forutsetter at regionen dekker 30 pst. i forhold til den foreslåtte økningen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til alternativt kulturbudsjett der Sosialistisk Venstreparti foreslår 1 mill. kroner ekstra til Trøndelag Teater.

Dette medlem peker på at Hordaland Teater har en spesiell stilling som nynorskteater med produksjoner for barn og unge. Hordaland Teater har mange produksjoner og mange tilskuere til tross for svært knappe rammer. Dette medlem mener at Hordaland Teater må få tilført midler slik at aktivitetsnivået kan opprettholdes og foreslår at det innenfor vedtatte rammer for rammeområde 3 bevilges kr 280 000 til Hordaland Teater. Dette medlem viser til inndekning, jf. pkt. 6.1.6. Dette medlem viser for øvrig til alternativt kulturbudsjett fra Sosialistisk Venstreparti.

Post 73 Distriktsopera

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til den viktige funksjonen den distriktspolitiske satsingen som distriktsoperaene i Kristiansund, Steinvikholmen og Ringsaker representerer blir videreført. Flertallet har merket seg at disse institusjonene viser stadig en produksjon av høy kunstnerisk kvalitet og bidrar til å etablere en bred faglig infrastruktur gjennom etablering av kompetanse med sterk tilknytning til lokalmiljøene i sine distrikter. Flertallet vil understreke betydningen av samarbeidet alle kunstfagene, sang, instrumentalmusikk, teater, drama, dans og forming, og vil derfor være en svært anvendelig modell for etablering av arbeidsmiljø som er nødvendig for videre utvikling av distriktene. Flertallet vil understreke betydningen av samarbeidet med skoleverket og musikk- og kulturskolene, dette

gjør at en oppfyller de kulturpolitiske mål om en tettere samhandling mellom skole og institusjon og mellom profesjonelle og amatører.

Flertallet mener det er viktig at distriktsoperaene er en del av den videre utviklingen av opera i Norge.

Flertallet vil også vise til det arbeidet som pågår for å etablere et musikkteater i Bodø. Det bør vurderes om dette prosjektet kan inngå i den framtidige driftsmodellen for operaformidling. Flertallet mener dette vil kunne medvirke til å befeste opera som en kunstart også i denne delen av landet.

Post 75 Sikringstiltak ved Den Norske Opera

Komiteen registrerer nødvendigheten av sikringstiltak ved Den Norske Opera.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, viser til at Bergen Internasjonale Teater er et nyskapende teater med liten administrasjon, ingen fast ansatte kunstnere, men høy internasjonal profil. Teateret har utviklet seg til å bli et kontaktteater for internasjonal kunstnerisk utveksling, og gir norske skuespiller en åpning til internasjonale scener, samtidig som norsk publikum får anledning til å se internasjonale scenekunstnere i Norge. Flertallet vil påpeke at både Bergen by og Hordaland fylke har økt sine tilskudd til teateret betraktelig, men statstilskuddet har stått stille. Flertallet øker bevilgningen til Bergen Internasjonale Teater med kr 400 000.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Grenland Friteater til nå bare har hatt støtte fra Norsk Kulturråd. Støtten er knyttet til tidsavgrensede prosjekt. Dette medlem mener at Grenland Friteater etter mange års virksomhet nå må sikres forutsigbarhet og langsiktighet ved at teateret får støtte over Kulturdepartementets budsjett. Dette medlem foreslår at det bevilges kr 300 000 ved omdisponeringer innenfor den vedtatte rammen for rammeområde 3.

Dette medlem viser for øvrig til alternativt kulturbudsjett der Sosialistisk Venstreparti foreslår at det bevilges 1,5 mill. kroner til Grenland Friteater

6.2.8 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Komiteen ser positivt på arbeidet for å fremja auka leseinteresse, sikra god språkbruk og norsk som kulturspråk. I dette er det viktig med det gode arbeidet som vert gjort for å gi publikum god tilgang på bøker av alle slag. Biblioteka og folkeopplysningstanken må vera grunnstammen i det lokale kulturarbeidet.

Komiteen meiner det er viktig å arbeida for at fleire folkebibliotek skal kunna tilby publikum tilgang til internett og dermed utvikla biblioteka sitt verkeområde i ei ny mediaverd. Komiteen føreset at biblioteka blir utvikla som møteplass og informasjonssenter ved å ta ny teknologi i bruk. Komiteen vil støtta opp om nye tiltak som proposisjonen foreslår,

som lesefremjande tiltak for barn og unge og samarbeid over etats- og kommunegrenser.

Komiteen syner til at Regjeringa vil leggja fram ei stortingsmelding neste år vedrørende bibliotek, arkiv og museum. Her vil særleg tilgang på ny teknologi verta teke opp. Samstundes vil skulebiblioteka si rolle bli vurdert i denne sammenheng. Dette ser komiteen positivt på.

Komiteen har merket seg behovet for utbygging av magasinkapasiteten ved Nasjonalbibliotekets avdeling i Mo i Rana.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti er skuffet over Regjeringens manglende vilje til å satse sterkere på IT i bibliotekene. Bibliotekene forutsettes å være en viktig kulturformidler og av vesentlig betydning for det norske språk også i fremtiden. Dersom bibliotekene skal ha mulighet til å utvikle seg og å styrke sin betydning, er det viktig at de gis mulighet til også å ta i bruk ny teknologi. Det forutsettes at dette blir fulgt opp i den kommende bibliotekmeldingen.

Disse medlemmer er overrasket over at departementet foreslår å legge ned kompetansebibliotekene før bibliotekmeldingen er behandlet. Det er ressurskrevende å bygge opp kompetanse i små biblioteker med det bevilgningsnivået regjeringen legger opp til, derfor kan det være en løsning å gå videre på et system med kompetanseoppbygging og desentralisering av dette som et serviceorgan for andre bibliotek. Dette må vurderes i forbindelse med den varslede meldingen om bibliotek. Disse medlemmer forutsetter at kompetansebibliotekene videreføres som i dag inntil meldingen er behandlet.

Disse medlemmer mener at det er viktig å se at bibliotek vil få en stadig mer sentral plass i utdannings- og informasjonssamfunnet. I lys av det er det viktig å styrke bibliotek-tjenesten, særlig den mobile bibliotek-tjenesten og spesialbibliotek, som fengselsbibliotek og det flerspråklige bibliotek.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til alternativt kulturbudsjett der Sosialistisk Venstreparti foreslår at det bevilges 6 mill. kroner ekstra til biblioteklokaler/mobil bibliotek-tjeneste, 3 mill. kroner ekstra til IT, og 3 mill. kroner ekstra til spesialbibliotek.

Post 01 Driftsutgifter

Komiteen har merka seg at det i St.prp. nr. 1 (1998-99). Tillegg nr. 4 (1998-99) kjem fram at bygningen til Nasjonalbibliotekavdelinga i Oslo frå 1999 vil bli overført frå Universitetet i Oslo til Statsbygg, og dermed omfatta av husleigeordninga i staten.

Komiteen er klar over at det er et sterkt behov for oppgradering og utbygging av Nasjonalbiblioteket si avdeling i Oslo. Komiteen er kjend med at Kulturdepartementet arbeidar med planar for rehabilitering m.v. av denne avdelinga og stør dette arbeidet.

Komiteen sitt fleirtal, alle unntatt medlemene frå Framstegspartiet, stør derfor Regjeringa sitt forslag til løyving i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (1998-99).

Eit anna fleirtal, alle unntatt medlemene frå Framstegspartiet, Høgre og Sosialistisk Venstreparti, reknar med å koma tilbake til saka når planane føreligg.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti henviser til at Nasjonalbibliotekets avdeling i Oslo fra 1. januar 1999 skal overta den nåværende universitetsbiblioteksbygningen. Behovet for en omfattende oppgradering og utbygging er klart dokumentert. Nasjonalbiblioteket vil ikke kunne gi publikum en tilfredsstillende service under de nåværende forhold. Enda alvorligere er imidlertid den prekære magasinsituasjonen, som setter uerstattelig materiale av nasjonal betydning i stor fare. Staten må også ha et klart ansvar for at de ansatte får arbeidsforhold som tilfredsstillende minstekravene til arbeidsmiljø. Disse medlemmer mener derfor at det er nødvendig å sette fortgang i oppgraderings- og ombyggingsarbeidet, inkl. arbeidet med nytt magasinbygg, og ber Regjeringen ta de nødvendige skritt for å hindre at planene om et fullverdig nasjonalbibliotek ikke blir en urealisert drøm.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti mener at et første skritt kan være å instruere Statsbygg om å sette igang den detaljerte prosjektering av byggeprosjektet.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil spesielt peke på viktigheten av denne posten. Her ligger det inne midler til oppgradering av utstyr og til IT-investeringer ved Nasjonalbiblioteket i Oslo, og etablering av stamnett og av masselager for digitale dokumenter ved avdelingen i Rana.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil redusere denne posten med kr 9 309 000. Resterende midler bør brukes vesentlig til vedlikehold.

Post 60 Mobil bibliotekteneste og biblioteklokale

Komiteen har merka seg at talet på kommunar som brukar bokbussar auka og er nå opp i 242 kommunar i alt. Over alt i Norge er bokbussane eit supplement til det stasjonære biblioteket, men kan ikkje åleine dekkje bibliotekbehovet i ein kommune. Komiteen er også klar over at bokbussane er eit ledd i det nasjonale biblioteknettverket og kjem serleg barn og unge til gode og andre som er lite mobile.

Post 73 og 74 Noregs Mållag og Det Norske Samlaget

Komiteen finn det rett at tilskotet til Noregs Mållag og Det Norske Samlaget framleis vert løyvd under eigne postar for å synleggjere ein basis institusjon for nynorsk kulturarbeid. Det Norske Samlaget har i over hundre år vor reiskap for styresmaktene i arbeidet for å gi nynorskforfattarar høve til å bruka eige språk.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteen vil understreka at det er eit viktig mål for bibliotekverksemda å sørge for litteratur- og bibliotektenester for synshemma og andre med lesevanskar.

Komiteen sitt fleirtal, alle unntatt medlemene frå Framstegspartiet, meiner Landsamanslutninga for nynorskkommunar (LNK) på få år har markert seg positivt for å betra språket og saksbehandlinga i kommunane. Fleirtalet ser på LNK sine kurs som viktige for administrasjonen og dei folkevalde sine arbeidsvilkår og det generelle informasjonsarbeidet overfor innbyggjarane.

Eit anna fleirtal, alle unntatt medlemene frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er kjend med det arbeidet Riksmålsforbundet gjer for utviklinga av norsk språk, og føreslår å løyva kr 200 000 for å styrka dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil redusere denne posten med kr 32 600 000, men at tiltak spesielt øremerket barn skjerms.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Innst. S. nr. 2 (1995-96) der flertallet gikk inn for en opptrappingsplan på 5 år for statlige fengselsbibliotek. Fengsel som har ventet i årevis må få bibliotektenester. Innsatte i fengsel med bibliotek låner langt flere enn det som ellers er vanlig. Fengselsbibliotekene er viktige, ikke bare som kilder til opplevelser, men også når det gjelder opplæring og lesetrening, miljø og sosial trening i anstaltene. Disse medlemmer er skuffa over at bevilgningene til fengselsbibliotek ikke er økt.

Disse medlemmer mener at bibliotektenestene til innvandrere og flyktninger må bli bedre. Disse medlemmer ser at bedre tilgjengelighet og tilbud som en oppfølging av St.meld. nr. 1 (1996-97) Om innvandring og det flerkulturelle Norge.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår at det bevilges kr 500 000 kroner ekstra til fengselbibliotek og det flerkulturelle bibliotek ved omdisponeringer innenfor den vedtatte rammen for rammeområde 3.

6.2.9 Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål

Komiteen har merket seg at museene skal arbeide målrettet for å bedre katalogiseringen, bevaringen og sikringen av samlingene, legge til rette for forskning, og prioritere barn og unge som målgruppe for museumsformidling. Komiteen har videre merket seg at det skal stimuleres til utviklingsprosjekt som fremmer kompetanseheving i museumsarbeidet, og samordning og samarbeid mellom institusjonene. Slik skal museene skape grunnlag for kunnskap, forståelse for og opplevelse av natur, kultur og samfunn på en måte som viser både kontinuitet og endring, sammenheng og forskjell. Komiteen slutter seg til disse målsetningene.

Komiteen er gjennom henvendelser fra flere kommuner og institusjoner informert om at der arbeides seriøst med utvikling av nye museumskonsept rundt om i landet, og forventningene om store statlige tilskudd er relativt store. Komiteen mener det er nødvendig å avvende den varslede museumsmeldingen, slik at realismen i og prioriteringene av nye prosjekter under planlegging kan bli nærmere vurdert.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i dette kapitlet ikke foreslått vesentlig større kutt da dette kapitlet ivaretar svært mye av vår historie. Dette er også viktig med tanke på å føre dette videre gjennom barn og unge. Det er derfor viktig at disse institusjoner får midler på relativt lange tidsperspektiver slik at de kan legge sine planer.

Det må være rom for utstyrsanskaffelser og ikke minst til vedlikehold. Av konkrete saker ønsker bl.a. disse medlemmer fortsatt å gi økonomisk støtte til hjuldampere Skibladner til videre oppussing/vedlikehold og ikke minst til et vernebygg for vinterlagring.

Norsk Skogbruksmuseum på Elverum ønsker Fremskrittspartiet også å gi økte tilskudd for deres videre utvikling, hvor mye er tilrettelagt for barn og unge.

Post 60 Tilskuddsordning for museer

Komiteen har merket seg at denne posten er oppjustert i forhold til lønnsutviklingen og støtter dette. Komiteen ser frem til at museumsmeldingen legges frem til behandling, slik at en kan få en gjennomgang av utviklingen av denne typen museer, og hvordan det økonomiske ansvaret mellom fylke og stat fordeles fra fylke til fylke.

Komiteen har ellers merket seg at flere museer har store økonomiske problemer med betydelig varslede underskudd og etterslep i vedlikeholdsarbeidet.

Komiteen har spesielt merket seg at museums-tilskuddsordningen, post 60, er foreslått styrket med 10 mill. kroner eller 9 pst. fra 1998. På denne bakgrunn forutsetter komiteen at de øremerkede statlige tilskuddene til de 8 teknisk-industrielle kulturminnene blir økt tilsvarende, jf. departementets brev av 27. november 1998 og Stortingets påplussinger for 1997 og 1998. Komiteen forutsetter at hvert av de 8

teknisk-industrielle kulturminnene får øremerkede midler slik de ble bevilget de foregående år.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det bør utvises forsiktighet i forhold til utvikling av nye museumsprosjekt som kan forventes å få behov for statlige driftstilskudd. Dette bør vurderes i forbindelse med museumsmeldingen. Disse medlemmer mener at tiltak ved eksisterende museer bør gis prioritet i investeringsammenheng.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at det må settes i gang et REVITA-prosjekt for å registrere, bevare og revitalisere museumssamlingene. Dette medlem har merket seg forslaget fra Norges Museumsforbund om et prøveprosjekt i samarbeid med Hordaland Fylkeskommune («Dra te Salhus»). Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett der Sosialistisk Venstreparti foreslår å bevilge 5 mill. kroner til REVITA-prosjekt/fellestjenester til museer.

Dette medlem ser det som viktig at det blir fortgang i arbeidet med å realisere Oslo Middelaldermuseum, etter at det ble omtalt allerede i NOU 1991:31 «Oslo Middelaldermuseum». Arbeidet må gjøres i samarbeid med Oslo Kommune. Oslo Middelaldermuseum vil kunne gi kunnskap om en viktig tidsepoke, og om folks levkår, hverdagsliv, kultur og internasjonale kontakter. Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett der Sosialistisk Venstreparti foreslår 1 mill. kroner til Oslo Middelaldermuseum.

Dette medlem viser til alternativt kulturbudsjett, der Sosialistisk Venstreparti foreslår 9 mill. kroner ekstra til tekniske og industrielle kulturminner.

Post 70 Nasjonale institusjoner

Komiteen tar til etterretning at arbeidene ved Eidsvoll 1814 - Rikspolitisk Senter og tilrettelegging for Norsk Museum for fotografi - Preus Fotomuseum ser ut til å bli dyrere enn planlagt, og avventer departementets melding om fremdrift for disse institusjonene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet, ønsker å styrke driftsgrunnlaget til Norsk Arkitekturmuseum.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, har merket seg at Norsk Arkitekturmuseum er i en vanskelig økonomisk situasjon.

Et tredje flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, foreslår å øke bevilgningene til museet med kr 500 000.

Dette flertallet har videre merket seg at Bogstad gård, som er en stiftelse tilknyttet Norsk Folkemuseum, har behov for omfattende vedlikehold og utbygging av publikumsfaciliteter. Dette flertallet mener at staten, som en av bidragsyterne, bør gå inn i

arbeidet med å bevare dette nasjonalhistorisk viktige stedet og gjøre det mer publikumsvennlig. Dette vil kunne bidra til større egeninntjening og vil etter dette flertallets mening være en fornuftig kultursatsing.

Dette flertallet viser til det utredningsarbeid som Norsk Skogbruksmuseum og Det norske Skogsel-skap har satt i gang for å vurdere mulighetene for å etablere Naturskolen ved museet.

Dette flertallet foreslår at det bevilges kr 550 000 til Naturskolen ved Norsk Skogbruksmuseum.

Dette flertallet viser til at Norsk Skogbruksmuseum i 1997 satte i gang et dokumentasjonsprosjekt for båter og båtbyggere i Glommadalføret. Innenlandske trebåter er et forsømt dokumentasjonsfelt. Norsk Skogbruksmuseum har samlet båter fra innlandet i flere år, og museets samling av innenlandske båttyper er den største i landet.

Dette flertallet mener at denne viktige båtsamlingen må prioriteres og foreslår følgende:

«Det bevilges kr 250 000 til dokumentasjonsprosjekter for båter og båtbyggere i Glommadalføret.»

Dette flertallet vil støtte Kvinnemuseets temautstilling i 1999. Dette blir den første store utstilling om den norske kvinnesakens historie. Utstillingen vil også bli laget som vandretstilling, slik at andre museer og institusjoner kan få glede av den. Under den store mønstringen; Kvinner viser vei, på Hamar 1999, vil Kvinnemuseet presentere seg med denne utstillingen. Det vil også bli laget skoleopplegg til ulike alderstrinn.

Dette flertallet foreslår at det bevilges kr 250 000 til temautstillingen i 1999.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til alternativt kulturbudsjett der Sosialistisk Venstreparti foreslår å øke bevilgningen til Norsk Arkitekturmuseum med 1 mill. kroner.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, ønsker å støtte realiseringen av et menneskerettighetscenter på Ekne i Nord-Trøndelag som en videreutvikling av Falstadminnet. Flertallet anser det som viktig at Falstad Museum sikres som dokumentasjonssenter for Falstads og norsk fange- og okkupasjonshistorie, og som arena for formidling av grunnleggende menneskerettigheter for yngre generasjoner. Fangenes historie må sikres for ettertiden og for videre forskning. Flertallet ser at etablering av senteret har en forholdsvis lang tidshorison med en trinnvis utvikling. Flertallet registrerer at dette er et 2-årig prosjekt og bevilger et tilskudd på kr 500 000 i 1999 med videre oppfølging i år 2000. Flertallet anser det som viktig at alle aktører og departement samordner seg for å sikre de historiske verdiene som Falstad Museum med Falstadskogen representerer. Flertallet registrerer den betydelige dugnadsinnsats

som er lagt i grunn fra lokalsamfunnet for å ivareta Falstadminnet.

Flertallet foreslår at det bevilges kr 500 000 til prosjekteringen av et menneskerettighetscenter på Ekne.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at departementet har gjennomgått og kvalitetssikret Kvæntun-prosjektet og anbefaler en videreføring. Dette flertallet er kjent med at det nå er opprettet en stilling for utvikling av kvensk språk ved Universitetet i Tromsø. For å få maksimal utnyttelse av stillingen og samtidig møte den økende lokale etter-spørsel fra kvener som ber om å få opplæring i kvensk, vil komiteen bevilge kr 250 000 til Kvæntun-prosjektet utover det som er foreslått fra departementet.

Dette flertallet vil gi Bymuseet i Levanger tilskudd til å realisere ferdigstillelsen av prosjektet Dampskipsbrygga. Dette flertallet viser til at Levanger Kommune har lange tradisjoner innen mar-nashandel og at grunnlaget for tettstedet Levanger er basert på slik handel, og at Levangermartnan var en av de eldste og viktigste markeder i Norge.

Dette flertallet registrerer at prosjektet allerede har medført stor innsats fra det frivillige organisasjonslivet i kommunen.

Dette flertallet foreslår derfor at det bevilges kr 1 200 000 som en engangsbevilgning til dette prosjektet.

6.2.10 Kap. 329 Arkivformål

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti har merket seg at Arbeiderbevegelsens Arkiv ikke lenger står som egen post i budsjettet, men er flyttet til post 78 Ymse faste tiltak. Arkivverket består av Riksarkivet og åtte statsarkiv. Kapitlet omfatter ellers tilskudd til Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek, Landslaget for lokal- og privatarkiv, stiftelsen ASTA (arkivsystem til alle) og Samisk Arkiv. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å sikre og ta vare på også disse arkivene for fremtiden.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere denne posten med kr 1 500 000. Dette vil Fremskrittspartiet ta fra Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek da disse medlemmer mener at siden LO er en så kapitalsterk organisasjon, så vil det være riktig at de tar ansvar for dette.

6.2.11 Kap. 334 Film- og mediaformål

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke at film og audiovisuelle produksjoner er en stadig viktigere kulturformidler, og at norske produksjoner dermed har en viktig kulturpolitisk oppgave. Flertallet vil peke på at

filmproduksjon både som nærings- og kulturområde er i kraftig utvikling, der det er lagt et godt grunnlag i norske film- og audiovisuelle miljøer for å styrke oppslutningen om norske produksjoner.

Flertallet mener det er viktig å utnytte de mulighetene dette gir til å nå ut til et bredere publikum både nasjonalt og internasjonalt. Det vises til at film og audiovisuelle produksjoner, i tillegg til å være viktige kulturbærere, også er viktige næringer med betydelige eksportmuligheter dersom det legges til rette for dette. Departementet bør bidra til å gi disse produksjonene muligheter, og bedre synliggjøre dette i de målsettinger som legges til grunn for film og audiovisuelle produksjoner.

Komiteen vil understreke at det er viktig å ta vare på den kulturarven som gamle norske spillefilmer representerer, og ber Regjeringen se nærmere på om dette arbeidet er organisert på en optimal måte.

Post 01 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at på dette punktet må det være stor mulighet både til innsparing og effektivisering. Det kan ikke være nødvendig med så mange forskjellige organer og flere av disse bør kunne samkjøres/samles.

Disse medlemmer ønsker å redusere posten med kr 19 675 000 og mener at reduksjonen må gjøres gjeldende fra 2. halvår.

Post 71 Filmproduksjon m.m.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til den sterke økningen i utbetalinger av billettstøtte som forventes å komme i løpet av 1999. Dette skyldes en gledelig utvikling i publikumsoppslutningen som norske filmer opplever i inneværende år.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil vise til at Produksjonstilskuddet og billettstøtten ble slått sammen for bedre å utnytte de samlede ressursene som brukes i norske produksjoner. Av samme årsak ble også disse midlene gjort overførbare. Når norske filmer opplever en publikumstilstrømning over det normale, vil det medføre en nedgang i antall igangsatte prosjekter neste år, uten mulighet for å utjevne dette over flere år. Filmprosjekter krever lang gjennomføringstid fra tilsagn blir gitt til ferdig produkt er klar for publikum. Derfor vil ofte et prosjekt gå over flere år, og et tilsagn som blir gitt vil ikke belaste årets budsjett. For bedre å gi mulighet til å planlegge igangsettelse av prosjekter vil disse medlemmene fremme følgende forslag:

«Stortinget samtykker i at Norsk Filminstitutt i 1999 kan gi tilsagn om støtte til filmprosjekter for inntil 25 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 334 post 71.»

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til at det er et mål å produsere flere norske filmer. Flertallet mener en økning av produksjonen også vil bedre mulighetene for at det blir produsert flere filmer av høy kunstnerisk kvalitet. Flertallet ber Regjeringen vurdere å rette opp problemet med manglende midler til produksjonsstøtte for 1999 i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har redusert denne posten med kr 70 000 000 da disse medlemmer ikke kan se at det er en statlig oppgave å gi økonomisk støtte til populær- og underholdningsfilmer. Derimot bør de resterende midler gå til bl.a. tiltak for barn og unge og ellers spesielle samfunns-gagnlige saker.

Post 73 Norsk Film AS

Komiteen har merket seg at tilskuddet til Norsk Film A/S reduseres. Bakgrunnen for dette er ifølge Regjeringen at investeringstilskudd til utbygging av filmparken dekkes over andre kapitler i sin helhet i 1999.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, forutsetter derfor at tilskuddet gjenopprettes fra og med år 2000, da det er viktig at selskapet sikres driftsmidler slik at den nye filmparken kan utnyttes og utvikles som forutsatt.

Kringkasting

Komiteen vil vise til behandlingen av inneværende års budsjett der komiteen uttalte følgende:

«Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre, viser til den stadig tilbakevendende debatten om sponning og NRK. Det er et klart behov for nye regler på dette området, og dette flertallet forutsetter at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med saken i løpet av våren. Videre er det viktig at Stortinget legger klare rammer for virksomheten i NRK, og de føringer Stortinget som eier setter for en medieinstitusjon som skal forholde seg til en stadig raskere medieutvikling og som har behov for langsiktig planlegging. Disse medlemmer vil be regjeringen om å legge frem en egen sak om statens eierskap i NRK, der det foretas en gjennomgang av den framtidige styring og rammevilkår for NRK.»

Komiteen registrerer at det har vært en gjennomgang av sponsorregelverket og at det nå er sendt ut på høring en egen sak på framtidig styring og rammevilkår for NRK. Det forutsettes at departementet prioriterer dette arbeidet, og forelegger dette for Stortinget snarest mulig. Samtidig er det viktig å understreke utålmodighet når det gjelder digitalisering i fjernsynet. Under behandlingen for et år siden vedtok Stortinget å be regjeringen legge fram en egen stort-

ingsmelding om innføring av digitale sendinger og finansieringen av dette.

6.2.12 Kap. 335 Pressestøtte

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at pressestøtten skal bidra til en differensiert dagspresse og registrerer at fjorårets kutt i pressestøtten gjøres permanent. Disse medlemmer er av den oppfatning at det bør legges vekt på den enkelte avis økonomi ved tildeling av pressestøtte, og støtter derfor Regjeringens oppfølging av tidligere merknader gjennom innføring av en overskuddsbegrensning. Disse medlemmer er fornøyd med at Regjeringen følger opp flertallets merknader fra inneværende års budsjett om å skille pressestøtten fra partienes informasjonsvirksomhet.

Disse medlemmer vil vise til St.meld. nr. 32 (1992-93) Media i tida der et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet sluttet seg til at de sentrale mål for pressepolitikken burde være:

- å opprettholde et høyt avisforbruk
- at det kan komme ut aviser på de fleste steder der det er grunnlag for det,
- at det kan utgis riksaviser med et bredt meningspekter
- lokal avis konkurranse på flest mulig steder.

Disse medlemmene vil vise til at det samme flertallet uttalte:

«...at dagspressen har unike funksjoner i et demokrati som ingen andre medier kan erstatte. Det er derfor av grunnleggende betydning for vårt politiske styresett å ha en variert og differensiert presse og et stort antall aviser. Det er dette hensyn pressestøtten skal ivareta. Dette flertallet vil vise til ifølge meldingen utgjør momsfrataket ca. 700 mill. kroner mens den direkte pressestøtten totalt utgjorde 235 mill. kroner. Dette flertallet vil vise til at merverdifrataket for de to største løssalgssavisene i Oslo utgjør vesentlig mer enn den samlede direkte pressestøtte. Dersom omfanget av pressestøtten totalt skal vurderes, vil det derfor være riktig eventuelt å se nærmere på momsfrataket, mens den direkte pressestøtte bør være noe større enn i dag for å sikre et mangfoldig pressemønster.»

Disse medlemmer velger i dette budsjettet å synliggjøre det verdivalg som en prioritering av mangfoldet medfører og vil øke denne posten med 35 mill. kroner i forhold til flertallets innstilling.

Disse medlemmer vil stå fast på de pressepolitiske målsettingene, og vil spesielt understreke avisenes rolle i et ytringsfrihetsperspektiv. Det er skuffende at en regjering utgått fra Senterpartiet og Kristelig Folkeparti på to år reduserer pressestøtten slik at dette vil medføre avisdød og på sikt medføre strukturendringer i det norske avismangfoldet. På denne måten overlates det mere til markedet å bestemme hvordan avismønsteret skal være. Det er vanskelig å se at dette er kunnskapsstoffet endringer i

pressestøtten når det ikke engang er klarlagt hvordan kuttet vil gjennomføres, og at det ikke er utredet konsekvensene av hva et kutt i denne størrelse vil bety. Disse medlemmer vil også påpeke at det ikke er gjennomført en åpen debatt om kutt i pressestøtten, noe disse medlemmer mener slike spørsmål av betydning for demokratiet bør ha. Regjeringen har i liten grad lagt vekt på åpenhet i disse sakene. På denne bakgrunn vil disse medlemmer foreslå at det nedsettes et offentlig utvalg for å gjennomgå de pressepolitiske virkemidlene på nytt for å sikre at de politiske målsettingene best kan nås. Det vises i den sammenheng til at avisene også har opplevd forverringer i andre rammebetingelser.

Disse medlemmer vil derfor foreslå følgende:

«Det nedsettes et bredt sammensatt utvalg for å gjennomgå de pressepolitiske virkemidlene og rammevilkårene for pressen slik at de politiske målsettinger kan nås.»

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til at Regjeringens primære syn på pressestøtten går fram av St.prp. nr. 1 (1998-99). Disse medlemmer understreker at utgangspunktet for mediepolitikken er å sikre ytringsfriheten som en forutsetning for et levende demokrati. Pressestøtten skal gjennom støtte til økonomisk vanskeligstilte aviser bidra til å opprettholde grunnlaget for utgivelse av aviser og opprettholde grunnlaget for at det kan komme ut alternativer til de ledende daglige avisene på lokalt og nasjonalt nivå.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til tidligere merknader og prinsipielle holdninger til mål og midler i pressepolitikken, jf. Innst. S. nr. 223 (1992-93) og senere budsjettinnstillinger. Det er verdifullt for samfunnet at det eksisterer et mønster av frie og uavhengige lokale, regionale og riksdekkende aviser. Dette bør ivaretas gjennom konkurranse i et åpent marked. Pressen skal være uavhengig av myndighetene og Høyre går derfor prinsipielt inn for en avvikling av den statlige pressestøtten.

Post 71 Produksjonstilskudd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at departementet i brev av 3. desember 1998 til komiteen har gjort rede for sitt syn på fordelingen av reduksjonen i produksjonstilskuddet for 1999. Departementet har samtidig redegjort for at det er nødvendig med en relativt omfattende gjennomgang av regelverket for produksjonstilskuddet.

Flertallet har forståelse for at departementet i den nye budsjettsituasjonen har behov for å gjennomgå regelverket før fordelingen endelig fastsettes, blant annet fordi dagens tildelingskriterier ikke uten videre vil gi en hensiktsmessig fordeling når bevilgningen reduseres vesentlig. Men flertallet understreker at

arbeidet må gjennomføres så raskt som overhodet mulig, slik at det ikke skapes unødig usikkerhet for støtteberettigede aviser.

Flertallet er videre kjent med at Statskonsult nylig har foretatt en gjennomgang av pressestøtten, og at rapporten gir visse anbefalinger om fordeling av støtten. Flertallet mener departementet bør ta Statskonsults rapport med i betraktning når produksjonstilskuddet for 1999 skal fordeles. Samtidig vil flertallet understreke at produksjonstilskuddet fortsatt må fordeles etter mest mulig objektive kriterier, og at det ikke må foretas skjønnsmessige vurderinger i forhold til den enkelte avis.

Flertallet vil understreke at sist pressestøtten ble gjennomgått av et offentlig utvalg, ble det anbefalt å foreta en ny gjennomgang forholdsvis raskt. Tatt i betraktning at det er seks år siden utredningen ble avgitt, mener flertallet Regjeringen nå må sette ned et offentlig utvalg for å gjennomgå pressestøtten. Dette arbeidet bør omfatte alle komponenter som utgjør pressens rammevilkår og hvor pressestøtten inngår i en større helhetssammenheng.

Flertallet viser til det justerte sentrumsopplegget og endringer av dette som følge av avtalen om subsidier støtte fra Fremskrittspartiet og Høyre. Dette innebærer en reduksjon på 35 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (1998-99). Flertallet bevilger kr 159 700 000 på kap. 335 post 71 Produksjonstilskudd.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at pressestøtta er avgjørende for eksistensen til lokalavisene, nr. 2-avisene og de riksdekkende meningsbærende avisene som ikke har mektige eiere i ryggen. Den eneste muligheten til å begrense de ledende mediers økende makt over samfunnsdebatten og dagsorden, er å sørge for at det finnes alternativer. Disse medlemmer peker på nr. 2-avisenes og lokalavisenes betydning som lokale møtesteder for meningsutveksling, og for informasjon om lokalt samfunnsliv og kultur- og organisasjonsliv. Disse medlemmer mener det er mulig å unngå kutt på pressestøtta ved å redusere midlene til kap. 320 post 76 Markering av tusenårsskiftet. Disse medlemmer vil derfor innenfor den vedtatte rammen i rammeområde 3 fremme følgende forslag:

«Kap. 335 post 71 bevilges med kr 194 700 000.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å fjerne denne posten i sin helhet.

Disse medlemmer ser det som verdifullt for samfunnet at det eksisterer et mønster med frie uavhengige lokale, regionale og riksdekkende aviser. Dette bør søkes opprettholdt i størst mulig grad gjennom konkurranse i et åpent marked, hvor pressen får sine

inntekter fra avislesernes kjøp av aviser og annonsesalg.

Disse medlemmer legger vekt på at pressen skal være uavhengig av myndighetene, og går derfor inn for en avvikling av den statlige pressestøtten.

Fjerning av pressestøtteordningene vil trolig føre til at et tyvetall av de aviser og publikasjoner som i dag mottar tilskudd vil komme i fare. Dersom statsstilskuddene faller bort vil imidlertid dette kunne tvinge frem nytenking som gjør at flere av de utsatte trolig også vil klare seg. At noen aviser og publikasjoner må gå inn kan for øvrig også åpne for nye som vil etablere seg.

Disse medlemmer finner det også betenkelig å se hvilke store aviser som «forsyner» seg av de fleste midlene innenfor denne posten.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett med en påplussing på 11 mill. kroner til kap. 335 Pressestøtte.

Post 75 Tilskudd til samiske aviser

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser ikke det som noen spesiell statlig oppgave å gi tilskudd spesielt øremerket samiske aviser og foreslår å fjerne denne.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til alternativt kulturbudsjett med forslag om 1,5 mill. kroner ekstra til SALAS - Samisk forlegger og avisforening.

Post 76 Tilskudd til ymse publikasjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre vil peke på Ny Tid nå er en riksdekkende ukeavis som drives etter redaktørplakaten. Ny Tid er ikke lenger en spesialpublikasjon eller informasjonsavis. Flertallet ber derfor om at Ny Tid får støtte på lik linje med Morgenbladet og Dag og Tid, og at Regjeringen søker å løse dette innenfor gjeldende budsjettammer.

Et annet flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet, viser til at lettest-avisa Klar Tale ble tatt inn i regjeringens handlingsplan for funksjonshemmede i 1989 som et prosjekt. Klar Tale ble senere vedtatt som permanent avis av Stortinget i 1993. Dette flertallet registrerer at avisen i dag har et ukentlig opplag på 11 000 (trykt) 210 (kassett) og 70 (punkt).

Dette flertallet registrerer at det ved opprettelsen av avisen i 1993 ble bestemt at den budsjettmessig skulle plasseres under kap. 335. Dette flertallet ber Regjeringen vurdere om avisen skal plasseres på et annet kapittel.

Dette flertallet foreslår derfor at bevilgningen økes med kr 200 000 til Klar Tale.

*6.2.13 Kap. 398 Informasjonsberedskap,
Norsk rikskringkasting*

Komiteen viser til at det overordnede målet for NRKs planlegging av sivil beredskap er å sikre at viktig informasjon når folket både under kriser, katastrofer og store ulykker i fred, under beredskap og i krig.

6.2.14 Kap. 341 Idrettsformål

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at departementet har fjernet kap. 341 Idrettsformål fra budsjettet for 1999, uten noe forutgående debatt. Disse medlemmer er uenig i dette og tilbakefører kap. 341 Idrettsformål til budsjettet, og forutsetter at midler legges inn i neste års statsbudsjett.

Disse medlemmer har merket seg at Kulturdepartementet vil legge fram en stortingsmelding om

idrett høsten 1999, jf brev fra statsråden datert 8. desember 1998.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet er opp-tatt av at det utvidede kulturbegrep også omfatter idrett. Det er derfor vesentlig for Stortingets arbeid med kulturpolitikken som helhet at den også omfatter idrettsfeltet. For å gi Stortinget mulighet til å foreta en samlet vurdering av idrettspolitikken viser disse medlemmer til at Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om idrettspolitikken, jf brev fra kulturministeren, datert 8. desember 1998. Dette vil gi Stortinget anledning til å drøfte idrettspolitiske spørsmål på bred basis.

Disse medlemmer understreker at de idrettsformålene som tidligere ble finansiert over statsbudsjettet må tas med i totalvurderingen nå når hele det statlige tilskuddet til idrettsformål vil komme fra spilleoverskuddet i Norsk Tipping.

7. FORSLAG FRA MINDRETALL

7.1 Forslag innenfor rammeområde 1 (Statsforvaltning)

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

I.

På statsbudsjettet for 1999 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1	1	Det kongelige hus		
	1	Apanasjer	25 600 000	
11		Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 3011)		
	1	Driftsutgifter	35 819 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	518 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 180 000	
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)		
	1	Driftsutgifter	38 848 000	
21		Statsrådet (jf. kap. 3021)		
	1	Driftsutgifter	66 773 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn		
	70	Tilskudd	193 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd	378 000 000	
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)		
	1	Driftsutgifter	111 520 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	43 775 000	

Kap. Post	Formål	Kroner	Kroner
1502	Tilskudd til kompetanseutvikling		
70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	21 500 000	
1503	Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid		
70	Tilskudd	135 644 000	
1510	Fylkesmannsembetene		
1	Driftsutgifter	336 851 000	
1520	Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520)		
1	Driftsutgifter	80 062 000	
1521	Statens informasjonstjeneste		
1	Driftsutgifter	18 894 000	
21	Spesielle driftsutgifter	23 946 000	
1522	Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)		
1	Driftsutgifter	247 357 000	
21	Spesielle driftsutgifter	22 660 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 271 000	
1530	Tilskudd til de politiske partier		
70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	118 812 000	
71	Tilskudd til kommunepartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	22 723 000	
72	Tilskudd til kommunestyregruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	17 901 000	
73	Tilskudd til fylkespartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	46 722 000	
74	Tilskudd til fylkestingsgruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	6 949 000	
76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	5 069 000	
1540	Statens Pensjonskasse (jf. kap. 4540)		
1	Driftsutgifter	105 048 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 400 000	
1541	Pensjoner av statskassen		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	32 025 000	
1542	Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	5 345 922 000	
70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	56 050 000	
71	Tilskudd til Pensjonsordningen for apoteketaten, <i>overslagsbevilgning</i>	8 000 000	
72	For lærere i grunnskolen, <i>overslagsbevilgning</i>	225 091 000	
1543	Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	248 506 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	4 920 000	
1545	1	Ventelønn m.v. (jf. kap. 4545) Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	163 588 000	
1546	1	Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 4546) Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	19 000 000	
1550	1	Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550) Driftsutgifter	67 892 000	
1560	70	Pristilskudd Til regulering av forbrukerprisene	48 238 000	
1580	31	Bygg utenfor husleieordningen Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	1 304 893 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	15 000 000	
	33	Reserve, <i>kan overføres</i>	17 640 000	
1581	30	Kompensasjon til Luftfartsverket for overføring av Fornebu Kompensasjon til Luftfartsverket	2 301 120 000	
1582	21	Utvikling av Fornebuområdet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 000 000	
	30	Investeringer på Fornebu, <i>kan overføres</i>	80 000 000	
2445	24	Statsbygg (jf. kap. 5445) Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i> ...	-2 318 158 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	810 971 000	
	3	Avskrivninger	155 000 000	
	4	Renter av statens kapital	118 156 000	
	5	Til investeringsformål	1 187 611 000	
	6	Til reguleringsfondet	-43 580 000	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	961 540 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	15 000 000	
	33	Reserve for byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	60 880 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	109 460 000	
		Totale utgifter		13 133 607 000
Inntekter				
3011	1	Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 11) Oscarshall, billettinntekter	32 000	
4500	2	Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 1500) Salg av personalhåndboka	1 083 000	
4520	2	Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 1520) Andre inntekter	732 000	
	3	Inntekter fra prosjektoppdrag	1 673 000	
	5	Inntekter fra sentral opplæring	10 684 000	
	6	Inntekter fra rådgivning	4 101 000	

Kap. Post	Formål	Kroner	Kroner
4522	Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 1522)		
1	Inntekter fra generell rådgivning overfor departementene innen EDB-drift	441 000	
3	Driftsvederlag - Akademika	1 742 000	
4	Inntekter - Norsk lysingsblad	44 651 000	
5	Inntekter fra publikasjoner	700 000	
7	Parkeringsinntekter	779 000	
4540	Statens Pensjonskasse (jf. kap. 1540)		
1	Refusjon fra pensjonsordningen for apoteketaten	4 656 000	
2	Tilfeldige inntekter	59 000	
3	Refusjon administrasjonskostnader før-tidspensjonering	1 624 000	
4	Inntekter aktuarberegninger	36 306 000	
5	Administrasjonsinntekter gruppelivsordning	1 059 000	
4545	Ventelønn m.v. (jf. kap. 1545)		
1	Refusjon statlig virksomhet m.v.	27 258 000	
4546	Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 1546)		
1	Premie yrkesskadeforsikring	46 900 000	
2	Administrasjonsinntekter yrkesskadeforsikring	2 124 000	
4550	Konkurransetilsynet (jf. kap. 1550)		
1	Salg av publikasjoner	42 000	
5445	Statsbygg (jf. kap. 2445)		
39	Avsetning til investeringsformål	1 187 611 000	
5446	Salg av eiendom på Fornebu		
2	Refusjon fra Luftfartsverket for oppryddingskostnader	30 000 000	
	Totale inntekter		<u>1 404 257 000</u>

II.

Postering av bonus og rabatter

Stortinget samtykker i at det enkelte departement eller den virksomhet departementet bemyndiger som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, kan nettopføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.

III.

Partistøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 1999 gir tilskudd til de politiske partier etter følgende satser:

Post	Benevning		Sats
71	Støtte per stemme til de politiske partiers kommuneorganisasjoner	kr	11,35
72	Grunnbeløp til kommunestyregruppene	kr	2 513,65
72	Representanttillegg til kommunestyregruppene	kr	902,90
73	Støtte per stemme til de politiske partiers fylkesorganisasjoner der det foreligger søknad fra ungdomsorganisasjoner	kr	23,64
73	Støtte per stemme til de politiske partiers ungdomsorganisasjoner der det ikke foreligger søknad fra ungdomsorganisasjoner	kr	16,70

74	Grunnbeløp til fylkestingsgruppene	kr	19 517,83
74	Representanttillegg til fylkestingsgruppene	kr	4 240,13

IV.

Merinntektsfullmakt Statens Pensjonskasse

Stortinget samtykker i at Statens Pensjonskasse kan overskride bevilgningen under kap. 1540 Statens Pensjonskasse, post 01, mot tilsvarende merinntekter på kap. 4540 Statens Pensjonskasse, postene 01, 02, 03, 04 og 05, samt merinntekter på kap. 4546 Yrkesskade-forsikring, post 02.

V.

Fullmakter som vedrører Statsbygg direkte

Stortinget samtykker i at Statsbygg i 1999 kan:

1. omdisponere mellom postene 30-45 under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen.
2. omdisponere mellom postene 30-91 under kap. 2445 Statsbygg.
3. omdisponere på Statsbyggs kap. 2445 mellom post 24 og investeringspostene 30-91.
4. uten fremlegg for Stortinget og såfremt det kan dekkes av reguleringsfondet:
  - a) Avvike driftsbudsjettet.
  - b) Avvike investeringsbudsjettet, postene 30-91, med inntil 175 mill kroner.
5. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-91, med et beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer.
6. medregne ubenyttede inntekter fra salg av eiendommer ved beregning av overført beløp under kap. 2445 Statsbygg, postene 30-91.
7. iverksette enkeltprosjekter med en godkjent kostnadsramme på inntil 25 mill kroner pr prosjekt samt inngå forpliktelser vedrørende enkeltprosjekter begrenset til en samlet kostnadsramme på 150 mill kroner, utover gitt bevilgning på kap. 2445 Statsbygg, post 30 Igangsetting av byggeprosjekter.
8. inngå forpliktelser innenfor en ramme på 1 mrd kroner vedrørende videreføring/ferdigstilling av prosjekter som igangsettes innenfor bevilgningen på kap. 2445, post 30.
9. godskrive det enkelte prosjekt med innbetalt dagmullt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepris, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.

VI.

7.2 Forslag under rammeområde 2**Forslag fra Arbeiderpartiet:***Forslag 2*

På statsbudsjettet for 1999 bevilges under:

I.

Andre bygge- og eiendomsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 1999 kan:

1. godkjenne salg og bortfeste av fast eiendom som forvaltes av Statsbygg til en verdi av 150 mill kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 300 mill kroner totalt.
2. godkjenne salg og bortfeste av fast eiendom til en verdi på inntil 10 mill kroner i hvert enkelt tilfelle for departementer som ikke har egen fullmakt til å avhende eiendommer, og hvis eiendommer ikke forvaltes av Statsbygg.
3. godkjenne makeskifte med nettopostering og med beløpsgrense for eiendom(m)en(e) i samsvar med fullmakt til salg og bortfeste av fast eiendom som forvaltes av Statsbygg, altså 150 mill kroner.
4. overdra til underpris eller vederlagsfritt eiendommer og bygninger som har vært disponert av statlige spesialskoler, grunnskoler og videregående skoler, til kommuner og fylkeskommuner.
5. godkjenne kjøp av eiendommer for inntil 75 mill kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 150 mill kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49.
6. foreta de salg og makeskifter som er nødvendig ved disponering og avvikling av statens eiendommer i Pilestredet Park (det gamle Rikshospitalet).
7. foreta bortfeste, og/eller salg/makeskifter av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 500 mill kroner.
8. godkjenne at staten v/Statsbygg i forbindelse med etterbruksarbeidet på Fornebu inngår i selskapsdannelser med formål å påvirke en gunstig eiendomsutvikling på Fornebu, slik at den langsiktige økonomiske avkastning for staten øker.

VII.

Fullmakt til å iverksette sikkerhetstiltak

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 1999 kan iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer. Fullmakten omfatter ikke opprettelse av stillinger. Utgiftene belastes kap. 21 Statsrådet, om nødvendig som overskridelse.

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	69 456 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 700 000	
830	21	Foreldreveiledning og samlivstiltak Spesielle driftsutgifter	2 000 000	
840	60	Tilskudd til krisetiltak Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i>	47 150 000	
	70	Tilskudd til utviklings- og opplysnings- arbeid	1 040 000	
841	60	Familievern og konfliktløsning Tilskudd til familievernkontorer	130 917 000	
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.m.	3 860 000	
843	50	Fond for kommende generasjoner Midler til fond for kommende generasjoner	1 880 414 000	
845	70	Barnetrygd Tilskudd	12 981 042 000	
846	21	Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v. Spesielle driftsutgifter, DNA-analyser ..	5 164 000	
	70	Tilskudd	14 790 000	
847	50	Kompetansesenter for likestilling Basisbevilgning	8 841 000	
848	1	Likestillingsombudet Driftsutgifter	5 495 000	
850	1	Barneombudet (jf. kap. 3850) Driftsutgifter	6 871 000	
852	70	Adopsjonsstøtte Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>kan overføres</i>	10 500 000	
854	1	Tiltak i barne- og ungdomsvernet Driftsutgifter	53 554 000	
	63	Særskilte tiltak, <i>kan overføres</i>	28 000 000	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flykt- ninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	65 050 000	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	10 090 000	
	71	Forskning, utvikling og opplysnings- arbeid m.v.	25 660 000	
856		Barnehager		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 230 000	
3860		Forbrukerrådet (jf. kap. 860)		
	1	Salg av Forbrukerrapporten	13 166 000	
	2	Salg av opplysningsmateriell	3 438 000	
	5	Andre inntekter	230 000	
		Totale inntekter		18 064 000

II.

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 1999 i medhold av lov av 24. oktober 1946 nr 2 om barnetrygd, § 2, første ledd, kan utbetale barnetrygd med følgende beløp per år:

Første og andre stønadsberettigede barn	kr 11 112
Tredje og hvert ytterligere stønadsberettigede barn	kr 13 092

For stønadsberettigede barn mellom 1 og 3 år ytes ett tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på kr 7 884 pr år. Tillegget ytes pr barn og ytes fra og med måneden etter at barnet fyller 1 år og til og med den måned barnet fyller 3 år. Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet barnetrygd etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn som er under 3 år gamle, har rett til et tillegg på kr 7 884 per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn under 3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsnettakerere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på kr 3 792 per barn per år.

III.

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 1999 kan overskride bevilgninger under kap. 860 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3860 postene 01, 02 og 05.

IV.

Satser for fødselsstønad og engangsstønad ved fødsel

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 1999 i medhold av lov av 17. juni 1966 om folketrygd, kan utbetale:

a. Fødselsstønad etter lovens § 5-13	kr 1 765
b. Engangsstønad ved fødsel etter lovens § 14-12	kr 32 138

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 3*

I.

På statsbudsjettet for 1999 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	70 456 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 700 000	
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 000 000	
840		Tilskudd til krisetiltak		
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i>	43 300 000	
	70	Tilskudd til utviklings- og opplysningsarbeid	1 040 000	
841		Familievern og konfliktløsning		
	60	Tilskudd til familievernkontorer	140 417 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.m.	3 360 000	
844		Kontantstøtte		
	21	Evaluering, informasjon m.v.	6 800 000	
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning</i>	765 350 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	13 619 156 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.		
	21	Spesielle driftsutgifter, DNA-analyser ..	5 164 000	
	70	Tilskudd	37 790 000	
847		Kompetansesenter for likestilling		
	50	Basisbevilgning	6 841 000	
848		Likestillingsombudet		
	1	Driftsutgifter	5 495 000	
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)		
	1	Driftsutgifter	6 371 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	1	Driftsutgifter	103 554 000	
	63	Særskilte tiltak, <i>kan overføres</i>	18 500 000	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	65 050 000	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	10 090 000	
	71	Forskning, utvikling og opplysningsarbeid m.v.	31 660 000	
856		Barnehager		
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i>	5 060 900 000	
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst	13 000 000	
	70	Tilskudd til andre barnehageformål, <i>kan overføres</i>	12 450 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	57 500 000	
	71	Forskning og utviklingsarbeid	8 750 000	
	72	Utviklingsprogram for styrking av oppvekstmiljøet	100 000	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	35 202 000	
	74	Ungdomssatsing i distriktene, <i>kan overføres</i>	4 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdoms-samarbeid m.v.	11 710 000	
858	1	Statens ungdoms- og adopsjonskontor Driftsutgifter	12 445 000	
860	1	Forbrukerrådet (jf. kap. 3860) Driftsutgifter	65 801 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, Forbrukertvist-utvalget	2 844 000	
862	70	Positiv miljømerking Tilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	2 500 000	
865	21	Forbrukerpolitisk forskning, forbrukersikkerhet og internasjonalt samarbeid Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	5 839 000	
866	50	Statens institutt for forbruksforskning (jf. kap. 3866) Basisbevilgning	16 652 000	
868	1	Forbrukerombudet (jf. kap. 3868) Driftsutgifter	8 878 000	
2530	70	Fødselspenger og adopsjonspenger Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	6 733 480 000	
	71	Engangstønad ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	485 000 000	
	72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslagsbevilgning</i>	197 060 000	
	73	Adopsjonspenger m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	89 040 000	
		Totale utgifter		<u>27 781 245 000</u>
Inntekter				
3858	1	Statens ungdoms- og adopsjonskontor Tilskudd fra Europakommisjonen	1 230 000	
3860	1	Forbrukerrådet (jf. kap. 860) Salg av Forbrukerrapporten	13 166 000	
	2	Salg av opplysningsmateriell	3 438 000	
	5	Andre inntekter	230 000	
		Totale inntekter		<u>18 064 000</u>

II.

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 1999 i medhold av lov av 24. oktober 1946 nr 2 om barnetrygd, § 2, første ledd, kan utbetale barnetrygd med følgende beløp per år:

Første og andre stønadsberettigede barn	kr 11 112
Tredje og hvert ytterligere stønadsberettigede barn	kr 13 092

For stønadsberettigede barn mellom 1 og 3 år ytes ett tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på kr 7 884 pr år. Tillegget ytes pr barn og ytes fra og med måneden etter at barnet fyller 1 år og til og med den måned barnet fyller 3 år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet barnetrygd etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn som er under 3 år gamle, har rett til et tillegg på kr 7 884 per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger,

uavhengig av hvor mange barn under 3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på kr 3 792 per barn per år.

III.

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 1999 kan overskride bevilgninger under kap.

860 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3860 postene 01, 02 og 05.

IV.

Satser for fødselsstønad og engangsstønad ved fødsel

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 1999 i medhold av lov av 17. juni 1966 om folketrygd, kan utbetale:

a. Fødselsstønad etter lovens § 5-13	kr	1 765
b. Engangsstønad ved fødsel etter lovens § 14-12	kr	32 138

7.3 Forslag innenfor rammeområde 3

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 4

I.

På statsbudsjettet for 1999 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	62 344 000	
301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 3301)		
	1	Driftsutgifter	4 899 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	500 000	
	74	De Forente Nasjoners organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur (UNESCO)	16 683 000	
	75	Tilskudd til internasjonalt samarbeid ...	622 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	21 418 000	
	50	Norsk kulturfond	179 551 000	
	51	Norsk kassettagiftsfond	29 719 000	
	52	Norges forskningsråd	1 600 000	
	60	Lokale og regionale kulturbygg, kan overføres	36 312 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, kan overføres	43 300 000	
	75	Kulturprogram	4 322 000	
	76	Markering av tusenårsskiftet, kan overføres	20 000 000	
	77	Bergen som europeisk kulturby	12 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	36 645 000	
	79	Til disposisjon	7 375 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	12 765 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., kan overføres ...	77 162 000	
	74	Garantiinntekter, overslagsbevilgning ..	71 563 000	
	75	Vederlagsordninger	73 646 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322)		
	1	Driftsutgifter	91 566 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Store utstillinger	1 036 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	11 440 000	
	50	Utsmykking av offentlige bygg	10 973 000	
	61	Tilskudd til fylkeskommunale kulturoppgaver	9 209 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	22 366 000	
	75	Design, arkitektur og bygningsmiljø	12 925 000	
	78	Ymse faste tiltak	34 155 000	
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)		
	1	Driftsutgifter	102 241 000	
	70	Nasjonale institusjoner	123 294 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	73 510 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	9 078 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	11 145 000	
	78	Ymse faste tiltak	93 634 000	
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
	1	Driftsutgifter	80 509 000	
	60	Scenekunst i fylkeskommunene	2 509 000	
	70	Nasjonale institusjoner	423 802 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	194 060 000	
	73	Distriktsopera	7 148 000	
	75	Sikringstiltak ved Den Norske Opera ...	8 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	31 930 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)		
	1	Driftsutgifter	191 425 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	9 600 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 509 000	
	60	Mobil bibliotekjeneste og biblioteklokaler	18 979 000	
	78	Ymse faste tiltak	62 706 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)		
	1	Driftsutgifter	37 187 000	
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	12 400 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 638 000	
	60	Tilskuddsordning for museer	121 082 000	
	70	Nasjonale institusjoner	122 714 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	14 195 000	
	78	Ymse faste tiltak	45 289 000	
329		Arkivformål (jf. kap. 3329)		
	1	Driftsutgifter	133 965 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 315 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 743 000	
	78	Ymse faste tiltak	3 995 000	
334		Film- og mediaformål (jf. kap. 3334)		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	1	Driftsutgifter	78 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 300 000	
	50	Audiovisuelt produksjonsfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	48 100 000	
	71	Filmproduksjon m.m., <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 50</i>	112 300 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 300 000	
	73	Norsk Film A/S	19 600 000	
	75	Medieprogrammet	7 900 000	
	78	Ymse faste tiltak	21 500 000	
	79	Til disposisjon	1 029 000	
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	194 700 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdan- ning	12 300 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	8 000 000	
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner	35 200 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 500 000	
398		Informasjonsberedskap, Norsk rikskringkasting		
	70	Informasjonsberedskap	2 590 000	
		Totale utgifter		<u>3 422 717 000</u>
Inntekter				
3301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 301)		
	1	Ymse inntekter	4 050 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	500 000	
3305		Inntekter fra Norsk Tipping AS		
	1	Spilleoverskudd	1 556 600 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 322)		
	1	Ymse inntekter	3 400 000	
	2	Inntekter fra store utstillinger	1 036 000	
3323		Musikkformål (jf. kap. 323)		
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	10 600 000	
3324		Teater- og operaformål (jf. kap. 324)		
	1	Inntekter ved Riksteatret	9 103 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326)		
	1	Ymse inntekter	4 050 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	9 600 000	
3328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328)		
	1	Ymse inntekter	1 250 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	12 400 000	
3329		Arkivformål (jf. kap. 329)		
	1	Ymse inntekter	1 598 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	2	Inntekter ved oppdrag	3 315 000	
3334		Film- og mediaformål (jf. kap. 334)		
	1	Ymse inntekter	5 630 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 300 000	
	70	Gebyr	6 808 000	
		Totale inntekter		<u>1 637 240 000</u>

II.

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kulturdepartementet i 1999 kan gi tilsagn om statstilskudd til nasjonale kulturbygg for inntil 33,8 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 320, post 73.
2. Kulturdepartementet kan gi tilsagn om statstilskudd til Tusenårsskiftet-Norge 2000 AS for perioden 2000-2005 for inntil 215 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 320, post 76.
3. Utsmykkingsfondet for offentlige bygg i 1999 kan gi tilsagn om støtte til utsmykkingsprosjekt for inntil 6,3 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 322, post 50.
4. Norsk filminstitutt i 1999 kan gi tilsagn om støtte til kortfilmprosjekter for inntil 1,8 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 334, post 71.

III.

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 1999 kan inngå avtale om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en totalramme for nytt og gammelt ansvar som til enhver tid ikke må overstige 500 mill kroner.

IV.

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 1999 kan overskride bevilgningen for 1999 til oppdragsvirksomhet under post 21 under kap 301, 322, 326, 328, 329 og 334 mot tilsvarende merinntekter under post 02 under kap 3301, 3322, 3326, 3328, 3329 og 3334.

V.

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler:

1. det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de

offentlige tilskuddspartene med 70 pst på staten og 30 pst på regionen, jf kap 323 og 324.

2. det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst på staten og 30 pst på regionen, jf kap 322, 323 og 334.
3. det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst på staten og 40 pst på regionen, jf kap 322, 323 og 328.

VI.

Fastsetting av gebyr og avgifter m.m

Stortinget samtykker i at:

1. a. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie skal være kr 1.
b. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for salg skal være kr 1.
c. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. a. kringkastingsavgiften for 1999 for fjernsynsmottakere skal være kr 1 590.
b. tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften, og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst av kringkastingsavgiften.
c. NRKs sponsorinntekter ikke skal utgjøre mer enn 1,0 pst av de samlede driftsinntektene i selskapet.

VII.

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet får fullmakt til å inngå en avtale med Oslo kommune om endringer i de finansielle og forvaltningsmessige ansvarsforholdene ved Oslo Nye Teater og Nationaltheatret/Torshovteatret. De nødvendige budsjettmessige tilpasningene forelegges Stortinget som særskilt sak.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 5*

I.

På statsbudsjettet for 1999 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	62 344 000	
301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 3301)		
	1	Driftsutgifter	4 899 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	500 000	
	74	De Forente Nasjoners organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur (UNESCO)	16 683 000	
	75	Tilskudd til internasjonalt samarbeid	622 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	21 418 000	
	50	Norsk kulturfond	179 551 000	
	51	Norsk kassettagiftsfond	29 719 000	
	52	Norges forskningsråd	1 600 000	
	60	Lokale og regionale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	36 312 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	51 300 000	
	75	Kulturprogram	3 322 000	
	76	Markering av tusenårsskiftet, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
	77	Bergen som europeisk kulturby	12 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	34 665 000	
	79	Til disposisjon	1 375 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	12 765 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i> ...	77 162 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i> ..	71 563 000	
	75	Vederlagsordninger	73 646 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322)		
	1	Driftsutgifter	91 566 000	
	21	Store utstillinger	1 036 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	11 440 000	
	50	Utsmykking av offentlige bygg	10 973 000	
	61	Tilskudd til fylkeskommunale kulturoppgaver	9 209 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	22 366 000	
	75	Design, arkitektur og bygningsmiljø	12 925 000	
	78	Ymse faste tiltak	34 155 000	
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)		
	1	Driftsutgifter	102 241 000	
	70	Nasjonale institusjoner	122 494 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	73 510 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	9 078 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	11 145 000	
	78	Ymse faste tiltak	94 434 000	
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
	1	Driftsutgifter	80 509 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	60	Scenekunst i fylkeskommunene	2 509 000	
	70	Nasjonale institusjoner	423 302 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	194 340 000	
	73	Distriktsopera	7 148 000	
	75	Sikringstiltak ved Den Norske Opera	8 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	32 630 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)		
	1	Driftsutgifter	191 425 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	9 600 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 509 000	
	60	Mobil bibliotekjeneste og biblioteklokaler	18 979 000	
	78	Ymse faste tiltak	62 706 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)		
	1	Driftsutgifter	37 187 000	
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	12 400 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 638 000	
	60	Tilskuddsordning for museer	121 082 000	
	70	Nasjonale institusjoner	122 714 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	14 195 000	
	78	Ymse faste tiltak	45 789 000	
329		Arkivformål (jf. kap. 3329)		
	1	Driftsutgifter	133 965 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 315 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 743 000	
	78	Ymse faste tiltak	3 995 000	
334		Film- og mediaformål (jf. kap. 3334)		
	1	Driftsutgifter	78 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 300 000	
	50	Audiovisuelt produksjonsfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	48 100 000	
	71	Filmproduksjon m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	112 300 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 300 000	
	73	Norsk Film A/S	19 600 000	
	75	Medieprogrammet	7 900 000	
	78	Ymse faste tiltak	21 500 000	
	79	Til disposisjon	1 029 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	194 700 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	12 300 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	8 000 000	
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner	35 200 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 500 000	
398		Informasjonsberedskap, Norsk rikskringkasting		
	70	Informasjonsberedskap	2 590 000	
		Totale utgifter		<u>3 422 717 000</u>
Inntekter				
3301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 301)		
	1	Ymse inntekter	4 050 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	500 000	
3305		Inntekter fra Norsk Tipping AS		
	1	Spilleoverskudd	1 556 600 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 322)		
	1	Ymse inntekter	3 400 000	
	2	Inntekter fra store utstillinger	1 036 000	
3323		Musikkformål (jf. kap. 323)		
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	10 600 000	
3324		Teater- og operaformål (jf. kap. 324)		
	1	Inntekter ved Riksteatret	9 103 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326)		
	1	Ymse inntekter	4 050 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	9 600 000	
3328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328)		
	1	Ymse inntekter	1 250 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	12 400 000	
3329		Arkivformål (jf. kap. 329)		
	1	Ymse inntekter	1 598 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	3 315 000	
3334		Film- og mediaformål (jf. kap. 334)		
	1	Ymse inntekter	5 630 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 300 000	
	70	Gebyr	6 808 000	
		Totale inntekter		<u>1 637 240 000</u>

II.

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kulturdepartementet i 1999 kan gi tilsagn om statstilskudd til nasjonale kulturbygg for inntil 33,8 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 320, post 73.
2. Kulturdepartementet kan gi tilsagn om statstilskudd til Tusenårsskiftet-Norge 2000 AS for perioden 2000-2005 for inntil 215 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 320, post 76.
3. Utsmykkingsfondet for offentlige bygg i 1999 kan gi tilsagn om støtte til utsmykkingsprosjekt for inntil 6,3 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 322, post 50.

4. Norsk filminstitutt i 1999 kan gi tilsagn om støtte til kortfilmprosjekter for inntil 1,8 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 334, post 71.

III.

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 1999 kan inngå avtale om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en totalramme for nytt og gammelt ansvar som til enhver tid ikke må overstige 500 mill kroner.

IV.

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 1999 kan overskride bevilgningen for 1999 til oppdragsvirksomhet under post 21 under kap 301, 322, 326, 328, 329 og 334 mot tilsvarende merinntekter under post 02 under kap 3301, 3322, 3326, 3328, 3329 og 3334.

V.

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler:

1. det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst på staten og 30 pst på regionen, jf kap 323 og 324.
2. det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst på staten og 30 pst på regionen, jf kap 322, 323 og 334.
3. det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst på staten og 40 pst på regionen, jf kap 322, 323 og 328.

VI.

Fastsetting av gebyr og avgifter m.m

Stortinget samtykker i at:

1. a. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie skal være kr 1.
- b. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for salg skal være kr 1.
- c. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.

2. a. kringkastingsavgiften for 1999 for fjernsynsmottakere skal være kr 1 590.
- b. tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften, og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst av kringkastingsavgiften.
- c. NRKs sponsorinntekter ikke skal utgjøre mer enn 1,0 pst av de samlede driftsinntektene i selskapet.

VII.

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet får fullmakt til å inngå en avtale med Oslo kommune om endringer i de finansielle og forvaltningsmessige ansvarsforholdene ved Oslo Nye Teater og Nationaltheatret/Torshovteatret. De nødvendige budsjettmessige tilpasningene forelegges Stortinget som særskilt sak.

8. RAMMEUAVHENGIGE FORSLAG

8.1 Forslag vedrørende Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 6

Det legges inn en egen likelønnsrett ved lønnsoppgjøret i 1999, som en start i en prosess for å oppnå likelønn.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringa om å avvikle lederlønnssystemet i Staten.

8.2 Forslag vedrørende Barne- og familiedepartementet

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 8

Det nedsettes et offentlig utvalg for å koordinere arbeidet med å samle inn kunnskap om, og synliggjøre vold mot kvinner. Utvalget skal fremme forslag til tiltak for å bekjempe vold mot kvinner og bedre vernet for ofrene. Sekretariatet legges til Kompetansesenteret for likestilling.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 9*

Stortinget ber Regjeringen iverksette tiltak slik at utbetaling av kontantstøtte ikke fører til avkorting i sosiale ytelser.

Forslag 10

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag for Stortinget om en lovfestet rett til barnehageplass, med virkning fra år 2001.

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringa innen Revidert nasjonalbudsjett 1999 i tråd med Stortingets vedtak i Velferdsmeldinga, fremme forslag til endring i folketryktdloven slik at fedre får fulle fødselspenger uavhengig av mors stillingsbrøk.

**8.3 Forslag vedrørende Kulturdepartementet
Forslag fra Arbeiderpartiet og
Sosialistisk Venstreparti:**

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringa endre ordningen for utsmykking av statlige bygg, ved at nåværende kategori 3 blir innlemmet i kategori 4 der 1 pst. av byggekostnadene skal benyttes til utsmykking.

Forslag 13

Det nedsettes et bredt sammensatt utvalg for å gjennomgå de pressepolitiske virkemidlene og rammevilkårene for pressen slik at de politiske målsettinger kan nås.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 14*

Stortinget ber Regjeringa opprette en innkjøpsordning for oversatt skjønnlitteratur for barn og unge.

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringa vurdere å opprette en ny ordning med støtte til musikkensembler.

Forslag 16

Stortinget ber Regjeringen lage en opptrappingsplan for de regionale symfoniorkestrene.

9. KOMITEENS TILRÅDING**A. Rammeområde 1**

(Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Finans- og tolldepartementet og Sosial- og helsedepartementet)

I.

På statsbudsjettet for 1999 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1		Det kongelige hus		
	1	Apanasjer	25 600 000	
11		Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 3011)		
	1	Driftsutgifter	35 819 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	518 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 180 000	
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)		
	1	Driftsutgifter	38 848 000	
21		Statsrådet (jf. kap. 3021)		
	1	Driftsutgifter	66 773 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn		
	70	Tilskudd	193 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd	378 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)		
	1	Driftsutgifter	111 520 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>56 286 000</u>	
1502		Tilskudd til kompetanseutvikling		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	<u>21 500 000</u>	
1503		Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid		
	70	Tilskudd	<u>135 644 000</u>	
1510		Fylkesmannsembetene		
	1	Driftsutgifter	<u>326 533 000</u>	
1520		Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520)		
	1	Driftsutgifter	<u>80 062 000</u>	
1521		Statens informasjonstjeneste		
	1	Driftsutgifter	18 894 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>23 946 000</u>	
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)		
	1	Driftsutgifter	247 357 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>22 660 000</u>	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 271 000	
1530		Tilskudd til de politiske partier		
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	<u>118 812 000</u>	
	71	Tilskudd til kommunepartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>22 723 000</u>	
	72	Tilskudd til kommunestyregruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>17 901 000</u>	
	73	Tilskudd til fylkespartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>46 722 000</u>	
	74	Tilskudd til fylkestingsgruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>6 949 000</u>	
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	<u>5 069 000</u>	
1540		Statens Pensjonskasse (jf. kap. 4540)		
	1	Driftsutgifter	103 948 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	<u>8 400 000</u>	
1541		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>32 025 000</u>	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>5 345 922 000</u>	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	56 050 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Tilskudd til Pensjonsordningen for apoteketaten, <i>overslagsbevilgning</i>	8 000 000	
	72	For lærere i grunnskolen, <i>overslagsbevilgning</i>	225 091 000	
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	248 506 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	4 920 000	
1545		Ventelønn m.v. (jf. kap. 4545)		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	163 588 000	
1546		Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 4546)		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	19 000 000	
1550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550)		
	1	Driftsutgifter	66 799 000	
1560		Pristilskudd		
	70	Til regulering av forbrukerprisene	48 238 000	
1580		Bygg utenfor husleieordningen		
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	1 304 893 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> ...	15 000 000	
	33	Reserve, <i>kan overføres</i>	17 640 000	
1581		Kompensasjon til Luftfartsverket for overføring av Fornebu		
	30	Kompensasjon til Luftfartsverket	2 301 120 000	
1582		Utvikling av Fornebuområdet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	7 000 000	
	30	Investeringer på Fornebu, <i>kan overføres</i>	80 000 000	
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i> .	-2 318 158 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> ...	810 971 000	
		3 Avskrivninger	155 000 000	
		4 Renter av statens kapital	118 156 000	
		5 Til investeringsformål	1 187 611 000	
		6 Til reguleringsfondet	-43 580 000	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	961 540 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> ...	15 000 000	
	33	Reserve for byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	60 880 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	109 460 000	
		Totale utgifter		13 133 607 000

Inntekter

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3011		Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 11)		
	1	Oscarshall, billettinntekter	<u>32 000</u>	
4500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 1500)		
	2	Salg av personalhåndboka	<u>1 083 000</u>	
4520		Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 1520)		
	2	Andre inntekter	<u>732 000</u>	
	3	Inntekter fra prosjektoppdrag	<u>1 673 000</u>	
	5	Inntekter fra sentral opplæring	<u>10 684 000</u>	
	6	Inntekter fra rådgivning	<u>4 101 000</u>	
4522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 1522)		
	1	Inntekter fra generell rådgivning overfor departementene innen EDB-drift	<u>441 000</u>	
	3	Driftsvederlag - Akademika	<u>1 742 000</u>	
	4	Inntekter - Norsk lysingsblad	<u>44 651 000</u>	
	5	Inntekter fra publikasjoner	<u>700 000</u>	
	7	Parkeringsinntekter	<u>779 000</u>	
4540		Statens Pensjonskasse (jf. kap. 1540)		
	1	Refusjon fra pensjonsordningen for apoteketaten	<u>4 656 000</u>	
	2	Tilfeldige inntekter	<u>59 000</u>	
	3	Refusjon administrasjonskostnader førtidspensjonering	<u>1 624 000</u>	
	4	Inntekter aktuarberegninger	<u>36 306 000</u>	
	5	Administrasjonsinntekter gruppe- livsordning	<u>1 059 000</u>	
4545		Ventelønn m.v. (jf. kap. 1545)		
	1	Refusjon statlig virksomhet m.v.	<u>27 258 000</u>	
4546		Yrkesskedeforsikring (jf. kap. 1546)		
	1	Premie yrkesskedeforsikring	<u>46 900 000</u>	
	2	Administrasjonsinntekter yrkesskade- forsikring	<u>2 124 000</u>	
4550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 1550)		
	1	Salg av publikasjoner	<u>42 000</u>	
5445		Statsbygg (jf. kap. 2445)		
	39	Avsetning til investeringsformål	<u>1 187 611 000</u>	
5446		Salg av eiendom på Fornebu		
	2	Refusjon fra Luftfartsverket for oppry- ddingskostnader	<u>30 000 000</u>	
		Totale inntekter		<u>1 404 257 000</u>

II.

Postering av bonus og rabatter

Stortinget samtykker i at det enkelte departement eller den virksomhet departementet bemyndiger som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, kan nettopføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.

III.

Partistøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 1999 gir tilskudd til de politiske partier etter følgende satser:

Post	Benevning		Sats
71	Støtte per stemme til de politiske partiers kommuneorganisasjoner	kr	11,35
72	Grunnbeløp til kommunestyregruppene	kr	2 513,65
72	Representanttillegg til kommunestyregruppene	kr	902,90
73	Støtte per stemme til de politiske partiers fylkesorganisasjoner der det foreligger søknad fra ungdomsorganisasjoner	kr	23,64
73	Støtte per stemme til de politiske partiers ungdomsorganisasjoner der det ikke foreligger søknad fra ungdomsorganisasjoner	kr	16,70
74	Grunnbeløp til fylkestingsgruppene	kr	19 517,83
74	Representanttillegg til fylkestingsgruppene	kr	4 240,13

IV.

Merinntektsfullmakt Statens Pensjonskasse

Stortinget samtykker i at Statens Pensjonskasse kan overskride bevilgningen under kap. 1540 Statens Pensjonskasse, post 01, mot tilsvarende merinntekter på kap. 4540 Statens Pensjonskasse, postene 01, 02, 03, 04 og 05, samt merinntekter på kap. 4546 Yrkesskade-forsikring, post 02.

V.

Fullmakter som vedrører Statsbygg direkte

Stortinget samtykker i at Statsbygg i 1999 kan:

1. omdisponere mellom postene 30-45 under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen.
2. omdisponere mellom postene 30-91 under kap. 2445 Statsbygg.
3. omdisponere på Statsbyggs kap. 2445 mellom post 24 og investeringspostene 30-91.
4. uten fremlegg for Stortinget og såfremt det kan dekkes av reguleringsfondet:
  - a) Avvike driftsbudsjettet.
  - b) Avvike investeringsbudsjettet, postene 30-91, med inntil 175 mill kroner.
5. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-91, med et beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer.
6. medregne ubenyttede inntekter fra salg av eiendommer ved beregning av overført beløp under kap. 2445 Statsbygg, postene 30-91.
7. iverksette enkeltprosjekter med en godkjent kostnadsramme på inntil 25 mill kroner pr prosjekt samt inngå forpliktelser vedrørende enkeltprosjekter begrenset til en samlet kostnadsramme på 150 mill kroner, utover gitt bevilgning på kap. 2445 Statsbygg, post 30 Igangsetting av byggeprosjekter.
8. inngå forpliktelser innenfor en ramme på 1 mrd

kroner vedrørende videreføring/ferdigstilling av prosjekter som igangsettes innenfor bevilgningen på kap. 2445, post 30.

9. godskrive det enkelte prosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepris, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.

VI.

Andre bygge- og eiendomsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 1999 kan:

1. godkjenne salg og bortfeste av fast eiendom som forvaltes av Statsbygg til en verdi av 150 mill kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 300 mill kroner totalt.
2. godkjenne salg og bortfeste av fast eiendom til en verdi på inntil 10 mill kroner i hvert enkelt tilfelle for departementer som ikke har egen fullmakt til å avhende eiendommer, og hvis eiendommer ikke forvaltes av Statsbygg.
3. godkjenne makeskifte med nettopostering og med beløpsgrense for eiendom(m)en(e) i samsvar med fullmakt til salg og bortfeste av fast eiendom som forvaltes av Statsbygg, altså 150 mill kroner.
4. overdra til underpris eller vederlagsfritt eiendommer og bygninger som har vært disponert av statlige spesialskoler, grunnskoler og videregående skoler, til kommuner og fylkeskommuner.
5. godkjenne kjøp av eiendommer for inntil 75 mill kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 150 mill kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49.
6. foreta de salg og makeskifter som er nødvendig

- ved disponering og avvikling av statens eiendommer i Pilestredet Park (det gamle Rikshospitalet).
7. foreta bortfeste, og/eller salg/makeskifter av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 500 mill kroner.
  8. godkjenne at staten v/Statsbygg i forbindelse med etterbruksarbeidet på Fornebu inngår i selskapsdannelser med formål å påvirke en gunstig eiendomsutvikling på Fornebu, slik at den langsiktige

økonomiske avkastning for staten øker.

VII.

Fullmakt til å iverksette sikkerhetstiltak

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 1999 kan iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer. Fullmakten omfatter ikke opprettelse av stillinger. Utgiftene belastes kap. 21 Statsrådet, om nødvendig som overskridelse.

B. Rammeområde 2

(Familie og forbruker)

I.

På statsbudsjettet for 1999 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	70 456 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	<u>2 700 000</u>	
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 000 000	
	70	Samlivstiltak	<u>3 500 000</u>	
840		Tilskudd til krisetiltak		
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i>	42 150 000	
	70	Tilskudd til utviklings- og opplysningsarbeid	<u>1 040 000</u>	
841		Familievern og konfliktløsning		
	60	Tilskudd til familievernkontorer	127 417 000	
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.m.	<u>3 360 000</u>	
844		Kontantstøtte		
	21	Evaluerings-, informasjon m.v.	6 800 000	
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning</i>	<u>2 178 114 000</u>	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	<u>12 981 042 000</u>	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.		
	21	Spesielle driftsutgifter, DNA-analyser	5 164 000	
	70	Tilskudd	<u>9 990 000</u>	
847		Kompetansesenter for likestilling		
	50	Basisbevilgning	<u>4 841 000</u>	
848		Likestillingsombudet		
	1	Driftsutgifter	<u>4 495 000</u>	
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)		
	1	Driftsutgifter	<u>6 371 000</u>	
852		Adopsjonsstøtte		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>kan overføres</i>	<u>13 000 000</u>	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	1	Driftsutgifter	<u>53 554 000</u>	
	63	Særskilte tiltak, <i>kan overføres</i>	<u>18 500 000</u>	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>65 050 000</u>	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	<u>10 090 000</u>	
	71	Forskning, utvikling og opplysningsarbeid m.v.	<u>21 660 000</u>	
856		Barnehager		
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>4 461 900 000</u>	
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst	<u>10 000 000</u>	
	70	Tilskudd til andre barnehageformål, <i>kan overføres</i>	<u>7 450 000</u>	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	<u>53 500 000</u>	
	71	Forskning og utviklingsarbeid	<u>8 750 000</u>	
	72	Utviklingsprogram for styrking av oppvekstmiljøet	<u>100 000</u>	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	<u>20 202 000</u>	
	74	Ungdomssatsing i distriktene, <i>kan overføres</i>	<u>2 800 000</u>	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid m.v.	<u>10 710 000</u>	
858		Statens ungdoms- og adopsjonskontor		
	1	Driftsutgifter	<u>12 445 000</u>	
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)		
	1	Driftsutgifter	<u>65 801 000</u>	
	21	Spesielle driftsutgifter, Forbrukertvistutvalget	<u>2 844 000</u>	
862		Positiv miljømerking		
	70	Tilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	<u>2 500 000</u>	
865		Forbrukerpolitisk forskning, forbrukersikkerhet og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	<u>5 839 000</u>	
866		Statens institutt for forbruksforskning (jf. kap. 3866)		
	50	Basisbevilgning	<u>16 652 000</u>	
868		Forbrukerombudet (jf. kap. 3868)		
	1	Driftsutgifter	<u>8 878 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger		
	70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	6 688 480 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	485 000 000	
	72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslagsbevilgning</i>	197 060 000	
	73	Adopsjonspenger m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	89 040 000	
		Totale utgifter		27 781 245 000
Inntekter				
3858	1	Statens ungdoms- og adopsjonskontor Tilskudd fra Europakommisjonen	1 230 000	
3860		Forbrukerrådet (jf. kap. 860)		
	1	Salg av Forbrukerrapporten	13 166 000	
	2	Salg av opplysningsmateriell	3 438 000	
	5	Andre inntekter	230 000	
		Totale inntekter		18 064 000

II.

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 1999 i medhold av lov av 24. oktober 1946 nr 2 om barnetrygd, § 2, første ledd, kan utbetale barnetrygd med følgende beløp per år:

Første og andre stønadsberettigede barn	kr 11 112
Tredje og hvert ytterligere stønadsberettigede barn	kr 13 092

For stønadsberettigede barn mellom 1 og 3 år ytes ett tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på kr 7 884 pr år. Tillegget ytes pr barn og ytes fra og med

måneden etter at barnet fyller 1 år og til og med den måned barnet fyller 3 år. Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet barnetrygd etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn som er under 3 år gamle, har rett til et tillegg på kr 7 884 per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn under 3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på kr 3 792 per barn per år.

III.

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket fra 1. januar 1999 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp pr år for ett- og toåringer:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel støtte	Kontantstøtte pr år	Kontantstøtte pr måned
Ikke bruk av barnehage	100	27 156	2 263
Til og med 15 timer pr uke	80	21 720	1 810
16-20 timer pr uke	60	16 284	1 357
21-30 timer pr uke	45	12 216	1 018
31 timer eller mer pr uke	0	0	0

IV.

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 1999 kan overskride bevilgninger under kap. 860 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3860 postene 01, 02 og 05.

V.

Satser for fødselsstønad og engangsstønad ved fødsel

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 1999 i medhold av lov av 17. juni 1966 om folketrygd, kan utbetale:

- a. Fødselsstønad etter lovens § 5-13 kr 1 765
 b. Engangsstønad ved fødsel etter lovens § 14-12 kr 32 138

C. Rammeområde 3
(Kulturdepartementet)

I.

På statsbudsjettet for 1999 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	62 344 000	
301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 3301)		
	1	Driftsutgifter	4 899 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	500 000	
	74	De Forente Nasjoners organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur (UNESCO)	16 683 000	
	75	Tilskudd til internasjonalt samarbeid ...	622 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	21 418 000	
	50	Norsk kulturfond	179 551 000	
	51	Norsk kassetavgiftsfond	29 719 000	
	52	Norges forskningsråd	1 600 000	
	60	Lokale og regionale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	36 312 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> ...	35 300 000	
	75	Kulturprogram	4 322 000	
	76	Markering av tusenårsskiftet, <i>kan overføres</i>	55 000 000	
	77	Bergen som europeisk kulturby	12 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	36 645 000	
	79	Til disposisjon	7 375 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	12 765 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i> ..	77 162 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i> .	71 563 000	
	75	Vederlagsordninger	73 646 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322)		
	1	Driftsutgifter	91 566 000	
	21	Store utstillinger	1 036 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	11 940 000	
	50	Utsmykking av offentlige bygg	10 973 000	
	61	Tilskudd til fylkeskommunale kulturoppgaver	9 209 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	22 366 000	
	75	Design, arkitektur og bygningsmiljø	12 925 000	
	78	Ymse faste tiltak	34 155 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)		
	1	Driftsutgifter	102 591 000	
	70	Nasjonale institusjoner	123 294 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	73 510 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	12 278 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	11 145 000	
	78	Ymse faste tiltak	92 284 000	
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
	1	Driftsutgifter	80 509 000	
	60	Scenekunst i fylkeskommunene	2 509 000	
	70	Nasjonale institusjoner	423 802 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	195 060 000	
	73	Distriktsopera	7 148 000	
	75	Sikringstiltak ved Den Norske Opera ...	8 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	32 330 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)		
	1	Driftsutgifter	191 425 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	9 600 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 509 000	
	60	Mobil bibliotekjeneste og biblioteklokaler	18 979 000	
	78	Ymse faste tiltak	62 906 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)		
	1	Driftsutgifter	37 187 000	
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	12 400 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 638 000	
	60	Tilskuddsordning for museer	121 082 000	
	70	Nasjonale institusjoner	124 264 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	14 195 000	
	78	Ymse faste tiltak	47 239 000	
329		Arkivformål (jf. kap. 3329)		
	1	Driftsutgifter	133 965 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 315 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 743 000	
	78	Ymse faste tiltak	3 995 000	
334		Film- og mediaformål (jf. kap. 3334)		
	1	Driftsutgifter	78 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 300 000	
	50	Audiovisuelt produksjonsfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	48 100 000	
	71	Filmproduksjon m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	112 300 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 300 000	
	73	Norsk Film A/S	19 600 000	
	75	Medieprogrammet	7 900 000	
	78	Ymse faste tiltak	21 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	79	Til disposisjon	<u>1 029 000</u>	
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	<u>159 700 000</u>	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	<u>12 300 000</u>	
	75	Tilskudd til samiske aviser	<u>8 000 000</u>	
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner	<u>35 400 000</u>	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	<u>1 500 000</u>	
398		Informasjonsberedskap, Norsk rikskringkasting		
	70	Informasjonsberedskap	<u>2 590 000</u>	
		Totale utgifter		<u>3 422 717 000</u>
Inntekter				
3301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 301)		
	1	Ymse inntekter	<u>4 050 000</u>	
	2	Inntekter ved oppdrag	<u>500 000</u>	
3305		Inntekter fra Norsk Tipping AS		
	1	Spilleoverskudd	<u>1 556 600 000</u>	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 322)		
	1	Ymse inntekter	<u>3 400 000</u>	
	2	Inntekter fra store utstillinger	<u>1 036 000</u>	
3323		Musikkformål (jf. kap. 323)		
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	<u>10 600 000</u>	
3324		Teater- og operaformål (jf. kap. 324)		
	1	Inntekter ved Riksteatret	<u>9 103 000</u>	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326)		
	1	Ymse inntekter	<u>4 050 000</u>	
	2	Inntekter ved oppdrag	<u>9 600 000</u>	
3328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328)		
	1	Ymse inntekter	<u>1 250 000</u>	
	2	Inntekter ved oppdrag	<u>12 400 000</u>	
3329		Arkivformål (jf. kap. 329)		
	1	Ymse inntekter	<u>1 598 000</u>	
	2	Inntekter ved oppdrag	<u>3 315 000</u>	
3334		Film- og mediaformål (jf. kap. 334)		
	1	Ymse inntekter	<u>5 630 000</u>	
	2	Inntekter ved oppdrag	<u>7 300 000</u>	
	70	Gebyr	<u>6 808 000</u>	
		Totale inntekter		<u>1 637 240 000</u>

II.

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kulturdepartementet i 1999 kan gi tilsagn om statstilskudd til nasjonale kulturbygg for inntil 25,8 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 320, post 73.

2. Kulturdepartementet kan gi tilsagn om statstilskudd til Tusenårsskiftet-Norge 2000 AS for perioden 2000-2005 for inntil 215 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 320, post 76.
3. Utsmykkingsfondet for offentlige bygg i 1999 kan gi tilsagn om støtte til utsmykkingsprosjekt for inntil 6,3 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 322, post 50.
4. Norsk filminstitutt i 1999 kan gi tilsagn om støtte til kortfilmprosjekter for inntil 1,8 mill kroner utover gitt bevilgning under kap 334, post 71.

III.

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 1999 kan inngå avtale om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en totalramme for nytt og gammelt ansvar som til enhver tid ikke må overstige 500 mill kroner.

IV.

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 1999 kan overskride bevilgningen for 1999 til oppdragsvirksomhet under post 21 under kap 301, 322, 326, 328, 329 og 334 mot tilsvarende merinntekter under post 02 under kap 3301, 3322, 3326, 3328, 3329 og 3334.

V.

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler:

1. det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst på staten og 30 pst på regionen, jf kap 323 og 324.
2. det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av

Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst på staten og 30 pst på regionen, jf kap 322, 323 og 334.

3. det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst på staten og 40 pst på regionen, jf kap 322, 323 og 328.

VI.

Fastsetting av gebyr og avgifter m.m

Stortinget samtykker i at:

1. a. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie skal være kr 1.
- b. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for salg skal være kr 1.
- c. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. a. kringkastingsavgiften for 1999 for fjernsynsmottakere skal være kr 1 590.
- b. tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften, og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst av kringkastingsavgiften.
- c. NRKs sponsorinntekter ikke skal utgjøre mer enn 1,0 pst av de samlede driftsinntektene i selskapet.

VII.

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet får fullmakt til å inngå en avtale med Oslo kommune om endringer i de finansielle og forvaltningsmessige ansvarsforholdene ved Oslo Nye Teater og Nationaltheatret/Torshovteatret. De nødvendige budsjettmessige tilpasningene forelegges Stortinget som særskilt sak.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 8. desember 1998.

May-Helen Molvær Grimstad,

leder og ordf. for kap. 20, 21, 300, 800, 830, 852, 858, 1500, 2530, 3858 og 4500.

Jon Olav Alstad,

ordf. for kap. 321, 334, 335, 1550, 1560, 3334 og 4550.

Per Roar Bredvold,

ordf. for kap. 301, 398, 3301 og 3305.

Gunnar Breimo,

ordf. for kap. 666, 857, 1580, 1581, 1582, 2445, 4505 og 5445.

Trond Helleland,

ordf. for kap. 323, 844, 850, 865, 866, 868 og 3323.

Ola T. Lånke,

ordf. for kap. 324, 841, 1521, 1540, 3324 og 4540.

Liv Marit Moland,

ordf. for kap. 329, 1522, 3329 og 4522.

Inger Stolt-Nielsen,

ordf. for kap. 1, 11, 328, 664, 1510, 1520, 1543, 3011, 3328 og 4520.

Karita Bekkemellem Orheim,

ordf. for kap. 845 og 856.

Per Sandberg,

ordf. for kap. 854, 1502, 1544, 1545 og 4545.

Ågot Valle,

ordf. for kap. 322, 840, 846, 847, 848, 1542 og 3322.

Unn Aarrestad,

ordf. for kap. 326, 860, 862, 1530, 1546, 3326, 3860 og 4546.

Grethe G. Fossum,

sekretær og ordf. for kap. 320, 1503 og 1541.

Vedlegg**Brev fra Kulturdepartementet til Stortingets familie-, kultur- og administrasjonskomité, datert 30. november 1998.****Svar på spørsmål vedr St.prp. nr. 1, tillegg nr 4 (1998-99) Om endringer i Kulturdepartementets budsjettforslag for 1999 under enkelte kapitler**

Jeg viser til spørsmål fra Familie-, kultur- og administrasjonskomiteen av 26. november.

Kap 324 teater- og operaformål

I følge proposisjonen svekkes Kulturdepartementets budsjett kap. 324 med kr 33 025 000 og overføres til kap. 571 post 65 Hovestadtilskudd.

Hvor mange år vil dette ekstratilskuddet tilfalle Oslo kommune, og hvilken garanti har man for at det brukes til kultur?

Den nye ansvarsdelingen for Oslo Nye Teater og Nationalteatret med Torshovteatret, som innebærer at Oslo kommune overtar det fremtidige økonomiske og forvaltningsmessige ansvaret for Oslo Nye Teater, mens staten gjør det samme for Nationalteatret med Torshovteatret, er forutsatt å tre i kraft fra 1. januar 1999 og er varig. Denne ansvarsdelingen innebærer

merutgifter for Oslo kommune, og Kulturdepartementet har for 1999 beregnet en kompensasjon på kr 33 025 000 til Oslo kommune som er lagt inn i budsjettet under kap 571 post 65 Hovedstadstilskudd. Kompensasjonen for merutgifter er av varig karakter.

I og med at kap 571 forvaltes av Kommunal- og regionaldepartementet har Kulturdepartementet lagt spørsmålet fram for dette departementet som i svar hit har uttalt følgende:

«Kap 571 post 65 Hovedstadstilskudd er ny fra og med 1999, og er opprettet i forbindelse med at selskapskatten blir statlig fra 1999, og som en delvis kompensasjon for Oslo kommunes inntektsbortfall i forbindelse med denne omleggingen. Begrunnelsen for tilskuddet er også knyttet til Oslos hovedstadsfunksjoner, som gir seg uttrykk på ulike områder. Dette innebærer at tilskuddet ikke er et engangstilskudd, men har varig karakter. Størrelsen på tilskuddet vil imidlertid avhenge av Stortingets bevilgningstiltak det enkelte år. Det foreligger ingen garanti for at Oslo kommune benytter tilskuddet til kultur. Kulturdepartementet viser til dette og har for sin del ikke noe å tilføye.»